

NELJAPÄEV, 9. JUUNI 2011 09.06.20112011

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 9.00.)

2. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)

3. Keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaldamine Austrias (arutelu)

Juhataja. – Esimene päevakorrapunkt on suuliselt vastatav küsimus, mille esitas komisjonile petitsioonikomisjoni nimel Erminia Mazzoni ja mis käsitleb keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaldamist Austrias (O-000084/2011 – B7-0314/2011).

Richard Howitt (S&D). - Austatud juhataja, mul on artikli 96 alusel kodukorda puudutav märkus, milles ma olen varem presidendiga kokku leppinud. Nimelt palun ma tal kirjutada vormel 1 meeskondade liidule (sealhulgas Lotusele minu valimisringkonnas), kes eilses kirjas teatas, et on logistilisel põhjustel vastu Bahreini *grand prix'* etapi ümberkorraldamisele.

Ma palun presidendil selles kirjas neile meeskondadele meenutada, et sportlastel on kena tava loobuda üritustel osalemast inimõigustega seotud põhjustel – alates Muhammad Alist ja Vietnamist ning lõpetades kriketimängijatega, kes apartheidi tõttu keeldusid minemast Lõuna-Aafrikasse, ja nende sportlastega, kes ei osalenud Moskva olümpiamängudel.

Samuti palun presidendil Euroopa Parlamendi nimel öelda, et kui mõni meeskond inimõigustega seotud põhjustel osalemast loobub, siis kuulub temale Euroopa Parlamendi toetus, ning Bahreini verrega määratud nimi ei tohiks sel aastal seista kõrvuti niisuguste uhkete Euroopa nimedega nagu Nürnbergring, Monza, Monaco ja Silverstone.

Juhataja. – Me oleme teie märkuse teadmiseks võtnud ja edastame selle.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Ma olen Lissaboni lepingu jõustumise järgsete investeeringuid käsitlevate kahepoolsete lepingute üleminekukorra raporti koostaja. Pärast Euroopa Parlamendis toimunud hääletuse ja nõukogu ettepaneku põhjalikku kaalumist tahaksin oma nime sellelt raportilt tagasi võtta, sest nii nõukogu kui ka Euroopa Parlamendi seisukoht soosib täiesti ühepoolset investori huve ega võta arvesse läbipaistvuse vajadust. Lisaks ei võta vanad liikmesriigid arvesse uute liikmesriikide vajadust uute lepingute järele ning investorite õigusi ei ole kuidagi tasakaalustatud keskkonna-, sotsiaal- ega muude õigusnõuetega. Seetõttu tunnen, et mul ei ole võimalik kaitsta Euroopa Parlamendi seisukohta ega viia neid läbirääkimisi eduka lõpptulemuseni. Niisiis palun, et mul lubataks anda minu kui raportööri ülesanne üle komisjoni esimehele.

Juhataja. – See on menetlusega seotud küsimus ja te peaksite selle esitama asjaomasele komisjonile.

Rainer Wieland , esitaja. – (DE) Austatud juhataja ja volinik, lugupeetud kolleegid! Ma räägin petitsioonikomisjoni esimehe Erminia Mazzoni nimel, sest kahjuks ei saa ta siin viibida. Kahtlemata on esitatud tähtsamaid petitsioone kui see. See petitsioon ei puuduta 30 000 inimest, nagu mõni muu petitsioon, mida Euroopa Parlamendis menetletakse.

Petitsioonikomisjoni seisukohalt on kõnealune teema ajendatud loodusest, mis tekitab kohapeal poleemikat, sellest, kuidas kohalikul majandusel lubatakse areneda, ja eelkõige – ning ma tulen selle juurde hiljem tagasi – Euroopa Liidu õiguse ühetaolisest kohaldamisest.

Enne kui edasi minna, võiksin ehk öelda veel üht. Aruandest selle juhtumi – suusatõstukite projekti – kohta nähtub, et kohalik meedia naudib, kui keegi on põrmus. See võib olla looduslobist, ärillobist, kohalik omavalitsus või keskvalitsus. See ei ole praegu asjakohane. Me käisime Austrias teabekogumissiooni – minuga oli kaasas kolleeg Lichtenberger – ja ilmneb, et mulje, nagu saaks Euroopa Liit toimida mingi kõrgeima apellatsioonikohtuna, on täiesti vale.

Me peame teatud määral tuginema usaldusele, et kohalikud omavalitsused rakendavad õigusakte korralikult. See toobki meid petitsiooni põhisisuni. Petitsiooni esitajad väidavad, et keskkonnamõju hindamise (KMH) läbiviimiseks kohalikul tasandil kehtestatud künnist, mis tollal oli 20 hektarit, ei arvestatud ning et selle asemel jaotati projekt kunstlikult väiksemateks osadeks ja tegelikult 20 hektari künnis ületati. Kõrvalmärkusena ütlen, et vahepeal on Austrias kehtestatud 10 hektari künnis. Nii et igal juhul on asjad mõnevõrra muutunud.

Olles kohapeal asja uurinud, jõudsimme järeldusele, et Austrias kohaldatavatest õigusnormidest, mis käsitlevad keskkonnamõju hindamist, peeti tollal kinni – vähemalt põhimõtteliselt. Mõne ruutmeetri või muu mõõtarvu üle võib ju vaielda, kuid meie arvates ei puuduta see vaidlus suuri alasid. Ka ei arva me, et arenduse üksikute aspektide arvessevõtmine viiks ilmselgelt teistsuguse järelduseni. See kehtib näiteks järve kohta, mis loodi selleks, et tehislume jaoks oleks vett, projekti jaoks vajalike parklate ja muude küsimuste kohta.

Kuid jõudsimme seisukohale, et meil tuleb natuke põhjalikumalt uurida, mis selle asja taga on. Meil tekkis küsimus, kas see, kuidas keskvalitsus oli KMHd käsitlevaid õigusakte kohaldanud, on õige ja kooskõlas Euroopa õigusaktide eesmärgiga. Nägime aga peagi, et mõningal määral on õigusnorme võimalik kohaldada erinevalt – mitte ainult Austrias, vaid ka mõnes teises liikmesriigis, sealhulgas minu kodumaal.

Tekib küsimus, kas me peaksime alati lubama kohapeal projekte tükeldada. Küsimus on selles, kas peaksime lubama projekte ajalisel mitmesse etappi jagada, kui tagasi vaadates on selge, et tegelikult oli kõik osa üldplaanist ja projekti oleks algusest peale pidanud käsitama ühe tervikuna. On ka juhtumeid, kus projektid jagatakse kohapeal õigusliku korralduse mõttes mitmeks osaks, mis tõstatab küsimuse, mil määral meie Euroopa õigusaktid seda lubavad – tahtlikult või tahtmatult – ja kas reegleid tuleb selles valdkonnas karmistada.

Kõnealuste rajatistega tõusis esile üks konkreetne küsimus. Kas me tõesti saame lubada, et arvutustest jäetakse täielikult välja suusarajad – uued ühe-, kahe-, kolme- või kümnehektarilised suusaaladele või millele langeb olemasolevate suusatamisvõimaluste laienemise tõttu osaks suurem koormus? Minu isiklik arvamus on, et Euroopa eeskirjadest lähtuvalt tuleks projektis arvesse võtta kõiki kasutatavaid alasid. Siit ka meie konkreetne küsimus komisjonile: kas komisjon ei arva, et me peame Euroopa õigusakte selles valdkonnas karmistama?

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Kolleeg Potočnikul ja minul on hea meel, et meil on parlament, kes on keskkonnaalaste õigusaktide täitmise jälgimise seadnud oma töös kesksele kohale, nagu

nähtub ka antud juhtumist. Keskkonnamõju hindamise direktiiv on Euroopa Liidu ökoloogilise arengu seisukohalt väga väärtuslik. See on meie jaoks oluline vahend säästva arengu saavutamiseks.

Direktiivis on sätestatud, et keskkonnale suurt mõju avaldavad projektid peavad läbima kontrolli, mille käigus hinnatakse nende kõiki otseseid, aga ka kaudseid mõjusid keskkonnale. Need on sedalaadi projektid, mille puhul liikmesriigid peavad läviväärtuste põhjal otsustama, kas kontrolli tulemused tingivad keskkonnamõju hindamise. Kõnealuse suusakeskuse asjaolud osutavad projektiliigile, mille puhul on liikmesriikidel juba pikka aega olnud kohustus otsustada, kas keskkonnamõju hindamine on vajalik või mitte.

Austria asjaomane õigusakt ei olnud varem tõepoolest rahuldav. See puudutas 10- või 20hektarilist või suuremat ala. Pärast petitsiooni saamist küsis Euroopa Komisjon Austria valitsuselt, kuidas too oli taganud direktiivi nõuetekohase kohaldamise antud projekti puhul. Austria vastas, et ta ei pidanud keskkonnamõju hindamist läbi viima, sest 20 hektari künnist ei ületatud. Meie väljendasime selle suhtes ametlikult kahtlust. Me märkisime, et ala suuruse kindlaksmääramisel ja seega keskkonnamõju hindamise vajaduse üle otsustamisel tuleks vaadata pigem üldpilti kui kitsalt konkreetset ala.

Seejärel muutis Austria keskkonnamõju hindamist käsitlevat õigusakti, mis minu meelest on selle konkreetse juhtumi kõige olulisem tulemus. Meie õigusliku arvamuse kohaselt vastab see õigusakt nüüd igati Euroopa keskkonnamõju hindamise direktiivi nõuetele. Otsus, kas mõne suusakeskuse laiendamise korral on keskkonnamõju hindamine vajalik, sõltub nüüd maa-ala laienduse suurusest ja sellest, kas see laiendus asub määratud looduskaitsealal. Lisaks tuleb nüüd hindamisel arvesse võtta ka varasemaid laiendusi.

Tegelikult on keskkonnamõju hindamise direktiivi sellekohased nõuded selgesti ja täpselt sätestatud. Nende järgimisest ei ole võimalik projektide etappideks või osadeks jaotamise teel kõrvale hoida. Me peame loodusele avaldatava mõju üldanalüüsi väga tähtsaks. Euroopa Kohus on kinnitanud meie tõlgendust õigusaktist. Kohus on korduvalt selgesti väljendanud, et keskkonnamõju hindamise direktiivi eesmärkidest ei saa projektide tükeldamisega mööda minna. Mis puudutab künniseks olevat maa-ala suurust, siis ainult nende alade arvessevõtmisest, kus on kavas hakata tegelikult ehitustöid tegema, ei piisa. Peale ehitustööde on tähtis ka arenduse üldine sobitumine ümbritsevasse keskkonda. Teisisõnu tuleb arvutamisel, kas künniseks olev suurus on saavutatud, arvesse võtta ka kõiki neid alasid, kus ehitustöid tegelikult ei tehta, kuid mis on vaieldamatult projekti osa ja projektist mõjutatud osa.

Seetõttu leiame, et Damüls-Mellau suusakeskuses oleks tulnud enne laiendamist läbi viia põhjalik eelkontroll, et teha kindlaks, kas selle projekti puhul on keskkonnamõju hindamine vajalik või mitte. See otsus oleks tulnud ka avalikustada koos põhjendustega. Need on kohustused, mida Austria ametiasutused ei täitnud. Nad ei viinud läbi seda eelkontrolli, mis meie hinnangul oli nõutav.

See projekt on nüüd minevik. Selle kohta tehti otsus viis aastat tagasi, projekt kiideti heaks viis aastat tagasi, ehitustööd on juba lõppenud. Seetõttu palusime Viini ametiasutustelt täiendavaid üksikasju tööde mõju kohta ja uurisime ka, kas tagajärgede leevendamiseks oleks vaja võtta meetmeid ja kas nende võtmist kaalutakse. Kui oleme selle teabe saanud, siis uurime, kas oleks vaja astuda veel samme, et leevendada mõju loodusele piirkonnas tervikuna.

Samuti palusime Austria ametiasutustel meile kinnitada, et kui tulevikus hakatakse laiendama seda suusakeskust või teisi suusakeskusi, mis vastasid keskkonnamõju hindamist käsitleva Austria õigusakti varasema versiooni kriteeriumidele, siis kõigepealt viiakse läbi eelkontroll, et teha kindlaks, kas keskkonnamõju hindamine oleks vaja läbi viia. Kolleeg Potočnik tegeleb praegu keskkonnamõju hindamise direktiivi läbivaatamisega. Me kavatsime koos esitada uue teksti, milles tõhustatakse veelgi keskkonnakaitset, võetakse arvesse eelkõige kliimamuutuse, energeetika ja bioloogilise mitmekesisuse küsimusi, arvestatakse ka Euroopa Kohtu asjakohaseid olulisi otsuseid, ühtlustatakse ja lihtsustatakse võimalikult suures ulatuses olemasolevaid menetlusi ning välistatakse täitmisest kõrvalehoidmine varasemast selgemalt.

Volinik Potočnik valmistab praegu ette uuesti sõnastatud direktiivi ning on seetõttu viimase aasta jooksul laialdaselt konsulteerinud üldsuse ja asjaomaste huvirühmadega. Praegu hinnatakse konsulteerimise tulemusi ja me kavatsime ettepaneku esitada hiljemalt 2012. aastal. Kõnealuste ehitustööde ebaõige tegemine toob midagi head vähemalt tulevikus, sest Euroopa õigusakt sõnastatakse selgemalt ja selle täitmisest ei ole enam nii lihtne kõrvale hoida. Me oleme rahul, et keskkonnamõju hindamist käsitlev Austria õigusakt on nüüd direktiiviga kooskõlas.

Komisjon võtab meetmeid, tagamaks, et Austria ametiasutused uurivad juba tehtud töö keskkonnamõju, nii et Damüls-Mellau piirkonna suusakeskuse iga tulevase laiendamise korral kohaldataks meie direktiivi nõudeid eeskirjade kohaselt. Teisisõnu: me kõik oleme selle konkreetse juhtumi puhul vigadest õppinud.

(Aplaus)

Peter Jahr, *fraktsiooni PPE nimel*. – (DE) Austatud juhataja ja volinik! Kolleeg Wieland on juba selle juhtumi asjaolusid väga selgelt kirjeldanud. Kui lubate, siis lisaksin ühe või kaks poliitilist hinnangut.

Esiteks ei ole see, et kehtivaid määrusi või direktiive kontrollitakse, et teha kindlaks, kui hästi need tegelikkuses toimivad või kui hästi nad oma eesmärgi täidavad, ning seejärel vajaduse korral parandatakse või täpsemalt tõlgendatakse, argument Euroopa poliitika vastu, vaid pigem argument, mis seda poliitikat toetab. Euroopa määrused ja direktiivid ning nende kohalikul tasandil rakendamise vormid jäävad alati omavahel võistlema. Petitsioonikomisjon ei pruugi olla apellatsioonikohus, kuid lähtudes oma arusaamast sellest, mida me kõnealuses komisjonis teeme, teisisõnu sellest, kuidas ma mõistan oma rolli petitsioonikomisjoni liikmena, olen väga uhke, et tänu sellele petitsioonile, mis näitas, et kohalikul tasandil tõlgendatakse asju teisiti, kui oli meie eesmärk Euroopa tasandil, ja tänu petitsioonikomisjoni arvamusele muudeti liikmesriigi õigusakti. Minu arvates on see suur edusamm – Euroopa poliitika edusamm.

Üldine probleem, nagu mina seda näen, seisneb küsimuses, mille ma nüüd volinikule esitan. Paljudele kodanikele teeb muret, kuidas Euroopa keskkonnaalaseid õigusakte liikmesriikides rakendatakse. Sel teemal on esitatud palju petitsioone. Paljud neist on seotud piiriüleste küsimustega, kuid on ka palju selliseid, mis puudutavad olukorda liikmesriikide sees. Ikka ja jälle seisame silmitsi probleemiga, et kui me esitame komisjonile seoses mõne käimasoleva asjaga järelepärimise, siis saame vastuseks: „Me eeldame, et liikmesriik X rakendab ja kohaldab Euroopa Liidu kehtivaid direktiive ja määrusi nõuetekohaselt. Me ei näe vajadust sekkuda.” Meil on vaja vahendit, mida saame kasutada selleks, et käimasolevate protsessidega seoses liikmesriikidega tõsisesse dialoogi astuda, kui on märke sellest, et midagi on valesti.

Nii ei jõuaks me sellisesse olukorda nagu praegusel juhul. Asjad ei kulgenud parimal viisil, kuid nüüd on see tehtud ja meil on tulevikuks lahendus. Mineviku jaoks paraku mitte.

Jörg Leichtfried, *fraktsiooni S&D nimel.* – (DE) Lugupeetud juhataja! Ma arvan, et võime nimetada juhtunut õppetunniks. Meile, austerlastele, meeldib väga suusatada. Selleks on muidugi vaja suusaradu. Samas peame olema teadlikud ja arvestama, et ilus ja puutumatu keskkond kuulub samuti suusatamise juurde, ja kui sellist keskkonda enam ei ole, siis inimesed suusatama ei lähe.

Kõnealust juhtumit arvestades on Austria poliitikas minevikus tehtud palju vigu. Suusaradu on lisatud ühepoolselt, kaalumata, kas nende arvu suurendamine on üldse hea mõte, ning selline mõtteviis iseloomustas ka halduspraktikat ja õiguslikku olukorda. Juhtunu näitab Euroopa Liidu ja Euroopa Parlamendiga kaasnevat lisaväärtust. Antud juhul tundub, et asjad läksid valesti. Tihti on nii, et kui asjad lähevad valesti, ei juhtu midagi. Nüüd aga esitati petitsioon, inimesed reageerisid asjakohaselt ja Austria löi korra majja. Mina leian, et see on hea näide õigest asjaajamisest.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Aitäh, juhataja! Lugupeetud volinik, ma olen teie antud teabe eest väga tänulik. Minu meelest on see, mida te ütlesite, väga tähtis. Mul on vaid üks lisaküsimus. Te märkisite, et komisjon on täiesti rahul viisiga, kuidas Austria nüüd keskkonnamõju hindamisi rakendab. Ometi on Euroopa Kohus teinud otsuse, milles öeldakse, et menetlusse, mille käigus tehakse kindlaks keskkonnamõju hindamise vajalikkus, peavad olema kaasatud kodanikud. Seda ei ole Austria muudetud õigusaktis sätestatud, ehkki see nõue võiks toimida omamoodi varajase hoiatamise süsteemina, mis tagab, et Mellaus juhtunu ei saa korduda.

Tahaksin veel kord rõhutada, et minu arvates on mõnevõrra absurdne, kui suusaradu ei arvestata suusaala pindala sisse lihtsalt seetõttu, et kogu mägi ei ole üles kaevatud. Minu meelest on just suusarajad need alad, kus lõpuks mõju avaldub, ja neid tuleb arvesse võtta. On üsna selge, et tegemist on juhtumiga, kus projekt jagati väiksemateks osadeks nõuete täitmisest kõrvalehoidmise eesmärgil. Loodan, et peate seda juhtumit edaspidistes menetlustes silmas.

Willy Meyer, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (ES) Austatud juhataja! Tegemist on juhtumiga, mis võib aidata meil lahendada üht probleemi, mida komisjon on tegelikult tunnistanud, mille on tõstatanud ka kolleeg Jahr ja millest me kavatsime rääkida aastaaruandes, mille petitsioonikomisjon esitab seoses 2010. aastat puudutavate aruteludega.

Olukord on järgmine (ja seda ilmestab Alpis Damülsis ja ka Pürenees juhtunu): sageli on aeg, mis kulub sellest, kui mõned Euroopa kodanikud kaebuse esitavad, kaebuse lahendamiseni, liiga pikk, et lahendada probleem viisil, millega ei kaasne pöördumatut kahju. Ma pean silmas seda, et paljudel liikmesriikidel on võimalik hoiduda täitmast Euroopa direktiivi, mis nõuab keskkonnamõju hindamist avaliku ja erasektori projektide puhul, mida viiakse ellu Euroopa ökosüsteemi väga tundlikel aladel, näiteks Alpides, nagu kõnealusel juhul, või Pürenees Hispaanias. Antud juhul on direktiivi täitmisest hoidumiseks projekt tükeldatud ja jagatud väiksemateks osadeks, et nii vältida keskkonnamõju hindamise läbiviimist.

Daamid ja härrad komisjonist! Kui te tõesti leiate, et keskkonnamõju hindamisi tuleb rangelt rakendada, siis peaksite minu arvates reageerima kiiremini, et peatada projektide elluviimine, kui on tulnud teateid, millest ilmneb, et need projektid nõuavad eelnevat keskkonnamõju

hindamist. Seega on väga tähtis, et lühendaksime kaebuse lahendamise aega ning et petitsioonikomisjon ja Euroopa Komisjon tegutseksid selle aja lühendamise nimel, nii et liikmesriigid ei saaks vältida keskkonnamõju hindamise direktiivi rakendamise vajadust. Seda on tehtud paljudes liikmesriikides, mitte ainult Austrias, nagu juba mainitud. Minu kodumaal Hispaanias on elluviimisel üks projekt Püreenees. Tegemist on samuti suusakuurordiga, mis asub Castanesa orus, ja Hispaania riik kavatses käituda samamoodi. Aragóni vastutavad ametiasutused jagavad projekti osadeks, et vältida keskkonnamõju hindamist.

Leian, et peame nii Euroopa Parlamendis kui ka Euroopa Komisjonis töötama menetluse kiirendamise nimel.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Austatud juhataja, volinik Oettinger, lugupeetud kolleegid! Ettevaatuspõhimõtte kohaselt on keskkonnamõju hindamise eesmärk teha kindlaks projektide otsene keskkonnamõju, aga ka kaudne mõju, ning hinnata neid mõjusid. Projektiga geograafilises või muus mõttes selgelt seotud arenduse hindamatajätmine kahjustab paratamatult õiguslikku olukorda. Juba 1996. aastal tehtud Euroopa Kohtu otsuse kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et direktiivi eesmärgi täitmist ei oleks võimalik projekte osadeks jagades vältida.

Oma 2003. aasta aruandes keskkonnamõju hindamise direktiivi kohaldamise ja tulemuslikkuse kohta leidis komisjon, et keskkonnamõju hindamist käsitlevate sätete tulemuslikkust õhnestavate paljude probleemide juured ei pruugi peituda direktiivi rakendamises riiklikul tasandil, vaid pigem selle praktilises kohaldamises. Üks soovitus, mis tollal anti, oli suunatud eelkõige nendele liikmesriikidele – nagu Austria –, kes olid kehtestatud siduvad künnised. Soovitati, et kui projektidel võib olla märkimisväärne keskkonnamõju, tuleks läbi viia asjakohane eelkontroll – eelkõige tundlike alade puhul ja arvestades projektide võimalikku kumuleeruvat mõju. Te mainisite eelkontrolli oma sissejuhatuses. Me ootame tulemusi.

Austria kodanikud protestivad üha enam selle vastu, et nende muredele pööratakse liiga vähe tähelepanu. Euroopa Kohus on otsustanud, et riigi üksikakt peab olema küllaldaselt üksikasjalik ja nägema ette üldsuse piisava osalemise. Milline on komisjoni hinnang keskkonnamõju hindamist käsitleva Austria õigusakti sellele tahule?

Kriitikat üldsuse vähese kaasamise pärast võib kuulda peaaegu kõigis liikmesriikides. Keskkonnamõju hindamise direktiivi praegune läbivaatamine peaks hõlmama ka arutelu üldsuse kaasamise ühtse menetluse läbivaatamise teemal. Selline kaasamine on direktiivis tegelikult ette nähtud.

Richard Seeber (PPE). – (DE) Austatud juhataja ja volinik! Sõnavõtjate nimekirja vaadates võib jääda mulje, et ühendust ja ka petitsioonikomisjoni peetakse selles protsessis mingiks ülemkohtuks. Veel tahaksin öelda, et kõnealuseid projekte ei tohiks kasutada poliitilise kapitali hankimiseks.

Me räägime praegu Damüls-Mellaus ellu viidud projektist. Tegemist on kahe väikese kogukonnaga. Vorarlbergi liidumaa valitsus ja kohalik omavalitsus püüdsid kohaldada kõnealust keskkonnaalast Austria õigusakti oma parimate teadmiste ja veendumuste järgi. Usun, et neile asutustele ei ole põhjust etteheiteid teha. Küll aga tekib õiguslik küsimus selle kohta, kuidas Austria Vabariik on keskkonnamõju hindamise direktiivi üle võtnud. Siinkohal tuleb mees pidada, et õigustraditsioonid on Austrias ja ka Euroopa Liidus väga erinevad. Ma pean kolleegile ütlema, et minu arvates püüdis Austria asja õigesti ajada.

Protsessi käigus jõudsid juristid seisukohale, et mõningaid vigu võidi teha. Tahaksin veel kord rõhutada, et jutt käib ainult paarist protsendist. Selle projekti puhul on vigade heastamiseks vabatahtlikult meetmeid võetud – tundub, et see asjaolu on ära unustatud. On makstud suuri summasid. Ka see tuleb ära märkida.

Lõpetuseks mainin, et peaksime ilmselt läbi viima ka poliitilise hindamise. Selle projekti võib kindlasti heaks kiita, arvestades, et on võetud kompenseerivaid meetmeid ja püütud võimalikud vead heastada. Paraku pean ma nüüd paluma, et komisjon kohtleks kõiki võrdselt ja pööraks tähelepanu juhtumitele väljaspool meie riigi piire, teistes liikmesriikides, kus loodusvaradele tekitatakse tegelikult palju rohkem kahju. Komisjon peaks siiski tegutsema teatava ettevaatusega. See ettevaatus on eriti oluline keskkonnapoliitika valdkonnas, kui komisjon soovib pälvida laialdasemat heakskiitu.

Heinz K. Becker (PPE). – (DE) Austatud juhataja ja volinik, lugupeetud kolleegid! Ma tahaksin rõhutada voliniku mainitud aspekti, nimelt seda, et riigi ametiasutused on juhtunust õppinud. Minu arvates tuleb viisi, kuidas Austria valitsus ja eriti vastutav keskkonnaminister on keskkonnamõju hindamist käsitleva Austria õigusakti muutmisel tegutsenud, pidada väga positiivseks ja seda võiks kasutada eeskujuna mitme teise juhtumi puhul, mida paljud nii hästi ei tea.

Lõpetuseks tahaksin väljendada toetust kolleeg Jahri muudetud taotlusele luua konkreetsed ja tulemuslikud vahendid, mis võimaldavad mõjutamist, seiret ja parandamist juba selliste projektide kavandamisel ja varastes etappides.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja, mul on paar väga lühikest märkust, mis tulenevad kõnealusest juhtumist. Vaatamata keskkonnamõju hindamise (KMH) korra positiivsetele külgedele näitavad kogemused selle korra praktilise kohaldamisega, et seda saab ja tuleks parandada. Oluline on vaadelda projektide kumuleeruva mõju analüüsi teistmoodi, olenemata sellest, kas tegemist on samalaadsete või täiesti erinevate projektidega. Liiga sageli ei näe me puude taga metsa. Tuleb terviklikumalt mõista inimtegevuse suurt ja kumuleeruvat mõju loodusele.

Ka KMH läbiviimisele järgnev etapp väärib suuremat tähelepanu – sageli suhtutakse sellesse ükskõikselt. On tähtis hinnata, mil määral prognoositud mõju realiseerub, kui tulemuslikud on mõju vähendamise või korvamise meetmed, kui neid võetakse, ja mil määral neid meetmeid rakendatakse või ei rakendata. Riigi keskkonnaasutustel on selles tähtis roll ja neil peaksid olema asjakohased võimalused oma rolli täitmiseks.

Lõpetuseks: menetluse läbipaistvus, üldsuse osalemine ja selle kontrollimine on väga vajalikud, et tagada võimalikult suurel määral hindamise läbipaistvus, kvaliteet ja sõltumatus.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE). – (LT) Austatud juhataja! Me arutame täna väga konkreetset küsimust, mis puudutab konkreetset riiki, kuid keskkonnamõju hindamine on siiski üsna komplitseeritud ja keeruline teema nii riigi kui ka rahvusvahelisel tasandil. Suurim probleem on ilmselt ühiskonnas valitsev usalduskriis seoses keskkonnamõju hindamisega, s.t asjaoluga, et uurimist ja muud viivad läbi projektide elluvijad. Seetõttu tuleks sellesse protsessi aktiivsemalt kaasata üldsus, kuid loomulikult tuleb leida tasakaal, nii et projekte ei peatataks põhjendamatult. Teine probleem on projektijärgne hindamine, mis ei hõlma teatud küsimusi, sealhulgas keskkonnamõju analüüsi, ja mõned kõrvalmõjud ilmnevad hiljem.

Eile hääletasime mõju hindamise süsteemi sõltumatuse põhimõtte poolt. Loomulikult tuleks seda rakendada ka keskkonnaalastes õigusaktides ning keskkonnamõju hindamise direktiivi läbivaatamisel peaksime keskenduma just sellele küsimusele.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Austatud juhataja, võib-olla sain ma kolleeg Morkūnaitė-Mikulėnienėst valesti aru; seetõttu tahangi küsimuse esitada. Minu arvates on kehtivate eeskirjade täitmine tähtis. Me ei peaks alati saama end välja vabandada, öeldes, et eeskirjade range järgimine ei ole vajalik, sest asjaolud on muutunud. Eeskirju tuleb alati rangelt täita ja nii on õige.

Tahaksin teada, kas te mõtlesite seda, et eeskirju tuleb täita olenemata olukorrast ja et alati ei tohi juhendada asjaoludest.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE). – (LT) Austatud juhataja! Tahaksin rõhutada, et eeskirjade täitmine on väga tähtis, kuid on juhtumeid, kus teatud huvirühmad ilmselt avaliku arvamusega manipuleerides püüavad teatud projektide elluviimist mõjutada. Kuid nagu ma juba toonitasin, tuleb tagada autonoomia, asjakohane analüüs ja ekspertide sõltumatus ning kõike tuleks teha õigusaktides ette nähtud eeskirjade kohaselt.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Austatud juhataja, volinik Oettinger, lugupeetud kolleegid! See arutelu rõhutab taas, et terves keskkonnavaldkonnas on meil tegemist suure kommunikatsiooniprobleemiga. Keskkonda, majandust ja piirkondlikke huve mängitakse pidevalt üksteise vastu välja. Selles see suur probleem peitubki. Me vajame komisjoni toetust, et keskkonda nähtaks majanduse olulise osana. Praegu pannakse liiga vähe rõhku asjaolule, et keskkonna- ja looduskaitsemeetmed võivad ka töökohti luua ja säilitada.

Praegu on arutelus alati vastandus: kas loodus või töökohad. Kahjuks oleme ka meie, poliitikud, sedalaadi argumenti kasutanud. Ma kutsun kõiki üles suurendama teadlikkust ja mõlemal poolel enesele teadvustama, et me peame säilitama keskkonna selleks, et majandus saaks ka tulevikus tõhusalt toimida.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Lugupeetud juhataja! Ükskord hääletati Austrias Zwentendorfi tuumaelektrijaama vastu, et vabaneda ühest liidumaa kantslerist. Selle tulemusena tekkis Euroopas ainulaadne aatomielektrijaama makett mõõtkavas 1 : 1. Mina ütlesin, et see oli kulukas eksperiment ja et austerlased ei peaks sundima teisi eurooplasi sama rada minema.

Rainer Wieland (PPE). – (DE) Austatud juhataja, ma olen tegelikult vastusega rahul, kuid tahaksin ühes küsimuses vaid veidi selgitusi. Kehtivate eeskirjade kohaselt tuleb suusaradu künniste arvutamisel arvesse võtta siis, kui rajatise arendamisel kavandatakse struktuurseid muudatusi. Teised alad, mida kasutavad suusatajad, „jänesed” või teised inimesed, arvesse ei lähe. Mina olen seisukohal, et arvesse tuleb võtta mõju aladele, mida ei ole jätetud nende looduslikku seisundisse.

Kõige lõpuks lühidalt veel ühest asjast: härra Oettinger, ühe liikmesriigi ühes piirkonnas, mida me mõlemad hästi teame, on petitsioonikomisjonil võimalus valitud juhtudel kohaldada peatamist. Minu meelest oleks hea mõte leppida komisjoni ja nõukoguga kokku võimaluses protsess peatada, juhul kui seda võimalust kasutatakse mõistlikult.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Richard Seeber (PPE). – (DE) Austatud juhataja, ma tahaksin kolleeg Wielandile kui juristile esitada veel ühe küsimuse: kas ta tahab nüüd kaasata ka mägi- ja suusamatkajad, kes sõidavad suuskadel, ent mõnikord kasutavad teekonna lihtsustamiseks suusatõstukeid, ja ka inimesed, kes kasutavad teisi spordivahendeid? Kas terves Alpide piirkonnas tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamine? Kolleeg Wieland peaks kriteeriumid täpsemalt määratlema ja selgitama, mida ta täpselt silmas peab.

Rainer Wieland (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, ma tahaksin ühe asja selgeks teha ja tekkinud muljele vastu vaielda. Loodus ei ole looduskaitseorganisatsioonide omand. Loodus on selleks, et inimesed seda kasutaksid. Seetõttu ütlen äsjaräägituga seoses, et minu arvates ei ole Damüls-Mellau see juhtum, kus oleks tulnud kasutada nimetatud peatamismenetlust.

Günther Oettinger , komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Esiteks peab meile kõigile olema selge, et kõnealuse juhtumi puhul ei toimitud õigesti. Samas aitab selle juhtumi ümberhindamine teha Euroopas edusamme. Me oleme tuvastanud, et künniseid ei kohaldata õigesti, et eelkontrolli ei tehtud ja et seetõttu ei hinnatud keskkonnamõju piisavalt objektiivselt.

Teiseks tuleb Austria keskkonnamõju hindamise seadust muuta või täiendada, et tagada selle vastavus Euroopa Liidu direktiividele ehk teisisõnu teie nõuetele. Kolmandaks on meie arvates oluline tagada, et kui selles piirkonnas veel midagi ette võetakse, näiteks rajatakse uusi parklaid või toimub muu arendus, siis viiakse läbi kogu projekti eelkontroll, mis hõlmab olemasolevaid arendatud piirkondi ja olemasolevaid ehitusprojekte. Võiks öelda, et see piirkond on nüüd hoolikama jälgimise all.

Kõik, kellele meeldib suusatada (nagu mulle), teavad, et umbes kell kolm pärastlõunal näib selles piirkonnas mürareostus olevat suurem probleem kui looduskeskkonnale põhjustatav kahju. Ma ei mõtle seda muidugi surmtõsiselt. Komisjonil on nüüd võimalus algatada rikkumismenetlus. Me ei ähvarda seda teha, kuid see valik on meil olemas. Seejärel peame üldjoontes käsitlema keskkonnamõju hindamise direktiivi läbivaatamist. Mida volinik Potočnik tahab teha?

Esiteks on kavas kaasata uued poliitilised eesmärgid, näiteks seoses kliimamuutuse, bioloogilise mitmekesisuse, energetika, üleeuroopaliste võrkude ja ühtekuuluvuspoliitikaga. Teiseks tuleb arvestada Euroopa Kohtu otsuseid, mille tulemusel on see teema tublisti selgemaks saanud. Vastuseks Eva Lichtenbergeri küsimusele tahaksin öelda, et me oleme kindlaks teinud, et Austria keskkonnamõju hindamise seadus vastab nüüd künnistega seotud nõuetele. Praegu hindame, kas see on läbipaistvuse, kodanike osaluse ja avaliku arutelu mõttes nii vormilt kui ka sisult rahuldav. Võin kinnitada, et keskkonnavolinik Potočnik annab teile paari järgmise nädala jooksul üksikasjaliku kirjaliku vastuse selle kohta, kas see seadus vastab läbipaistvuse ja kodanike osaluse poolest meie direktiivi nõuetele.

Usun, et see juhtum ja muud leiud võimaldavad meil Euroopa direktiivi järgmisel aastal rahuldavalt muuta. Rainer Wieland küsis, kuidas tuleks käsitleda ala määratlemist. Me anname teile selle kohta kirjaliku vastuse. Minu seisukoht on, et transpordirajatise ehitamisel ei peaks me arvesse võtma mitte üksnes trossialust maad, s.t mitte ainult tõstuki teed, mis on üks meeter lai ja mitu tuhat meetrit pikk. Teisalt ei peaks aga hõlmama kogu mäge, kuigi „jänessed” on mitteametlikel radadel sõites sageli parimad suusatajad. Üksikasjalikumalt rääkides tuleb arvesse võtta kõiki neid alasid, mis on määratletud suusaradadena. Teisisõnu kuuluvad kõik hooldatavad rajad ja alad, kus kasutatakse lumekahureid, minu arvamus

mööda mäe arendatud ala hulka ja peavad seega künnisena määratletud pindala hulka mahtuma. Vajaduse korral tuleks see direktiivi muutmisel selgesti sätestada.

Kuidas me oleksime saanud seda kõike varem mõjutada? Need arutelud toimuvad kahtlemata üsna hilja – viis aastat pärast ehitusloa väljastamist. Tegemist on põhimõttelise probleemiga, sest asutamislepingu järgi kohaldatakse subsidiaarsuse põhimõtet ja vastutus Euroopa õigusaktide rakendamise eest kuulub eelkõige liikmesriikidele, kes peavad neid õigusakte kohalikul tasandil kehtestama ja jõustama. Loodan, et eelkõige Austrias on sellest juhtumist õpitud, kuidas majanduse ja keskkonna huve tundlikult tasakaalustada, ning seega on sellel juhtumil tulevikus positiivne mõju.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

4. Eksitavad ärikataloogid (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on suuliselt vastatav küsimus, mille esitasid komisjonile siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel Erminia Mazzoni ja Malcolm Harbour ning mis käsitleb eksitavaid ärikatalooge (O000087/2011 – B70315/2011).

Simon Busuttil, *esitaja asendaja.* – Austatud juhataja, kaks ja pool aastat tagasi esitasin ma täiskogule raporti eksitavate ärikataloogide kohta. Euroopa Parlamendi sõnum oli ühemõtteline: eksitavate ärikataloogidega seotud pettused on tõsine probleem, kümned tuhanded väikeettevõtted, vabatahtlike organisatsioonid ja isegi heategevusorganisatsioonid langevad nende pettuste ohvriks ning me vajame kooskõlastatud meetmeid, et neile pettustele igaveseks lõpp teha.

Kaks ja pool aastat hiljem arutab täiskogu paraku jälle sedasama teemat, sest eksitavate ärikataloogide probleemi lahendamiseks pole meetmeid võetud. See ei ole vastuvõetav.

Lubage mul kolleegidele meenutada, milles asi on. Põhimõtteliselt on tegemist sellega, et eksitav ärikataloog saadab ankeedi, mis näib olevat lihtsalt palve, et inimesed ajakohastaksid oma isikuandmeid või oma ettevõtte andmeid. Vastu peaksid nad väidetavalt saama tasuta kande ärikataloogis. Esmapilgul ei paista selle ankeedi täitmisele kaasnevat mingeid kulusid ega makseid. Kuid pärast ankeedi esitamist saavad ohvrid kirja, milles neilt nõutakse tuhat eurot aastas kolme järjestikuse aasta jooksul. Kui nad ei maksa, kasutavad eksitavad ärikataloogid abinõusid, mis sisuliselt tähendavad türanniseerimist: ahistavaid telefonikõnesid, kohtusseandmise ähvardusi ja inkassofirmade tegevust.

Kõige murettekitavam on, et seda ebaseaduslikku taktikat kasutatakse paljudes liikmesriikides lausa ametiasutuste nina all, ning need on niisugusest tegevusest täiesti teadlikud, kuid pole selle lõpetamiseks midagi ette võtnud. European City Guide, Construct Data, TEMDI, EU Business Services, World Business Directory, Expo Guide ja DAD tegutsevad endiselt takistamatult. Komisjon on juba märkinud, et selline eksitav tegevus on vastuolus ELi õigusega, kuid ta ei ole võtnud piisavalt meetmeid, et seda lõpetada. Sellepärast me siin täna olemegi.

Eija-Riitta Korhola, *esitaja asendaja.* – Austatud juhataja! Eksitavate kataloogiettevõtete peale esitatud kaebuste hulk näitab, et tegemist on väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks tõsise probleemiga. Ärikatalooge kirjastavad petturitest äriühingud tekitavad väikeettevõtetele rahalist kahju ja ahistavad neid. Ajavahemikul 2003. aastast 2008. aasta keskpaigani dokumenteeriti ligi 14 000 kaebust ja järelepärimist. Uutel ohvritel saadakse sadu kaebekirju siiani.

Sedalaadi tegevuse avastamisega seotud raskused kahjustavad siseturu toimimist. Eksitav tegevus on eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi ning ebaausate kaubandustavade direktiivi kohaselt ebaseaduslik.

Tõhusad õiguskaitsevahendid aga puuduvad ja õigusaktide jõustamine on puudulik. Asjaomaste õigusaktide eest vastutav siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon tõstatab hiljuti selle küsimuse Hollandi ametiasutustega, juhtides nende tähelepanu ühe Hollandis asutatud ärikatalooge kirjastava äriühingu pettustele.

Hollandi ametiasutuste vastus näitab selgelt, et enamasti läheb liikmesriikidele korda see, mis toimub nende endi territooriumil. Ma leian, et kõnealuse probleemi piiriülesust arvestades on pettuste lõpetamiseks hädavajalik suurem liikmesriikidevaheline koostöö õigusaktide jõustamise vallas.

Komisjon võiks õigusaktide piiriülese jõustamise valdkonnas liikmesriikidega tehtavas koostöös ise aktiivsem olla ning kasutada olemasolevaid ELi tasandi võrgustikke liikmesriikidevahelise koostöö hõlbustamiseks. Kõigis liikmesriikides tuleb selliste pettuste tõkestamiseks panna suuremat rõhku tulemuslikele ja hoiatavatele sanktsioonidele, mis peataksid kõnealuste kataloogiettevõtete tegevuse ja võimaldaksid nende juhte karistada.

Tuleks ette näha ebaausate kaubandustavade direktiivi kohaldamisala laiendamine, et hõlmata kõiki ettevõtjate ja tarbijate suhetesse kuuluvaid kaubandustavasid ning kaitsta sellega nii tarbijaid kui ka konkurente. Sel moel hõlmataks ja reguleeritaks suurem osa ebaausaid ettevõtjatevahelisi kaubandustavasid jaemüügisektoris või lausa kõik sellised kaubandustavad samade eeskirjadega, mida kohaldatakse ettevõtjate ja tarbijate vaheliste ebaausate kaubandustavade suhtes, sest üldiselt kattuvad need kaubandustavad omavahel.

Samuti on oluline aidata ettevõtjatel endil pettustega võidelda, parandades teabe kättesaadavust, suurendades teadlikkust ja tõhustades hüvitamismehhanisme. Tahaksin volinikult küsida: mis on peamised takistused riigiasutuste suuremal kaasamisel piiriülesesse koostöösse ja milliseid meetmeid kavatses komisjon võtta võitluses petturitest kataloogiettevõtete vastu?

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Komisjon jagab Euroopa Parlamendi muret ja kahtlusi ning on parlamendi kriitilise analüüsiga nõus. Ärikataloogide eksitav tegevus põhjustab probleeme väga paljudele äriühingutele. Me tellisime kolm aastat tagasi uuringu ja saime tuhandeid kaebusi. Võib eeldada, et see on vaid jäämäe tipp, mis tähendab, et nende ettevõtjate arv, kes tunnevad, et neid on eksitatud, võib olla mitu korda suurem.

Õigusküsimuste, põhiõiguste ja kodakondsuse volinik Reding kogub praegu andmeid, et määrata kindlaks probleemi ulatus. Ma tahan rõhutada tõsiasja, et kõnealune tegevus on eksitavat ja võrdlevat reklaami käsitleva direktiivi 2006/114/EÜ ning eri liikmesriikide pettustevastaste õigusaktide sätetega juba keelatud. Kuid mõningaid selliseid pettusi pannakse toime üle riigipiiride ja neid kasutatakse eri äriühingute vahelistes äritehingutes ning praeguses olukorras on nende pettuste toimepanijaid keeruline vastutusele võtta.

Probleemiga tegelemiseks ja selle lahendamiseks kavatses volinik Reding aasta lõpuks anda välja teatise, milles tehakse ülevaade eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi rakendamise praegusest seisust ning selle direktiivi muutmise võimalustest. Samuti antakse teatises hinnang olukorrale. Viviane Reding kaalub direktiivi sisu tõhustamist ja analüüsib eksitavatest tavadest tehtavaid järeldusi. Veel keskendub ta sellele, kuidas saaks parandada riigiasutuste koostööd süüdlaste vastutuselevõtmiseks piiriülestes juhtumites.

Lisaks kavatseb volinik Reding teha ettepaneku suurendada kodanike ja äriühingute teadlikkust eksitavate ärikataloogide kasvavast probleemist ning rõhutada vajadust viia selles vallas ellu tõhusamat teavitustegevust. Kõik liikmesriigid on 2006. aasta direktiivi rakendanud. Komisjon on siiski palunud liikmesriikidel teavitada meid direktiivi rakendamise ja võetud meetmetest ning esitada aruanne valitseva olukorra kohta niipea kui võimalik, kuid enne kavandatava teatise väljaandmist. Seda protsessi toetas mai lõpus komisjoni korraldatud konverents, millel osalesid riikide ametiasutused, huvirühmad ja sõltumatud eksperdid. Konverentsil keskenduti ärikataloogidega seotud pettustele, eelkõige aga piiriülesele tegevusele.

Arutelu käigus sai selgeks, et vaja on tõhusamat ja järjepidevamat koostööd liikmesriikide ametiasutuste vahel. Sellest räägitakse ka aasta lõpul avaldatavas volinik Redingi teatises. Võin teile kinnitada, et meie näeme seda küsimust sama pakilisena kui teiegi. Seetõttu tahame järgmised sammud teha nii kiiresti kui võimalik. Vormiküsimustega seotud põhjustel tuleb meil aga tagada asjaomaste ettevõtjate sobiv kaasatus ja sellepärast on meil vaja aega. Tuginedes konsultatsioonide tulemustele ja olles kõiki argumente uurinud, kavatseb komisjon võtta täiendavaid parandusmeetmeid, et eksitavat ja ebaseaduslikku piiriülest tegevust takistada. Täna teid tugeva toetuse eest selles küsimuses.

Georgios Papanikolaou, *fraktsiooni PPE nimel.* – (EL) Aitäh, juhataja! Lugupeetud volinik, sellele, mida te ütlesite, ei saa keegi vastu vaielda. Ma räägiksin ühe oma kaasmaalase murest: ta kurtis mulle samasugust ebaõnne, mis sai talle osaks eksitava reklaami tõttu, ja andis mulle kõik asjaomased dokumendid. Eksitavalt tegutseva äriühingu saadetud kirja ülaosas on öeldud, et teabe avaldamine on tasuta. Nähes, et ta peab sisestama teatud andmed, tegi mu kaasmaalane seda ja saatis kirja ära. Kirja lõpus oli tibatillukeselt märgitud, et ta peab maksma aastas tuhat eurot, täpselt nagu kolleeg Busuttil enne ütles. Mõni aeg hiljem hakkas selle äriühingu väidetav õigusosakond saatma kirju – need on mul siin olemas –, milles nõuti, et mu kaasmaalane maksaks 3529,38 eurot. See summa sisaldavat viivist ja äriühingu õigusabikuluid.

Austatud volinik, õigusraamistik on muidugi olemas. Kuid me ei tea, kas neid direktiive kohaldatakse ja kas need on liikmesriikides õigesti üle võetud. Stockholmi programm ütleb, et me peame selliseid küsimusi käsitlema vahetult. Me seisame oma kaaskodanike kõrval, me näeme lähedalt nende igapäevamuresid. Meie kaaskodanikud peavad mõistma, et me ei asu kusagil kaugel ega tegele ainult suurte Euroopa küsimustega. Me oleme koos nendega nende igapäevaelus. Meil on vaja see probleem kohe lahendada.

Monika Flašíková Beňová, *fraktsiooni S&D nimel.* – (SK) Lugupeetud juhataja, ennekõike tuleb tõdeda, et kõnealused äriühingud ei tegele üksnes eksitamisega, vaid ka pettusega.

Ettevõtlus on mõttekas nii kaua, kuni see annab oma panuse ühiskonda kui tervikusse. Kui aga hakatakse tegelema pseudoettevõtlusega, et meelitada teisi, ausaid ettevõtjaid kataloogi üksnes iseenda rikastumise nimel, ja seda tehakse kasutatakse riukaid, siis on tegemist otseselt pettusega, kinnitagu sellised äriühingud kui tahes innukalt, et nad ei tee midagi ebaseaduslikku. Me ei tohi unustada ka asjaolu, et eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi järgi on need kataloogiettevõtete tavad ilmselgelt õigusvastased.

Sellegipoolest ei ole vaja uut õigusakti kehtestada. Pigem peaksime keskenduma sellele, et olemasolevaid õigusakte rakendatakse võimalikult kiiresti ja tulemuslikult. Probleem on selles, et kõnealused äriühingud võtavad sageli sihikule teistes ELi liikmesriikides tegutsevad ettevõtted ja neil ettevõtetel – kes on sageli väikesed pereettevõtted – ei ole õiguskaitse rakendamiseks kas teadmisi või suutlikkust või siis leiavad nad, et enda kaitsmine nõuab

palju raha ja jõupingutusi. Mul on veel vaid üks lisaküsimus: kas komisjoni arvates oleks võimalik korraldada avalik kampaania, et need konkreetsed äriühingud esile tuua ja kutsuda ausaid ettevõtjaid end nendega mitte siduma?

Marian Harkin, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja, ma ütleksin volinikule, et olen viimastel aastatel kohanud paljusid Iirimaa kodanikke, kes on langenud eksitavate ärikatalooge kirjastavate äriühingute ohvriks.

Näiteks kohtusin ma ühe kooli sekretäriaga, kes maksis üle kahe tuhande euro, sest kool ei saanud selle summa maksmist endale lubada ja sekretär tundis end vastutavana, kuna tema oli ankeedi allkirjastanud. Ta tundis end ka väga rumalana. Tema arvates ei saanud keegi olla nii tobe, et teha seda, mida tema oli teinud, teadmata muidugi, et selliseid asju juhtub inimestega pidevalt.

Ma kohtasin üht vanemat prouat, kelle abikaasa on taksojuht. Ta sai ankeedi, milles oli mõningaid vigu. Ta arvas vaid, et parandab vead ära, saatis ankeedi tagasi ja sai seejärel kahe aasta jooksul ähvardavaid kirju. Teda terroriseeriti nende kirjadega niivõrd, et ta ei julgenud saabunud kirju enam lahtigi teha. Ma ei saanud talle öelda, et ärgu maksku seda raha. Ma sain öelda vaid seda, et mina tema asemel ei maksaks. See oli parim soovitus, mille ma sain talle anda.

On palju teisigi näiteid. Ma tean, et te olete neist kuulnud. Kodanikud eeldavad tõepoolest, et Euroopa õigusaktid kaitsevad neid, ja nad ei saa aru, miks Euroopa õigusaktid neid selles valdkonnas ei kaitse. Siin valitseb segadus. Nagu ma märkisin, ütlen kodanikele, et minu arvates on nad kaitstud, kuid ma ei saa seda garanteerida. Minu meelest juhtus näiteks ühe säärase äriühinguga nii, et ta mõisteti Hispaania ühes piirkonnas süüdi, ent seepeale kolis ta lihtsalt teise piirkonda ja jätkas oma tegevust.

Üks küsimus, mis kodanikele muret teeb, on see, et nad ei tea, kuidas teiste riikide õigussüsteemid toimivad. Nad võivad arvata, et oma kodumaal on nad kaitstud, ent nad ei tea, mis juhtub teises liikmesriigis. Samuti teeb neile muret võimalus, et sellised äriühingud kolivad EList välja.

Seetõttu on meeldiv kuulda, et komisjon jagab meie muret, püüab suurendada koostööd liikmesriikide vahel, uurib taas piiriüleseid juhtumeid ning üritab kodanikke ja äriühinguid teavitada.

Volinik, te ütlesite, et asi on pakiline, kuid see on olnud pakiline juba väga-väga kaua. Kodanikud näevad paljusid valdkondi, kus ELi õigusaktid nende elu mõjutavad, ja seetõttu ei saa nad aru, miks nad ei ole kaitstud petistest äriühingute eest. Lugupeetud volinik, ma paluksin teid mõista, et sõna „pakiline” tähendab „nüüd”.

Struan Stevenson, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Ma olen täiesti nõus sellega, mida kolleeg Harkin äsja rääkis. Minu valimisringkonnas Šotimaal satuvad selle kriminaalse tegevuse õnge eakad inimesed ja ettevõtjad, kes pakuvad hommikusöögiga kodumajutust või peavad iseteeninduslikke puhkemajasid. Nad sisestavad kataloogi oma aadressi ja saavad siis tuhande eurose arve. Eakad on kohkunud, kui nad saavad ähvardavaid kirju kõnealuste äriühingute väidetavatelt õigusesindajatelt.

Tegemist on piiriülese kuritegevusega. Need äriühingud annavad oma nimed ja aadressid. Me peame nad üles leidma, sulgema ja vastutusele võtma ning kaitsma Euroopa Liidu kodanikke. Kui mõni minu valimisringkonna inimene minuga ühendust võtab, soovitan

ma tal lihtsalt sellele äriühingule tagasi kirjutada ja paluda edaspidised kirjad mulle saata. Rohkem need äriühingud endast märku ei anna. Kuid need inimesed tuleb ka vangi panna.

Keith Taylor, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Austatud juhataja! Seda resolutsiooni on hädasti vaja. Kuigi 2006. aasta direktiiv on meil olemas, on selge, et see ei toimi nii hästi, kui peaks. Need äriühingud, millest me kuulsime, eksisteerivad ainult selleks, et tüsata pahaaimamatuid ja mõnikord ülekoormatud organisatsioone. Eriti ülekohtuseks pean ma seda, kui kahju tehakse avaliku sektori ettevõtetele, mille eelarve on sageli piiratud.

Kasutades türanniseerimis- ja väljapressimistaktikat, lehvitavad nad pahaaimamatute ees lubadusi, kuid minu arvates tuleb aru saada, et kui mingi pakkumine tundub olevat liiga hea, et olla tõsi, siis ilmselt nii ongi. Need äriühingud on kui röövellikud haid ja nad tuleks peatada.

Meie fraktsioon on kindlasti selle resolutsiooniga rahul; see on väga õigeaegne ja me toetame seda, sest selles kutsutakse komisjoni üles nõudma, et liikmesriigid jõustaksid direktiivi nõuetekohaselt.

Derek Roland Clark, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja, mina tean kõige paremini äriühingut European City Guide. Vaatamata katsetele tema tegevus lõpetada nuhtlus jätkub. 2008. aasta mais jõustus Ühendkuningriigis eksitavat turundustegevust käsitlev eeskiri. Sellega keelati kasutada igasugustel dokumentidel väikest kirja teenuse tõelise hinna varjamiseks. Nüüd saab konkurentsiamet Ühendkuningriigi äriühingute vastu meetmeid võtta. On aga üks tõsine puudus.

Konkurentsiametil pole pädevust lahendada mujalt, sealhulgas teistest liikmesriikidest pärinevate petuskeemide juhtumeid. Seega probleem jätkub ja mulle laekub edaspidigi kaebusi. Ma tahan teada, et kui need äriühingud võivad kehva politseitöö tõttu mujal tegutseda, siis miks minu riigi valitsus ei saa tõkestada pettusi, mis pärinevad Mandri-Euroopast? Vastus sellele küsimusele peitub kasutus Euroopa Liidus, mis on riigipiirid lammutanud. Inimeste, kaupade ja teenuste vaba liikumine annab täiusliku kattevarju inimkaubitsejatele, terroristidele ja ähvardavatele, traumeerivatele petuskeemidele, mille eesmärk on koorida ettevaatamatuid.

Philippe Boulland (PPE). – (FR) Austatud juhataja, volinik, kallid kolleegid! Me saame eksitavate ärikataloogidega (mis eeldatakse olevat tasuta) seotud olukorra arvudes kokku võtta. Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile on saadetud 400 petitsiooni. Kannatanud ja maksma sunnitud on 50 000 väikeettevõtet, ühingut või organisatsiooni. Soovimatute lepingute eest tuleb kolme aasta jooksul maksta keskmiselt 1000 eurot, nagu kolleeg Busuttil juba mainis.

Need arvud peegeldavad vaid osaliselt kõnealuste petuskeemide ohvrite kannatusi. Need inimesed on juba ettevõtlust alustades riske võtnud ning peavad kiiresti toime tulema äritegevusega seotud probleemidega, majanduskriisiga ja ebakindlusega tuleviku ees. Me peame vältima nende sattumist selliste pettuste ohvriks, sest neil pole rahalisi ega inimressursse, et neile vastu seista.

Võimalikud on mitu ettepanekut: esiteks peame tegema lõpu neile petuskeemidele, mis nõrgestavad meie majandust. Selleks, lugupeetud volinik, oleks soovitatav kiirendada eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi läbivaatamist, pidades silmas asjaolu, et pettused on reklaamitegevuses muutumas ulatuslikumaks ja keerukamaks.

Seejärel peaksime koostama selliste äriühingute avaliku musta nimekirja, tuues nad esile ja mõistes nad hukka. Pettuste tõkestamise eest vastutavate riigiasutuste ja kannatanud ettevõtjate abiga saaksime hoiatamiseks ja ennetamiseks lihtsa ja tõhusa vahendi. Lisaks peame selles süsteemis osalejaid karmilt karistama. Sanktsioonid ja trahvid on nende petuskeemide abil teenitud summadest sageli väiksemad. Me peaksime julgustama liikmesriike olema selles valdkonnas rangemad.

Evelyne Gebhardt (S&D). – (DE) Austatud juhataja ja volinik! Komisjon jagab Euroopa Parlamendi muret. See on väga tore, aga me oleme juba aastaid oodanud, et komisjon võtaks meetmeid ning teeks selles valdkonnas reaalseid edusamme. Meie ees on kolleeg Busuttilli raport. Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal rõhutas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon korduvalt, et me peame inimeste aitamiseks lõpuks midagi ette võtma. Probleem on selles, et inimesed ootavad seda abi siiani.

Paljudel kannatanud väikestel vabatahtlike organisatsioonidel ei ole raha ega kuraasi, et end kaitsta. Alles eelmisel nädalal sain ma järjekordse kirja, milles küsiti: „Kuidas ma end kaitsen? Mul pole advokaadi jaoks raha, seega ei saa ma kohtusse pöörduda.” Leian, et me peame lõpuks ometi andma Euroopa kodanikele tõhusa vahendi sellest probleemist lahtisaamiseks.

Catherine Stihler (S&D). - Austatud juhataja! Kahtlased skeemid, mis on olemuslikult petturlikud ja millega õiguspärasuse kattevarju all – kasutades nimes sageli sõna „Euroopa” – jahitakse väikeettevõtteid, tuleb kuulutada ebaseaduslikuks. Need skeemid ei põhjusta kahju ainult väikeettevõtetele, keda ähvardatakse, ahistatakse ja sunnitakse maksma teenuse eest, mis nende arvates pidi olema tasuta, vaid need kahjustavad ka Euroopa Liitu, kui me ei võta abistamiseks otsustavaid meetmeid.

Euroopa Komisjoni mantra on ju „Kõigepealt mõtle väikestele”. Ometi – nagu paljud kolleegid on öelnud – olen ma seda teemat üleval hoidnud juba palju-palju aastaid ja seni pole midagi konkreetset tehtud. Miks see nii on? Meile räägitakse uuringutest, andmete kogumisest ja sidusrühmade kohtumistest. Vajame sõnade asemel tegusid, ja kui me ütleme, et ootame ainult selle aasta lõpuni või veel mõne aasta, siis on meie tegutsemine ebapiisav ja hilinevad. Me peame tegutsema kohe.

Niisiis, arvestades nende petuskeemide olemust ning üleeuroopalist ja piiriülest laadi, küsin, kas komisjon kaalub võimalust näha ette mingil kujul tasuta õigusabi, et aidata VKEdel petuskeemidele vastu seista. Sedalaadi pettused jätkuvad, kui komisjon ei võta karme meetmeid.

Phil Prendergast (S&D). - Austatud juhataja! Euroopa Parlament on saanud sadu petitsioone kõikjal ELis tegutsevatest väikeettevõtetest, kes väidavad, et on langenud kõnealuste skeemide ohvriks. Nende ennekuulmatute tasude maksmine võib viia süütu äriühingud tõsisesse rahalisesse raskustesse ja ohvrid on sageli liiga väikesed, et lubada endale kulusid, mis kaasnevad kohtumenetluse algatamisega kataloogiettevõtete vastu.

Sageli otsitakse ohvreid teistest liikmesriikidest. See tekitab ohvrite jaoks õiguslikku ebakindlust, sest tihtipeale ei tea nad, milline on selliste lepingute õiguslik staatus teises riigis. Kataloogiettevõtted mängivad sellele ebakindlusele.

Kuigi komisjon on selgelt öelnud, et eksitava ja võrdleva reklaami direktiiv keelab nende kataloogiettevõtete eksitavad tavad, peab ta uurima ka selle direktiivi ülevõtmist liikmesriikides ja selgitama välja, kas kodanikud on eri Euroopa riikides võrdselt kaitstud.

Asjaolu, et liikmesriigid on selle direktiivi üle võtnud, ei tähenda tingimata, et meetmed on kõikehõlmavad ja üksteisega kooskõlas.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Austatud juhataja, ebaausad kaubandustavad on nagu vesi. Niipea kui leidub pragu, voolab vesi sinna. Praegu on need leidnud kaks pragu. Esimene on 2006. aasta direktiiv, mida on juba mainitud, ja teine on määrus, mis käsitleb liikmesriikidevahelist koostööd.

Lugupeetud volinik, kuna teil on Euroopa Parlamendi kõigi fraktsioonide toetus, s.t kogu parlamendi toetus, peaksite tegutsema kiiresti, sest aeg on raha. Nagu kolleegid juba ütlesid, on möödunud vähemalt kolm aastat – kolm aastat, mille jooksul need inimesed, need petised, nagu mitmed kolleegid on neid õigustatult nimetanud (ja ma olen selle arvamusega nõus), on petnud oma kolleege ning eksitanud väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, mis on Euroopa majanduse alustala. Te peate tegutsema ja tegema seda kiiresti.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Austatud juhataja, volinik, lugupeetud kolleegid! On tõepoolest oluline teada, kas eksitava ja võrdleva reklaami direktiiv on liikmesriikides nõuetekohaselt üle võetud ja kas seda kohaldatakse nõuetekohaselt. Samal ajal tuleb meil kiiresti ja põhjalikult käsitleda ka teisi sellele probleemile omaseid põhiaspekte, mis võivad olla seotud ka piiriüleste pettuste muude vormidega.

Esiteks peavad komisjon, liikmesriigid ja nende organisatsioonid tarbijaid ulatuslikult teavitama. On vastuvõetamatu, et üha enam kodanikke langeb pettuste ohvriks.

Teiseks peaks ohvritel olema võimalus esitada oma õiguste kaitseks ühishagi. Me oleme neid hagnosisid üle 20 aasta oodanud.

Kolmandaks võiks praegune arutelu vaidluste lahendamise alternatiivsete võimaluste reformi teemal hõlmata ka sätteid, mis käsitlevad kõnealuseid pettusi.

Lugupeetud volinik, me ootame, et te võtaksite selles vallas kiireid ja konkreetseid meetmeid.

Seán Kelly (PPE). - Austatud juhataja, olukord on täpselt selline, nagu kolleegid on kirjeldanud. Ma tean seda, sest minu valimisringkonnas, eriti Corkis, on äriühing nimega European City Guide pettusega kõikjalt kliente hankinud. Vaatamata sellele, et nagu mina asjast aru saan, käskis Kataloonia kõrgema astme kohus 2001. aastal tal tegevuse lõpetada ning Belgia kohtud ja Ühendkuningriigi konkurentsiamet leidsid ta olevat süüdi eksitavas tegevuses, tegutseb European City Guide siiani. See ei ole vastuvõetav.

On väga tähtis, et me teeksime kaht asja: esiteks peame püüdma suurendada ettevõtjate teadlikkust kõikjal Euroopas, et nad oleksid valvsad ega langeks eksitavate äriühingute võrku, ning teiseks peame kehtestama õigusaktid, mis tagavad, et kui selliste äriühingute peale kaevatakse kohtusse, siis nad kas lõpetavad tegutsemise või pannakse trellide taha. Nii lihtne see ongi.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Austatud juhataja! Euroopa Parlament on saanud üle 400 petitsiooni ja ma ise olen saanud palju kaebusi ettevõtjatelt, mittetulundusühingutelt, koolidelt, heategevusorganisatsioonidelt ja isegi valitsusasutustelt, kes on langenud ärikatalooge kirjastavate äriühingute pettuse ohvriks. Nad võtavad suuri rahalisi kohustusi, uskudes, et ajakohastavad enda kohta käivat teavet. Petturitest kataloogiettevõtete tegevust korraldatakse teadlikult piiriülesest või kolmandatest riikidest. Me vajame selget üleeuroopalist lahendust, kuid Euroopa Komisjon, kellele kuulub seadusandliku algatuse õigus, pole aastaid midagi teinud, vaatamata kõigile Euroopa Parlamendi pingutustele.

Variraportöörina olen ma Euroopa Parlamendi raportis pakkunud mitu lahendust. Kõik, mida komisjonil tegelikult teha tuleb, on esitada ettepanek nende keelatud eksitavate reklaamitavade musta nimekirja koostamiseks asjaomase direktiivi alusel. Me vajame kiiresti tugevat Euroopa õiguslikku lahendust.

Kutsun komisjoni tungivalt üles rakendama kiirendatud seadusandlikku menetlust. Komisjoni laiduväärse minnalaskmise tõttu kõnealuses asjas on paljud ausad kodanikud kaotanud hulga raha. Minu arvates oleks õigustatud ka uurimine Europoli poolt.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Austatud juhataja! Mõne niinimetatud ärikatalooge kirjastava äriühingu ebaausad tavad on endiselt tõsine probleem. Nende tegevus tugineb alati ennekõike õigusaktidest möödahiilimisele ja õigusaktide väga puudulikule jõustamisele. Paljusid organisatsioone takistab kohtumenetlust algatamast selle kulukus. Peale kõige muu on kohtute ja muude järelevalveasutuste formalistliku suhtumise tõttu tehtud palju absurdseid kohtuotsuseid.

Kõige enam tuginevad need petturid aga vastutavate asutuste puudulikele õigusalastele teadmistele, paljudel juhtudel kahjuks tahte ja julguse puudumisele ning ka teatavale käegaloomisele. Nende formalistlik tõlgendus õigusaktidest võimaldab asjadesse mitte sekkuda, vältida juhtumite uurimist ja oma käed neist puhtaks pesta. Järelikult kaitstakse paradoksaalsel kombel petturite, mitte ohvrite huve.

Komisjonilt küsitakse õigustatult, kuidas liikmesriikides selliseid juhtumeid käsitletakse. Kuidas on liikmesriigid kohaldanud eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi? Riik peab pelgalt formaalse rolli asemel etendama aktiivset rolli, vastasel juhul jääb see probleem tõesti kontrollimatuks ja petetud ohvrite petitsioonid aina kuhjuvad. Ometi ei ole me selles küsimuses võimetud.

Andreas Schwab (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon toetab kindlalt ettepanekut vabastada väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted nuhtlusest, mille põhjuseks on ärikataloogid, mis väidetavalt pakuvad neile ettevõtjatele teenust, ehkki lõppkokkuvõttes ei ole sellel mingeid reaalseid tagajärgi peale arвете. Volinik Oettinger, te ütlesite õigesti, et direktiiv 2006/114/EÜ annab selleks õigusliku aluse, kuid ilmselgelt ei ole seda direktiivi mõnes liikmesriigis edukalt rakendatud. Seetõttu loodan, et komisjon asub võitlema probleemi tuumaga ja käsitleb küsimust süsteemselt, et lahendada see võimalikult kiiresti neis liikmesriikides, kus olukord on eriti halb. Teenuse piiriülesuse tõttu võib probleem muidugi kanduda neist liikmesriikidest ka naaberriikidesse.

Ühetaoline lähenemisviis antud juhul ei toimiks, sest on selge, et probleemi juured on teatud liikmesriikides.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Austatud juhataja! Ärikataloogid on üks enimkasutatud allikaid, kust saab teavet konkreetse majandussektoris pakutava kohta. Tänu oma mõjukusele on neil Euroopa tarbijate seas hea maine. Seetõttu tekitavad eksitavad ärikataloogid inimestele, kes neid kasutavad, kahju. Sellist tegevust on võimalik lõpetada, kui rakendada nõuetekohaselt eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi. Kahjuks ei ole kõik liikmesriigid seda oma õigusaktidesse üle võtnud. See tähendab, et ohvritele ei saa neile põhjustatud kahju hüvitada. Direktiivi muutmine annaks kõnealuse tegevuse tõkestamiseks vajalikud vahendid. Euroopa Liidu õigusaktide täiendamine erisätetega piiraks ka eksitavate ärikataloogide teket. Leian, et selle tegevuse ohvritel peab olema võimalus pöörduda otse kohtusse.

Gerald Häfner (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja ja volinik, lugupeetud kolleegid! Mulle näib, et tegemist on tõepoolest Euroopa probleemiga. Kõik teavad neist juhtumitest ja me kuuleme lugusid eri riikidest. Minu töölaual on terve virn selliseid juhtumeid ja ma tunnistan, et mina oleks neist enamiku puhul löksu langenud. Küsimus on selles – ja me oleme sellest korduvalt rääkinud –, et meil on direktiiv 2006/114/EÜ, me arutasime seda küsimust 2008. aastal petitsioonikomisjonis ja oleme pidanud arutelusid siin täiskogus, kuid probleem ei ole kuhugi kadunud, vaid pigem kasvab.

Volinik Oettinger, ma kuulsin, mida te arutelu alguses ütlesite, ja mulle jäi mulje, et te olete seda probleemi mõistnud. Ehk tekib uuel volinikul uus võimalus selles valdkonnas meetmeid võtta. Ma palun, et te suhtuksite sellesse probleemi tõsiselt. See võib tunduda väikese probleemina, kuid sellel on suur majanduslik mõju ning see mõjutab eelkõige väikesi, keskmise suurusega ja pereettevõtteid, kes on meie riikide majanduse ja ühiskonna alustala. Kui meil ei õnnestu sellele probleemile kõigis liikmesriikides lõppu teha ning direktiivi ühetaoliselt ja tulemuslikult kogu Euroopas rakendada, siis tekitatakse tulevikus veelgi suuremat kahju.

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Ma olen tänulik olukorra laiaulatusliku ja kokkulangeva kirjelduse eest, mille andsid pühendunud parlamendiliikmed, kes täna siin kohal on. Ma teavitan sellest volinik Redingit ning julgustan teda koostama põhjalikku teatist, mis hõlmab ELi ja liikmesriikide kehtiva õiguse tugevaid ja nõrku külgi, ja direktiivi selle alusel läbi vaatama.

On selge, et liikmesriigid on 2006. aasta direktiivi rakendanud. Seega ei ole tegemist eelkõige liikmesriikide õiguse kohandamise probleemiga. Esiteks jäetakse piiriüleste probleemide korral õigusaktid paljudel juhtudel isegi kohaldamata, sest eri liikmesriikide ametiasutuste koostöö jätab soovida. Seega selliseid juhtumeid ei uuritagi. Teiseks ei kohaldata sageli kriminaalvastutust. Kriminaalõigus kuulub liikmesriikide pädevusse, see puudutab nii sanktsioonide määramist kui ka nende juhtumite ametlikku uurimist ametiasutuste, prokuröride või kohtute poolt.

Kolmandaks: nüüd jõuan ma asja tuumani. 2006. aasta direktiiv hõlmab ainult ebaausaid äritavasid ettevõtjate ja tarbijate vahel, mitte eri ettevõtjate vahel. See tähendab, et direktiiv kaitseb peamiselt eraisikuid kõnealuste petturitest äriühingute eest. See ei kaitse kodanikke, kes on ettevõtjad, füüsilisest isikust ettevõtjad, jaemüüjad, kaupmehed ja käsitöömeistrid, ega väikeste või keskmise suurusega ettevõtete omanikke sedalaadi pettuste eest. Kuid just sellele – direktiivi kohaldamisala laiendamisele äriühingutevaheliste tehingute suhtes – oli enamik liikmesriike toonases õigusloomeprotsessis vastu. See tähendab, et me piirdusime selle direktiivi puhul täiesti teadlikult Euroopa õigusaktiga, mis käsitleb tehinguid kodanike ja petturitest äriühingute vahel, mitte väikeettevõtete ja petturitest äriühingute vahel. Tollal ei soovitud Euroopa õigusakti teemal, mille üle te nüüd praktiliste kogemuste põhjal täiesti õigustatult kurdate.

See direktiiv oli pretensioonikas Euroopa projekt ning tollal tegi komisjonile muret, et kogu ettepanekut saboteeritakse ja direktiivi ei võeta üldse vastu, kui komisjon püüab laiendada selle kohaldamisala väljapoole kelmeid ja kodanike vahelisi suhteid. Arvestades neid konkreetseid näiteid, mida te siin mainisite, ja komisjoni avastatud kuritarvitusjuhtumeid, on ehk direktiivi kohaldamisala võimalik mujale peale petturitest äriühingute ja kodanike vaheliste suhete laiendada järgmiseks aastaks kavandatud läbivaatamise käigus. Me hakkame sellega kohe tegelema.

Lõpetuseks ütlen, et on liikmesriike, kus on kehtestatud rahuldavad materiaali- ja kriminaalõigusnormid, mis hõlmavad kelmide ja kodanike suhteid, ning kus sedalaadi juhtumeid menetletakse. Heade näidetena võib nimetada Austriat, Belgiat ja Prantsusmaad. Kuid on ka liikmesriike – te mainisite mõnda neist –, kus riigi õigusaktid on ebapiisavad. Peame ootama ja vaatama, kas need liikmesriigid on aasta pärast valmis nõukogus hääletama üldise, kogu Euroopa Liitu hõlmava standarditud õigusakti poolt, et kaitsta kodanikke, kes on ühtlasi ettevõtjad.

Juhataja. – Petitsioonikomisjon on mulle kodukorra artikli 115 lõike 5 alusel esitanud resolutsiooni ettepaneku ⁽¹⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna kell 12.00.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Ildikó Gáll-Pelcz (PPE), kirjalikult. – (HU) See probleem on reaalne, kahjuks väga levinud ja seda võib täheldada peaaegu kogu Euroopa Liidus. Ohvrid sõlmivad heauskselt lepingu reklaamimiseks ärikataloogis ja neile on antud mõista, et see on tasuta. Seejärel nõutakse neilt mitmesugustel alustel makset, neid ahistatakse pidevalt, nad satuvad psühholoogilise surve alla ja maksmata jätjaid ähvardatakse koguni kohtumenetlusega. Et vältida edasist eksitavat reklaami, on hädavajalik kontrollida, kas Euroopa Liidu vastavat õigusakti rakendatakse liikmesriikides tulemuslikult, ja vajaduse korral tuleks praeguse probleemi lahendamiseks teha ettepanek muuta liidu asjaomast õigusakti. Kõige tähtsam on nüüd hädasolevatele ettevõtetele näidata, et me mitte ainult ei mõista nende rasket olukorda, vaid ka toetame neid igati. Samal ajal tuleb kindlasti paluda, et eksitavad ärikatalooge kirjastavad äriühingud lõpetaksid oma tahtlikult eksitava äritegevuse, sest see on vastuolus liidu konkurentsipoliitika mõttega.

5. ELi tuumaelektrijaamade stressitestid ja tuumaohutus ELi naaberriikides (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus teemal „Euroopa Liidu tuumaelektrijaamade stressitestid ja tuumaohutus ELi naaberriikides”.

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Pärast arvukaid kohtumisi eri parlamendikomisjonidega saan teile täna rääkida sellest, kuidas edeneb meie kaugeleulatav kava viia läbi üleeuroopalised stressitestid Euroopa Liidu ja teiste riikide tuumaelektrijaamades.

Me tegime nõukogule ettepaneku, et kõigi Euroopa Liidu tuumaelektrijaamade ohutust tuleks uurida riskide ja ohutuse igakülgse hindamise põhjal, ning nõukogu tegi selle kohta otsuse märtsi lõpul. Tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa töörühmal (ENSREG) ja komisjonil paluti koostada stressitestide läbiviimise kriteeriumid, meetodika ja ajakava. See ei olnud lihtne ülesanne, ja me saime oma tegevuse kohta kõikvõimalikke märkusi.

Täna võin teile öelda, et nüüdseks on paigas testide kriteeriumid, meetodika ja ajakava, mis minu arvates vastavad Euroopa kodanike ootustele stressitestide suhtes.

(Vahelehiüe Claude Turmesilt)

⁽¹⁾ Vt protokoll.

„Jama” ei ole argument, härra Turmes. „Jama” ei ole sõna, mida me tahaksime protokollis näha, aga kui see teile rõõmu teeb, siis ma lepin sellega.

Igal juhul oli see töö raske. Esiteks ei olnud paljud tuumaohutust reguleerivad asutused valmis Euroopa kontrollimenetlusega nõustuma. Nimelt otsustavad energiaallikate kogumi üle liikmesriigid ning tuumaelektrijaamade seire, elektrijaamadele lubade andmine ja nende järelevalve kuuluvad samuti liikmesriikide pädevusse. Minu meelest on see, et me viime stressitesti läbi Euroopa tasandil ja ühiste kriteeriumide alusel, väga tähtis ja ajalooline samm, mis teenib kõikide Euroopa kodanike ohutuse eesmärki. Võin teile kinnitada, et ma ei luba kasutada stressitesti leebemat varianti.

Kui stressitesti lõpptulemus – tulemused, hinnangud, ettepanekud ja järeldused – avalikustatakse, teavad Euroopa kodanikud Euroopa tuumaelektrijaamadest kõigis liikmesriikides rohkem, kui nad seni on vaatamata kõigile viimastel kümnenditel tehtud jõupingutustele teadnud. Ma mäletan väga hästi, kuidas riigipiiride lähedal elavad inimesed on soovinud teada, mil viisil on tagatud läheduses asuvate tuumaelektrijaamade ohutus. Kodanike vaatenurgast oli see sageli väga ebarahuldav. Kuue või üheksa kuu pärast on meie käsutuses viimase kahekümne aasta jooksul avalikustatuga võrreldes märksa rohkem andmeid, fakte ja järeldusi.

Stressitest koosneb kolmest etapist.

(Vahelehiie Rebecca Harmsilt)

Proua Harms, kuna aeg on alles varajane, jäägem tõsiseks. Palun uskuge, et ma jään objektiivseks. Mul on selle teema arutamisel tunne, et mind kritiseeritakse mõlemalt poolt. Ma tean, et olen kahe tule vahel, keskel – õiges kohas.

Ma ütlesin „keskel”, proua Harms. Ma ei rääkinud midagi keskpärasuse kohta. Palun kuulake tähelepanelikult. Usun, et minu seisukoha objektiivsus vastab teie ootustele.

Esimene etapp. Kahtlemata on turumajanduses tööstusettevõtete omanike ja käitajate esmane kohustus veenduda oma rajatiste ohutuses, kontrollida ohutust korrapäraselt ja anda tulemustest teada. Seetõttu on esimeses etapis kõigil tuumaelektrijaamade käitajatel palutud alates 1. juunist esitada riiklikele ametiasutustele aruanne, kasutades kokkulepitud Euroopa kontrollikriteeriume, meie kontrollikataloogi, mis on avalik ja läbipaistev. Aruanded tuleb esitada kiiresti, kuid need peavad olema põhjalikud – põhjalikkus on kiirusest olulisem. Need peavad sisaldama käitajate hinnangut oma tuumaelektrijaamale ning kontrollikriteeriumide ja Fukushima tagajärgede põhjal tehtud järeldusi.

Teine etapp. Selles etapis vaatavad riiklikud tuumaohutust reguleerivad asutused tuumaelektrijaamade käitajate esitatud aruanded uuesti läbi ning hindavad omaenda kontrollitulemusi ja tähelepanekuid.

Kolmas etapp on uus ja hõlmab vastastikuseid eksperdihinnanguid. Selle etapi tulemusena tahame saada iseenda jaoks olukorrast ülevaate, viia läbi omapoolse hindamise ja teha oma järeldused Euroopa tasandil. Me ei kavatse istuda oma elevandiluust tornis ja sinisilmselt nõustuda riikide ametiasutuste esitatud tulemustega. Me kasutame Euroopa segameeskondi ja meil on võimalus tuumaelektrijaamu ise külastada. Need Euroopa meeskonnad moodustatakse eri liikmesriikide tuumaenergiaekspertidest ja komisjoni ametnikest.

Kõiki toiminguid, eelkõige vastastikuste eksperdihinnangute puhul, saab teha üksnes komisjoni ja ENSREGi kokkuleppe alusel, mis tähendab, et ilma komisjoni nõusolekuta ei

saa protsessi lõpule viia. Seega võin teile kinnitada, et tõsine, objektiivne ja põhjalik käsitusviis on minu jaoks väga tähtis.

Kõik, mida tehakse, on läbipaistev. Väiksem läbipaistvus on lubatud ainult siis, kui julgeolekuhuvid eeldavad konfidentsiaalsust. Usun, et testi kriteeriumid vastavad Euroopa üldsuse peamistele ootustele ja õigustatud huvidele. Need hõlmavad kõiki loodusnähtusi, nagu suurvesi, äärmuslikud õhutemperatuurid, maavärinad jms. Kriteeriumid hõlmavad kõiki loodusega seotud riske.

Teiseks olen ma rohkem kui kunagi varem veendunud, et kuigi Fukushima katastroofi algallikaks oli loodusnähtus, ei olnud see õnnetuse ainus põhjus. Minu arvates oli Jaapanis inimeste tegematajätmistel märkimisväärne, kui mitte otsustav kaal nii enne maavärinat ja hiidlainet – seoses tuumaelektrijaama ajakohastamise ja selle ohutuse suurendamisega – kui ka pärast katastroofi – seoses kahju minimeerimisega.

Seetõttu oli inimfaktor minu jaoks stressitesti oluline osa. Alguses ei saanud ma tuumaohutust reguleerivatelt asutustelt selles küsimuses piisavalt toetust. Olen tänulik, et Euroopa Parlament ja eelkõige tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon mind toetasid. Seetõttu kaasasin ma nende ootused läbirääkimiste teemade hulka. Me oleme saavutanud selle, et inimfaktor on testi kriteeriumide seas ulatuslikult esindatud.

Tahaksin siinkohal väga konkreetset vahet teha. Me jõudsime selleni, et testi kriteeriumid hõlmavad täiel määral inimfaktorit ja inimeste tegematajätmissi. Me mõtleme selle all vigu, kvalifikatsiooni puudumist, tuumaelektrijaama kehva juhtimist või lennuõnnetuseni viivat piloodi eksimust. See tähendab, et inimestest tulenevad probleemid ja tegematajätmised on stressitestiga täielikult hõlmatud.

(Vahele hüüie Claude Turmesilt)

Härra Turmes, te näite arvavat, et saate oma vahele hüüetega parlamendimenetlust juhtida. Palun lubage mul lõpuni rääkida see, mis mul öelda on. Teil on pärast hiljem piisavalt aega sõna võtta.

(Aplaus ja vahele hüüded)

Tahaksin austatud parlamendiliikmele selgitada, et see teema on nii tähtis, et mul peaks olema vähemalt 7–8 minutit kõneaega. Mis parata, selline on teie kodukord. Kui teie soovite rohkem kõneaega, siis seda saab parlament ise otsustada. Teie olete parlamendiliige, mina mitte.

Inimlike vigade teema on täielikult kaetud. Kuid üks valdkond, mida arvesse ei võetud, on kuritegevus. Selle all pean ma silmas seda, et stressitest ei hõlma näiteks terroristide tahtlikke rünnakuid tuumaelektrijaamade vastu ega kõikvõimalikke muid rünnakuid, sealhulgas küberrünnet ja rünnakuid lennukitega. Sellel on kaks põhjust. Esimene on puhtalt formaalne. Paljudes liikmesriikides ei ole tuumaohutust reguleerivad asutused selle valdkonna eest tehniliselt vastutavad ning nad viitasid komisjoniga suheldes salateenistuse, politsei, õhuväe, armee ja riigi ametiasutuste ülesannetele. Seepärast palume nüüd, et liikmesriigid saadaksid asjaomaste asutuste esindajad meie juurde, et saaksime enne suvepuhkust nende asutustega arutada, kuidas kuritegevuse tagajärgi stressitestiga hõlmata.

Teine põhjus on see, et liikmesriigid tõstasid konfidentsiaalsuse küsimuse ja esitasid selle toetuseks veenvaid argumente. See tähendab, et arutelud ei saa olla läbipaistvad. Me tahame vahearuaande esitada novembris. Olen rõõmuga valmis pidama Euroopa Parlamendiga

enne vastastikust hindamist veel ametlikke arutelusid. Üks asi peab olema selge: põhjalikkus on tähtsam kui kiirus. Ma ei ole nõus lühikese tähtajaga, mida mõned liikmesriigid nende eritistide puhul piisavaks pidasid.

Ma ei usu, et suudaksime 4–6 nädala jooksul meile nii oluliste kriteeriumide alusel vajaliku põhjalikkusega hindamise läbi viia. Seetõttu võime vajada ajavahemikku, mis ulatub järgmise aasta kevadesse. Mis puudutab teisi küsimusi, siis palun pidage meeles, et minu jaoks ei ole oluline tuumaelektrijaamade käitamise, kavandamise, ehitamise või sulgemise küsimus. Minu arusaam õigusaktidest on selline, et see on liikmesriikide pädevuses. Küll aga pean ma end vastutavaks nii praegu käitavate kui ka kavandatavate elektrijaamade ohutuse eest. Seetõttu olen tänulik, et meie kutse võeti töötasandil vastu ning et Ukraina, Venemaa, Šveits, Armeenia, Horvaatia ja Türgi nõustusid osalema Euroopa ühise stressitesti järgmises etapis, mis võimaldab uurida ohutust väljaspool Euroopa Liidu piire.

Loodan teile tulemustest võimalikult varsti teada anda. Lisaks tahaksin selgitada, et kavatsen järgmise paari kuu jooksul tegelda tuumajäätmeid reguleerivate rangete ja objektiivsete eeskirjade koostamisega. Ma olin üpris üllatunud, et parlamendikomisjon ei välistanud suure häälteenamusega kategooriliselt jäätmete kolmandatesse riikidesse eksportimist.

(Vahelehiüüded)

Selgitaksin lugupeetud parlamendiliikmele, et ma olen siin volinikuna. Minu erakondlik kuuluvus on eraasi. Palun tehke vahet endisel kristlikul demokraadil Oettingeril ja volinik Oettingeril. Volinikuna võin niisiis öelda, et mind üllatas selge häälteenamusega piirangute seadmine ekspordikeeldudele. Ehk oleks siiski võimalik seda juuni lõpuks Euroopa Parlamendi otsustusprotsessis veel muuta.

(Aplaus)

ISTUNGI JUHATAJA: ROBERTA ANGELILLI

asepresident

Herbert Reul, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja ja volinik! Kõigepealt tahaksin ma teid väga tänada, volinik Oettinger. Erinevalt neist, kelle ilusad sõnad tekitavad vaid segadust, olete teie hoolt kandnud selle eest, et midagi tõepoolest toimuks. See ongi poliitikas tähtis.

Päris ausalt öeldes on mulle tõesti hakanud närvidele käima, et mõned parlamendiliikmed nõuavad pidevalt aina rohkem ja rohkem, kuid ei ole valmis omapoolset panust andma. Proua Harms, Euroopa Parlament ei ole oma tööga hakkama saanud. Me ei suutnud isegi ohutuseemalist resolutsiooni vastu võtta, sest teie soov oli 150% ja te ei olnud rahul sellega, mis mitmesuguste kohustuste tõttu realselt võimalik on. Me pole oma tööd teinud ja teie ka mitte.

Volinik aga on oma tööd teinud. Kuus kuud tagasi ei oleks me arvanud, et sedalaadi stressitesti läbiviimine on võimalik. Me poleks kunagi uskunud, et väljaspool Euroopat olevate riikidega on võimalik pidada ohutuseemalisi arutelusid. Lihtne on ringi käia ja pasundada, kui kohutav kõik on, ja keskenduda üksnes tuumaenergiast loobumise küsimusele – kõik või mitte midagi. Keerulisem, kuid eurooplastele kasulik on selles valdkonnas edasi liikuda. See, mida volinik Oettinger mõne viimase kuu jooksul on saavutanud, on eeskujuks meile kõigile. Ma ei taha öelda, et kõik on täpselt nii, nagu meie tahtsime. Me saame alles lõpus öelda, kas see on see, mida me tahtsime. Proua Harms ja

härta Turmes, on lihtsalt vastuvõetamatu, et te veedate aega pideva kaeblemise ja märkuste tegemisega, ent kui teid kutsutakse üles midagi tegema, siis hääletate tuumaelektrijaamade suurema ohutuse vastu. Resolutsioon oli meil laual ja teie hääletasite selle vastu. Te nõrgestasite Euroopa Parlamendi ja komisjoni positsiooni, kui me tahtsime Euroopa tuumaelektrijaamade ohutust parandada. See on fakt.

Mul on sellest pidevast silmakirjalikkusest küllalt. See on ebaaus ega võimalda meil edasi liikuda. Loomulikult on olukord keeruline, kuid kõik teavad, millised on õigusaktid. Oleks naiivne loota, et me saame teha seda, mida tahame. On väga konkreetne õigusakt, mida me peame järgima. See, mis antud olukorras on saavutatud, on väga huvitav ja oluline. Te võite arvata, et lõputu vahelehoikamine on vaimukas, kuid see ei vii meid kuhugi.

(Aplaus)

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Claude Turmes (Verts/ALE). – *(DE)* Aitäh, juhataja! Härra Reul, ma selgitan oma hilisemas sõnavõtus, miks me ei ole rahul, kuid mul on tunne, et te ei ole veel korralikult läbi kaalunud, mida teie kantsler ja teie erakond Saksamaal on nüüd otsustanud.

Herbert Reul (PPE). – *(DE)* Lugupeetud juhataja! Taas kord ei olnud eesmärk sel teemal kas või millimeetri või kolme meetri jagu edasi liikuda, vaid parteipoliitilist vaidlust ärgitada. Me võime seda teha. Võrreldes praegusega tegime varem selle resolutsiooni puhul palju rohkem edusamme Euroopa Parlamendi fraktsioonide vaheliste eraldusjoonte ületamisel. Minu arvates on ülimalt kahetsusväärne, et me vaidleme jälle jah- või ei-küsimuse üle. Te teate, et minul isiklikult on selles küsimuses oma arvamus, kuid ma olen valmis minema kompromissile ja jõudma Euroopa Parlamendiga ühisele seisukohale, et suurendada Euroopa tuumaelektrijaamade ohutust nende praegustes asukohtades, kuhu nad tõenäoliselt ka jäävad. Meie töö on leida eurooplaste jaoks lahendusi ja mitte teha üksnes avaldusi.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Gerald Häfner (Verts/ALE). – *(DE)* Aitäh, juhataja! Härra Reul, ma suhtun tõsiselt teie üleskutsesse olla üksteisega objektiivne ja aus. Seetõttu tahaksin küsida, miks on teie toon nii ründav ja miks te süüdistate Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni liikmeid silmakirjalikkuses. Te kasutasite naeruväärset argumenti, et aasta tagasi poleks olnud võimalik sellist stressitesti läbi suruda. Kuid te ei selgitanud Euroopa Parlamendile, et ainus põhjus, miks see ei olnud võimalik, olite teie, härra Reul, ja teie pooldajad.

Meil oli see probleem juba enne Fukushima. Kui me kõik tahame ohutust, siis oleks õige tegu ilmutada pühendumust ohutusele alati, mitte ainult siis, kui kolmes reaktoris on toimunud südamikke sulamine.

Herbert Reul (PPE). – *(DE)* Aitäh, juhataja! Esiteks reageerisin ma nii ärritunult sellepärast, et olen ikka veel pahane, et me ei suutnud ohutusteemalist ühisresolutsiooni vastu võtta, sest mõne inimese jaoks oli tähtsam asuda kategoorilisele kõik-või-mitte-midagi-seisukohale, selle asemel et püüda leida ühist keelt.

Teiseks selgitasin ma arutelu käigus ja selgitan veel kord, et olen sellest oma järeldused teinud. Ma mõistan nüüd, et me peame tegema rohkem, kehtestamaks Euroopa tuumaelektrijaamadele rangemad ohutusnormid. Me peame avaldama rohkem survet ja näitama üles rohkem algatusvõimet.

Seetõttu toetasin ma ühisresolutsiooni ning seetõttu pooldan volinik Oettingerile toetuse avaldamist ja tema pidevast ründamisest loobumist.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Vytautas Landsbergis (PPE). - Austatud juhataja! Tahaksin kolleeg Reulile öelda, et oli aeg, kui ohtlikest tuumaelektrijaamadest saadavat elektrit peeti rämpaseks elektriiks, mida vastutustundlikud Euroopa Liidu liikmesriigid ei ostnud. Need tuumaelektrijaamad, mida nüüd kavatakse ehitada Euroopa Liidu idapiiridele, kuuluvad täpselt samasse kategooriasse, sest nende tehnoloogiat ei ole kaugemates paikades katsetatud. Kinnitused nende ohutuse kohta on paljasõnalised.

Mida arvab kolleeg Reul sellest, kui Saksamaa keeldub ehitamast tuumaelektrijaamu oma territooriumile, ent nõustub nende ehitamisega meie piiridele ja ostab seda rämpast elektrit? Millise pildi solidaarsusest ja moraalist see annab?

Herbert Reul (PPE). – *(DE)* Lugupeetud kolleeg, mul on kahju, aga ma ei oska sellele küsimusele vastata. Ma ei saa rääkida Saksamaa valitsuse nimel. Sellegipoolest usun, et teil on õigus, kui ütlete, et me ei pea hoolikalt tegelema üksnes Euroopa tuumaelektrijaamade ohutuse küsimusega, vaid võtma enesele kohustuse mõjutada ka teiste elektrijaamade ehitust ja seisukorda, nii palju kui vähegi võimalik.

Volinik Oettinger on lubanud teha kõik endast oleneva, et edendada stressiteste ja võimalikku eeskirjade muutmist ka maailma teistes piirkondades, ning ta on võtnud kohustuse tagada nende rangemate ohutusnormide vastuvõtmine. Sellega seoses leian, et teie märkused on õigustatud.

Teresa Riera Madurell, *fraktsiooni S&D nimel.* – *(ES)* Aitäh, juhataja! Härra Reul, te olete parlamendikomisjoni esimees. Kolleegid, rahunegem kõik veidi.

Volinik, meie kohtumisel, mis toimus päev enne teie kohtumist Euroopa tuumaohutust reguleerivate asutuste töörühmaga, selgitas minu fraktsioon teile meie seisukohta selles küsimuses. Ma pean teile nüüd ütleva, et me ei ole täiesti rahul. Miks nii?

Sest meie arvates tulnuks stressitestid teha kohustuslikuks. Kuid meil on hea meel kuulda, et stressitest viiakse läbi 143s Euroopa tuumaelektrijaamas. Samuti toetame komisjoni tema püüdlustes veenda kolmandaid riike ka oma elektrijaamu uuesti hindama. Lisaks ei ole me rahul ka seetõttu, et meie arvates tuleks suurema objektiivsuse tagamiseks stressitestide puhul – mille viivad tegelikult läbi elektrijaamade käitajad ise – hankida ka teine arvamus. Eksperdi hinnangute meetod, mille puhul kasutatakse seitset eksperti, on üks samm. Meie fraktsioon tegi aga ettepaneku luua sõltumatu kontrollimehhanism, mida kasutatakse algusest peale, mitte ainult hilisemas tulemuste analüüsimise etapis.

Samuti leiame, et neid teste tuleks läbi viia muudel rajatistel, näiteks teadusuuringuteks kasutatavatel reaktoritel, ja seoses muude ohtudega nagu terrorirünnakust või elektrijaama konstruktsioonipuudustest tulenev radioaktiivne saaste. Me oleme teadlikud tekkinud konkurentsiküsimustest, kuid meie arvates oleks olnud võimalik jõuda paremale kokkuleppele.

Riskianalüüsi tegemine on asjakohane, kuid üksik meede. Et tagada maksimaalne ohutus, teeb meie fraktsioon seetõttu ettepaneku moodustada Euroopa tasandil sõltumatu organisatsioon, mis vastutaks ohutuse ja kontrolli eest.

Lugupeetud volinik, lõpetuseks tahaksin teile öelda, et me ootame nüüd järjepidevust. See tähendab, et reaktorid, mis testi ei läbi ja mille puudusi ei saa parandada, suletakse. Samuti ootame läbipaistvust, nii et kõigil kodanikel oleks täielik teave testimise menetluse ja tulemuste kohta.

Lena Ek, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! See ei ole Saksamaa siseasi, vaid kogu Euroopat puudutav küsimus. On ülioluline, et kõikjal Euroopas oleksid tuumaelektrijaamad ohutud ja et neid ka peetaks ohutuks. Seega ei tohi esimeses pankade stressitestis tehtud vigu korrata – me ei vaja järjekordset kasutat suhtekorraldusüritust.

Komisjoni ülesanne on tagada, et stressitestid viiakse läbi usaldusväärset, läbipaistvalt ja terviklikult ning et neil oleksid reaalsed tagajärjed. Kui mõni tuumaelektrijaam testi ei läbi ja kui esile toodud puudusi ei ole võimalik heastada, tuleks see elektrijaam sulgeda. Kavandatavad stressitestid on aga liiga nõrgad. Fraktsioon ALDE on nõudnud, et test hõlmaks kogu ohutuskultuuri ja inimfaktorit. Kahjuks see nii ei ole. Ma loodan siiralt, et komisjon leiab mingi muu viisi ohutuskultuuri kontrollimiseks.

Näiteks ootan ma, et komisjon esitab tuumaohutuse direktiivi läbivaatamise käigus ettepanekud nende probleemide lahendamiseks. Ma pean silmas ka neid küsimusi, mille tõstatasite teie, volinik, s.t tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise ja jäätmetega seotud ohutust. Samuti ei ole stressitestide puhul selgelt sõnastatud vajadust tagada testide sõltumatus ja läbipaistvus. Eksperdi hinnangu annavad teiste liikmesriikide esindajad peale selle liikmesriigi omade, kus tuumaelektrijaam asub, kuid need eksperdid ei pruugi olla täiesti sõltumatud. See on probleem.

Need probleemid on seotud testide usaldusvärsusega, kuid stressitestid on alles algus. Meil on vaja kaugemaleulatavat strateegiat, mille raames töötatakse välja Euroopa ühised normid, mis tagavad kõrgetasemelise tuumaohutuse ja teabe.

Tuumaelektrijaamade ohutus on üleeuroopaline küsimus. Tulevikku vaadates peaksime rakendama Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri soovitatuid ja mujal maailmas kohaldatavatest rangemaid ohutusnorme. Kui vaadata teavitust ja läbipaistvust Fukushima õnnetuse puhul, siis ilmneb, et selleteemalise Euroopa platvormi ja regulatsiooni järele on reaalne vajadus. Euroopa kodanikud ootavad ja väärivad oma tuumaelektrijaamade suurimat võimalikku ohutust.

Aega on ülimalt vähe ja Euroopa Komisjonil on suur vastutus. Ent kindlasti on nüüd suurem vastutus ka liikmesriikidel, kelle seisukohad on leebumas ja kes on taganemas sellest, mida nad pärast Jaapanis juhtunud alguses lubasid. Me palume, et komisjon täidaks oma kohustusi ja et nõukogu, kes ei ole praegu siin esindatud, vastaks Euroopa kodanike ootustele seoses Euroopa tuumaohutusega.

Giles Chichester, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Tahaksin teiega jagada mõningaid väljavõtteid Ühendkuningriigi tuumarajatiste peainspektori vahearuandest: „Me kõik peame järgima pideva täiustamise põhimõtet. See tähendab, et kui tahes ranged tuumarajatiste konstrueerimise ja käitamise normid ka ei oleks, ei tohiks täiustamise püüdlused kunagi lõppeda.”

Tuumaenergiavaldkonna reguleerimise süsteem on Ühendkuningriigis suuresti mittenormatiivne. See tähendab, et see majandusharu peab järelevalveasutusele tõendama, et mõistab täielikult oma tegevusega seotud ohte ja teab, kuidas neid maandada. Seega eeldame, et majandusharu võtab enesele peamise vastutuse järelduste tegemise eest, mitte ei oota, et järelevalveasutus ütleks, mida teha.

Esimene järeldus on järgmine: „Pidades silmas Fukushima õnnetuse otseseid põhjuseid, ei näe me alust piirata Ühendkuningriigis tuumaelektrijaamade või muude tuumarajatiste tegevust.” Teine järeldus on selline: „Ühendkuningriigi tuumaenergiatööstus on Fukushima õnnetusele reageerinud vastutustundlikult ja õigesti, näidates oma senistes meetmetes eesrindlikkust ohutuse tagamisel ja tugevat ohutuskultuuri.” Neljas järeldus kõlab nii: „Fukushima õnnetuse teadaolevate asjaolude kaalumisel ei ole Ühendkuningriigi tuumarajatiste ohutuse hindamise põhimõtete kohaldamisalas ega sisus seni mingeid lünki tuvastatud.”

Lõpetuseks: pidagem meeles kogu protsessi käivitanud maavärina erakorralisust ja Fukushima rajatist tabanud hiidlane tugevust.

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Siiani on arutelu kulgenud nii, nagu ma eeldasin, kuid mitte nii, nagu ma soovinuks. Te liikusite pärast Fukushima katastroofi esialgu õiges suunas ja seadsite enesele eesmärgid, mis sisaldasid Euroopa tuumaelektrijaamadega seotud riskide kõikehõlmavat, põhjalikku uurimist selle alusel, mida me tollal Fukushimast teada olime saanud. Nüüd teame Fukushima kohta isegi rohkem, sealhulgas seda, et katastroofi ulatust näidati järjekindlalt väiksemana ja et südámike sulamine oli toimunud palju varem, kui Jaapan seda tunnistas. Me teame ka probleemidest seiresüsteemides.

Kuid täna tegite suure vea. Volinikuna, kes võtab vastutuse, mida tal seni polnud, oleksite pidanud ütleva: „Proua Harms, lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmed! Ma olen võtnud enda kanda suure ülesande, kuid pole kuigivõrd edu saavutanud.” Te oleksite pidanud mainima, et meil on suuri probleeme, et stressitestid on täiesti vabatahtlikud, et need viiakse läbi üksnes paberil ja need on suuresti tuumaelektrijaamade käitajate vastutada, nagu see alati on olnud. Te oleksite pidanud seda tunnistama, siis oleksin ma saanud teid tõsisemalt võtta. Sel juhul olnuks meil võimalik pidada edasisi kasulikke arutelusid selle üle, mida on ja mida ei ole saavutatud.

Volinik Oettinger, see, mida te meile esitlesite, on sisuliselt strateegia, mis aitab Euroopa praeguse tuumaenergiaprogrammiga kaasnevaid riske väiksemana näidata. Mingil hetkel tekib vanadele reaktoritele Oettingeri heakskiidupitser, mis tõendab, et jällegi on testid tehtud paberil, nagu paljudel juhtudel varemgi kinnitust on leidnud.

Teil on ohutuse teemal tõepoolest vähe öelda ja me ei ole kuigi palju edasi liikunud. Euratomi asutamislepingu tõttu pole Euroopa Parlamendil tuumaohutusele peaaegu mingit mõju ja me ei ole selles valdkonnas mingeid edusamme teinud.

Mul oleks huvitav näha, kuidas kulgeb arutelu tõeliste ühiste ohutusnormide üle. Me otsustame teie üle selle järgi. Kuid see juhtub alles tulevikus, ja seni saavutatut on erakordselt nadi.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Giles Chichester (ECR). – Lugupeetud juhataja! Täna auväärt daami, et ta nõustus minu küsimusele vastama.

Mul on kaks küsimust. Esiteks, kas te nõustute, et see ei ole ainult Saksamaad puudutav arutelu ja et selles on ka teisi elemente? Nimelt näis see olevat pigem Saksamaa-sisene arutelu ja kõnealus küsimuses on eri seisukohti.

Teiseks, kas te olete nõus, et Fukushimaga seotud asjaolud olid küllaltki erakordsed ja enneolematud? Ma pean silmas maavärina tugevust (see oli Jaapanis seni tugevaim maavärin)

ja hiidlaine kõrgust (olen kuulnud, et see ulatus kuni 46 meetrini ja keskmine kõrgus oli 14 meetrit). Need ei ole ju tingimused, mida me Euroopas ootaksime?

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Aitäh, juhataja! Palun vabandust, kolleeg Chichester, ma rääkisin küll saksa keeles, aga ma ei öelnud oma sõnavõttus midagi Saksamaa kohta. Kui ma peaksin midagi Saksamaa kohta ütleva, siis ütleksin, et minu arvates on Saksamaa valitsus kliimapoliitika eksperdi Klaus Töpferi juhtimisel õigesti märkinud näiteks seda, et kõnealuste elektrijaamadega seotud riskid on liiga suured, et katastroofi korral oleksid need riskid juhitamatud ja et seetõttu loobub Saksamaa tuumaenergiast. Ma leian, et seda on siin oluline Saksamaa vaatenurgast mainida. Kuid ikkagi ei rääkinud ma sellest oma elmises sõnavõttus.

Teiseks tahaksin Jaapani kohta öelda, et TEPCO ja teised tuumaelektrijaamade käitajad kinnitasid enne Fukushima juhtunut, et nende elektrijaamad on tehniliselt valmis vastu pidama igasugusele maavärinale, mis toimuda võiks. Oli tehtud prognoose ja antud hoiatusi, et selline kohutav hiidlaine võib tulla. Ma ei saa aru, miks Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur varem ei sekkunud.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Angelika Niebler (PPE). – (DE) Aitäh, juhataja! Ma tahaksin teilt küsida, proua Harms, miks te volinik Oettingerile aitäh ei öelnud? Kus on teie tänu? Minu meelest olid teie süüdistused tema vastu ülekohtused. Volinik Oettinger oli ainuke inimene, kes kasutas ära võimaluse tuua kõik asjaosalised kohe pärast Fukushima kokku ja nõuda, et me viiksime Euroopa tasandil läbi stressitestid – vaatamata sellele, mis on kellegi pädevuses. Nüüd on meil tulemus, mis on viimase 15 või 20 aasta vältel tehtud testidest palju ulatuslikum tänu Euroopa osalusele ja eksperdi hinnangutele, mille annavad Euroopa tasandil moodustatavad meeskonnad. Ma leian, et teist on ebaõiglane järgida oma rohelist poliitikat, võtmata samas mingit vastutust.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Aitäh, juhataja! Ma mäletan väga hästi üht volinik Oettingeri märkust, mille ta avalikult tegi. Ta ütles end teadvat, et stressitestide tulemusena tuleb mõned Euroopa Liidu tuumaelektrijaamad võrgust lahti ühendada. Mina küsisin siis, milliseid elektrijaamu ta silmas peab. Ma ootan nende sõnadele selgitust. Mäletan, et volinik Oettinger ütles eelmisel täiskogu istungil, et ta ei allkirjasta stressitestide kohta esitatud dokumenti. Ta allkirjastas selle ikkagi, kuigi kvaliteedi mõttes tehti selles väga vähe muudatusi.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Ashley Fox (ECR). - Austatud juhataja, ma tahaksin teada, kas kolleeg Harms nõustub, et tema fraktsiooni ja tema enda seisukoht on selline, et nad ei ole huvitatud stressitestidest; nad ei ole huvitatud üldse mingitest objektiivsetest tõenditest. Neil on üks kindel eesmärk – tuumatööstuse sulgemine. Kas ta tunnistab, et nii see just ongi?

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Aitäh, juhataja! Kuna meil ei ole praegu tuumaelektrijaamu, kus südamikule sulamise korral piirduksid tagajärjed reaktoriga, siis olen ma tõesti arvamisel, et peaksime tuumaenergiast loobuma. Ma tunnistan seda heameelega avalikult. See ei ole mingi saladus.

Teiseks tahan öelda, et oleme algusest peale soovinud ja soovime siiani olemasolevate tuumaelektrijaamade tõelist tehnilist kontrollimist, keskendudes teadaolevatele ohutusprobleemidele. Meil on väga kahju, et seda ei toimu. Euroopa Parlamendi

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on võidelnud rangete kohustuslike ohutusnormide kehtestamise eest. Kolleeg Niebler teab, miks me ei suutnud seda teha ja miks ei ole praegu Euroopas rangeid kohustuslikke ohutusnorme.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Niki Tzavela (EFD). - Austatud juhataja! Pärast Tšernobõli katastroofi olen ma tõsistel isiklikel põhjustel olnud tuumaelektrijaamade aktiivne vastane. Fukushima katastroofi esimesed ohvrid olid töötajad ja tuletõrjujad. Seaduskuuleka, ent pühendunud kodanikuna, kes on tuumaelektrijaamade vastu, olen ma seetõttu esitanud kirjaliku deklaratsiooni, milles väljendatakse solidaarsust töötajate ja tuletõrjujatega, kes tegid Fukushimas kangelaslikke pingutusi, ja ma olen tõesti väga üllatunud, et teie fraktsioonist ei ole sellel dokumendil seni ühtki allkirja. Kui pühendunud olete teie? Esimese sammu juures meie austuse väljendamiseks ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Aitäh, juhataja! Mul on hea meel, et me sellest taas räägime, kuid mul on üks väga suur probleem. Ma leian, et Jaapanis tekkinud tuumapõrguga seoses tehtu on imetlusväärne. Ma olen tihti külastanud Tšernobõli, sealhulgas keelutsooni. Minu arvates on see erakordne, mida töötajad selles ohtlikus tsoonis veel praegugi teevad. Inimesed, kellest said kangelased, võitlevad pensionide, tervishoiuteenuste ja muude asjade eest veel mitukümmend aastat pärast seda, kui neist kangelased said. Kangelaslikkusest rääkida on lihtne, kuid tagajärgedega tõeliselt tegelda on teine ja palju kurvem asi.

Jo Leinen (S&D). - Austatud juhataja, mul on kodukorda puudutav märkus. Meil on praegu arutelu volinikuga, mitte omavaheline või fraktsioonidevaheline arutelu. Minu meelest saab kodukorra järgi esitada ühe sinise kaardi küsimuse, mitte kuus või lausa seitse.

Juhataja. – Kui te olete nõus, siis katkestan nüüd sinise kaardi küsimuste esitamise. Mulle on esitatud veel kolm taotlust. Mina isiklikult olen arutelu kulgemisega rahul, kuid tahaksin vältida vaidlusi. Seega läheme aruteluga edasi.

Sabine Wils, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Austatud juhataja, volinik Oettinger! Ma olen nõrдинud. Euroopa Liidu tuumaelektrijaamade stressitestid annavad elektrijaamade käitajatele alibi, mis võimaldab neil reaktoreid edasi töös hoida, ja nende testide eesmärk on varjata nn jääkriskidest tulenevat reaalselt ohtu, eriti juhul, kui elektrijaamu ei pea stressitestide negatiivsete tulemuste tõttu sulgema.

Terrorismiohu arvestamatajätmine stressitestides tähendab seda, et tuumaenergiaettevõtete kasumid on kulukate ajakohastamismeetmete eest kaitstud.

Radioaktiivne kiirgus ei peatu riigipiiridel. Et kaitsta Euroopa ja tema naaberriikide elanikke, peaks Euroopa Liit töötama välja üleeuroopalise tuumaenergiast loobumise strateegia, kutsuma oma naabruspoliitika raames naaberriike üles sellest energiast loobuma ja sel moel tõkestama uute tuumaelektrijaamade ehitamist. Selle eelduseks on Euratomi asutamislepingu lõpetamine, sest seda lepingut kasutatakse tuumatööstuse laienemise edendamiseks. Minevikus on ainuüksi Rumeeniale, Bulgaariale ja Ukrainale uute tuumaelektrijaamade ehitamiseks laenatud üle 500 miljoni euro.

Rolandas Paksas, fraktsiooni EFD nimel. – (LT) Austatud juhataja! Kui me peaksime praegu panema kaalukaussidele tuumatööstusega kaasnevad hüved ja ohud, siis oleks

keeruline öelda, kumb kumma üles kaalub. Kogemused on näidanud, et tuumaelektrijaamad on üsna haavatavad, arvestades Tšernobõlis 25 aastat tagasi toimunut ja Fukushima katastroofi, mis juhtus paar kuud tagasi.

Leedule väga lähedale, Euroopa Liidu välispiirile, on kavas ehitada ebaproportsionaalselt võimsad tuumaelektrijaamad – tegelikult neid juba ehitataksegi –, mille ohutus ja keskkonnamõju tekitavad palju poleemikat. Õnnetus neis tuumaelektrijaamades kujutaks endast tohutut ohtu nii Leedule kui ka tervele Euroopa Liidule.

Me peame tagama, et rangeimaid ohutusnorme kohaldataks lisaks Euroopale ka väljaspool selle piire. Me peame tegema kõik selleks, et kogu maailmas kehtestataks tuumaelektrijaamade ohutuse kohustusliku kontrollimise nõue.

Euroopa Komisjonil on tuumaohutuse valdkonnas erakordselt tähtis roll. Komisjon peab jälgima ja kontrollima, kas seda käsitusviisi rakendatakse naaberriikides, eriti neis, kus on kavas ehitada tuumaelektrijaamu Euroopa Liidu välispiiride lähedale, ja kas rahvusvaheliste konventsioonide sätteid rakendatakse nõuetekohaselt või on need jäänud vaid paberile. Me peame tagama, et mitte ainult Euroopa Liidu liikmesriigid, vaid ka naaberriigid, eriti Venemaa ja Valgevene, täidaksid rangeimaid ohutus- ja keskkonnanorme.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Aitäh, juhataja! Härra Oettinger, Austrias, kus teile meeldib oma puhkust veeta, läheb meil tuumaelektrijaamadega väga kenasti. Täna arutelu radioaktiivne intensiivsus on ühes mõttes kasulik. See meenutab teile, volinik Oettinger, et te võite muutuda Saulusest Pauluseks, Saksamaa energiaettevõtte EnBW sõbrast inimeseks, kes vastutab tuumaelektrijaamade seire eest. Kui te tõesti hästi tegutsete, siis koostate ehk isegi tuumaenergiast loobumise strateegia. Samas peate arvestama, et sellega kaasnevad vaidlused pädevuse üle.

See „rohkem”, mida te meile lubasite, ei ole piisav, ja muidugi on väga oluline, et te avaldaksite survet meie ühisele naaberriigile Tšehhi Vabariigile, kes, niipalju kui ma aru saan, eelistaks ükskõik millises rangemas testis mitte osaleda, eriti mis puudutab kuritegevust. Te peaksite avaldama survet ka Ühendkuningriigi jultunud tuumalobistidele. See toob meid põhiteema juurde.

Ärge laske end komisjonis lobistidel mõjutada. Vaadake, kes tegelikult valitseb sellistes tähtsates organisatsioonides nagu tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa töörühm (ENSREG) ja tuumaohutust reguleerivate Lääne-Euroopa asutuste ühendus (WENRA). Hoidke silm peal komisjoni ametnikul Dominique Ristoril, kes on varjatult, kuid lahutamatu seotud tuumalobistidega, ning muudel komisjoni ametnikel. See tasub end ära, kui te selle tulemusena saavutate eesmärgi, mida te oma sõnul saavutada tahate.

Veel tähtsam on see, et teid ei tohiks selles arutelus enam näha Saksamaa tööstuse ja kõigi nende energiaettevõtete poolel, kelle nimed algavad e-tähega – EDF, E.ON ja EnBW. Te peate neist kriitilisse kaugusse hoidma. Austria – see riik, kus te oma puhkusi veedate – annab teile vajalikku abi.

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Austatud juhataja ja volinik! Me peame arutelude pidamisel hoolikad olema. Kui volinikku pidevalt katkestatakse ja tekib teiste parlamendiliikmete küsimuste laviin, on väga keeruline hoida arutelu käsitletava teema juures ja arutada teiste parlamendiliikmete soovitud küsimuste asemel voliniku tõstatatud küsimusi.

Kõigepealt tahan ma öelda, et mõned Euroopa Parlamendi liikmed peavad ilmutama veidi tagasihoidlikkust ja kainet mõistust, sest nad jätavad mulje, nagu oleksid nad ainsad, kes kunagi üldse tuumaohutusele mõelnud on, ning ainsad, kes on mures oma laste ja kogu inimkonna tuleviku pärast.

Prantsusmaa 58 reaktorit, Ühendkuningriigis olevad reaktorid ja paljudes teistes riikides asuvad reaktorid ei tähenda seda, et prantslased või teised rahvad on rumalamad või vähem intelligentsed, et nende laste tulevik ei tee neile muret või et nad ei ole kunagi mõelnud tuumaohutusele.

Lugupeetud kolleegid, tuumaohutuse tagamisega tegeldakse järjepidevalt kõigis tuumaelektrijaamades ja iga tuumareaktori puhul. On palju tippspetsialiste – mitte selliseid inimesi, kes siin istuvad ja lobisevad –, vaid inimesi, kes on nende küsimustega päevast päeva algusest peale tegelnud.

Kas me vajame nüüd stressitestide ühist läbivaatamist? Mina olen sellega täiesti nõus ja ma pean ütleva, et mõned inimesed, kes praegu neist küsimustest räägivad, keeldusid toetamast Euroopa Parlamendi selleteemalist ühisresolutsiooni, mida toetas parlamendi fraktsioonide enamik.

Tuleb teha vahet: me räägime stressitestidest, mitte tuumaenergiast loobumisest. Tegemist on riigisiseste vaidlustega ja need peavad toimuma liikmesriikides.

Seetõttu pean ma seoses stressitestidega ütleva – sest mõned inimesed ei taha neist rääkida ning mainivad neid selles arutelus ja muudes aruteludes ainult koos viitega tuumaenergia kaotamisele –, et volinik Oettinger on väga lühikese aja jooksul teinud ära erakordse töö. Ta on viinud ellu mitu meetet ja leppinud kokku testides, mis näitavad meile, millises olukorras me oleme.

Niisiis, austatud volinik, õnnitlen teid. Arvestades teie tegevust, ei saa me tunda teie suhtes midagi peale tänulikkuse.

Jo Leinen (S&D). – (DE) Austatud juhataja ja volinik Oettinger! Stressitestid on vajalikud ja need oleks tulnud juba ammu teha. On üllatav, et neid ei ole varem läbi viidud. Teile tuleb au anda selle eest, et lõpuks ometi hakatakse kõiki Euroopa Liidu tuumaelektrijaamu kontrollima.

Samas tuleb tunnistada, et nende stressitestidega uisutame me väga õhukesel jääl. Te ütlesite õigesti, et mitu riiki ei olnud valmis Euroopa kontrollimenetluses osalema. Muidugi on oht, et kontroll tuleb riigiti erinev. Mõned ei taha arvesse võtta lennuõnnetusi ja teised avavad stressitestideks vaid osa oma elektrijaamadest. Te peate kandma hoolt selle eest, et need testid oleksid tõepoolest kõikehõlmavad.

Samuti on selge, et te ei ole põhjalikku hindamist teinud. Inimeste tegematajätmised ei ole täielikult hõlmatud. Ei nüüd ega tulevikus seisne oht selles, et mõni lennuk kukub õnnetul kombel tuumaelektrijaamale, vaid et neile tuumajaamadele tehakse sihipäraseid rünnakuid väljastpoolt. Ent seda ei testita. Mina elan Saksamaal Prantsusmaa ja Luksemburgi piiri lähedal. Cattenomis on neli tuumaelektrijaama. Meile on räägitud, et nende eest vastutavad tuletõrje ja politsei. Kujutan ette, et Al Qaeda ja teised terroristid naeravad end puruks, kui saavad teada, et terrorismiohu tõkestamise ülesanne lasub tuletõrjel ja politseil. Seda küsimust tuleb tõepoolest stressitestis arvesse võtta.

Lõpetuseks: millised on tagajärjed, kui te tuvastate vigu ja puudusi? On oht, et meil ei ole Euroopa tasandil võimalik midagi teha ja et lõpptulemus on null. Kas mõned elektrijaamad pannakse tõesti kinni või hakatakse neid ajakohastama?

On viimane aeg Euratomi asutamisleping läbi vaadata. See olukord, kus meil ei ole mingit mõju tuumaelektrijaamade ohutusele, ei saa jätkuda.

Fiona Hall (ALDE). - Austatud juhataja! Mõni liikmesriik on stressitestidega volestardi teinud. Nagu me kuulsime, avaldas Ühendkuningriigi tuumaenergia inspektor dr Mike Weightman oma vahearuande juba enne stressitestides kokku leppimist. Kas komisjon kavatses nõuda, et kõik liikmesriigid viiksid stressitestid läbi nõuetekohaselt, mitte mingis oma leebemas versioonis?

Mulle teeb eriti muret see, et Ühendkuningriigi valitsus võib uue põlvkonna tuumajaamad heaks kiita enne, kui stressitestide menetlus järgmise aasta juunis lõpetatakse. Lugupeetud volinik, kas te nõustute, et see oleks Euroopa tuumaohutuse seisukohalt ebamõistlik? Kas te hoolitsete selle eest, et teavet, mida ei saa julgeolekuga seotud põhjustel avalikustada, jagatakse vähemalt mingil turvalisel tasandil, näiteks riikide julgeolekuteenistuste vahel?

Ivo Strejček (ECR). - (CS) Austatud juhataja ja volinik! Tuumaenergiast loobumine, mida me oleme näinud näiteks Saksamaal, on poliitiliselt vildakas otsus, millel on tõenäoliselt katastroofilised majanduslikud tagajärjed nii Saksamaale endale kui ka Kesk-Euroopale, aga mitte ainult. Ma ei kritiseeri kuidagi Saksamaa otsust, sest igal Euroopa Liidu liikmesriigil on õigus kehtestada oma energiapoliitika koos kõigi sellega seotud majanduslike, sotsiaalsete ja poliitiliste tagajärgedega.

Kuid sama põhimõtet silmas pidades nõuan ma, et minu kodumaal Tšehhi Vabariigil peab samuti olema õigus ise otsustada, kuidas ta elektrit toodab. Usaldusväärsetest tuumaelektrijaamadest saadav elekter moodustab ühe kolmandiku Tšehhi energiaallikate kogumist. Usun, et me jätkame oma tuumaenergia ressursside tugevdamist ja rajame uusi tuumaelektrijaamu kooskõlas kõigi oluliste ohutus- ja kontrolliparameetrite ja nõuetega.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Hans-Peter Martin (NI). - (DE) Austatud juhataja! Mul on küsimus kolleeg Strejčekile. Mida te ütlete selle kohta, et teadaolevalt eelistaks Tšehhi mitte osaleda tõsistes stressitestides ja et ta ei soovi tegelda kuritegelike rünnakute küsimusega? Mida te ise tuumatööstusest arvate ja millised on teie isiklikud suhted nende lobirühmadega?

Ivo Strejček (ECR). - (CS) Lugupeetud juhataja, ma tahaksin siinkohal kolleegile esmalt rõhutada, et mul pole nende lobistidega mingeid sidemeid. Teiseks ei ole Tšehhi valitsus minu teada teinud ühtki avaldust selle kohta, et Tšehhi tuumaelektrijaamu ei peaks volinik Oettingeri kirjeldatu kohaselt kontrollima.

Yannick Jadot (Verts/ALE). - (FR) Austatud juhataja ja volinik! Teid ei rünnata selles küsimuses isiklikult, lugupeetud volinik, kuid te peate mõistma, et me oleme erakordselt pettunud, kuna komisjon andis mõne liikmesriigi, eriti Prantsusmaa survele nii kergesti järele.

Me tahame tõepoolest tuumaenergiast järk-järgult loobuda, sest meie arvates on see ainus võimalus tuumaohu likvideerimiseks. Samal ajal teame, et sellises riigis nagu Prantsusmaa kulub tuumaenergiast loobumiseks 20–25 aastat, ja viimastest uuringutest tõsiste

tuumaõnnetuste statistika kohta tuleneb prognoos, et kusagil maailmas juhtub järgmise viieteistkümne aasta jooksul mõni õnnetus.

Me tahame tõelisi teste ega saa nõustuda sellega, et Prantsusmaal on õnnestunud suruda läbi riskantsem variant. Nendes testides ei arvestata lennuõnnetuste võimalusega kütusebasseinide või reaktorite kohal. Ka ei ole neis ennustatud terrorirünnakuid. Me keeldume nõustumast asjaoluga, et Euroopa tasandil tehtavatest testidest on saanud tuumatööstuse kriisiüksuse suhtekorraldusüritus, mida president Sarkozy kavatseb järgmisel G8 kohtumisel esitleda, et müüa veelgi rohkem Euroopa surveveereaktoreid. Sellega ei saa me leppida, volinik.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Peter Liese (PPE). – (DE) Kolleeg Jadot, kas te võite kinnitada, et teie fraktsiooni kaasesimehed Harms ja Cohn-Bendit kirjutasid stressitestide teemal koostatud ühisresolutsioonile esialgu alla, kuid hiljem olid täiskogul selle vastu, kuigi mingeid suuri muudatusi ei olnud tehtud? Kas te ei arva, et see ei aidanud kuigivõrd volinik Oettingeri, kes soovib läbi viia rangemad stressitestid?

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Härra Liese, sellele resolutsioonile kirjutati tõepoolest ühiselt alla. Ma tahaksin vastata ka kolleeg Pilar del Castillo Verale, kes ütles, et Prantsuse üldsus pooldab tuumaenergiat. See ei ole tõsi. Kõik uuringud näitavad, et 77% prantslastest soovib tuumaenergiast loobumist, kuid Prantsusmaal ei ole selline arutelu võimalik.

Miloslav Ransdorf (GUE/NGL). – (CS) Austatud juhataja, mul on vaid kolm lühikest märkust voliniku avalduse kohta. Esiteks toetan ma stressitesti meetodikat, mille esitas tuumaohutust reguleerivate Lääne-Euroopa asutuste ühendus. Nende testide puhul kasutatakse tõenäosuslikku lähenemist, millest volinik loobus kategoorilisema lähenemisviisi kasuks.

Teiseks tahaksin rõhutada, et stressitestid tuleks läbi viia kõigis elektritootmise valdkondades, sest vastasel juhul ei ole need üldise ohutuse tagamise meetmed tõsiseltvõetavad. Elektritootmisel juhtunud õnnetustes on kõige rohkem ohvraid olnud tammide purunemise korral. Näiteks 1976. aastal sai Hiinas tammi purunemisel surma 26 000 inimest.

Kolmandaks soovin öelda, et volinik näib olevat asunud rohelisele palverännakule, kuid poola satiirik Jerzy Lec ütleb, et isegi palverännak ei välista jalgade higistamist ja ebameeldivat lõhna.

Niki Tzavela (EFD). - Austatud juhataja! Tahaksin volinikule öelda, et usun tema siirastesse jõupingutustesse võitluses tuumakatastroofide vastu ning tundlikkusse ja objektiivsusse tegevuses, mille eesmärk on kaitsta Euroopat tuumakatastroofide eest.

Leian, et stressiteste ei peaks läbi viima ainult Euroopa Liidus ja naaberriikides, vaid kogu maailmas. Tegemist on üleilmse küsimusega. Seetõttu olen rahul märkustega, mille tegi ÜRO peasekretär Ban Ki-moon, kes kinnitas, et kutsus Viinis 24. juunil kokku kõrgetasemelise kohtumise. Loodan, et volinik osaleb sellel kohtumisel.

ÜRO peasekretär on tuumaohutuse kohta esitanud viis mõtet ja minu arusaamist mööda vastavad need eeskirjadele, mida volinik on meile esitlenud ja kirjeldanud seoses edaspidise tegutsemisega. Viinis toimub rahvusvaheline kohtumine ÜRO egiidi all. Seejärel,

22. septembril, peetakse väga kõrgetasemeline kohtumine tuumaohutuse teemal New Yorgis ÜROs.

Minu arvates on see õige viis kõnealuse küsimusega tegelda. Euroopa ei ole ainus paik või maailmajagu, mis peab arvestama tuumakatastroofidega, nii et võtkem selle teema puhul aluseks globaalne käsitlusviis.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Me teame, et pankade stressitestide puhul anti nii heldelt tegutsemisvabadust, et peaaegu kõik uuritud asutused läbisid need testid suhteliselt hästi. Niipea kui mingit riski kahtlustati, korraldati põgusam uurimine, et testi läbimine ikka kindel oleks. Me peame eeldama, et asjad ei pruugi tuumaelektrijaamade puhul kuigivõrd teistmoodi olla. Seni on tuumaelektrijaamade stressitestid osutunud Euroopa murelike kodanike jaoks pelgalt platseeboks. Peale selle, et testid, millel ei ole madalaimal tasandil mingeid tagajärgi, on täiesti mõttetus, on küsitav, kas isegi ranged kontrollikriteeriumid saavutaksid soovitud eesmärgi. Küsimus on alati standardites, millel testid põhinevad, sest väidetavalt ei kiidetaks nüüd enam heaks ühtki Saksamaa 17 reaktorist – lihtsalt sellepärast, et standardid, mida kohaldati nende ehitamise ajal, ei vasta praegu kehtivatele nõuetele. Kriitikud kahtlevad, kas isegi uhiuued tuumaelektrijaamad, nagu Euroopa surveveereaktorid, mida ehitatakse Prantsusmaal ja Soomes, vastaksid uusimatele ohutusnõuetele. Kui te avastate, et mõned tuumaelektrijaamad ei pea vastu isegi tormidele, siis ei jää teil üle muud, kui kutsuda kõiki üles tuumaenergiast võimalikult kiiresti loobuma.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE). – (LT) Austatud juhataja, kõigepealt tahaksin ma tänada teid võimaluse eest osaleda selles olulises arutelus, eriti mis puudutab Euroopa Liidu naabrust.

Radioaktiivne saaste on olemuslikult piiriülene. Seda tunnetati pärast Tšernobõli ja Fukushima katastroofi valusalt. Seetõttu peaksid rangeimad tuumaohutuse normid olema õiguslikult siduvad ja üleilmsed; tuumarajatised peaksid kõikjal olema võrdselt ohutud ning Rahvusvahelist Aatomienergiaagentuuri tuleks tugevdada.

Euroopa Liidus kohaldatavad normid kuuluvad maailma rangeimate hulka. Et jõuda veel suurema ohutusele, teeme stressitestid tuumaelektrijaamades, mida praegu kasutatakse, mida kavandatakse ja mis on juba suletud. Kuid ohutuse tagamiseks tuleks samasuguseid kriteeriume kohaldada tuumarajatiste suhtes, mida kasutatakse või kavandatakse Euroopa Liidu naabruses (Venemaal, Valgevenes, Türgis, Armeenias, Šveitsis ja Ukrainas). Selle sidususe saavutamiseks peame rääkima ühel häälel.

Praegu on Euroopa Liidu välispiirist vähem kui saja kilomeetri kaugusel, Peterburi lähedal, endiselt kasutusel Tšernobõli tüüpi reaktoriga tuumaelektrijaam. Venemaa kavatses rajada kaks uut tuumaelektrijaama Euroopa Liidu piiridele veelgi lähemale, Valgevenes ja Kaliningradi. Edaspidi võib Leedu piirilt ühe sellise elektrijaama korstnaid näha sama selgelt, nagu Strasbourgi katedraali torn paistab kätte Euroopa Parlamenti. Mõlema elektrijaama projekti iseloomustavad sarnased probleemid. Tööd alustati juba enne keskkonnamõju hindamise lõpuleviimist ja seni pole esitatud veel mingeid selgitusi kummagi jaama asukoha valimise kriteeriumide kohta, võimalikke alternatiivseid asukohti ei ole analüüsitud ega üldevakuatsiooniplaan koostatud. Mõlemas tuumaelektrijaamas plaanitakse kasutada eksperimentaalseid reaktoreid, mille ohutust on võimatu hinnata, sest neid ei ole veel kuskil kasutatud.

Üldiselt ei ole Valgevene valmis tuumaenergiat arendama, Venemaa valitsus aga mitte üksnes ei jäta naaberriikide küsimustele vastamata, vaid eirab ka oma elanike arutelunõudeid. Bürokratiat kasutades keeldub ta juba teist korda registreerimast algatust tuumaelektrijaama ehitamise küsimuses rahvahääletuse korraldamiseks. Üks samme, mis võiks sundida Euroopa Liidu naabreid rangeimaid ohutusnorme täitma, oleks see, kui kogu liit keelduks ostmast elektrienergiat, mille tootmisel ei ole neid norme järgitud. Me ei tohi kasutada Euroopa Liidu kodanike raha ohtliku tuumaenergia toetamiseks.

Catherine Trautmann (S&D). – (FR) Austatud juhataja ja volinik! Vastupidi Prantsuse valitsusele loodan mina siiralt, et meil tekib suur avalik arutelu. Me vajame põhjalikke stressiteste. Fukushima näitas, et peame kujutlema kujuteldamatut. Praegu kasutatav meetod ei võta arvesse niisuguseid riske nagu terrorirünnakud või lennuõnnetused ja järelikult ei vasta sellele nõudele. Me vajame läbipaistvat arutelu, sest jätkamise või loobumise otsus peab põhinema laia avalikkuse üksmeelsel arvamusel, mille aluseks on ekspertide arutelud, kuid millest eksperdid mööda ei vaata. Me vajame sõltumatut arutelu kõigi asjaosalistega, et vältida võimalikke huvide konflikte ja soodustada lepitamist.

Lõpetuseks ütlen, et kuna ma olen Alsace'ist, siis tean, kui suurt muret Fessenheimi tuumaelektrijaam meie Saksa ja Šveitsi naabritele põhjustab. Selle asemel et kehtestada neis küsimustes täielik riiklik kontroll, võiks kaaluda, miks mitte vähemalt julgustada meie julgeolekuteenistuste vahel teadmisi jagama. Sellest võidaks nii julgeolek kui ka läbipaistvus ja kodanikutunne Euroopas.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Austatud juhataja! Tegelikult on meil lahendada kaks küsimust. Esimene neist on tuumaenergia osakaal Euroopas. Usun, et selles küsimuses tuleb meil järgmisel aastal Euroopa Liidus ja asjaomastes liikmesriikides korraldada läbipaistev avalik arutelu. Teine küsimus puudutab teste ja see ongi meid kõiki siia täna hommikul kokku toonud.

Lugupeetud volinik, tahaksin esitada teile neli põhimõtet, millest me tõelise kontrollimehhanismi tagamiseks minu arvates peaksime lähtuma. Esimene põhimõte on see, et kontrollimehhanism peab olema kohustuslik.

Teine põhimõte on, et see kontrollimehhanism tuleks usaldada sõltumatu ja erapooletu asutuse hoolde. Mul ei ole eriti suurt usku eneseregulatsiooni.

Kolmas põhimõte on, et see mehhanism peaks olema siduv. Kui testid peaksid mõne konkreetse rajatise puhul andma negatiivseid tulemusi, peab neil testidel olema liikmesriikidele siduv mõju, nii et liikmesriikidel ei ole muud valikut, kui need mittetoimivad rajatised sulgeda.

Neljas põhimõte on, et see mehhanism peab olema läbipaistev: tulemused tuleb avalikustada, et üldsus saaks kujundada oma arvamuse. Nii õnnestub meil ehk tekitada see, mida Lena Ek nimetas Euroopa ohutuskultuuriks.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Tuumaohutusega seotud küsimused – nii liikmesriikides kui ka naaberriikides – peaksid olema Euroopa Liidu erilise tähelepanu all. Pärast Jaapanis Fukushima tuumaelektrijaamas toimunud õnnetust teatas komisjon stressitestide läbiviimisest Euroopa Liidu sarnastes rajatistes. See oli väga hea uudis ja väga hea otsus. Me ootame selle elluviimist. Kuna kõik eurooplased tahavad elada ohutult, tuleks erilist tähelepanu pöörata kõigi olemasolevate vahendite asjakohasele kasutamisele, et karmistada ohutusnorme ja kõrvaldada võimalikud tuumaenergiast tulenevad ohud. Potentsiaalset ohtu ei kujuta endast mitte üksnes liikmesriikides olevad

tuumaelektrijaamad, vaid ka liidu naaberriikide tuumaelektrijaamad. Samuti tuleb liikmesriikidele liidu elektrijaamade põhjalike stressitestide läbiviimiseks pakkuda asjakohast motivatsiooni ja tuge.

Tahaksin rõhutada ka tungivat vajadust teha lisainvesteeringuid nii tuumaenergia uurimisse kui ka teistesse tähtsatesse teadusuuringutesse, et tulevikus õnnetusi ja nende kahjulikke tagajärgi ennetada ja tõkestada.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik, ma tahaksin selgitada, miks neist leebematest stressitestidest kasu ei ole, tuues näiteks Cattenomi tuumaelektrijaama, mis ohustab sadu tuhandeid inimesi Luksemburgis ning ka Saarimaa ja Rheinland-Pfalzi liidumaadel Saksamaal.

Cattenom asub Luxembourgigi lennujaama maandumistrajektoiril, aga ometi ei uurita tagajärgi, mis kaasneksid lennuki kukumisega Cattenomile. Pärast seda, kui tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa tööriühm esitas esimese dokumendi, tegite te ise ettepaneku lisada lennuõnnetused käivitavate sündmuste hulka dokumendi leheküljel 4. Selle hea muudatusettepaneku blokeerisid Prantsusmaa ja Ühendkuningriik.

Meid häirib, et te võitlesite selle eest ja kaotasite, ent ei ole ikka veel suutnud kaotust tunnistada. See on ebaaus ja seepärast me teid kritiseerimegi. Me peame selgemalt välja ütleva, et Prantsusmaa ja Ühendkuningriik ei tee praegu koostööd asjades, mida teie ja mina mõlemad tahame. Me peame sellele probleemile ausalt otsa vaatama.

Kolleg Liese, Saksa Kristlik-Demokraatlik Liit / Kristlik-Sotsiaalne Liit ei toetanud meid selle kuulsal resolutsiooni puhul, mis käsitles tuumaenergiast loobumist. Kantsler Merkel on veidi julgem kui teie, vähemalt seekord.

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja ja volinik! Ma lähen otse selle ettepaneku juurde, mida te Euroopa Parlamendile täna tutvustasite, ja ütlen teile täiesti ausalt, et minu arvates on mõnel meist õigus olla selles ettepanekus pettunud, sest see ei ole mitte lihtsalt nõrk, vaid selles on ka suured lüngad.

Ma leian, et tegemist on Euroopa küsimusega ja asi pole selles, millistel liikmesriikidel on tuumatööstus ja millistel mitte; see küsimus puudutab kogu Euroopat ja Euroopa vajab hädasti häid uudiseid. Ma pean teile siiralt ütleva, et hea uudis oleks üldsusele antav kinnitus, et me hoolitseme inimeste ohutuse eest.

Lugupeetud volinik, kui need testid tehakse teie esitatud tingimustel, nii et esimese etapi viivad läbi asjaosalised ise, teise etapi viivad läbi valitsused, kes neid asjaosalisi kaitsevad, ja kolmanda etapi viivad läbi partnerid, kes on tegelikult samuti asjaosalised, siis küsin ma endalt, kas lõpuks ei öelda, et kõik tuumaelektrijaamad on hea tervise juures ja soovitatavad.

Me teame, et see nii ei ole, ja seetõttu loodan väga, et tagajärjed on tõsised ja me saame inimestele kinnitada, et hoolitseme nende turvalisuse eest, mitte üksnes ei teeskle seda.

Peter Liese (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Tahaksin volinik Oettingeri tänada. Ta on võidelnud ja väga palju saavutanud. Tulemus ei ole täiuslik, kuid süüdistused, mida on täna volinik Oettingeri vastu esitatud, käivad ennekõike meie endi pihta. Me peame olema enesekriitilised ja tunnistama, et me ei suutnud resolutsiooni vastu võtta. Ka mõned minu fraktsiooni liikmed ei pidanud võimalikuks poolt hääletada ja see on kahetsusväärne. Kuid need süüdistused käivad ka Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni ning Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni kohta, kes esmalt allkirjastasid resolutsiooni, ent hiljem täiskogu istungil seda ei toetanud.

See raskendas võitlust, mida volinik Oettinger rangemate stressitestide läbiviimise nimel liikmesriikidega pidas.

See on esimene samm, kuid me peame minema edasi. Peame direktiivi muutma. Härra Oettinger, me toetame teid tegevuses selle nimel, et tulevikus muutuks see õiguslikult siduvaks. Me peame laiendama seda oma naaberriikidele. Ma toetan täielikult seda, mida kolleeg Morkūnaitė-Mikulėnienė ütles.

Saksamaad on korduvalt mainitud ja muidugi tuleb meil kriitikaga leppida. Tahaksin aga rõhutada, et 13 Euroopa Liidu liikmesriiki saavad juba ilma tuumaenergiata hakkama, sealhulgas eduka majandusega riigid nagu Austria ja Taani. Seega peame olema valmis Saksamaal seda võimalust aktsepteerima. Samuti tahaksin öelda, et kantsler Merkel tegi täna Saksa parlamendis valitsuse poliitilise avalduse, rõhutades veel kord, et me peame ühiselt edusamme tegema vähemalt neis valdkondades, milles me Euroopas ühel meelel oleme. Näiteks mainis ta konkreetselt energiatõhusust.

Tahaksin väljendada volinik Oettingerile toetust ja julgustada teda kahe nädala pärast energiatõhususe teemal kaugelevaatavat ettepanekut esitama. Ma olen väga rahul nende osadega, millest me juba teame. Need moodustavad asjaosaliste jaoks kehtestatavate stiimulite ja kohustuste kombinatsiooni. Mulle ei meeldi, et liikmesriigid peaksid ise oma eesmärgid kehtestama. Meil on vaja, et komisjon seaks eesmärgi – kas kohustusliku või suunise vormis. Palun kehtestage eesmärk, siis on meil väga hea ettepanek.

Kathleen Van Brempt (S&D). - (NL) Austatud juhataja! Olenemata sellest, kas me oleme tuumaenergia pooldajad või – nagu mina – tuumavaba Euroopa tulihingelised toetajad, peaksime kõik siiski pooldama ohutust. Selles mõttes ei paista mõõdukust jutlustavad kolleegid Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist asjast päris õigesti aru saavat. Kui Fukushima üldse meile midagi õpetas, siis ennekõike seda, et me ei ole katastroofideks valmis, me ei ole valmis kõikvõimalikeks asjadeks, mis võivad homme juhtuda ja millel, kui nad juhtuvad, oleksid ülimalt tõsised tagajärjed. Seetõttu, volinik, ei huvita mind, kui palju komplimente või süüdistusi te siin ja praegu saate.

Mind huvitavad tulemused. Me oleme mures, väga mures, sest halvim, mis võib juhtuda, on see, et me viime lähitulevikus stressitestid läbi ja saame tulemused, mis annavad paljudele väga vanade elektrijaamade käitajatele – ka minu elukohas – täiusliku õigustuse neid sulgemise asemel veel kauem töös hoida.

Mul on kaks küsimust. Mida te kavatsete teha selleks, et nende stressitestide sõltumatus oleks tõepoolest kindel? Teiseks: kuidas te tagate, et tulemused viivad tegelikult vanimate tuumaelektrijaamade sulgemiseni?

Corinne Lepage (ALDE). - (FR) Austatud juhataja! Lugupeetud volinik, me saame teid selle algatuse eest vaid tänada ja tunnustada. Kahjuks jagan ma nende arvamust, kes on tulemuses eriti pettunud, sest see tähendab võitu tuumarajatiste käitajatele, ohutuse eest vastutavatele asutustele, kes on kolmekümne aasta jooksul toimunud varjanud, ja liikmesriikidele, kes ei taha muuta tehtud valikuid – mitte ainult tuumaenergia säilitamise valikut, vaid ka riskide hindamisega seotud valikuid.

Volinik, me peame tegelema põhiprobleemiga ja käsitlema uuesti Euratomi asutamislepingut, nagu te ütlesite. See tähendab, et peame käsitlema küsimust, kui ulatuslik on liikmesriikide õigus kõike blokeerida, nagu Prantsusmaa on kahtlemata teinud.

Me peame uuesti uurima vastuvõetamatuid probleeme vastutusega, sest kui kohaldataks vastutust käsitlevaid üldkehtivaid õigusnorme, siis meil neid probleeme ei oleks. Me peame ka uuesti kaaluma üldkehtivate õigusnormide kohaldamist seoses Euroopa kodanike õigusega saada teavet, mida kehtestatud süsteem praeguse seisuga ilmselgelt ei taga.

Satu Hassi (Verts/ALE). - (FI) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Paljud kolleegid on juba maininud stressitesti puudusi: tõsiasi, et liiga palju sõltub nende vabatahtlikkusest, ja muidugi küsimust, kuidas peaksid reaktorid vastu terrorirünnakutele. Kolleeg Morkūnaitė-Mikulėnienė mainis üht põhjust, miks stressitesti puudused on väga kahetsusväärsed. Peterburi lähedal, 200 kilomeetri kaugusel Helsingist ja Tallinnast, on neli Tšernobõli tüüpi reaktorit, mis ohustavad sadade tuhandete Euroopa Liidu kodanike turvalisust.

Volinik Oettinger, teie räägite millestki muust. Volinik Oettinger, palun kuulake. *Herr Kommissar Oettinger, ich bitte Ihnen ...* Volinik Oettinger, palun vastake sellele küsimusele: kui Venemaa nõustub tegema stressitesti oma tuumajaamades kriteeriumide alusel, mida mina pooldan, siis kas teie arvates võiks see tegelikult suurendada meie ohutust, arvestades, et Euroopa Liidu piiride lähedal on mitu Tšernobõli tüüpi reaktorit?

Romana Jordan Cizelj (PPE). - (SL) Aitäh, juhataja! Lubage mul öelda, volinik, et te olete palju saavutanud. Teil on õnnestunud ülimalt lühikese aja jooksul koostada stressitesti väga üksikasjalik tehniline kirjeldus ning saavutada kokkulepe Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide 27 reguleeriva asutuse vahel.

Liikmesriigid hindavad uuesti ohutuse piire, mis seekord ulatuvad üle mis tahes hüpoteetilise õnnetuse piiride. See on oluline lisaväärtus ja -nõue. Mõned kolleegid olid kriitilised sellepärast, et inimfaktorit ei ole hinnatud ja korralikult arvesse võetud. Pean ütleva, et mina isiklikult lugesin stressitesti tehnilise kirjelduse tähelepanelikult läbi ning olen rahul, et testid hõlmavad lisaks tehnoloogiale ka inimfaktorit ja organisatsioonilisi küsimusi.

Sellega oleme astunud suure sammu Euroopa Liidu ohutusnormide ühtlustamise poole ja minu arvates tuleks otsida ka muid viise, et minna veelgi kaugemale. Kus ja kuidas me saame teha veel ühe pika sammu, et suurendada Euroopa Liidu pädevust selles valdkonnas? Ma ootan, et Euroopa Komisjon esitaks sellekohase ettepaneku.

Suurema usaldusväarsuse huvides kontrollitakse läbiviidud teste rahvusvaheliselt. Mul on selle kohta üks küsimus. Mind huvitab, kas sellesse seitsmest inimesest koosnevasse rühma hakkavad kuuluma Euroopa Komisjoni ja reguleerivate asutuste esindajad või ka sõltumatud eksperdid? Kui jah, siis tahaksin teada, mille alusel nad valitakse.

Mul on veel kaks küsimust. Esiteks, kas neid teste peavad tegema Saksamaa tuumaelektrijaamad, mis on suletud? Teiseks, millised on Saksamaa tuumaelektrijaamade sulgemise tagajärjed Euroopa energia siseturu jaoks?

Tuumajäätmete direktiiviga seoses ütlesin, et meil on järgmine kord selle arutamiseks rohkem võimalusi kui need, mida te oma sõnavõtus mainisite, ja ma loodan, et Euroopa Komisjon võtab Euroopa Parlamendi ettepanekuid arvesse, sest me andsime tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonis poolthääle mitmele ettepanekule, mis olid komisjoni algsetest pakkumistest tugevamad.

Justas Vincas Paleckis (S&D). - Austatud juhataja! Euroopa Liidu tuumaelektrijaamadega seotud ohud on realiseerumise korral tuhandete inimeste jaoks elu ja surma küsimus. Ka väikesed riigid peavad olema valmis ülimalt tõsisteks sündmusteks, sealhulgas

terrorirünnakuteks ja lennuõnnetusteks. Kuidas tunneksid end Euroopa Liidu suurte liikmesriikide kodanikud, kui üks ebademokraatlik riik ehitaks ebapiisavalt testitud tuumaelektrijaama Brüsseli, Berliini, Pariisi või Londoni lähiste, pidamata nõu oma avalikkusega ja jagamata usaldusväärset teavet oma naaberriikidega?

Leedu on praegu sellises olukorras. Valgevenes, Vilniusele väga lähedale, hakatakse täiesti läbipaistmatul moel ehitama tuumaelektrijaama. On ülimalt tähtis, et Euroopa Liit laiendaks rahvusvaheliste organisatsioonide toel tuumaelektrijaamade stressitestimist kõikjale maailmas, eriti aga oma välispiiridele.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Austatud juhataja, mina omalt poolt tahaksin tänada volinik Oettingeri tema algusest peale vankumatuna püsinud sihikindluse eest tuumaohutuse keerulise teema käsitlemisel, arvestades, et pädevus kuulub selles valdkonnas suuresti liikmesriikidele.

Nagu juba öeldud, on meie esimene nõudmine kindlasti see, et Euratomi asutamisleping vaadataks läbi, sest see leping on püsinud peaaegu muutumatuna koostamisest saati. Tuleb tõdeda, et Euroopa 143 tuumareaktori audit seotakse lõpuks niinimetatud Fukushima stsenaariumiga ja teie olete selgelt need piirid seadnud, volinik. See on juba esimene võit. Igal juhul tähistab see tõelist lahtiütlemist salatsemise kombest, mis seda sektorit juba üle neljakümne aasta on iseloomustanud.

Just tuumatööstus peab mõistma, et kõigi nende ohutusega seotud küsimuste puhul on ülioluline läbipaistvus – te kordasite seda sõna kindlasti oma kümme korda, volinik –, nagu ka elektrijaamade käitajate ja riigi järelevalveasutuste sõltumatus. Selle tagaks sõltumatute ekspertide ametissenimetamine, ja selles küsimuses ei ole me ikka veel rahul.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Austria rahva selge enamus hääletas tuumaenergia vastu. See on meie poliitikele selge sõnum. Tahaksin märkida, et juba volinik Palacio tegi suuri jõupingutusi, andmaks Euroopale selles valdkonnas rohkem tegutsemisruumi. Ka volinik Piebalgsi tuumaohutuse direktiiv oli õnnestunud. Loodan, et saame peagi uue tuumaohutuse direktiivi, mis on siduv ning milles sätestatakse kontrollimenetlused ja normid.

Me peaksime hindama, millised Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri normid on meil üle võetud ja millised saab Euroopa Liidu õigusaktides õiguslikult siduval moel kehtestada. Muidugi ei ole ühekordsed stressitestid piisavad. Tulevikus tuleb teha ridamisi stressiteste, nii et ohtlikud tuumaelektrijaamad oleks võimalik kohe sulgeda. Selleks vajame Euroopa Liidu reguleerivat asutust, millel oleks liikmesriikide reguleerivate asutustega ühine pädevus ja õigus võrgust lahti ühendada kõik elektrijaamad, mis kõnealustele normidele ei vasta.

Ma olen sellega täiesti nõus, mida siin täna on räägitud. Euratomi asutamisleping tuleb üle vaadata. Me peame kutsuma riigipäid ja valitsusjuhte üles muutma see teema nõukogus Euroopa ühiseks küsimuseks. Sellega ei tohi minna nii, nagu nõukogus üldiselt varem on tavaks olnud – nii et tuumaenergia töörühm on vastu kõigele, mis Euroopast tuleb.

Kõige tähtsam on see, et Euratomis tuleb teha teadusuuringuid tuumaelektrijaamade tegevuse lõpetamise teemal. Me vajame ka lõppladustamist käsitlevaid teadusuuringuid ning peaksime keskenduma kaitsele, ohutusele, koolitusele ja kontrollimisele. Me peame Euroopa õigusaktidesse tooma arvelduskoja mudeli, mis praegu meie ees on. Volinik Oettinger, te võite selles arvestada Euroopa Parlamendi toetusega.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Austatud juhataja ja volinik! Valitsustel ei ole praegu tähtsamat ülesannet, kui töötada välja meetodid reageerimiseks väikese tõenäosusega esinevatele sündmustele. Ma pean silmas näiteks jahutusvee- või elektrisüsteemi rikkeid. Olen kolleeg Rübiginaga nõus, et tegemist ei peaks olema ühekordse tegevusega, vaid see peaks toimuma pikema aja vältel ja korrapäraselt. Samuti olen nõus, et peaksime laiendama neid stressiteste naaberriikidele, neile riikidele, mis asuvad meie piiridest ida pool. Seetõttu palun komisjonil kaaluda stressitestide läbiviimise võimalust idapartnerluse raames.

Ja lõpetuseks, volinik, kaitse küber- ja terrorirünnakute eest tuleb kaasata kõigi nende Euroopa Liidu valdkondade poliitikasse, kus võib tekkida ohtlike ainete piiriülest heidet. Ungari praegune valitsus kukuks teie kavandatavast stressitestist läbi, volinik, sest ta on viimase seitsme aasta jooksul korduvalt takistanud NATO radari ehitamist, mis oleks taganud Paksi tuumaelektrijaamale praegusest parema kaitse lennukitega sooritavate rünnakute vastu.

Ivo Belet (PPE). - (NL) Austatud juhataja ja volinik! On väga tähtis, et seaksime lati nende stressitestide puhul kõrgele ja et testid viidaks kogu Euroopas tõepoolest läbi samade kriteeriumide alusel. Lõppude lõpuks asuvad paljud tuumaelektrijaamad riigipiiride lähedal, nagu me teame, ja ka väga tihedalt asustatud piirkondades. Asjaolu, et me kavandame kõigi tuumaelektrijaamade sõltumatut ja objektiivset kontrollimist Euroopa tasandil, on väga hea, sest see tugevdab Euroopa energiapoliitikat. Nii et teid tuleb tunnustada, volinik.

Kõikidel Euroopa kodanikel on õigus teada, kas need tuumaelektrijaamad on tegelikult ohutud. Kui stressitestid terroriakte ja küberrünnakuid ei hõlma, siis olgu peale. Te selgitasite, miks see nii on, ja me saame sellest aru. Kuid see ei tohiks kindlasti vabastada Euroopa Komisjoni kohustusest jätkata liikmesriikide veenmist selles küsimuses ja riikide julgeolekuteenistustele surve avaldamist, et need uuriksid sisuliselt, kas elektrijaamad on ka nendeks ohtudeks valmis.

Muidugi sõltub kõnealuste testide usaldusväärsus tulemuste rakendamisest. Me peame arvestama tõenäosusega, et mõni Euroopa 143 tuumaelektrijaamast testi ei läbi, nõrgimad lõpetavad tegevuse ja mitu elektrijaama tuleb ilmselt sulgeda. Seejärel tekib loomulikult ainulaadne hetk, mis võimaldab meil üle minna taastuvate energiaallikate kasutamisele. On selge, nagu kolleeg Leinen veidi aega tagasi ütles, et sel hetkel tekib lahendus ennekõike Euroopa tasandil. Samuti on selge, et me peaksime otsustama ühiste, kooskõlastatud Euroopa investeeringute kasuks ja projektivõlakirjade kaudu ühise Euroopa rahastamise kasuks. Me ootame, et teie võtaksite sel hetkel, Euroopa energiapoliitika arendamise uues etapis, juhtimise enda kätte. Täna teid ja palju edu!

Judith A. Merkies (S&D). - (NL) Aitäh, juhataja! Lugupeetud volinik, te olete täna saanud nii kiidusõnu kui ka kriitikat. Mina kavatsen teile samuti õlale patsutada, ent ka näppude pihta lüüa. Ma olen rahul Euroopa stressitestidega, mida tehakse kogu Euroopa Liidus täpselt ühtemoodi. Neid on hädasti vaja.

Ainuke asi, mis mulle muret teeb, on see väär kindlustunne. Me ei peaks kinnitama tuumaelektrijaamade ohutust, vaid uurima, millised on konkreetsed riskid, ja mitte andma inimestele põhjendamatu kindlustunnet. Me vajame kogu Euroopa Liitu hõlmavat sõltumatut järelevalvet ja sõltumatut reguleerivat asutust. Praegu meil sellist asutust ei ole. Nüüd oleme lisanud veel ühe kihi, kuid kas te võite meile öelda, kas me saame lõpptulemusena uue sõltumatu reguleeriva asutuse, kelle hinnangut täiendatakse teise teadusliku arvamusega?

Olen kolleegide Beleti ja Leineniga nõus selles, et kõnealune küsimus ei peaks enam kuuluma Euratomi asutamislepingu kohaldamisalasse. Meie kodanikel on õigus maksimaalsele turvalisusele ja on aeg see teema Euratomi asutamislepingust välja võtta. Kas te algatate niisuguse arutelu?

Siis on veel üks küsimus, mis ei ole pärinud küllaldast tähelepanu: mida te kavatsete teha seoses soovitud, mille Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur andis pärast Fukushima katastroofi? Kas te ehk kohandate stressitesti? Kas te võite öelda, mis juhtub siis, kui stressitest annab negatiivse tulemuse?

Ma olen tõesti väga pettunud selles, mis toimus meie resolutsiooniga, ja mul on väga kahju, et lasime end emotsioonidest juhtida. Ohutus peaks ju alati olema esmatähtis?

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Austatud juhataja, see arutelu algas halvasti: ühel pool on head ehk tuumaenergia vastased ja teisel pool pahad ehk need, kes endiselt toetavad tuumaenergiat. Tahaksin sellegipoolest veel kord rõhutada, et tuumaenergia moodustab ühe osa energiaallikate kogumist, mida me siin parlamendis oleme tahtnud ja lootnud.

Järgmiseks tahaksin veidi kurta selle üle, et meie arutelu apelleeritakse kollektiivsele hirmule. See on kahetsusväärne, kui tegemist on nii olulise teemaga nagu see. On tõsi, et tuumajaamad võivad endast mõnel juhul ohtu kujutada, kuid ma olen üsna šokeeritud, nähes parlamendiliikmete seas teatavat usaldamatust nende suhtes, kes iga päev tuumaelektrijaamades töötavad ja meie tuumaenergia ohutust päevast päeva tagavad.

Seetõttu paluksin, et oleksite vastutustundlikud. Me teame, et Euroopa Liidus soovitakse tagada meie elektrijaamade ohutus igapäevaselt. Samuti tahaksin lisada, et me teame väga hästi, et üle tuumaelektrijaamade lendamine on keelatud – vähemalt Prantsusmaal – ja et Prantsusmaal ei ole tuumaelektrijaamu, mis asuksid õhuväebaasidest kaugemal kui 25 kilomeetrit, kusjuures õhuväebaasid vastutavad tuumaelektrijaamade kohal oleva õhuruumi seire eest.

Nii et jah, volinik, me oleme teiega nõus. Me oleme nende testide suhtes teiega ühel meelel. Palju õnne, te saite need. Need testid on hädavajalikud, sest me peame hoolitsema selle eest, et meie elanikud hakkaksid tuumaelektrijaamu uuesti usaldama. Need testid on hädavajalikud ja nad tuleb läbi viia täiesti sõltumatult, et see usaldus taastuks. Samas näeme ka, et konfidentsiaalsus on teatud juhtudel vajalik. Pidades silmas võitlust terrorismiga, ei saa me eeldada, et liikmesriik paljastaks oma strateegilised terrorismivastase võitluse kavad.

Seega olgem vastutustundlikud. Usaldagem oma volinikku, ja ma olen veendunud, et me saame testid, mis on ranged ja mis annavad meile kindlustunde.

Derek Vaughan (S&D). - Austatud juhataja, nagu teisedki kolleegid, leian ma, et kõige tähtsamaks tuleb pidada ohutust. Samas olen veendunud, et tuumaenergia peab tulevikus kuuluma meie energiaallikate kogumisse. See on vähese CO₂-heitega ja võib tagada hea varustuskindluse. Näiteks tähendab see, et jõukad Euroopa riigid ei pea energiat vähem jõukatest riikidest importima, millega võivad kaasneda kõikvõimalikud probleemid.

Tuumaeenergiat pooldavad ka sellised kogukonnad nagu Anglesey Põhja-Walesis, kus on juba tuumaelektrijaam.

Kuid nagu kolleegidki, toetan ma stressiteste – ka Ühendkuningriik toetab neid – ja leian, et kõik liikmesriigid peaksid neid teste tõsiselt võtma. Lisaks tuleks need testid teha kiiresti, neis tuleks arvesse võtta kõiki võimalikke intsidente ning need peaksid hõlmama nii tuumaelektrijaamu kui ka teisi kütusetsüklis olevaid rajatisi.

See on meie kõigi jaoks ääretult tähtis küsimus. Ma usun, et Euroopa vajab tuumaenergiat, ent see peab olema ohutu.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Austatud juhataja, pärast Fukushima katastroofi teeb Euroopa tuumaelektrijaamade ohutus ühiskonnale aina enam muret. See on mõistetav. Teave, mis jõuab meieni Jaapanist, on kohati õudne ja hirmutav ning näitab, et riigis on tekkinud tõsine reostus. Keegi meist ei tahaks, et selline asi korduks Euroopas, nagu keegi ei taha ka Tšernobõli kordumist. Vastupidi. Et ühiskonna hirme hajutada, tuleb kindlasti teha kõik mis võimalik tuumaenergia ohutuse tagamiseks Euroopas. Seetõttu ongi stressitestid nii vajalikud. Kuid samuti on oluline nende testide väga põhjalik läbiviimine, mis tagab objektiivsuse, usaldusväarsuse ja kindlustunde, et testide tegemine võimaldab ennetada hädaolukordi ja kriise, mis võivad Euroopas tekkida samamoodi, nagu nad tekkisid Jaapanis. Peame tegema kõik selleks, et Euroopa oleks turvaline ja usaldus selle energiaallika vastu taastuks. Meil tuleb aga meeles pidada ka teisi energiaallikaid, näiteks alternatiivset põlevkivigaasi.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Austatud juhataja, tuumaenergiat peeti aastaid tulevikuenergiaks – keskkonnahoidlikuks, tõhusaks ja mittedahtavaks. Tšernobõlis ja hiljuti Fukushimas toimunud tragöödiad näitasid mündi teist poolt. Kuid meie eesmärk ei saa täna olla stressitestid, mis viiakse läbi nii, et tulemuste erapoolik tõlgendamine annaks ettekäände tuumaenergiast loobumiseks Euroopas, nagu sooviksid vasakpoolsed. Praegu peab meie eesmärk olema tuumaelektrijaamade ohutuse parandamine, avaliku arvamuse rahustamine ja tuumaenergia negatiivse kuvandi muutmine Euroopas. See peaks olema nüüd esmatähtis. Seetõttu ei mõista ma vasakpoolsed, kes räägivad tuumaenergiale veel ühe maksu kehtestamisest ja lõpptulemusena sellest energiaallikast loobumisest. Ajal, mil alternatiivsed energiaallikad puuduvad, tingib selline valik elektrihindade hüppelise tõusu. Euroopa vajab praegu tuumaenergiat käsitlevate õigusaktide muutmist seoses liikmesriikide kohustustega, ühiste eeskirjade kehtestamist ja liidu ohutusnormide optimeerimist. Stressitestid peavad vastama meie küsimustele ohutuse kohta ja neis tuleb arvesse võtta kõiki võimalikke ohte terrorirünnakutest elektrikatkestusteni.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). - Austatud juhataja! Tahaksin volinikule öelda, et Euroopa Liit on muutmas oma sisemist tuumaohutuse poliitikat, kuid samal ajal alustame tööd energiaalase välispoliitikaga. Tulevikus tuleks need kaks poliitikavaldkonda ühel hetkel kokku sulatada.

Tuumaelektrijaamade stressitestid ei peaks üksnes aitama komisjonil tuumaohutuse direktiivi läbi vaadata, vaid need tuleks kaasata ka energiapoliitika välismõõdet käsitlevasse komisjoni aruandesse, mis peagi avaldatakse. Stressitestid ja energiaohutus peaksid moodustama olulise osa meie energiaalases dialoogist kolmandate riikidega. Me peame tagama, et Kaliningradi ja Valgevenesesse rajatavate uute elektrijaamade kohta kehtivad samad normid ja testid nagu Euroopa Liidu sarnaste rajatiste kohta, eriti nüüd, mil Venemaa tahab investeerida tuumaelektrijaamadesse.

Zigmantas Balčytis (S&D). - (LT) Austatud juhataja! Tuumaohutuse tagamine on oluline teema kõikide riikide jaoks, olenemata sellest, kas neil endil on tuumaelektrijaamu või mitte. Me võime muidugi väljendada nõrdimust selle üle, mis minevikus on juhtunud, kuid praegu on selge, et peame edasi liikuma. Volinik, on tõesti kiiduväärt, et te pärast Fukushima õnnetust kiiresti reageerisite ja algatasite tuumaelektrijaamade testimise idee. Samuti on hea, et liikmesriigid on nõustunud neid teste läbi viima. Samal ajal puudub igasugune süsteem uute tuumaelektrijaamade ehitamisel Euroopa Liidu piiride lähedale, nagu

aruteludes Kaliningradi ja Valgevene tuumaelektrijaamade ehitamise teemal on juba korduvalt mainitud. Seetõttu leian, et peame kiiremas korras algatama ja vastu võtma asjakohased õigusaktid, mis tagaksid selgetel põhimõtetel rajanevad süsteemsed, siduvad menetlused tuumaelektrijaamade ehitamiseks ja käitamiseks. Siis oleks meil objektiivset teavet võimaliku ohu kohta ja ehk ka võimalus seda ohtu vältida.

Michèle Rivasi (Verts/ALE). – (FR) Austatud juhataja ja volinik! Tahaksin juhtida teie tähelepanu asjaolule, et oma rahvusvahelisel kohtumisel, mis toimus Kiievis Tšernobõli katastroofi 25. aastapäeval, märkis kiirguskaitse ja tuumaohutuse instituut, et 20 aasta jooksul toimub Euroopas tõsine õnnetus. Seetõttu on stressitestid ning reaktorite turvalisuse ja ohutuse suurendamine nii tähtsad.

Me peame arvestama tuumaelektrijaamade vananemise ja alltöövõttudega. 80% neist, kes tuumatööstuses tegutsevad, on alltöövõtjad. Lisaks oleme teadlikud terroriohtude geostrateegiast. Prantsusmaa puhul saavad nendest stressitestidest „rahustamistestid”.

Volinik, ma tunnustan teid stressitestide juurutamise eest, kuid te peaksite sekkuma ja väljendama nõustumatust seisukohaga, millele on asunud teatud liikmesriigid, sealhulgas Ühendkuningriik ja Prantsusmaa. See annaks selge kinnituse, et tegemist ei saa olla riigisisese küsimusega, vaid see peab olema Euroopa küsimus, mille eesmärk on tagada Euroopa kodanike ohutus.

Jaroslav Paška (EFD). - (SK) Lugupeetud juhataja! Tahaksin kõigepealt väljendada tunnustust selle eest, et Euroopa Liidu kõigi 143 tuumaelektrijaama läbipaistvat kontrollimist algatades on Euroopa Komisjon kiiresti asunud leevendama eurooplaste muret, et suur hulk Euroopa tuumaelektrijaamu võivad olla neile ohtlikud.

Lugupeetud kolleegid, me peame mõistma, et need stressitestid on vaid selleteemalise ulatusliku dialoogi algus, sest alles pärast nende testide hindamist on meil võimalik näha Euroopa tuumaenergiasektori tegelikku olukorda. Olen kindel, et stressitestidest saadavad andmed võimaldavad meil valmistuda uueks kõnelustevooruks, kus me käsitleme Euroopa Liidu uut ohutuspoliitikat kõnealuses valdkonnas. Selle asemel et seada täna kahtluse alla komisjoni jõupingutusi meie tuumaelektrijaamade ohutusega seotud riskide ülevaatamisel, püüdkem parem koguda võimalikult palju objektiivset teavet nende elektrijaamade tegeliku seisundi kohta. See aitab meid tulevikus Euroopa tuumaohutust käsitlevate otsuste tegemisel.

Günther Oettinger , komisjoni liige. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Ma vastan rõõmuga teie peamistele märkustele ja ettepanekutele seoses stressitestidega, mis järgmise paari kuu jooksul läbi viiakse. Kõigepealt aga, kui teid paneb muretsema, et tegemist on leebemate stressitestiga, mida kasutatakse heakskiidupitserina ja milles puudub vajalik objektiivsus, siis võin teile kinnitada, et teen koos oma töötajatega eelseisvatel kuudel kõik meist oleneva, et näidata selle oletuse põhjendamatus.

(Aplaus)

See on praegusel hetkel mure, millest ma saan täiesti aru, kuid mõnel parlamendiliikmel on ka eelarvamusi. Ma paluksin, et te ei mõistaks ühtki tuumaelektrijaama, mind ja minu tööd hukka enne, kui stressitestid on lõpule viidud. See on minu pakkumine kõikidele, sealhulgas Rebecca Harmsile ja Claude Turmesile: ma olen valmis tegema järgmised sammud kriitilise suhtumisega ja läbipaistvalt.

Teiseks, kui me eeldame, et stressitestide tulemus ei ole platseebo ja et heakskiidupitserit ei anta suvaliselt, vaid et need testid on konstruktiivsed, kriitilised ja objektiivsed, siis on

neist stressitestidest minu arvates palju kasu ja alternatiiv – stressitestide tegematajätmine – oleks halvem lahendus.

(Aplaus)

Meil on olnud raskeid läbirääkimisi. Esimene projekt ei vastanud minu nõudmistele. Kuid allkirjastatud versioon on suuresti kooskõlas Euroopa kodanike ootustega, et Euroopas oleks ohutustase kõrge. Tahaksin veel kord selgitada, härra Turmes, et kui ma poleks testikriteeriumide muudetud ja minu arvates head versiooni allkirjastanud, siis poleks meil praegu midagi. Parem varblane peos kui tuvi katusel, nagu öeldakse.

Tahan lisada, et te võite oodata minult põhjalikkust ja objektiivsust, kuid ma olen teinud paar tähelepanekut. Üks neist puudutab Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni britist liikme sõnavõttu. Tema erakond on Ühendkuningriigi valitsuskoalitsioonis. See erakond oli enne valimisi tuumaenergia vastu, kuid hiljem toetas seda, ja see on inimene, kes kritiseerib minu põhjalikkust seoses stressitestidega. Ma saan öelda vaid seda, et see sõnavõtt oleks olnud asjakohasem parteikonverentsil Londonis kui siin Strasbourgis.

Tuleb meelde veel üks sõnavõtt. Hispaania valitsus ei pakkunud mulle põhjalike stressitestide teemal mingit nähtavat toetust. Seega ei ole selle parlamendiliikme sõnavõtt, kes kuulub Hispaanias valitsuse moodustanud erakonda, kuigivõrd abiks.

Sama kehtib erakonna kohta, millesse kuulun mina, Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) kohta. Mõned fraktsioonide nimel peetud kõned näitavad kahjuks seda, kui edutud on fraktsioonide esindajad seni olnud oma eesmärkide saavutamisel oma erakonnas kodumaal. Remargi korras: mind huvitab, mida kirjutatakse sel teemal Prantsuse Sotsialistliku Partei valimisprogrammis. Mind huvitab väga, kellest saab kandidaat ja kuidas see programm välja näeb. Kuid siin Strasbourgis tegutsev parlament ei saa määrata küsimusi, mis kuuluvad rahvusriikide pädevusse.

Läheme asja tuuma juurde. Energiaallikate kogum jääb iga liikmesriigi valitsuse ja parlamendi otsustada. Me võime sellega rahul olla või mitte. Demokraadina pean ma sellega nõustuma. See, et esmakordselt kontrollivad sõltumatud meeskonnad tuumaohutust reguleerivaid riiklikke asutusi ja et kontrollitakse ka kontrollijaid, on minu arvates ajalooline samm, mis teenib Euroopa kodanike üldise ohutuse huve.

Härra Turmes, stressitestid hõlmavad lennuõnnetusi. Tagajärjed, mis kaasnevad lennuki kukkumisega tuumaelektrijaamale, on testi kriteeriumidesse sõnaselgelt kaasatud ja need moodustavad seega osa kolmandas etapis toimuvast uurimisest. Ma näitan seda teile rõõmuga. Härra Turmes, kui kõik Euroopa Parlamendi liikmed oleksid niisama lärmasad kui teie, valitseks täiskogu istungitel kaos. Ainult üks isik saab seda endale lubada. Ma räägin sellest heameelega hiljem. Lennuõnnetused moodustavad uurimise ühe osa, sest selliste õnnetuste mõju tuumaelektrijaamade ohutusele kuulub selgelt testi kriteeriumide hulka.

Järgmiseks räägiksin süüdistusest, nagu oleksin ma varjanud testide vabatahtlikkust. Tegelikult on asi vastupidi. Ma olen alates esimesest parlamendikomisjonis toimunud kohtumisest iga kord rõhutanud, et stressitest on vabatahtlik. Kuid me oleme veennud kõiki liikmesriike osalema. Kõik 14 liikmesriiki on vabatahtlikult otsustanud osaleda ja see on Euroopa Parlamendi suur saavutus.

Mis lõpuks saab? Tahaksin selgelt välja öelda, et mina tuginen faktide jõule. Kui mõne tuumaelektrijaamaga on tõsiseid probleeme, siis nõuavad Euroopa ja asjaomase liikmesriigi kodanikud vajalike meetmete võtmist. Seda ma usun ning seepärast ongi läbipaistvus, põhjalikkus ja objektiivsus nii tähtsad. See on see, mida ma kavatsen eelseisvatel kuudel edendada. Euratomi asutamislepingu läbivaatamise ettepanek on imetore. Kuid Euratomi asutamisleping kuulub esmase õiguse hulka ja seega ei ole see mitte komisjoni, vaid liikmesriikide pädevuses. Euratomi asutamislepingu muutmine eeldab ühehäälsel kokkulepet. Kõigile, kellel on sel teemal häid ettepanekuid, saan öelda vaid seda: kas te tõesti usute, pidades silmas arvamuste ja meeleolude erinevusi ning tuumaenergia toetajaid ja vastaseid, et meil oleks tõenäosus saavutada üksmeel Euratomi asutamislepingu muutmise suhtes? Mina ei usu, et see oleks kuigi tõenäoline. Seetõttu pooldan realistlikkust ja võimalikult tulemuslikku tegutsemist olemasoleva asutamislepingu alusel.

Järgmine küsimus puudutab testi sõltumatust. Eksperdi hinnangu annab kolmandas etapis – testi peamises osas – seitsmest välisliikmest koosnev meeskond. Eraldi on märgitud, et meeskonda võivad kuuluda ka kolmandate riikide eksperdid. Samuti hõlmab see komisjoni. Võite olla kindlad, et ma kannan hoolt selle eest, et komisjoni ametnikel ei oleks eelarvamusi ega ette kujundatud otsuseid ning et nad teeksid oma tööd põhjalikult ja objektiivselt. Vastupidine eeldus oleks meie ametnike suhtes ebaõiglane. Seepärast kavatsen ma oma ametnike eest selle protsessi käigus seista.

Järgmiseks Valgevene ja Venemaa küsimus. Fakt on see, et meie autoriteet – Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni autoriteet – on Minski silmis paraku väga väike. Seda tuleb tõdeda. Ehk mõtleme midagi välja, kuidas sealset valitsust mõjutada. Praegu aga peame lihtsalt leppima sellega, et Valgevene praegusel valitsusel pole mingeid tegevuspõhimõtteid, mingit läbipaistvust, demokraatiat ega ohutuse kontseptsiooni. Seega saame vaid kutsuda valitsust üles olukorda muutma. Rohkem me teha ei saa.

Venemaaga on meil palju parem partnerlus. Tuumaelektrijaamade ohutustestide küsimusel on järgmise paari nädala jooksul meie ja Vene partnerite aruteludes keskne koht. Üks küsimus esitati Kaliningradi kohta. Minu sõnum Balti riikidest ja Poolast pärit parlamendiliikmetele on järgmine: me saame kohaldada oma rangeimaid tehnilisi nõudeid Kaliningradi kavandatava ja ehitatava tuumaelektrijaama suhtes ainult siis, kui me lubame selles elektrijaamas toodetud elektrit müüa Euroopa turul.

Kui me aga seda elektrit vastu ei võta ja elektribörs ei ole võimalik, sest meil on plaanis ehitada Balti riikides oma tuumaelektrijaamad, siis on meil Kaliningradis kasutatava tehnoloogia üle väiksem kontroll kui siis, kui meil oleks avatud elektriturg. Ma olen rõõmuga valmis osalema põhjalikumates selleteemalistes aruteludes.

Lõpetuseks palun teil mind uskuda, kui ütlen, et ma ei luba kasutada stressitesti leebemat varianti. Kuid leppige ka asjaoluga, et stressitest ei sisalda automaatset mehhanismi elektrijaama sulgemiseks lihtsalt põhjusel, et te ei ole oma liikmesriikides oma programmidega edu saavutanud.

(Aplaus)

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Liam Aylward (ALDE) , kirjalikult. – (GA) Pärast seda, mis juhtus hiljuti Jaapanis, on oluline, et Euroopa tuumaelektrijaamades viidaks läbi stressitestid, hindamaks

tervishoiunorme ja riske, vältimaks võimalikke õnnetusi ning leevendamaks üldsuse muret. Iirlasi paneb väga muretsema see, et Iirimaa rannikust vaid mõnesaja kilomeetri kaugusel asuvas Sellafieldis testi läbi ei viida. Suurbritannia rannikul olevad tuumaelektrijaamad on Iirimaa jaoks märkimisväärne oht. Sellafield on tuntuim tuumaelektrijaam ja mõnda aega tagasi, 2005. aastal, leidis seal aset suur leke. Suurbritannia ametiasutuste vastus oli, et Sellafieldi suhtes tehakse erand, sest seal enam elektrit ei toodeta. See ei lohuta kuigivõrd Iirimaad, kes kannab õnnetuse korral suurt kahju. Sellafieldi tuumaelektrijaam on Iirimaale väga lähedal ja seal on seni toimunud palju õnnetusi. Seetõttu palun komisjonil avaldada Suurbritannia ametiasutustele survet, et selles elektrijaamas viidaks stressitest läbi, kuna see elektrijaam on iirlastele endiselt ohtlik.

Sandra Kalniete (PPE), *kirjalikult*. – (LV) Pärast Fukushima tuumaelektrijaamas toimunud õnnetust leppisid ELi liikmesriigid kokku, et Euroopa Liit peab läbi viima tuumaelektrijaamade stressitestid, ja palusid kogu maailmal teha sama. Meil ei ole endiselt uudiseid selle kohta, kas niisuguseid teste on kavas läbi viia reaktorite puhul, mida käitatakse teistes Euroopa riikides, mis ei ole ELi liikmesriigid. Neis riikides asuvate reaktorite ohutus mõjutab otseselt Euroopa kodanike ohutust. Meie kodanikud on õigustatult mures selle pärast, kas Euroopa Liit suudab tagada nende uute tuumaelektrijaamade ohutuse, mida ehitatakse või mis kavatakse ehitada ELi liikmesriikide vahetusse lähedusse, näiteks Grodnasse Valgevenes ja Kaliningradi oblastisse Venemaal. Ei Venemaa ega Valgevene ole seoses nende elektrijaamadega läbi viinud keskkonnamõju hindamist üldtunnustatud rahvusvaheliste standardite kohaselt, nagu nõutakse Espoo konventsioonis, millele kõik ELi liikmesriigid on alla kirjutanud. Arvan, et nende tuumaelektrijaamade ehitamine ELi piiride vahetusse lähedusse võib peale ELi liikmesriikide kujutada endast ohtu tervele Euroopa maailmajaole. See küsimus peaks tegema muret kogu ELile. Euroopa Komisjon peab pöörama sellele küsimusele asjakohast tähelepanu ja ohutuse saavutamiseks aktiivselt tegutsema. Peame tagama, et Venemaa ja Valgevene järgivad rahvusvahelisi standardeid ja teevad rahvusvaheliste ekspertidega koostööd kõigis tuumaelektrijaamade kavandamise, ehitamise ja käitamise etappides.

Eija-Riitta Korhola (PPE), *kirjalikult*. – (FI) Me räägime tuumaelektrijaamade stressitestidest seoses Fukushimas juhtunuga. Ma meenutan aprillikuu osaistungjärku, mil mõned parlamendiliikmed näisid olevat pärast õnnetust kaotanud igasuguse proportsioonitaju. Mõned seostasid tuhandeid hiidlaineohvrid tuumaelektrijaama kahjustustega. Parlamendiliikmed küsisid, kas tuhandetest ohvritest on veel vähe. Nad küsisid, kui palju tuumaõnnetusi peab veel juhtuma, et tõendeid loetaks piisavateks. Ma ei suutnud oma kõrvu uskuda.

Ka praegu pole tegelikke ohvrid, kes oleksid Fukushima kiirguse tõttu surnud. Vigastusi oli vähe vaatamata sellele, et Jaapanit tabas üks kõigi aegade suurimaid maavärinaid, millele järgnes üks kõigi aegade suurimaid hiidlaineid, et Jaapanis ei oldud sellisteks sündmusteks valmis, et Jaapan ei olnud võtnud soovitatud parandusmeetmeid, et midagi polnud tehtud elektrivarustuse tagamiseks hädaolukorras ja et jaapanlased tegid algusest peale muidki vigu.

Muidugi pole kahtlust, et Fukushimas toimunud õnnetus oli katastroof. Seda poleks tohtinud juhtuda. Surmajuhtumeid tõenäoliselt tuleb, kuid nende arv ei ole võrreldav näiteks kivisööelektrijaamadega seotud surmajuhtumite arvuga. Euroopas tapavad energiatarbimisega seoses õhus lenduvad peenosakesed praegusel ajal umbes 300 000 inimest aastas. Seega on paradoksaalne, et Fukushima õnnetus toob kaasa kümned tuhanded kaudsed ohvrid. Nad surevad enneaegu sellepärast, et Euroopa loobub tuumaenergia

kasutamisest ja asendab selle fossiilse energiaga. Õhukvaliteet halveneb, see suurendab südame-veresoonkonnahaiguste esinemise sagedust ja seab ohtu astmat põdevate inimeste elu. Tegelik tapja on Fukushima katastroofi puhul seega kivisüsi, millele minnakse nüüd üle näiteks Saksamaal.

Petru Constantin Luhan (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Euroopa Komisjon peab stressitestide läbiviimisel kaasama ka naaberriigid, kohaldades neile samasuguseid ELi tasandil kehtestatud testikriteeriume ja võttes arvesse tuumaenergia võimalike mõjude piiriülesust. Rumeenia on stressitestide tegemist juba alustanud. Me soovime, et nende hindamisel võetaks arvesse Rumeenias kasutatava tuumatehnoloogia eripära võrreldes mujal ELis kasutatava tuumatehnoloogiaga. Seetõttu leian, et stressitestide läbiviimisel ja hindamisel tuleks silmas pidada järgmist:

- testide läbiviimisel ei tohiks kasutada ühtset malli, vaid arvesse tuleks võtta elektrijaamas kasutatavat tuumatehnoloogiat ja selle võimalikku eripära;
- stressiteste tuleks hinnata tehnilistel, mitte poliitilistel ega muudel alustel, mis jätavad ruumi spekulatsioonideks;
- sõltumatuid eksperdi hinnanguid andvad meeskonnad peaksid hõlmama asjaomase riigi reguleerivat asutust ja naaberriikide esindajaid, et vahetada kogemusi hädaolukorra lahendamise plaanide kohta.

Algirdas Saudargas (PPE), *kirjalikult*. – (LT) Keegi ei eita, et tuumaelektrijaamas toimuva katastroofi tagajärjed on pikaajalised, mõjutades nii keskkonda kui ka inimesi, ning need tagajärjed ei peatu piiril. Jaapanis toimunud katastroofist on möödunud juba kolm kuud, kuid me ei tea ikka veel, kuidas kõik probleemid lahendatakse. Euroopa Komisjon reageeris sellele katastroofile kiiresti ja asjakohaselt, tehes ettepaneku viia kõigis tuumaelektrijaamades läbi stressitestid ja püüdes saavutada rangemaid tuumaohutuse norme. Vahepealsel ajal suurendaksid korrapärased auditid tuumaohutust ja elanike usaldust tuumaenergia vastu. Samas näeme nüüd, et stressiteste on keeruline rakendada isegi ELi sees, kuigi kõik mõistavad nende tähtsust ja vajalikkust. Pealegi ei saa me keskenduda tuumaohutusele üksnes ELis. Kui praegused tuumaelektrijaamade projektid ELi piiride läheduses Kaliningradis ja Astravos viiakse ellu rangeimaid rahvusvahelisi ohutusnõudeid järgimata, ei ole need elektrijaamad ohuks mitte ainult naabruses olevatele Balti riikidele, vaid kogu Euroopale, mis on suhteliselt lähedal. Euroopa Komisjon on mitmel korral kinnitanud, et mõned naaberriigid – Ukraina, Venemaa, Rootsi ja Türgi – on valmis Euroopa stressitestide programmiga ühinema. Selgusetuks jääb aga, milliseid konkreetseid meetmeid komisjon kavatses koostöö tagamiseks võtta ja kuidas kujuneb olukord seoses Valgevenega.

Michèle Striffler (PPE), *kirjalikult*. – (FR) Saksamaa hiljutine otsus loobuda tuumaenergiast aastaks 2022 tähistab uut etappi põhjalikes aruteludes, mida Euroopas praegu seoses Euroopa energiasõltumatus ja tuumaenergia võimalike alternatiividega peetakse.

Tuumaenergiale jääb elektrivarustuses siiski oluline osa paljudes Euroopa riikides. Tuumaelektrijaamade ja tuumarajatiste ohutus peab olema liikmesriikide tähelepanu keskmes. Lisaks ei peaks tuumaohutuse teste läbi viima üksnes Euroopa elektrijaamades, vaid neid tuleks rakendada kõikides riikides, kus tuumaenergiat toodetakse.

Tuumakatastroofi tagajärjed on sageli piiriülesed. Seda silmas pidades on mul hea meel, et üleleie nõustuti Pariisis vajadusega viia kõigis tuumarajatisi kasutavates riikides läbi ohutusauditid, hindamaks suutlikkust seista vastu intsidentidele, mida siiani peeti ebatõenäolisteks.

Lõpetuseks tunnustan volinik Oettingeri selle eest, et ta suutis saavutada üksmeele tuumarajatiste stressitestide kriteeriumide ja rakendamise praktiliste üksikasjade suhtes, mis võimaldab meil tagada maailma kõrgeima ohutustaseme.

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITTELLA

asepresident

6. Muud küsimused

Mario Mauro (PPE). – *(IT)* Austatud juhataja, ma võtan sõna kodukorra artikli 173 alusel. Täna õhtul keeldus Brasiilia riigikohus mitmekordse mõrvari Cesare Battisti väljaandmisest.

Euroopa Parlament on vähemalt kahes resolutsioonis nõudnud vastupidise otsuse tegemist. Seepärast tahaksin lisaks omaenda pettumusele väljendada soovi, et Euroopa Parlamendi juhatus kirjutaks Brasiilia ametivõimudele ning teataks kogu Euroopa Parlamendi pettumusest ja eelkõige väljendaks meie leina ja solidaarsust ohvrite peredega, kes on oodanud õiglust kolmkümmend aastat.

Juhataja. – Olen kolleeg Maurole selle asjakohase sõnavõtu eest tänulik ... *(Mario Borghesio räägib mikrofonita.)* Usun, et kogu Euroopa Parlament jagab pettumust ja sügavat nõrdimust tehtud otsuste pärast ning seetõttu võin vaid korrata seda, mida parlament on kõnealusel küsimuses juba vähemalt kahel korral selgelt välja öelnud. Väljendagem oma pahameelt Brasiilia ametivõimudele selle kahetsustunde ja selgusega.

Licia Ronzulli (PPE). – *(IT)* Austatud juhataja, ma vajan vaid paari sekundit, et edastada oma head soovid Anja Weisgerberile, kes sai mõni aeg tagasi emaks ja viibib siin oma väikese tütreaga, aga ka kõigile teistele äsjustele emadele siin saalis, neile, kellest peagi saavad emad, ning neile, kes nagu mina näevad palju vaeva, et olla hea ema ja hea parlamendiliige.

On meeldiv näha, et lootuse sümbolid on seda saali elavdanud, kuid ... *(Kõnelejat katkestas lärm saalis.)* Ma palun teie tähelepanu, sest see on tähtis ja ma tahaksin oma mõtteid teiega jagada. Püüdkem olla täiskasvanulikumad, sest viimastel päevadel olen ma kahjuks kuulnud niisuguseid märkusi nagu „Euroopa Parlament ei ole mänguväljak”, „see ei ole lasteaed”, „lapsed ja emad välja”. Mis veelgi hullem, on öeldud, et laste kohalolek kahjustab parlamendiliikmete mainet.

Et me tegeleme väga sageli õigusaktidega, mis käsitlevad töö- ja eraelu ühitamist, siis on sellised märkused selles saalis täiesti absurdsed, eriti siis, kui neid teevad naised.

7. Korruptsioonivastane võitlus Euroopa spordis – Küprosel teadmata kadunud isikutega tegeleva komisjoni töö (kirjalikud deklaratsioonid)

Kirjalikule deklaratsioonile 0007/2011, mille esitasid Georgios Papastamkos, Jean-Luc Bennahmias, Gay Mitchell, Gianluca Susta ja Tadeusz Zwiefka korruptsioonivastase võitluse kohta Euroopa spordis, ning kirjalikule deklaratsioonile 0010/2011, mille esitasid Marina Yannakoudakis, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Françoise Grossetête, Charles Tannock ja Cecilia Wikström Küprosel teadmata kadunud isikutega tegeleva komisjoni töö kohta, on 9. juuni 2011. aasta seisuga andnud allkirja parlamendiliikmete enamus ning need edastatakse vastavalt kodukorra artikli 123 lõigetele 3 ja 4 deklaratsioonis nimetatud isikutele ja asutustele ning avaldatakse koos allakirjutanute nimedega käesoleva istungi vastuvõetud tekstide väljaandes.

Marina Yannakoudakis (ECR). - Austatud juhataja, viimase kolme kuu jooksul on minu büroo saatnud kirju, teinud telefonikõnesid ja koostanud nimekirju, et suurendada teadlikkust deklaratsioonist, mis käsitleb Küprosel teadmata kadunud isikuid. Tulemus on väga hea. Täna kirjalik deklaratsioon nr 10 läks suure hääleteenamusega läbi. Ma tahan tänada kaasesitajaid ja väljendada erilist tänu Charles Tannockile, kes on kõikidel Strasbourgi istungjärkudel koos minuga deklaratsioonile toetust kogunud. Samuti tahaksin tänada deklaratsioonide bürood ja oma töötajaid, kelle visa tegutsemine tegi meie töö palju lihtsamaks.

Me näeme täna rõdul noori organisatsioonist NEPOMAK, mis ühendab noori Ühendkuningriigi küproslasi. Nad tulid vaatama sellest deklaratsioonist teatamist. Nemad on praegused noored, kellest sõltub tulevik. Selle deklaratsiooni toetamine annab märku Euroopa Parlamendi toetusest tulevikule. Täna teid toetuse eest.

(Aplaus)

Juhataja. – Proua Yannakoudakis, me tervitame seda delegatsiooni ja arvestades võrdsete võimaluste põhimõtet, anname sõna härra Papastamkosele.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Austatud juhataja! Lisaks Tadeusz Zwiefkale, Gianluca Sustale, Gay Mitchellile ja Jean-Luc Bennahmiassele tahaksin tänada kolleege, kes andsid allkirja deklaratsioonile nr 7. Usun, et Euroopa Parlamendi kõlav sõnum ergutab komisjoni kasutama oma kooskõlastamisvolitusi, et võidelda korruptsiooniga spordis tõhusamalt.

8. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

8.1. Sudaan ja Lõuna-Sudaan (B7-0349/2011) (hääletus)

8.2. ELi-Venemaa tippkohtumine (B7-0347/2011) (hääletus)

– Hääletamise ajal:

Werner Langen (PPE). – (DE) Austatud juhataja, ma tahaksin küsida, miks parlamendiliige, kes istub kohal nr 56, hääletas korraga kohtadelt 56 ja 57. Kolleeg Bütikofer hääletas kolleeg Turmesi eest. Palun noomige parlamendiliiget sellise käitumise pärast.

(Lärm)

Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal, kui Reinhard Bütikofer ei olnud veel Euroopa Parlamendi liige, sai ühe fraktsiooni esimees trahvi, sest ta hääletas oma naabri eest. Härra Cohn-Bendit võib pidada seda naeruväärseks ja tal võib olla võimalik Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioonis niimoodi käituda, kuid Euroopa Parlamendi reeglid on selged. Ükski parlamendiliige ei või hääletada teise parlamendiliikme eest tolle kohalt. See kehtib ka rohelistele kohta.

(Vali aplaus)

Juhataja. – Läheme edasi. Täiesti õige – teise isiku eest ei saa hääletada.

8.3. Eksitavad ärikataloogid (B7-0342/2011) (hääletus)

Sellel on hääletus lõppenud.

9. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0349/2011)

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Sudaan on suurim riik Sahara-taguses Aafrikas, risttee, kus kohtuvad araabia ja Aafrika maailm, ning väga paljudest erinevatest etnilistest rühmadest koosnev mosaiik. Vastavalt üldisele rahukokkuleppele toimus 2011. aasta jaanuaris rahvahääletus. See oli viimane etapp protsessis, mis viib Lõuna-Sudaani iseseisvumiseni Põhja-Sudaanist.

Lõuna-Sudaanis elab umbes kümme miljonit inimest, see hõlmab peaaegu neljandiku praeguse Sudaani maismaaterritooriumist ja talle kuulub umbes kolm neljandikku Sudaani naftavarudest. Lõuna-Sudaanist saab riik, mis peab toime tulema tohutute geograafiliste ja infrastruktuuriga seotud piirangutega, tal puudub pääs merele, ning transpordivõrk, mis ühendaks teda Põhja-Sudaaniga, kus asuvad naftarafineerimis- ja transiidirajatised, on peaaegu olematu. Lõuna-Sudaanil tuleb lahendada palju ülesandeid, alates oma institutsioonide aluste loomisest ning sotsiaal-majandusliku ja julgeolekuolukorra parandamisest.

Märgiksin siiski, et sekkumine jääb selle riigi puhul Euroopa Liidu üheks prioriteediks. Seetõttu otsustas nõukogu 2010. aastal teha Sudaanile aastateks 2011–2013 spetsiaalse 150 miljoni euro suuruse eraldise. Euroopa Liidul tuleb võtta kasutusele kõik enda käsutuses olevad vahendid, et Lõuna-Sudaani rahvahääletuse järgses hrapras etapis toetada. Samal ajal peame säilitama tasakaalustatud lähenemisviisi suhetes Põhja- ja Lõuna-Sudaaniga, pöörates erilist tähelepanu Lõuna-Sudaani vajadustele seoses institutsioonide ülesehitamise ja valitsemisega.

Euroopa Liidu abi Lõuna-Sudaanile peaks olema vastavuses sellega, mida see uus riik suudab tulemuslikult kasutada. Meil tuleb vältida olukorda, kus tulevikus Jubasse saadetakse raha kasutatakse valesti või – mis veel hullem – selle rahaga toidetakse korrupsiooni, mille määr on juba praegu kõrge.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Praegu, enne käesoleva aasta 9. juulil tähistatavat iseseisvuspäeva, mil Sudaan jaguneb kaheks riigiks, on seal väga tundlik aeg. On ülimalt tähtis, et EL jätkaks abi andmist ja suunaks selle abi hästitoimivale iseseisvale riigile vajalike institutsioonide rajamiseks. Me kõik teame, et olukord Somaali poolsaarel on erakordselt habras, me teame, et seal on probleeme demokraatlike traditsioonidega, et naiste olukord on väga keeruline ja et seal on raskusi piraatidega.

Sellel seoses tahaksin rõhutada, kui tähtis on, et rahvas saaks teostada inimõigusi ning vabalt sõna võtta ja meelt avaldada. See kehtib kogu Somaali poolsaare kohta ja puudutab muu hulgas Rootsi kodanikku Dawit Isaaki, kes on Eritreas vangis. Kogu see piirkond vajab demokraatlikku arengut ja Euroopa Liidu toetust.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Tahaksin siinkohal öelda, et Euroopa Liit peab edendama rahu ja nende kahe riigi sõltumatust. Tõsi on see, et alates Sudaani iseseisvumisest 1956. aastal on Sudaani ja Lõuna-Sudaani vahel olnud kogu aeg sõda –

kodusõda. Seetõttu on nüüd väga tähtis, et pärast rahvahääletust, kus peaaegu kõik, üle 98% inimestest, soovisid Lõuna-Sudaani iseseisvust, see rahu- ja iseseisvumisprotsess edasi areneks.

Meie, eurooplaste ülesanne on muidugi toetada demokraatiat, inimõigusi ja arvamusvabadust, mis kõik on põhiväärtused. Seoses sellega on oluline, et püüaksime neid demokraatlikke riike ja Lõuna-Sudaani iseseisvust tugevdada.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0347/2011)

Salvatore Iacolino (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Pole kahtlust, et täna vastu võetud resolutsioon on oluline märk tõhusamast koostööst Euroopa Liidu ja Venemaa vahel. Majanduse juhtimine, ühist huvi pakkuv koostöö julgeoleku, õigluse ja vabaduse valdkonnas ning võitlus organiseeritud kuritegevuse vastu kõrvuti vääramatute õiguste kaitsega.

Põhja-Aafrika ja Lähis-Ida nõuavad ühist käsitusviisi ning me oleme veendunud, et Venemaa võib selles kontekstis täita olulist rolli.

9. ja 10. juunil toimuvaks tippkohtumiseks ette valmistatud partnerlus- ja koostööleping võib selle koostöö tugevdamisel toimida olulise poliitilise suunisenähtisena ning me oleme kindlad, et see toob Venemaa Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks ja aitab kaasa viisanõude kaotamisele. Samal ajal peab Venemaa igati täitma oma ülesandeid, eriti põhiõiguste valdkonnas.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Me võtsime vastu väga vajaliku dokumendi ja minu arvates on tähtis, et jätkaksime Venemaaga dialoogi. Venemaa on meie oluline naaber ja mida paremad on meie suhted, seda parem. Tahaksin juhtida tähelepanu viisavabadusele. Mina arvan, et see on tähtis eesmärk, kuid võib-olla peaksime edasi liikuma aegamööda. Venemaa naaberriigi esindajana võin öelda, et me ei saa liiga kiiresti edasi liikuda, kui meil puuduvad toimivad tagasivõtulepingud. Venemaa peab mõistagi tagama, et topeltidentiteeti, mida seal varem sai osta, ei oleks enam võimalik hankida. Et saaksime viisavabaduse poole liikuda, peab Venemaa need asjad korda ajama. Seega ei peaks me neis küsimustes tarbetult kiirustama.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja! Tahaksin rõhutada, et täna ja homme toimival kahepoolisel tippkohtumisel tuleks arutada üht tähtsat küsimust, mis aga meie ühisresolutsioonist näib puuduvat. Teisisõnu kardan, et see tippkohtumine võib varjutada lahkarvamused, mis on seotud *Escherichia coli* bakteri tõttu Euroopa köögiviljade suhtes kehtestatud impordikeeluga.

Nagu ka komisjon on varem öelnud, on minu arvates absurdne, et Venemaa kehtestab embargo toodetele, mida meie iga päev tarbime ja mida me põhjalikult kontrollime. Arvan, et Venemaa reaktsioon on pigem poliitiline samm, nagu paljud teised, mida me juba varem oleme näinud. Usun, et kolleegid jagavad minu mõtteid selles küsimuses, arvestades ka seda, et ma olen põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni liige.

Seetõttu leian, et oleks hea mõte sedagi probleemi tippkohtumisel käsitleda ja taotleda, et Venemaa tühistaks kohe Euroopa Liidu köögiviljade suhtes kehtestatud ebaproportsionaalse ja põhjendamatu impordikeelu, mis ei ole kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) kehtestatud põhimõtetega, pidades eriti silmas seda, et Venemaa soovib WTOga ühineda.

Venemaa peaminister Putin on juba teatanud, et Venemaa ei tühista keeldu enne, kui Euroopa Liit esitab andmed *Escherichia coli* nakkuse allika kohta.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Venemaal kohaldatavad standardid on täiesti erinevad neist, mis on kasutusel Euroopa Liidus. Piisab, kui mainida inimõiguste ja ühinemisõiguse küsimusi või loodusvarade halastamatut ärakasutamist selleks, et avaldada poliitilist survet teistele riikidele, näiteks Euroopa Liidu liikmesriikidele. Nord Streami gaasijuhtme ehitamine on selle selge näide. Käimasolevad läbirääkimised on proovikivi Euroopa Liidule ja sellele, milline on meie seisund tulevikus – kas partneri või kliendi oma.

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė (PPE). – (LT) Lugupeetud juhataja! President Lukašenko poliitika on viinud tema ja kogu ta riigi suhetes läänega sügavasse eneseisolsiooni. Venemaa on seda kiiresti ära kasutanud, kavatsedes võtta Valgevene strateegilised ja kõige kasumlikumad ettevõtted laenude eest üle. Juba räägitakse ühisraha (Vene rubla) kasutuselevõtmisest.

Eelseisvat ELi-Venemaa tippkohtumist tuleks kasutada selleks, et juhtida tähelepanu Valgevene olukorrale. Ma ei pea silmas läbirääkimisi Venemaaga Valgevene üle, sest see tähendaks vaid, et Venemaal on selle riigi suhtes mingisugused „eriõigused”. Küll aga peame Venemaad kõrgeimal tasemel hoiatama, et on sobimatu tugevdada oma mõjuvõimu naaberriigis sellega, et kasutatakse olukorda ära ja peetakse läbirääkimisi autoritaarse režiimiga, mis ei esinda rahvast. Ainult Valgevene rahvas ise võib otsustada riigi lõimumisprotsesside üle ja see peab toimuma üksnes demokraatliku enesemääramise tingimustes.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Me võime arvatavasti pikalt vaielda, kas ja milliseid edusamme on Venemaa teinud teel demokraatia poole. Muidugi on meie vaatenurgast probleeme palju. Kuid teisest küljest on alati parem arendada Venemaaga koostööd, eriti kui me kutsume Venemaad üles austama inimõigusi või parandama keskkonnavalaseid õigusakte, kas või juba Venemaa suuruse tõttu. Kui me suudame teha sõbralikku, ent samas tõsist koostööd ega unusta esitada õigustatud nõudmisi ja rõhutada tegelikke puudusi, siis liigume õiges suunas nii Euroopa ja Venemaa koostöös kui ka inimõiguste valdkonnas, ja see on kõige tähtsam. Lõppkokkuvõttes tähendab see Venemaa rahva olukorra paranemist.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Sedasorti resolutsioonide sõnakasutus on alati äärmiselt diplomaatiline. Ma arvan, et seekord oleme oma hinnangus suhetele Venemaaga olnud liiga lebed. Me teame, et inimõiguste olukord Venemaal ei kannata kriitikat ja et inimestel on peaaegu võimatu oma poliitilisi vaateid vabalt väljendada. Teame ka, et paljud on vangistatud just seetõttu, et nad püüdsid kasutada oma inimõigusi. See on vastuvõetamatu.

Samuti leian, et meie sõnavalik seoses energiapoliitikaga on liiga nõrk. Kindel on see, et kriteeriume, mida me kohaldame kliima- ja keskkonnaküsimustes, tuleb kohaldada ka Venemaalt imporditava nafta ja gaasi suhtes. Me oleme kehtestanud ülimalt ranged nõuded Norrale, kust EL gaasi impordib. Samasuguseid nõudeid tuleks kohaldada Venemaa suhtes.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Venemaa on ELi oluline partner ning EL võidaks oma suhetest Venemaaga veelgi rohkem, kui meie lähenemisviis oleks ka tippkohtumiste vahelisel ajal tõeliselt strateegiline ja piisavalt veenev. Vaid nii saavutaksime tulemusi.

On kolm küsimust. Esimene on Venemaa liikmesus Maailma Kaubandusorganisatsioonis. See on tähtis teetähis ja ma loodan, et jõuame selleni. Venemaa kuulumine Maailma Kaubandusorganisatsiooni ja vabakaubandus on nii ELi kui ka Venemaa huvides. Investeeringumiskliima ja õigusriigi arendamine moodustab Venemaa arengus olulise osa.

Teiseks on ELil ja Venemaal Arktika piirkonnas kaalukad ühised huvid. EL peab oma Arktika-poliitikat tugevdama. Kolmandaks: viisavabadus ELi ja Venemaa vahel on õige eesmärk. Venemaa aga peaks tublisti parandama oma piirikontrolli ja tavadid ning seoses sellega toetan ma seda väga praktilist edasiliikumise võimalust.

(Aplaus)

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0342/2011)

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Seda teemat uurides sain ma aru, et paradoksaalsel kombel – arvestades riigi suurust – on kõnealune küsimus eriti murettekitav Šveitsis, kus on palju teavet ja ohtralt asjaomaseid väljaandeid, samal ajal kui mujalt Euroopast tuleb palju vähem teavet.

Ei ole juhus, et see probleem mõjutab endiselt erakordselt suurt hulka ettevõtteid, eriti väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, ning tarbijaid kogu Euroopas, isegi pärast direktiivi 2006/114/EÜ vastuvõtmist. Et meile on esitatud tublisti üle 400 petitsiooni, nagu on märgitud resolutsiooni ühes lõikes, peame seda küsimust siin saalis taas arutama.

Probleem on selles, et ikka veel esineb juhtumeid, kus ettevõtjad sõlmivad teadmatult lepingu, mille järgi avaldatakse nende kohta ärikataloogis märkimisväärse tasu eest teavet. Ettevõtjaid, kes loevad ankeedi läbi pealiskaudselt ning allkirjastavad selle järele mõtlemata ja ankeeti lähemalt uurimata, võib ebameeldivalt üllatada, kui kalliks see neile maksma läheb.

Viimastel aastatel on kirjeldatuga sarnased äritavad Euroopas laialt levinud. Praeguste õigusaktide juures on neid raske tulemuslikult tõkestada. Oma tänaohmmikuse poolthäälega tahtsin seega ennekõike toetada väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, mis annavad meie majandussüsteemi väga suure panuse.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Mul on väga hea meel, et arutasime täna kataloogiettevõtete ja nende tegevuse küsimust. See on Euroopa Liidus väga tähtis teema. Kuigi petitsioonikomisjon on selle küsimusega 2008. aastast saati aktiivselt tegelnud, ei ole me veel näinud olukorra tuntavat paranemist.

Tahaksin selgitada, miks on olukord Saksamaal nii keeruline. Saksamaal on tavapärane, et asutamisel registreerib juriidiline isik oma aadressi internetikataloogis, ja see on ka kohustuslik. Igaüks, kes registreerib äriühingu, saab vastuseks umbes 8–10 kirja. Üks neist on tõenäoliselt ehtne, ülejäänud aga tarbetud. Kui te äriühingu registreerimise ajal, mil tuleb teha palju tööd ja tegelda suure hulga bürokraatiaga, vastate valele kirjale ja täidate vale ankeedi, ilmneb hiljem, et olete sõlminud lepingu ja teile tuleb kuni 1000 euro suurune arve.

Seetõttu tahaksin kutsuda komisjoni veel kord üles kaaluma kogu ELi hõlmavat keeldu nende eksitavate ärikataloogide suhtes.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Üldiselt pühendame Euroopa Parlamendis väikeettevõtete probleemidele liiga vähe aega. Välja on kujunenud uus pettusevorm, mille puhul väikeettevõtteid meelitatakse end mitmesugustes kataloogides reklaamima. Selleks

ajaks, kui nad avastavad, et tegemist on pettusega, saavad nad maksenõude. Seejärel edastatakse arve inkassofirmale, summa kasvab ja muutub väga lühikese aja jooksul kolme- või koguni kümnekordseks.

Viimasel ajal on need suured teadlikud petuskeemid hakanud levima üle piiride ja seetõttu on väikeettevõtetel üksinda peaaegu võimatu oma õigusi kaitsta. Neid jahivad inkassofirmad ja nad ei saa selle vastu midagi ette võtta ega asjast kuhugi teatada või kuriteo eest vastutavat isikut tabada.

Tegelikkuses tähendab see ka seda, et Euroopa poliitseijõudude koostööd tuleb tugevdada, sest meil peab olema võimalus neid suuremahulisi piiriüleseid mustreid näha. Küsimus ei ole ju väikestes pettustes, vaid suurtes organiseeritud petuskeemides, millega seotud summad on erakordselt suured, need ulatuvad miljonitesse eurodesse. Seega on see hea resolutsioon, ent kindlasti liiga nõrk, ja me peame Euroopa koostööd veel tugevdama.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0347/2011)

Hannu Takkula (ALDE). - (FI) Austatud juhataja, ma palusin Venemaad puudutaval arutelul sõna ja ehk lubate mul teha sel teemal paar märkust, kuigi see arutelu on juba lõppenud. Minu meelest on väga tähtis, et me oleksime Venemaaga dialoogis. Meil on vaja kõrgetasemelisi kohtumisi, kuid eurooplastena peame siin meeles pidama, mis on Euroopa Liidu peamine ülesanne. Meie ülesanne on aruteludes venelastega edendada demokraatiat, inimõigusi ja arvamusvabadust. Neid põhiväärtusi tuleb rõhutada.

Kui me räägime viisavabadusest, siis see on tulevikueesmärk, kuid praegu on esmatähtis demokraatia areng Venemaal. Kui Venemaa areneb ja asub demokratiseerimise teele ning kui selle tulemusena rakendatakse inimõigusi ja õigusriigi põhimõtteid, siis võime viisavabaduse küsimuse juurde tagasi tulla.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0342/2011)

Martin Kastler (PPE). - (DE) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid – need vähesed, kes te siin veel olete – ja Euroopa Parlamendi külalised! Tahaksin lõpetuseks teha paar lühikest märkust eksitavate kataloogiettevõtete teemal.

Hääletasin selle resolutsiooni poolt, sest me peame Euroopa Liidus oma arvamusel selgelt välja ütleva. Tegemist on osaga Euroopas toimuvast organiseeritud kuritegevusest, mis hõlmab variettevõtteid, mis saavad inimestelt ning väikestelt ja keskmise suurusega ettevõtetelt pettusega interneti kaudu raha. Me peame tegema kõik endast oleneva, et seda ära hoida. Komisjon on pidanud palju kihutuskõnesid, nõudes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete tõelist toetamist ja bürokraatia vähendamist. Üks oluline samm selleks oleks sedalaadi organiseeritud kuritegevuse lõpetamine. Resolutsioon on samm õiges suunas, kuid see on vaid pisike samm. Me peame võtma meetmeid ja seetõttu kutsun kõiki üles seda tööd jätkama – mitte ainult neid parlamendiliikmeid, keda siin praegu ei ole, vaid meid kõiki, kes me Euroopa kodanikke siin parlamendis esindame.

Syed Kamall (ECR). – Lugupeetud juhataja! Tahaksin väljendada nõusolekut eelkõnelejaga. Üsna sageli tundub, et olgu probleem milline tahes, näib Euroopa Parlamendi jaoks lahendus seisnevat Euroopa Liidu pädevuse suurendamises ja lisaeeskirjade kehtestamises: ühtlustamine vastandina vastastikusele tunnustamisele, Euroopa Liidu pealesurutud lepinguõigus, mis lisab väikeettevõtetele halduskoormust. Ometi peaksime tegelikult keskenduma Euroopa Liidu toimimise parandamisele. Ükskõik, mida me Euroopa Liidust arvame ja kas me oleme edasise lõimimise suhtes skeptilised või soovime rohkem Euroopat,

peaksime ikkagi keskendumata Euroopa Liidu ja siseturu toimimise parandamisele ning ka piiriüleste pettuste tõkestamisele.

Nende aastate jooksul, mil ma olen olnud Euroopa Parlamendi liige, olen nii posti teel kui ka elektrooniliselt saanud kirju valijatelt, keda on eksitatud ärikataloogis enda kohta teavet avaldama ja kellele on seejärel esitatud üsna suur arve. Selle asemel et keskenduda igasugustele muudele küsimustele, millega me sel nädalal oleme tegelnud, tehkem parem midagi selleks, et Euroopa Liit toimiks paremini. Pöörakem tähelepanu väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete halduskoormuse vähendamisele ning aidakem Euroopa Liidu kodanikke, kes nende piiriüleste pettuste tõttu kahju on kandnud.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0349/2011)

Laima Liucija Andrikiene (PPE) , *kirjalikult.* – (LT) Andsin poolthääle resolutsioonile, mis käsitleb Sudaani ja Lõuna-Sudaani olukorda pärast 2011. aasta rahvahääletust. Lõuna-Sudaani rahvahääletus toimus 9.–15. jaanuaril 2011 ning ülekaaluka hääleteenamusega otsustati luua iseseisev Lõuna-Sudaani riik. Lõuna-Sudaan kavatses kuulutada oma iseseisvuse ametlikult välja 9. juulil 2011, mis kattub üldise rahukokkuleppe lõppkuupäevaga. See on Lõuna-Sudaani jaoks väga tähtis päev, sest uue riigi loomisega kaasneb palju keerulisi ülesandeid. Ma olen rahul resolutsioonis sisalduva üleskutsega Lõuna-Sudaani ametivõimudele edendada Lõuna-Sudaani arengut kaasaegse, pluralistliku ja demokraatliku riigina, kus järgitakse õigusriigi põhimõtteid, austatakse inimõigusi, eriti naiste ja laste õigusi, ning kodanike põhiõigust valida korralistel vabadel valimistel valitsusorganeid. Kuigi Lõuna-Sudaan on rikas loodusvarade poolest, nagu nafta, vask ja raud, aga ka mets ja viljakas maa, elab suurem osa elanikkonnast vaesuses ning sealne vastsündinute suremus on üks kõrgemaid ja haridusnäitajad ühed madalamad maailmas. Seetõttu kutsun Lõuna-Sudaani tulevast valitsust üles võtma kohe vajalikke meetmeid, et tagada vähemalt minimaalsed toimetulekuks vajalikud sissetulekud, sotsiaalsed garantiid ja ennekõike Lõuna-Sudaani elanike julgeolek.

Sophie Auconie (PPE) , *kirjalikult.* – (FR) Olen kindel, et Euroopa Liidul peab olema suur roll võitluses vaesusega ja Sudaani majanduse taaselustamises. Seepärast tahaksin rõhutada, et liit peab Sudaanile ja Lõuna-Sudaanile edasi humanitaarabi andma.

Zigmantas Balčytis (S&D) , *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt. Lõuna-Sudaani rahvahääletus toimus 9.–15. jaanuaril 2011 ning ülekaaluka hääleteenamusega otsustati luua iseseisev Lõuna-Sudaani riik. Lõuna-Sudaan kavatses kuulutada oma iseseisvuse ametlikult välja 9. juulil 2011. Euroopa Parlament austab täielikult rahvahääletuse tulemust kui Lõuna-Sudaani rahva demokraatliku tahte väljendust. Olen rahul Euroopa Parlamendi üleskutsega Lõuna-Sudaani valitsusele võtta välisinvesteeringute vallas poliitilisi meetmeid, mis oleksid elanikkonna huvides ja tagaksid selle, et loodusvaradesse tehtavad välisinvesteeringud toetaksid sisemajanduse arengut ja seeläbi võitlust vaesusega. Euroopa Liidu poolt arenguabina antavat raha tuleks kulutada põhiteenustele, eeskätt haridusele, tervishoiule, põllumajandusele, toiduainetega kindlustamisele ja institutsioonide suutlikkuse suurendamisele, et edendada Lõuna-Sudaani arengut kaasaegse, pluralistliku ja demokraatliku riigina, kus järgitakse õigusriigi põhimõtteid ja austatakse inimõigusi.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE) , *kirjalikult.* – (ES) Hääletasin selle resolutsiooni poolt, sest toetan Sudaani ja Lõuna-Sudaani ning tunnustan neid nende tegutsemise eest pärast

rahvahääletust, mis aitab mõlemal rajada demokraatliku riigi, kus valitseb rahu ja heaolu ning on tagatud inim-, sotsiaalsed ja majanduslikud õigused. Selle saavutamiseks kutsume pooli üles alustama konstruktiivset dialoogi, et lahendada rahumeelselt Abyei piirkonna küsimus ja muud küsimused, mis tuleb veel läbi rääkida, nagu naftatulude jagamine, piiri määramine ja võlgade jagamine. Seda silmas pidades peab EL mõlemale riigile võimaldama vajalikke vahendeid, et toetada sotsiaalteenuseid nagu haridus ja tervishoid, põllumajandust, toiduga kindlustatust ja institutsioonide suutlikkuse suurendamist, ning jätkama humanitaarabi andmist ka pärast 9. juulit, mil Lõuna-Sudaan ametlikult iseseisvub.

Mara Bizzotto (EFD) , kirjalikult. – (IT) Olen südamest rahul Euroopa Parlamendi resolutsiooniga Sudaani ja Lõuna-Sudaani teemal, milles kinnitatakse veel kord, et me austame 2011. aasta jaanuaris toimunud rahvahääletuse tulemust ehk Lõuna-Sudaani iseseisvumist. Resolutsioonis väljendatakse seega toetust rahvaste enesemääramise põhimõttele ja tunnustatakse Lõuna-Sudaani kristliku kogukonna õigust luua oma riik, kus ei valitse moslemite enamus. Dokumendis rõhutatakse vajadust, et Sudaani jagunemisel tekkivad kaks uut riiki tunnustaksid teineteise suveräänsust, ning kutsutakse üles võtma meetmeid, mis aitavad neid riike tugevdada ja stabiliseerida teel demokraatia, inimõiguste austamise ja vastastikuse tunnustamise poole. Et rahvaste enesemääramise põhimõtte ja maailma kristlike vähemuste kaitse on Lega Nordi poliitilise teooria olulised tahud, avaldan ma sellele resolutsioonile kindlasti toetust.

John Bufton (EFD) , kirjalikult. – Mina hääletasin selle vastu, et Lõuna-Sudaanile antaks arengukoostöö raames 200 miljonit eurot välisabi, et aidata Lõuna-Sudaanil tulla toime arvukate humanitaar- ja sotsiaal-majanduslike probleemidega olukorras, kus valitsemis-suutlikkus on väike ja poliitiline olukord ebakindel. Et EL ise on ebademokraatlik institutsioon, mille minu kindla veendumuse kohaselt ei tohiks olla välispoliitilisi eesmärke, siis ei saa ma toetada ELi tegevust mis tahes kolmandate riikide suunal. Ühendkuningriik on üks maailma suuremaid välisabi andjaid.

On oluline, et välisabi ja välispoliitika jääksid liikmesriikide pädevusse ning et neid ei kirjutataks ELi tasandil ette isegi siis, kui abi saaja vajab seda ja vastab nõuetele. Kui me lubame ELil välispoliitilisi eesmärke kujundada, siis oleme ühel hetkel olukorras, kus kolmas riik tekitab liikmesriikide vahel lõhe, ja see ei ole liidu kui terviku üksmeelne soov. ELi niisugune tegevus sillutab teeb pädevuse suurendamisele välistegevuses ja sellega ei ole mina sugugi nõus.

Maria Da Graça Carvalho (PPE) , kirjalikult. – (PT) Mis puudutab Euroopa Parlamendi reaktsiooni olukorrale Sudaanis pärast 2011. aasta rahvahääletust, mille tulemusena Lõuna-Sudaan saab alates 9. juulist iseseisvaks, leian ma, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esitatud resolutsiooni ettepanek on vägagi sobiv, sest minu arvates esindab see paremat käsitlust praegusest poliitilisest olukorrast, aga ka suhetest teiste Aafrika riikidega.

Diogo Feio (PPE) , kirjalikult. – (PT) Sudaanis korraldatud rahvahääletuse eesmärk oli lõpetada üldine vägivald, mis oli riigi põhja- ja lõunaosa elanikke üksteise vastu häälestanud. Rahvahääletuse tulemuse järgi pooldavad Lõuna-Sudaani elanikud ühemõtteliselt iseseisvust, nagu on juba aastaid korduvalt kinnitatud. Minu fraktsioon on seda teemat ja eelkõige Darfuris toimuvat mitme istungjärgu vältel jälginud ning esitanud 2007. aasta Sahharovi auhinna kandidaadiks Sudaani advokaadi Salih Mahmoud Osmani, kes selle auhinna ka sai. Selle auhinna andmise eesmärk oli muuta riigis toimuv varjamatu ja häbiväärne genotsiid veelgi nähtavamaks ning tunnustada nende inimeste rahumeelset tööd, kes võitluses rahu,

solidaarsuse ja inimõiguste eest kõige kiuste alla ei andnud. Kahjuks ei piisanud Salih Mahmoud Osmanile auhinna andmisest selleks, et rahvusvaheline üldsus teadvustaks kiireloomulist vajadust tõkestada korduvad ja tõsised inimõiguste rikkumised Sudaanis. Loodan, et kumbki pool suudab enne ja pärast eraldumist pidada kokkulepetest kinni, rajada kaks rahumeelset riiki, vähendada oma elanike vaesust ja edendada heenaaberlikkust ning et Euroopa Liit saab sellele kaasa aidata.

José Manuel Fernandes (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Lõuna-Sudaani enesemääramise küsimuses 9. jaanuaril 2011 korraldatud rahvahääletus kinnitas, et hääletajate ülekaalukas enamus oli otsustanud luua iseseisva riigi. ELi rahvusvaheliste vaatlejate sõnul toimus rahvahääletus, mille tulemused tegi teatavaks Lõuna-Sudaani rahvahääletuse komisjon ja kinnitas Sudaani valitsus, ausal viisil.

Seetõttu pooldan rahvahääletuse tulemust kui Lõuna-Sudaani rahva demokraatliku tahte väljenduse austamist ning kutsun Sudaani ja Lõuna-Sudaani üles aktiivselt edendama demokraatlikku valitsemistava ning tagama kestva rahu, julgeoleku ja heaolu mõlemas riigis. Pean välisabi andmist väga oluliseks ja olen rahul nõukogu 23. mai 2011. aasta otsusega eraldada Lõuna-Sudaanile arengukoostöö raames 200 miljonit eurot, et aidata kaasa kohalike kogukondade autonoomiale ning hoolitseda rahva põhivajaduste rahuldamise ning olematu inimvara ja infrastruktuuri toetamise eest.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Nagu me omal ajal hoiatasime, tekitas Kosovo iseseisvumine ohtliku pretsedendi seoses imperialistide sekkumisega kunstlike riikide loomisse lähtuvalt oma geostrateegilistest huvidest pääseda turule ning kontrollida turge, loodusvarasid ja tööjõudu.

Lõuna-Sudaani juhtum on Kosovo omaga igati sarnane. Nimelt korraldati mitmesuguste jõudude rahastatud ja propageeritud rahvahääletus mugaval viisil just riigi selles osas, kus nõuti iseseisvust, ilma et riigi ülejäänud elanikkonnal oleks olnud sõnaõigust. Lisaks on Sudaani lõunaosas suured naftavarud, mis on rahvusvahelisele suurkapitalile üliolulised.

Praegune olukord, kus konfliktid on Sudaanis ja kogu piirkonnas uuesti puhkemas, ning vaidlus piiride üle näitavad, et selle riigi kunstlik tekitamine ei lahenda ühtki olemasolevat probleemi ega paranda miljonite sudaanlaste elatustaset, vaid pigem õhutab vastuolusid ja konflikte.

Nüüd, mil imperialistlikud suurjõud on Aafrika mandri oma huve silmas pidades tükeldanud, viitab kõik sellele, et Lõuna-Sudaanis on taas käivitatud protsess, mis toob kaasa veelgi sõdu ja kannatusi Aafrika niigi palju kannatanud rahvastele.

Monika Flašíková Beňová (S&D), *kirjalikult*. – (SK) Pärast iseseisvuse väljakuulutamist, mis toimub täpselt kuu aja pärast, tuleb Lõuna-Sudaanil hakata korraga lahendama paljusid humanitaar- ja sotsiaal-majanduslikke probleeme. Naaberriikide abi Lõuna-Sudaanile, mis püüab võidelda vaesusega, tugevdada kohalikke kogukondi ja kiirendada elanikkonna jaoks rahust tulenevate hüvede saabumist, on veel pikka aega ülimalt vajalik.

Vahetult rahvahääletusele järgneval ajal, kui riigil on juurdepääs mitmepoolsetele rahastamisallikatele, tekib vahendite puudujäägi oht, mis muudab Lõuna-Sudaani väga haavatavaks ja seab riigi suurde kokkuvarisemise ohtu. Seetõttu on minu arvates Euroopa Liidul tähtis teha kõik mis tema võimuses, et toetada sudaanlasi sel kriitilisel perioodil ja vältida humanitaarkatastroofi, sest see riik saab alustada järjepidevat tööd oma arengueesmärkide nimel ainult siis, kui valitseb usk rahumeelsesesse tulevikku.

Juozas Imbrasas (EFD) , *kirjalikult.* – (LT) Ma olin selle dokumendiga rahul, sest selles kutsutakse Lõuna-Sudaani ametivõime üles edendama Lõuna-Sudaani arengut kaasaegse, pluralistliku ja demokraatliku riigina, kus järgitakse õigusriigi põhimõtteid, austatakse inimõigusi, eriti naiste ja laste õigusi, ja kodanike põhiõigust valida korralistel vabadel valimistel valitsusorganeid ning kus kaitstakse liikumis- ja ühinemisvabadust ning vabadust väljendada oma poliitilisi vaateid, nagu konstitutsioonis ja seadustes sätestatud.

David Martin (S&D) , *kirjalikult.* – Hääletasin selle resolutsiooni poolt, sest selles kutsutakse Sudaanis mõlemat poolt üles esitama 9. juuli 2011. aasta iseseisvuspäevaks valmistudes konkreetseid kavu, kuidas luua ja/või reformida oma institutsioone, et kaks riiki saaksid sellest kuupäevast alates iseseisvalt toimida. Samuti nõutakse, et ELi delegatsioon Sudaanis ja Lõuna-Sudaanis aktiivselt levitaks ja rakendaks ELi vaatlusmissiooni soovitusi seoses hiljuti toimunud valimiste ja rahvahääletusega.

Clemente Mastella (PPE) , *kirjalikult.* – (IT) Me austame Lõuna-Sudaani iseseisvuse küsimuses korraldatud rahvahääletuse tulemust, mis jõustub 9. juulil 2011, kui Lõuna-Sudaani rahva demokraatliku tahte väljendust. Loodame, et Lõuna-Sudaani poliitikud edendavad arengut kaasaegseks, pluralistlikuks ja demokraatlikuks riigiks, kus järgitakse õigusriigi põhimõtteid ja austatakse inimõigusi, seistakse kodanike põhiõiguse eest valida korralistel vabadel valimistel valitsusorganeid ning kaitstakse liikumis- ja ühinemisvabadust ja vabadust väljendada oma poliitilisi vaateid. Samuti oleme nõus, et kõik osalised peaksid alustama püsivat ja konstruktiivset dialoogi, et leida lahendused rahvahääletuse tulemusega kaasnevatele küsimustele nagu ühised piirid, Põhja- ja Lõuna-Sudaani elanike kodakondsus ning naftatulude jagamine. Lisaks oleme nõus vajadusega eraldada veel Euroopa vahendeid, et toetada põhiteenuseid, eeskätt haridust, tervishoidu, põllumajandust, toiduainetega kindlustatust ja institutsioonide suutlikkuse suurendamist. EL peab jätkama Sudaanile ja Lõuna-Sudaanile humanitaarabi andmist ka pärast 9. juulit 2011 ning kõik erakonnad peavad tegema koostööd, et täielikult esindada riigi kõiki elanikke ning aidata üles ehitada stabiilsed ja demokraatlikud poliitilised institutsioonid.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Sudaanis, eriti Darfuri piirkonnas aset leidnud konfliktid on aastate jooksul nõudnud palju ohvreid, peamiselt kõige ebasoodsamas olukorras olevate inimeste seas. Lootkem, et rahvahääletus teeb vastasseisule lõpu ja ometi kord saab alguse protsess, mille tulemusena saabub püsiv rahu. EL etendab kõnealuse piirkonna tulevases arengus olulist osa ega saa loobuda oma vajalikust rollist rahu toomisel piirkonda.

Louis Michel (ALDE) , *kirjalikult.* – (FR) Julgeolekuolukord Abyei piirkonnas on väga murettekitav. Tahaksin julgustada pooli astuma taas rahudialoogi, alustades uuesti läbirääkimisi Aafrika Liiduga. Samuti kutsun üles korraldama rahvahääletust, nagu on sätestatud üldises rahukokkuleppes. Nii põhi kui ka lõuna peavad töötama selle nimel, et lahendada mitmed olulised küsimused, milles ei ole veel kokkuleppele jõutud, nagu kahe riigi vahelise piiri kindlaksmääramine, naftatulude jagamine, naftajuhtmete kasutamine, kodakondsuse küsimus ning rahvaküsitluste korraldamine Sinise Niiluse piirkonnas ja Lõuna-Kordofanis. Lõuna-Sudaani toetamine peab olema üks meie esmatähtsaid eesmärke. Me julgustame Lõuna-Sudaani allkirjastama ja ratifitseerima Cotonou lepingut, mis avab uued koostöövõimalused. Samuti julgustame Lõuna-Sudaani koos Hartumiga rajama pluralistlikku ja paljurahvuselist demokraatiat ja sõltumatut kodanikuühiskonda, kus seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu kõrval on oluline koht õigusemõistmisel. Meil on hea meel tervitada parlamentaarsel ühisassambleel Lõuna-Sudaani parlamendisaadikut,

kui Lõuna-Sudaan on Cotonou lepingu allkirjastanud ja ratifitseerinud. Ka põhjaosale peame endiselt tähelepanu pöörama, teda ei tohi eirata ega diplomaatiliselt isoleerida.

Alexander Mirsky (S&D) , *kirjalikult*. – Lõuna-Sudaani rahvahääletus toimus 9.–15. jaanuaril 2011 ning ülekaaluka häälteenamusega otsustati luua iseseisev Lõuna-Sudaani riik. Rahvahääletuse korraldamise kokkuleppe sõlmisid Sudaani valitsus ja riigi lõunaosa separatistid 2005. aastal, kui kodusõda oli kestnud 20 aastat.

Põhjaosa esindav valitsus allkirjastas üldise rahukokkuleppe tingimusel, et Lõuna-Sudaani enesemääramise küsimus lahendatakse rahvahääletusega. Et olukord on kõnealuses piirkonnas viimasel ajal märgatavalt halvenenud, kutsume selles resolutsioonis Lõuna-Sudaani valitsust üles tagama riigis demokraatia ja demilitariseerima oma territooriumi.

Samuti kordame Sudaanile ja Lõuna-Sudaanile humanitaarabi andmise tähtsust ning kutsume rahvusvahelisi võlausaldajaid üles Sudaani ja Lõuna-Sudaani välisvõlga vähendama. Lisaksin veel, et vaja on tugevdada järelevalvet, suunata riiki rohkem eksperte, anda piirkonnale rahalist abi ja võimaldada andekatel noortel saada ELi ülikoolides tasuta kõrgharidust. Hääletasin poolt.

Andreas Mölzer (NI) , *kirjalikult*. – (DE) Käesoleva aasta jaanuaris toimunud rahvahääletusel hääletas Lõuna-Sudaani elanike valdav enamus iseseisvuse ja Sudaani põhjaosast lahkulöömise poolt. On oluline, et EL austaks nende inimeste õigust enesemääramisele ilma igasuguste piiranguteta ja tunnustaks rahvahääletuse tulemust kui Lõuna-Sudaani rahva demokraatliku tahte väljendust. Kuna see resolutsioon vastab ilmselgelt nendele nõuetele, hääletasin selle poolt. Nüüd tuleb üldise rahukokkuleppe pooltel pidada jätkuvat ja konstruktiivset dialoogi, et lahendada pärast rahvahääletust lahtiseks jäänud probleemid. Nende hulka kuulub ühiste piiride kindlaksmääramine, Põhja- ja Lõuna-Sudaani elanike kodakondsuse küsimus, naftatulude õiglane jagamine ja naftajuhtmete kasutamine.

Rolandas Paksas (EFD) , *kirjalikult*. – (LT) Ma olin selle resolutsiooniga rahul, sest väga tähtis on saada kahe riigi vahelised relvakonfliktid ja lahkhelid kontrolli alla, teha lõpp rahutuste levikule, saavutada üldine rahukokkulepe ja seda nõuetekohaselt rakendada. Nii Põhja- kui ka Lõuna-Sudaani tuleb valitseda demokraatia ja õigusriigi põhimõtete alusel, austades inim-, sotsiaalseid ja majanduslikke õigusi. Piirkonnas peab püsima pikaajaline rahu ja julgeolek. Seega peavad Sudaani rahva kaitse ja julgeolek jääma ka edaspidi esmatähtsaks. Ennekõike vajab üldise rahukokkuleppe sätete alusel kiiret lahendamist Abyei piirkonna staatuse küsimus. Kui võimalik, peaks EL kindlasti andma vajalikku arenguabi. Me peame tegema kõik endast oleneva, et tagada selle abina eraldatud raha sihipärane kasutamine põhiliste ja oluliste teenuste osutamiseks. Lisaks peaks Lõuna-Sudaani valitsus hakkama kehtestama välisinvesteeringute poliitikat, mis tooks riiki loodusvaradesse tehtavad välisinvesteeringud ja seega aitaks ellu viia vaesuse vähendamise poliitikat.

Justas Vincas Paleckis (S&D) , *kirjalikult*. – (LT) Hääletasin Sudaani ja Lõuna-Sudaani käsitleva resolutsiooni poolt, sest Lõuna-Sudaanis toimunud rahvahääletus, millel enamik elanikest pooldas iseseisva Lõuna-Sudaani riigi loomist, näitas kodanike demokraatlikku tahet. Pärast seitse aastat kestnud sõda elab suurem osa Lõuna-Sudaani rahvast vaesuses ja sealsed haridusnäitajad on madalaimad maailmas. Seetõttu on mul hea meel ELi otsuse üle eraldada Lõuna-Sudaanile abina 200 miljonit eurot, et aidata kõige haavatavamaid elanikkonnarühmi. Need vahendid tuleb suunata haridusse, tervishoidu, põllumajandusse ja institutsioonide suutlikkuse suurendamisse. Olen rahul ÜRO Sudaani missiooni mandaadi

pikendamise ja täiendavate rahuvalvevägede saatmisega piirkonda, sest praegu on eriti tähtis tagada Sudaani ja Lõuna-Sudaani rahumeelne areng. Uue riigi loomine on keeruline protsess, mille käigus on vaja väga kiiresti lahendada ühiste piiride kindlaksmääramise, lõuna- ja põhjapiirkonna elanikele kodakondsuse andmise, naftatulude jaotamise ja muud küsimused. Allkirjastanud üldise rahukokkuleppe, peaksid riigid astuma konstruktiivsesse poliitilisse dialoogi. Lõuna-Sudaanis on tähtis põhiseaduse läbivaatamine, nii et kõik parteid teeksid koostööd, et esindada uue riigi kõiki elanikke ning aidata üles ehitada stabiilsed ja demokraatlikud poliitilised institutsioonid.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE) , kirjalikult. – (PT) Sudaani rahvahääletuse tulemused näitavad ühemõtteliselt Lõuna-Sudaani elanike soovi saada iseseisvaks. Nad on seda nõudnud juba aastaid. Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on seda teemat ja eelkõige Darfuris toimuvat mitme istungjärgu vältel jälginud ning esitanud 2007. aasta Sahharovi auhinna kandidaadiks Sudaani advokaadi Salih Mahmoud Osmani, kes selle auhinna ka sai. Rahvahääletuse eesmärk oli lõpetada vägivald riigi põhja- ja lõunaosa elanike vahel. On lootust, et nüüd avatakse uus peatükk ja asutakse rajama kaht rahumeelset riiki. ELil võib selles olla ja peabki olema aktiivne roll, milles ta aitab vähendada elanike vaesust ja edendada heanaaberlikkust.

Vincent Peillon (S&D) , kirjalikult. – (FR) See resolutsioon, mille koostamisel ma osalesin, antakse välja Lõuna-Sudaani konflikti lahendamise kriitilisel, väga olulisel hetkel. Jaanuaris hääletasid Lõuna-Sudaani elanikud rahvahääletusel ülekaalukalt oma iseseisvuse poolt. Kuu aja pärast sünnib uus riik. On siiski veel hulk probleeme, eriti pärast hiljutisi vägivaldajuhtumeid vaidlusaluses Abyei piirkonnas. Just sel pöördelisel ajal kavatses Euroopa Parlament kinnitada oma täielikku toetust rahuprotsessile ning kutsuda Sudaani ja Lõuna-Sudaani, aga ka rahvusvahelist üldsust üles jätkuvalt täitma 2005. aasta üldist rahukokkulepet. Eelkõige kutsub Euroopa Parlament Sudaani ja Lõuna-Sudaani üles esitama konkreetseid plaanid, milles võetakse arvesse tundlikke teemasid, nimelt kodakondsust ning võlgade ja naftatulude jagamist. Need plaanid peavad käsitlema ka keerulist piiriküsimust, et tagada ka edaspidi kahe riigi rahumeelne ja jätkusuutlik koosseksiteerimine.

Paulo Rangel (PPE) , kirjalikult. – (PT) Ajavahemikul 9.–15. jaanuarini 2011 kuulutas Lõuna-Sudaani elanike enamus, et pooldab iseseisva riigi loomist. Kõigile on teada, et seda maailma piirkonda on alati raputanud konfliktid, mis on ohustanud suurte rahvastikurühmade võimalusi elada inimväärtetes tingimustes. Seda uut teavet arvestades kutsub Euroopa Parlament Lõuna-Sudaani (mille iseseisvus kuulutatakse välja 9. juulil 2011) ametivõime üles tegema jõupingutusi, et luua inimväärikust au sees pidava demokraatliku riigi rajamiseks vajalikud eeldused. Selleks on vaja rahvusvahelist tuge. Seetõttu olen rahul toetusega, mida EL on lubanud uue riigi ülesehitamiseks pakkuda. Neil põhjustel hääletasin resolutsiooni poolt.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE) , kirjalikult. – Mul on hea meel, et Euroopa Parlament mainib tunnustavalt nii Sudaani kui ka Lõuna-Sudaani rahumeelset ja usaldusväärset käitumist 2011. aasta Lõuna-Sudaani rahvahääletuse ajal ning kõigi osapoolte jõupingutusi pidada kinni üldisest rahukokkuleppest ja nende panustamist selle nimel; peab seda üldise rahukokkuleppe rakendamisel oluliseks edasiminekuks ning mõlema riigi rahumeelse koosseksiteerimise seisukohalt positiivseks märgiks; kinnitab veel kord, et austab täielikult rahvahääletuse tulemust kui Lõuna-Sudaani rahva demokraatliku tahte väljendust; kutsub nii Põhja- kui ka Lõuna-Sudaani üles aktiivselt edendama demokraatlikku valitsemistava, looma tingimusi pikaajaliseks rahuks, julgeolekuks ja heaoluks mõlemas riigis, järgides inimõigusi ning sotsiaalseid ja majanduslikke õigusi; kutsub Lõuna-Sudaani ametivõime

üles edendama Lõuna-Sudaani arengut kaasaegse, pluralistliku ja demokraatliku riigina, kus järgitakse õigusriigi põhimõtteid, austatakse inimõigusi, eriti naiste ja laste õigusi, ning kodanike põhiõigust valida korralistel vabadel valimistel valitsusorganeid ning kus kaitstakse liikumis- ja ühinemisvabadust ning vabadust väljendada oma poliitilisi vaateid, nagu konstitutsioonis ja seadustes sätestatud.

Nikolaos Salavrakos (EFD) , *kirjalikult*. – (EL) Põhja- ja Lõuna-Sudaani vahel asuvas vaidlusaluses Abyei piirkonnas on tapetud sadu inimesi. ÜRO teatas hiljuti, et vähemalt 20 000 inimest lahkus Abyei linnast ja põgenes lõunasse, kui Põhja-Sudaani armee sellest piirkonnast välja tõmbus. Resolutsiooni ühissetepanekus öeldakse täiesti õigesti, et kumbki pool peab esitama konkreetseid plaanid selle kohta, kuidas luua ja/või reformida oma institutsioone, et kaks riiki saaksid täiesti iseseisvalt toimida, lõpetama vaenutegevuse ning edendama demokraatlikku valitsemistava, et tagada piirkonnas pikaajaline rahu ja julgeolek.

Niki Tzavela (EFD) , *kirjalikult*. – (EL) Andsin poolthääle resolutsiooni ühissetepanekule Sudaani ja Lõuna-Sudaani kohta, sest toetan ELi kõiki arenguga seotud püüdlusi, mille eesmärk on taastada rahu ja ehitada see kaua kannatanud piirkond üles. Hiljutised sündmused selles piirkonnas panevad muretsema, kas Lõuna-Sudaani iseseisvuse küsimuses hiljuti korraldatud rahvahääletuse tingimustest peetakse kinni, ning halb on ka vägivalda ägenemine Abyeis, sest see võib põhjustada piirkonna üldise ebastabiilsuse. Aafrika Liit peab ohjad haarama ning ELi ja ÜRO abiga olukorda sel kriitilisel ajal jälgima, et vältida sõja taaspuhkemist. Mul on hea meel nõukogu teate üle, mille kohaselt Lõuna-Sudaanile antakse veel majandusabi, ja ma toetan soovitusi jätkata ELi humanitaarabi andmist kõnealusele piirkonnale ka pärast 9. juulit. Leian, et need ettepanekud on vajalikud ja aitavad ehitada üles iseseisva Lõuna-Sudaani riigi, mis suudab vastu seista kõigile võimalikele kriisilukordadele.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0347/2011)

Sophie Auconie (PPE) , *kirjalikult*. – (FR) Leian, et Euroopa Liit ja Venemaa peavad tõhustama läbirääkimisi, mille raames käsitletakse partnerluse loomist ning laiaulatusliku lepingu sõlmimist, mis hõlmab poliitilist, majanduslikku ja sotsiaalset süsteemi, aga ka kõiki demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste austamisega seotud küsimusi.

Zigmantas Balčytis (S&D) , *kirjalikult*. – (LT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt. Tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted ELi ja Venemaa vahel on eriti olulised nii Euroopa kui ka muu maailma stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast. EL ja Venemaa sõltuvad teineteisest nii majanduslikult kui ka poliitiliselt ning seetõttu on strateegilise partnerluse lepingu sõlmimine ELi ja Venemaa Föderatsiooni vahel kahe partneri koostöö edasise arendamise ja tõhustamise seisukohast väga tähtis. Suhetes Venemaa Föderatsiooniga peab EL olema oma seisukohtades üksmeelne ja näitama üles solidaarsust, eriti energiajulgeoleku tagamisel. Venemaa energiapoliitika ELi liikmesriikide ja ühiste naaberriikide suhtes näitab Venemaa tegelikku tahet järgida moderniseerimis- ja demokratiseerimisprotsessi. Olen rahul Euroopa Parlamendi nõudmisega, et loodusvarade tarnimist ei tohiks kasutada poliitilise vahendina ning et energiajulgeolekualase koostöö aluseks peaksid olema vastastikuse sõltuvuse ja läbipaistvuse põhimõtted, samuti võrdne juurdepääs turgudele, infrastruktuurile ja investeringutele.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE) , *kirjalikult*. – (ES) Hääletasin poolt, sest leian, et Euroopa Liit ja Venemaa peavad kasutama Nižni Novgorodis toimuvat tippkohtumist selleks, et tugevdada strateegilist koostööd ja saavutada ulatuslik koostööleping, mis hõlmab

poliitilist, majanduslikku ja sotsiaalset süsteemi, aga ka demokraatia, õigusriigi ning põhi- ja inimõigustega seotud küsimusi. Tippkohtumisel tuleb käsitleda julgeoleku- ja energiapoliitikat, mida tuleb ellu viia vastastikuse sõltuvuse, läbipaistvuse, tarnete tagamise, kliimamuutuse tõkestamise ja energiatõhususe parandamise kriteeriumide alusel. Elektriijaamades tuleb läbi viia stressitesti. Sellega seoses on kahetsusväärne, et ei võetud vastu muudatusettepanekut, milles nõuti seni käitatavate Tšernobõli tüüpi tuumareaktorite kohest sulgemist.

Mara Bizzotto (EFD), *kirjalikult*. – (IT) Ma hääletan ELi-Venemaa tippkohtumist käsitleva ühisresolutsiooni poolt. Resolutsioon sisaldab õigeid soovitusi tippkohtumisel osalevatele Euroopa esindajatele, meenutades neile, et EL peab kasutama oma poliitilist mõjuvõimu selleks, et veenda Venemaad võtma oma osa vastutusest nende probleemide lahendamise eest, mis maailma poliitilises, majandus-, geopoliitilises ja keskkonnasfääris praegu mõjutavad. Venemaa on üks Euroopa olulisemaid majanduspartnereid ja pealegi naaberriik, kellest muu hulgas sõltub Euroopa energiapoliitika. Andes oma poolthääle, ühinen niisiis Euroopa Parlamendi üleskutsega tippkohtumisel osalevatele Euroopa esindajatele, et nende eesmärk sellel sündmusel oleks algatada kummalegi poolele kasulik ja viljakas dialoog, mis viib ühiste tulemuslike otsusteni, millega lahendada kõige olulisemad probleemid Euroopa ja maailma poliitikas.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Ma tunnustan kõiki jõupingutusi, mille eesmärk on tugevdada ja süvendada häid suhteid ELi ja teiste majandusjõudude vahel. ELi-Venemaa suhete puhul olen rahul sellega, mida on juba saavutatud ühises majanduslikus tegutsemises ja koostöös, ent ka ühiste väärtuste vallas. Leian, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esitatud resolutsiooni ettepanek ELi-Venemaa tippkohtumise kohta on vägagi sobiv, arvestades praegust olukorda, mida tutvustati.

George Sabin Cutaș (S&D), *kirjalikult*. – (RO) Ma hääletasin ELi-Venemaa tippkohtumist käsitleva resolutsiooni ühisettepaneku poolt, sest leian, et suhteid Venemaaga tuleb tugevdada, eriti energiajulgeoleku valdkonnas.

Uus partnerlus- ja koostööleping peab olema laiaulatuslik ja õiguslikult siduv ning sisaldama sätteid õigusriigi põhimõtete ja inimõiguste järgimise kohta. Usun, et moderniseerimispartnerlus on sobiv vahend Venemaa julgustamiseks reformide elluviimisel.

Samuti leian, et Venemaa liitumine WTOga edendaks investeringuid ja parandaks kaubandussuhteid ELiga. Meie huvides on toetada Venemaad tema jõupingutustes saada WTO liikmeks. Teisalt peab Venemaa ilmutama valmisolekut loobuda protektsionistlikest meetmetest, näiteks tolliliidust Kasahstani ja Valgevenega.

Marielle De Sarnez (ALDE), *kirjalikult*. – (FR) Enne järgmist ELi-Venemaa tippkohtumist, mis toimub 9. ja 10. juunil Nižni Novgorodis, saadame liikmesriikidele selge sõnumi: me peame inimõiguste austamise tagatise seadma kõrgemale kaubandust, viisasid ja koostööd käsitlevatest kaugemaleulatuvatest kokkulepetest. Euroopa Liidul tuleb Venemaale selgemalt mõista anda, et Venemaa peab järgima oma rahvusvahelisi kohustusi ja lubadusi. Alates 1994. aastast pole meie suhetes Moskvaga mingeid muutusi toimunud, kuigi meil on ilmselgelt vaja omavahelist partnerlus- ja koostöölepingut uuendada. See peaks käima käsikäes tõeliste edusammudega demokraatia ja õigusriigi põhimõtete valdkonnas. Lõpetuseks ütlen, et on vastuvõetamatu, kui loodusvarade tarnimist kasutatakse poliitilise vahendina.

Christine De Veyrac (PPE) , *kirjalikult.* – (FR) Venemaa Föderatsioon ja Euroopa Liit on kujundanud välja tiheda partnerluse, ja ühine võitlus rahvusvahelise terrorismiga on üks selle paljudest näidetest. Seda arvestades toetasin täna vastu võetud resolutsiooni ELi-Venemaa suhete kohta enne 9. ja 10. juunil toimuvat tippkohtumist, mille eesmärk on sõlmida uus strateegiline leping. Selle resolutsiooniga edastavad Euroopa Parlamendi liikmed Venemaale tugeva poliitilise sõnumi: kuigi suurem majandus-, energia-, strateegiline ja rahvusvaheline koostöö ELi ja Venemaa vahel on soovitatav, peaks see siiski sõltuma jõupingutustest inimõiguste ja kodanikuvabaduste kaitsmisel.

Diogo Feio (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Pilgud, mida Euroopa ja Venemaa vahel vahetatakse, on alati olnud täis vastastikust imetlust, kuid ühtaegu ka vastastikust hirmu. Euroopa puhul on tavapärane olnud aukartus Venemaa suuruse, elanikkonna ja sõjalise jõu ees ning hirm Venemaa ekspansioonipoliitika pärast. Venemaa on jäljendanud Euroopa teaduse ja tehnika edusamme alates Peeter Suure ajast, ent samal ajal kartnud midagi, mis võiks hävitada vene hinge ja olemise viisi ning mida ta on pidanud ohuks Venemaa territoriaalsele terviklikkusele. Külma sõja ajal need suundumused ei hajunud, vaid pigem süvenesid. Venemaa teel olemuslikult liberaalse ja pluralistliku demokraatia poole on kogetud nii edusamme kui ka tagasilööke, kuid on vaieldamatu, et see riik on pärast raudse eesriide langemist jõudnud kaugele. Siiski ei ole kahtlust, et selles osas on veel palju teha ning et Euroopa Liidul ja Venemaa Föderatsioonil ei ole üksnes ühine ajaloo-, kultuuri- ja religioonipärand, vaid ka ühised huvid ja probleemid, mis eeldavad tihedamaid suhteid mitmel tasandil. Euroopa Liit peaks jätkama tööd, et muuta üksteisele lähenemine võimalikuks ja viljakaks.

José Manuel Fernandes (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Venemaa on ÜRO Julgeolekunõukogu alaline liige ja vastutab ühiselt koos ELiga stabiilsuse säilitamise eest maailmas. Lähis-Ida, Liibüa, Iraani, terrorismi, energiajulgeoleku, kliimamuutuse ja finantskriisiga seotud probleeme on võimalik tulemuslikumalt lahendada, kui meie suhted Venemaaga põhinevad koostööl. Kuid kolm aastat pärast konflikti Gruusiaga ei pea Venemaa endiselt kinni 12. augusti ja 8. septembri 2008. aasta lepingutest vägede konfliktieelsetele positsioonidele taandumise kohta okupeeritud Gruusia aladelt Lõuna-Osseetias ja Abhaasias ning ei taga ELi järelevalvemissioonile vaba ja täielikku juurdepääsu neile aladele.

Seetõttu teen ettepaneku, et EL ja Venemaa tõhustaksid läbirääkimisi uue partnerlus- ja koostöölepingu üle, mis põhineb ELi ja Venemaa vastastikusel sõltuvusel. See leping peaks olema ulatuslik ja õiguslikult siduv ning hõlmama kõiki valdkondi, mis on seotud demokraatia, õigusriigi põhimõtete ning inimõiguste ja põhiõiguste austamisega.

João Ferreira (GUE/NGL) , *kirjalikult.* – (PT) Nagu tavaliselt, on selles resolutsioonis esiplaanil Euroopa suurte majandus- ja finantskontsernide huvid. Just selles kontekstis tuleb vaadelda Venemaale avaldatavat survet (seda tehakse ka mitmete teiste riikide puhul) liitumiseks Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, et edendada „võrdseid tingimusi mõlema poole äriühingutele” ja „liberaliseerida kaubandust maailmamajanduses” ning ühtlasi hõlbustada välisinvesteeringute tegemist ja loobuda igasugustest „proteksionistlikest meetmetest”. Niisiis korrutatatakse selles resolutsioonis ELi sama vana neoliberaalset ja sekkumispoliitikat nagu alati.

Peale juurdepääsu investeeringutele ja turgudele on antud juhul keskne küsimus ka juurdepääs energiaallikatele ja -voogudele, samuti muudele toorainetele, eriti haruldastele muldmetallidele, mida ELis tõsiselt napib, ning kontroll nende allikate ja ainete üle. Sellepärast nõutakse „tihedat koostööd tooraine ja haruldaste muldmetallide tarnimise,

eelkõige otsustava tähtsusega tooraine ja muldmetallide tarnimise valdkonnas". Ära tuleks märkida ka niinimetatud „julgeolekuküsimused”, sealhulgas „raketitõrjekilbi loomine”. Me peame meeles pidama, et ELi ja NATO liige Rumeenia on väljendanud valmisolekut lasta rajada oma territooriumile see süsteem, mis ohustaks Venemaa julgeolekut ja rahu Euroopas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Euroopa Parlamendi enamus väljendab taas oma tavapärasest neoliberaalsest ja sekkuvat seisukohta ELi ja Venemaa suhete kohta.

Ennekõike majandus- ja finantskontsernide huvidest lähtudes avaldatakse Venemaale survet liitumiseks Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, et edendada „võrdseid tingimusi mõlema poole äriühingudele ja liberaliseerida kaubandust maailmamajanduses”, kusjuures Venemaa peab hõlbustama välisinvesteeringute tegemist ja loobuma igasugustest „proteksionistlikest meetmetest”.

Selles kontekstis on oluline energia kättesaadavus ja kontroll selle üle ning seetõttu on vaja juurdepääsu turgudele, infrastruktuurile ja investeeringutele. Venemaale esitatavas üleskutses teha tihedamat koostööd tooraine ja haruldaste muldmetallide, eriti „otsustava tähtsusega” tooraine ja muldmetallide tarnimise valdkonnas on ka teatavat meeleheidet.

Lisaks on see resolutsioon silmakirjalik. Venemaad kutsutakse üles jätkama „ulatuslikku julgeolekuteemalist dialoogi, mis hõlmab ka raketitõrjekilbi loomise küsimust”, samas kui ELi ja NATO liige Rumeenia on juba väljendanud valmisolekut lasta rajada oma territooriumile see süsteem, mis ohustaks selgelt Venemaa julgeolekut ja rahu Euroopas. Isegi Ameerika Ühendriigid ei ole andnud mingit garantiid, et see nii ei ole.

Monika Flašíková Beňová (S&D), *kirjalikult*. – (SK) Resolutsioonis käsitletakse ettevalmistusi ELi-Venemaa tippkohtumiseks, mis toimub 9. ja 10. juunil 2011 Nižni Novgorodis. Tippkohtumisel keskendutakse nii ELi kui ka Venemaa ühistele probleemidele, milleks on näiteks majandus- ja finantskriis, WTOga ühinemine, energia ja energiajulgeolekuga seotud küsimused, pikaajalised jõupingutused ELi ja Venemaa vahelise viisavaba reisimise võimaldamiseks ning muud rahvusvahelised ja piirkondlikud küsimused.

Muidugi on Venemaa ELi kaupadele suur turg ning ka ELi liikmesriikidele nafta ja maagaasi oluline tarnija. Kuigi Venemaa ja ELi suhted on viimastel aastatel pidevalt paranenud, on pooled endiselt teatud määral reserveeritud ja hoiavad teineteisest distantsi. Leian, et kui selle olukorra parandamiseks ei võeta asjakohaseid meetmeid, võib ELi mõju nii Venemaal kui ka selle naaberriikides ajapikku kahaneda, millega kaasneb oht, et Euroopa Liit näeks oma rolli üksnes kaubanduspartnerina.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult*. – (LT) Ma toetasin seda dokumenti, sest Venemaa, kes on ÜRO Julgeolekunõukogu alaline liige, vastutab ühiselt koos ELiga stabiilsuse säilitamise eest maailmas ning tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted ELi ja Venemaa vahel on eriti olulised nii Euroopa kui ka muu maailma stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast. Strateegilise partnerluse lepingu sõlmimine ELi ja Venemaa Föderatsiooni vahel on kahe partneri koostöö edasise arendamise ja tõhustamise seisukohast endiselt väga tähtis. Jätakuvalt valmistavad aga muret põhi- ja inimõiguste austamine ja kaitse, õigusriigi põhimõtete järgimine, kohtusüsteemi sõltumatus, poliitiline kontroll meedia üle, ajakirjanike ja opositsiooniesindajate vastu võetud repressiivsed meetmed ja õiglasel valimised Venemaal. Dokumendis rõhutatakse energiajulgeoleku tähtsust, ning Venemaa energiapoliitika ELi liikmesriikide ja ühiste naaberriikide suhtes näitab Venemaa tegelikku tahet järgida moderniseerimis- ja demokratiseerimisprotsessi. Loodusvarade tarnimist ei tohiks kasutada poliitilise vahendina. Koostöö peaks tuginema vastastikuse sõltuvuse ja

läbipaistvuse põhimõtetele, samuti võrdsele juurdepääsule turgudele, infrastruktuurile ja investeringutele.

Sandra Kalniete (PPE), *kirjalikult*. – (LV) Hääletasin selle resolutsiooni poolt ja tahaksin rõhutada, et Venemaa energiapoliitika ELi liikmesriikide ja Ida-Euroopa riikide suhtes on näitaja, mille kaudu tuleb ilmsiks, kas ja kuidas Venemaa suudab teha edusamme moderniseerimisel ja demokratiseerimisel. Kui energiaressursside tarnimist ei kasutata poliitilise vahendina, kui Venemaa kohaldab võrdseid, läbipaistvaid ja mittediskrimineerivaid reegleid kõigi turul tegutsejate suhtes ning teeb objektiivse valiku kasutada meie olemasolevat vastastikust sõltuvust energiavaldkonnas koostööaltil moel, tuginedes konkreetsetele, ausatele ja õiguslikult siduvatele põhimõtetele, siis saame rääkida uuest ajastust ühinenud Euroopa arengus. Muidugi ei tohi me unustada ega eirata mitmesuguseid olulisi küsimusi, mis endiselt takistavad ELi ja Venemaa vaheliste väärtuslike suhete arengut, eriti asjaolu, et ligi kolm aastat pärast sõda Gruusias hõivab Venemaa jätkuvalt suurt osa suveräänse Gruusia territooriumist, eirab endiselt 2008. aastal sõlmitud lepinguid ega taga Euroopa Liidu vaatlusmissioonile nõuetekohast juurdepääsu neile territooriumidele.

Tunne Kelam (PPE), *kirjalikult*. – Hääletasin ELi-Venemaa tippkohtumist käsitleva resolutsiooni poolt, kuid ei näe Vene poolel ühtegi tõelist edusammu korrupsiooni tõkestamisel ning õigusriigi põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse rakendamisel. President Medvedevi deklaratiivsed avaldused ei ole tegelike edusammude tõend ega tagatis. Tahaksin teile meenutada, et kuigi Venemaa üritab WTOga ühineda, eirab ta mitmesuguseid rahvusvahelisi kohustusi, eriti inimõiguste vallas, kui see talle vajalik tundub. Kas EL saab tõepoolest usaldada riiki, kus rahvusvahelist õigust kohaldatakse valikuliselt? Kutsun ELi üles valimiste-eelset, -aegset ja -järgset perioodi väga hoolikalt jälgima ning veenduma, et kõiki rikkumisi pannakse tähele ja need tuuakse esile. Sõltumatud ja läbipaistvad valimised on demokraatlike riikide nurgakivi ning kui Venemaa tahab selliste riikide hulka kuuluda, peab ta teatud norme järgima. Kuigi EL ja Venemaa sõltuvad teineteisest, näeme enamasti ELi kohandamas end Venemaa soovidega. EL peab olema meeles kindel ning nõudma õigusriigi põhimõtete täielikku ja jõulist rakendamist, demokraatiat, inimõiguste järgimist ja kohtusüsteemi sõltumatust. Kui me seda ei tee, ei järgi me omaenda põhimõtteid. Veelgi enam, me veaksime alt Venemaal elavaid inimesi, kes soovivad vabadust, heaolu ja turvalisust.

Jacek Olgierd Kurski (ECR), *kirjalikult*. – (PL) Euroopa Liit vajab suhetes Venemaaga uut avatust, sest pärast viimast ELi-Venemaa tippkohtumist on esile kerkinud palju uusi probleeme, mida me parema omavahelise koostööta lahendada ei saa. Praegu on Euroopa Liit ühehäälselt vastu Venemaa poliitikale, mis seisneb külmutatud konfliktide lõkkelepuhumises ja Moskva katsetes sekkuda varem NSV Liitu kuulunud, ent nüüd iseseisvate riikide poliitikasse, nagu näiteks Gruusia puhul. Me jälgime kasvava murega üksteisele järgnevaid rünnakuid ajakirjandusvabaduse ja sõltumatute ajakirjanike vastu. Kohtumistel venelastega peame ajakirjandusvabaduse Venemaal väga resoluutselt kõneks võtma. Peame seadma eesmärgiks selle, et Moskva võimaldaks ajakirjandusvabadust. Samas ei nõustu ma resolutsiooni osaga, kus mõistetakse Venemaa hukka Gay Pride'i rongkäigu keelamise eest Moskvast ja selle eest, et samasoolistele paaridele ei anta õigust abielluda ja lapsendada. Leian, et homoseksuaalide ja lesbide liikumiste küsimuses on igal riigil täielik õigus järgida oma sõltumatut poliitikat. Euroopa Liit austab oma naabrite kultuuri ega tohiks moraali ja aksioloogia küsimustes sekkuda.

Giovanni La Via (PPE), *kirjalikult*. – (IT) Tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted Euroopa Liidu ja Venemaa vahel on eriti olulised nii Euroopa kui ka muu maailma

stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast. Loodetavasti võetakse tänase hääletuse tulemusena otsustavaid meetmeid, et ühiselt edasi liikuda, tuginedes läbipaistvusele ja ühiste ülesannete jagamisele ühiste hüvede nimel. Ma pean silmas meetmeid, mis on vajalikud Euroopa julgeoleku rikkumise vältimiseks, sealhulgas edasist koostööd ebaseadusliku sisserände küsimuses, tugevdatud kontrolli piiripunktides ning tulemuslikumat teabevahetust seoses terrorismi ja organiseeritud kuritegevusega.

David Martin (S&D) , *kirjalikult*. – Hääletasin selle resolutsiooni poolt, sest selles korratakse uuesti, et Venemaa peab viivitamata rakendama demokraatia, õigusriigi, inimõiguste austamise ja meediavabaduse põhimõtteid, mis on koostöö aluseks, ning kutsutakse Venemaad üles võtma konkreetseid meetmeid, et parandada inimõiguste olukorda riigis ning kaitsta ajakirjanikke, inimõiguste eest võitlejaid ja opositsiooni esindajaid vägivalla ja hirmutamise eest.

Clemente Mastella (PPE) , *kirjalikult*. – (IT) Tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted Euroopa Liidu ja Venemaa vahel on eriti olulised nii Euroopa kui ka muu maailma stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast. Meie arvates on vaja ulatuslikku ja õiguslikult siduvat lepingut, mis hõlmab poliitilist, majanduslikku ja sotsiaalset süsteemi ning sisaldab sellest tulenevalt kõiki demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste, eelkõige põhiõiguste austamisega seotud aspekte. Mis puudutab energijulgeolekut, siis oleme seda meelt, et loodusvarade tarnimist ei tohiks kasutada poliitilise surve avaldamise vahendina, vaid selle aluseks peavad olema vastastikuse sõltuvuse ja läbipaistvuse põhimõtteid, samuti võrdne juurdepääs turgudele, infrastruktuurile ja investeringutele, et luua õiguslikult siduv energeetikaalane raamistik. Lisaks ootame edasist koostööd ebaseadusliku sisserände küsimuses, paremat kontrolli piiripunktides ning teabevahetust terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse valdkonnas.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL) , *kirjalikult*. – (FR) Selles raportis kutsutakse Venemaad üles „loobuma mis tahes protektsionistlikest meetmetest” ja ähvardatakse kättemaksuga, kui Venemaa seda nõudmist ei täida. Raportis leitakse, et Venemaa ja Euroopa kodanike vastastikune vaba liikumine saab teoks alles kaugemas tulevikus, seevastu aga toetatakse käimasolevat vabakaubanduse protsessi. Raportis ei kritiseerita NATO kava ehitada Euroopasse raketitõrjekilp. See on ülbe imperialism. Samas ei kutsuta Venemaad üles viivitamata lõpetama meid kõiki ohustavate Tšernobõli tüüpi tuumareaktorite käitamist. Ma hääletan raporti vastu, kuigi selles nõutakse Venemaa kodanike demokraatlike õiguste austamist – seda ma toetan.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult*. – (PT) ELi-Venemaa tippkohtumist käsitlevas resolutsioonis soovitakse kaugemaleulatuvaid kaubandussuhteid, uut partnerlus- ja koostöölepingut ning viisarežiimi lihtsustamist, kuid Moskva peab pakkuma tagatise seoses inimõigustealase olukorra parandamisega riigis ning tegema lõpu poliitiliselt motiveeritud kohtuotsustele, ajakirjandusvabaduse puudumisele ja Gruusia alade okupeerimisele.

Me esitame üleskutse, et EL ja Venemaa kasutaksid tippkohtumist täiel määral selleks, et kiirendada läbirääkimisi uue partnerlus- ja koostöölepingu üle ning lahendada viimased probleemid, mis on seotud Venemaa saamisega Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmeks. Veel üks tähtis küsimus, mida tuleb silmas pidada, on viisarežiimi edasine lihtsustamine, arvestades kavatsust pikemas plaanis viisanõue ELi ja Venemaa vahel reisimisel kaotada.

Alexander Mirsky (S&D) , *kirjalikult*. – 9. juunil algas Nižni Novgorodis ELi-Venemaa 27. tippkohtumine. Euroopa delegatsiooni juhtisid Euroopa Ülemkogu eesistuja

Herman Van Rompuy ja Euroopa Komisjoni president José Manuel Barroso. Venemaa delegatsiooni juhtis Dmitri Medvedev.

Kahepäevase arutelu üks peamisi teemasid oli Venemaa embargo ELis imporditavate köögiviljade suhtes seoses ohtliku sooltenakkuse hiljutise puhanguga Euroopas. Venemaa tegevus on ELis tekitanud pahameelt.

Mina jagan igati Venemaa valitsuse muret ja tahaksin, et ka Läti Vabariik keelaks köögiviljade impordi, kuni see ohtlik nakkus on täielikult likvideeritud.

Selle resolutsiooniga kutsub Euroopa Parlament ELi ja Venemaad üles tõhustama läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu üle ning nõuab, et Venemaa rakendaks kõik varem sõlmitud lepingud ja lahendaks Venemaa mittekodanike probleemi. Leian, et enne selles küsimuses soovitude andmist peab Euroopa kõigepealt lahendama Läti Vabariigi mittekodanike probleemi.

Üldiselt toetan ma seda resolutsiooni ja hääletasin poolt.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D) , *kirjalikult*. – (PL) Seoses läheneva ELi-Venemaa tippkohtumisega võttis Euroopa Parlament täna vastu resolutsiooni, mis sisaldab ettepanekut teemade kohta, mida tuleks tippkohtumisel arutada. Samuti juhitakse dokumendis tähelepanu olulistele probleemidele, mida Venemaa ja Euroopa Liidu koostöö peab hõlmama.

Ennekõike tuleks rõhutada asjaolu, et EL ja Venemaa Föderatsioon hoiavad alal püsivaid suhteid ning et nende kui naabrite hea omavaheline läbisaamine mõjutab stabiilsust ja julgeolekut kaugemalgi kui Euroopa maailmajaos. Lisaks on mõlemad pooled teineteisest sõltuvad nii majanduslikus kui ka poliitilises mõttes. Vastuvõetud resolutsioonis avaldab Euroopa Parlament lootust, et ELi ja Venemaa tippkohtumisel on võimalik teha edusamme viisavabaduse ja energiajulgeoleku küsimuses. Samuti kutsub Euroopa Parlament Venemaa Föderatsiooni üles ilmutama suuremat pühendumust võitlusele kliimamuutusega, peamiselt kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise teel. Venemaa duuma eelseisvaid valimisi silmas pidades on sama oluline, et valimised toimuksid Euroopa Nõukogu ja OSCE kehtestatud põhimõtete kohaselt. Lisaks tuleb tõstatada küsimus inimõiguste ja põhivabaduste rikkumistest Venemaal, mis lõppude lõpuks on ju Euroopa Nõukogu liikmesriik.

Rolandas Paksas (EFD) , *kirjalikult*. – (LT) EL ja Venemaa on nii majanduslikult kui ka poliitiliselt omavahel seotud. Nad mõlemad vastutavad stabiilsuse säilitamise eest maailmas. Seega peavad Venemaa ja EL jätkuvalt tugevdama koostööd ja arendama heanaaberlikke suhteid. Ainult selliste vahenditega suudame tagada nii Euroopa kui ka muu maailma stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu. Strateegilise partnerluse leping on üks peamisi vahendeid kavandatud eesmärkide saavutamiseks. Et tagada selle lepingu nõuetekohane rakendamine, peab kumbki pool järgima lepingu tingimusi ilma eranditeta ja täitma endale võetud kohustusi, võttes arvesse inimõiguste kaitset ning demokraatia ja õigusriigi põhimõtteid. Usun, et tippkohtumine kõrvaldab takistused Venemaa ühinemise eest WTOga. Venemaa saamine WTO täieõiguslikuks liikmeks on oluline samm, mis loob soodsa majanduskeskkonna kummagi poole ettevõtjatele ning hõlbustab ja liberaliseerib kaubandust maailmamajanduses. Tähelepanu juhitakse asjaolule, et väga tähtis on käsitleda viisarežiimi lihtsustamisega seotud küsimusi ning kehtestada ELi ja Venemaa vahel järk-järgult viisavabadus. Tugeva ja stabiilse koostöö teine alus on energiajulgeolek ja tuumaohutus. Loodusvarade tarnimist ei saa kasutada poliitilise vahendina.

Tuumakatastroofi vältimiseks tuleb kiiremas korras kasutusest kõrvaldada Tšernobõli tüüpi reaktorid ning sõlmida tuleb kahepoolne leping rangeimate ohutusnormide täitmise kohta.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt ja tahaksin rõhutada, et Venemaa on Euroopa Liidu jaoks alati väga oluline partner. Seetõttu on vaja arendada strateegilist koostööd, pidades lisaks majanduslikele ja kaubanduslikele ühishuvidele silmas ka eesmärki teha tihedat koostööd nii Euroopas kui ka ülemaailmsel tasandil. Loodan, et see koostöö areneb kooskõlas austuse, usalduse ja solidaarsuse põhimõtetega.

Paulo Rangel (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Euroopas on terve hulk riike, mis on pärit samast valuvormist, ning seda tuleks ELi ja Venemaa suhete hindamisel arvesse võtta. Need suhted Euroopa kõige olulisema poliitilise liidu ja Euroopa suurima riigi vahel on takerdunud. Lühidalt, Venemaa on ELile nii majanduslikult kui ka poliitiliselt oluline partner. Seetõttu peab liit tugevdama sidemeid, mis ühendavad teda oma võimsaima naabriga, edendades omavahelise kaubanduse lihtsustamist (mis iseenesest viib poliitilise lähenemiseni) ja tugevdades peamiste väärtushinnangute maksmapanemist.

Crescenzo Rivellini (PPE) , *kirjalikult.* – (IT) Venemaa vastutab ühiselt koos ELiga stabiilsuse säilitamise eest maailmas. Tõhustatud koostöö ja heanaaberlikud suhted Euroopa Liidu ja Venemaa vahel on eriti olulised nii Euroopa kui ka muu maailma stabiilsuse, julgeoleku ja heaolu seisukohast. Paljusid rahvusvahelisi probleeme, eelkõige seoses Lähis-Ida, Liibüa, Iraani, terrorismi, energiajulgeoleku, kliimamuutuse ja finantskriisidega ei saa lahendada, kui ei ole vastutustundlikke suhteid ja koostööd Venemaaga. Märgin, et jätkuvalt valmistavad muret põhi- ja inimõiguste austamine ja kaitse, õigusriigi põhimõtete järgimine, kohtusüsteemi sõltumatus, poliitiline kontroll meedia üle, ajakirjanike ja opositsiooniesindajate vastu võetud repressiivsed meetmed ja õiglasel valimised Venemaal. Seetõttu kutsun venelasi üles neid küsimusi avatult ja konstruktiivselt arutama.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE) , *kirjalikult.* – Euroopa Parlament väljendab kahetsust selle üle, et kuigi Venemaal on Euroopa Nõukogu liikmena kohustus tagada kogunemisvabadus, keelatakse ja aetakse Venemaal endiselt vägivalda kasutades laiali kodanike rahumeelseid kogunemisi, ning juba kuuendat aastat järjest toimitakse niimoodi ka Gay Pride'i rongkäiguga Moskvast, hoolimata Euroopa Inimõiguste Kohtu 2011. aasta aprillis tehtud lõplikust otsusest; soovib, et ELi delegatsioonid ja diplomaadid rakendaksid tulevikus aktiivselt vahendeid, millega edendada ja kaitsta homo-, bi- ja transseksuaalide (LGBT-inimeste) kõiki inimõigusi.

Nikolaos Salavrakos (EFD) , *kirjalikult.* – (EL) Venemaa on meie naaber ja tähtis partner. ELi ja Venemaa dialoogi tuleks laiendada kõikidele valdkondadele ja me peaksime oma ühist tulevikku silmas pidades liikuma strateegilise partnerluse poole. Leian, et meil on Venemaaga ühised huvid ja me peaksime neid kasutama konstruktiivselt, jõudmaks konkreetsete lepinguteni kaubanduse ja energia vallas, et saavutada lõpuks läbipaistev ja usaldusväärne energiapoliitika, ning hõlbustamiseks inimeste liikumist Venemaa ja ELi vahel, lihtsustades viisa hankimist. Sellised küsimused nagu korruptsiooni vähendamine ja õigusriigi tugevdamine Venemaal kooskõlas rahvusvaheliste eeskirjadega aitavad arendada tugevamaid kaubanduslikke ja poliitilisi sidemeid ning me ootame neis valdkondades edusamme. Usume, et tulevikus käitub ka Venemaa nüüdisaegse demokraatliku riigina.

Horst Schnellhardt (PPE) , *kirjalikult.* – (DE) Resolutsiooni lõike 17 osade kaupa hääletamisel hääletasin ma teise osa vastu. Minu arvates ei ole kohane keskenduda üksikutele

ebasoodsas olukorras olevatele ühiskonnarühmadele, nagu seda tehakse nimetatud lõikes. Ka teiste rühmade, näiteks teistsuguste poliitiliste vaadetega rühmade inimõigusi rikutakse ja me ei või seda sallida. Lõike esimene osa tähendab minu jaoks seda, et võrdse kohtlemise tagamiseks saab lesbide, geide, biseksuaalide ja transseksuaalide õigusi kaitsta nii, et tähelepanuta ei jäeta teisi rühmi.

Zbigniew Ziobro (ECR), *kirjalikult.* – (PL) Ma toetan ELi-Venemaa tippkohtumist käsitleva resolutsiooni põhimõtteid. Peaksime rääkima küsimustest, mis on seotud lahendamata konfliktidega Moldovas, Gruusias ja Mägi-Karabahhis. Venemaa tegevus neis piirkondades muudab olukorra stabiliseerumise ja rahumeelse lahenduse võimatuks. Teine väga oluline küsimus puudutab energiaallikaid ja kulusid, mida ELi liikmesriigid Venemaale nende eest makstes kannavad. Kiiresti tuleb lahendada küsimus, mis seisneb keelus importida EList Venemaale köögivilju. Suveperioodil on sel keelul tootjatele tohtu rahaline mõju.

Ma ei nõustu siiski resolutsiooni lõikega 17, milles rünnatakse Venemaad selle eest, et ta ei anna geidele ja lesbidele õigust abielluda ja lapsendada; samuti ei nõustu ma Venemaa hukkamõistmisega Gay Pride'i rongkäigu keelamise pärast. Selliste õiguste andmine peaks olema iga riigi suveräänne siseasi. Elulaad, tavad ja mudelid, mis on mõne ELi liikmesriigi ühiskonnas vastuvõetavad, on Venemaale võõrad. Seega ei tohiks venelaste kultuuritraditsioone austav Euroopa Liit avaldada Moskvale selles küsimuses survet ning peaks jätma seksuaalvähemuste abiellumis- ja lapsendamisõiguse küsimuse riigi seadusandja hooleks.

Resolutsiooni ettepanek (RC-B7-0342/2011)

Sophie Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Euroopa Parlament on viimastel aastatel saanud rohkem kui 400 petitsiooni seoses teatavate ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavate äritavadega. Selliseid petitsioone on saatnud füüsilisest isikust ettevõtjad, vabatahtlike organisatsioonid ja pereettevõtted, kes on langenud eksitavate ärikataloogide ohvriks. Kuna praegu kehtiv direktiiv, mis käsitleb eksitavat tegevust, on osutunud ebapiisavaks, sai resolutsioon, milles kutsutakse Euroopa Komisjoni üles kiirendama selle direktiivi läbivaatamist, et selline eksitav tegevus ei oleks enam võimalik, minu poolthääle.

Liam Aylward (ALDE), *kirjalikult.* – (GA) See ei ole esimene kord, kui Euroopa Parlament arutab eksitavate ärikataloogide küsimust. Kataloogide probleemist on korduvalt räägitud ka komisjonile ja liikmesriikidele. Ma olen Euroopa Parlamendis sel teemal sageli kõnelnud ja hiljuti võtsin ühendust komisjoniga, et arutada kõiki oma valimisringkonnast pärinevaid kaebusi internetikataloogidega seotud petuskeemide kohta, mis saavad alguse teistest riikidest. Neis petuskeemides jäetakse mulje, et tegemist on tõelise kataloogiga, ja seejärel nõutakse ettevõtelt raha, kuigi need pole teenust soovinudki ega saa aru, et teenus on tasuline.

Kuigi direktiiv 2006/114/EÜ on kehtestatud, ei tee komisjon ja liikmesriigid piisavalt, et petuskeemide tõttu kannatavaid ettevõtteid aidata või petuskeemid täielikult välja juurida. Ma toetan Euroopa Parlamendi resolutsiooni, milles juhatakse sellele probleemile tähelepanu, ja palun taas komisjonil võtta kiiresti meetmeid, et see eksitav ja destruktiivne tegevus kaotada. EL peab kaitsma oma inimesi ja ettevõtteid selle petuskeemi eest, mis on liigagi levinud.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (LT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt. Euroopa Parlament on saanud rohkem kui 400 petitsiooni seoses ärikatalooge kirjastavate äriühingute laialt levinud eksitavate äritavadega, millel on märkimisväärne rahaline mõju

tuhandetele valdavalt väikestele Euroopa Liidu ettevõtetele. Kõnealune tegevus seisneb tavaliselt ettevõtjate, samuti kutsetöötajate ja mittetulundusüksuste meelitamises laskma end tasuta ärikataloogi kanda, kuid hiljem avastavad lepingu sõlminud, et leping on tasuline. Ärikatalooge kirjastavad äriühingud asuvad sageli teises liikmesriigis kui nende ohvrid, mis raskendab viimastel riigi ametiasutustelt kaitse ja/või heastamise taotlemist. Kuigi Euroopa Komisjon ise ei saa nõuda, et üksikisik või äriühing rakendaks eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi sätteid, on tal asutamislepingute täitmise järelevalvajana kohustus tagada, et direktiivi rakendataks liikmesriikides nõuetekohaselt. Olen rahul komisjonile esitatud üleskutsega astuda samme selleks, et kontrollida nimetatud direktiivi sätete ülevõtmist liikmesriikide õigusesse ja nende sätete nõuetekohast rakendamist ning võtta vajaduse korral parandusmeetmeid, et eksitav tegevus lõpetada.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE) , kirjalikult. – (ES) Ma toetasin seda algatust, sest komisjon peab tagama, et liikmesriigid järgivad eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi 2006/114/EÜ, mida kohaldatakse ettevõtetevaheliste tehingute suhtes. Ilmneb aga, et see direktiiv on puudulik või on liikmesriigid seda valesti jõustanud. Seetõttu peab komisjon direktiivid viivitamata läbi vaatama ja neid parandama, et kõnealust tegevust vältida.

Mara Bizzotto (EFD) , kirjalikult. – (IT) Minu poolthääl resolutsioonile, mis käsitleb ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavat tegevust, tähistab uut etappi Lega Nordi pikaajalises kampaanias meie ettevõtjate kaitseks. Resolutsioonis taunitakse kogu Euroopa Liidus tuhandeid väikeettevõtteid kahjustavate pettuste erakordselt suurt hulka ja rõhutatakse eksitavat reklaami käsitleva 2006. aasta direktiivi puudulikku ülevõtmist liikmesriikide poolt. Oma häälega toetan ma igati resolutsioonis komisjonile esitatud üleskutset, et viimane hakkaks täitma oma kohustust ja ülesannet kontrollida liikmesriikide tegevust ning parandaks olemasolevaid õigusakte ettevõtete kaitse valdkonnas.

Jan Březina (PPE) , kirjalikult. – (CS) Euroopa Parlamendile esitatud rohkem kui 400 petitsioonis juhitakse tähelepanu teatavate ärikatalooge kirjastavate äriühingute laialt levinud eksitavatele äritavadele, mis seisnevad selles, et ettevõtteid ja ka mittetulundusüksusi meelitatakse laskma end tasuta ärikataloogi kanda, kuid hiljem avastavad nad, et on sõlminud lepingu, millega kaasneb ka tasu maksmise kohustus. Ärikatalooge kirjastavad äriühingud asuvad sageli teises liikmesriigis kui nende ohvrid, mis raskendab viimastel riigi ametiasutustelt kaitse või heastamise taotlemist.

Eksitava ja võrdleva reklaami direktiiv 2006/114/EÜ, mida kohaldatakse ettevõtetevaheliste tehingute suhtes, ei ole paraku tulemusliku heastamise jaoks piisav või siis ei jõusta liikmesriigid seda asjakohaselt. Kuna komisjonil on kohustus tagada, et liikmesriigid rakendaksid seda direktiivi nõuetekohaselt, peaks ta olukorda hindama ja vajaduse korral võtma asjakohaseid parandusmeetmeid. Eelkõige on tal ülesanne ja kohustus teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavatele äritavadele. Mingit sorti must nimekiri kõnealuste äriühingute eksitavate äritavade kohta võiks olla vähemalt mõningaseks abiks.

John Bufton (EFD) , kirjalikult. – Mina hääletasin eksitavaid ärikatalooge käsitleva resolutsiooni vastu, sest Ühendkuningriik rakendab eksitava turunduse valdkonnas omaenda eeskirju konkurentsiameti kaudu, mis on peamine avatud ja ausa kaubanduse ning lepingute valdkonna reguleerija Ühendkuningriigis. Need eeskirjad ei hõlma aga eksitavaid lepinguid teistes liikmesriikides. ELi õiguse ühtlustamine selles küsimuses vähendaks Ühendkuningriigi pädevust kõnealuses valdkonnas ja annaks ELi ettevõtjatele uusi võimalusi Ühendkuningriigi turu ärakasutamiseks, sest neil on võimalik ELi õigusaktide järgimisest hoiduda. Ühendkuningriigis pakuvad kaubandus- ja investeerimiskojad juurdepääsu turvalistele

ärikataloogidele ja võrgustike loomise võimalusi selliste programmide kaudu nagu *Overseas Market Introduction Service*, *Passport to Export* ja ka *European Enterprise Network*. On ülioluline, et need kataloogid oleksid Ühendkuningriigi turul esiplaanil ja et neid ei tõrjutaks välja, lubades ELi äriühingutel Ühendkuningriigi turgu ELi kaubandusalaste õigusaktide egiidi all üle ujutada.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavad äritavad mõjutavad peamiselt väikeettevõtteid, avaldades nii märkimisväärset negatiivset mõju majanduse jätkusuutlikkusele ja arengule. Seetõttu, ja võttes arvesse selle probleemi pidevat kordumist kogu ELis, olen rahul resolutsiooni projektiga, milles tehakse ettepanek kõnealust tegevust tõkestada.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Euroopa Parlamendi liikmed on saanud rohkem kui 400 petitsiooni seoses ärikatalooge kirjastavate äriühingute laialt levinud eksitavate äritavadega, mis mõjutavad tuhandeid valdavalt väikesi ettevõtteid. Kõnealused eksitavad äritavad seisnevad tavaliselt ettevõtjate, samuti kutsetöötajate ja mittetulundusüksuste meelitamises laskma end tasuta ärikataloogi kanda, kuid hiljem avastavad lepingu sõlminud, et leping on tasuline. Ärikatalooge kirjastavad äriühingud asuvad sageli teises liikmesriigis kui nende ohvrid, mis raskendab viimastel riigi ametiasutustelt kaitse või heastamise taotlemist.

Ma toetan seda resolutsiooni. Eksitava ja võrdleva reklaami direktiiv (2006/114/EÜ), mida kohaldatakse ettevõtetevaheliste tehingute suhtes, ei ole tulemusliku heastamise jaoks piisav ja liikmesriigid ei jõusta seda asjakohaselt. Resolutsioonis kutsutakse komisjoni üles kontrollima direktiivi korrektset ülevõtmist, rakendamist ja siseriiklikku jõustamist liikmesriikide poolt ning kiirendama oma tegevust kõnealuse direktiivi ning muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamisel ja parandamisel, et võimalikult kiiresti teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele, eelkõige ärikataloogide eksitavate tavade musta nimekirja koostamise abil.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Eksitav reklaam ja ebaausad äritavad õhnestavad tarbijate usaldust ning seega kahjustavad siseturgu. Seetõttu on väga tähtis, et Euroopa õigusaktid kaitseksid tarbijaid ja ettevõtteid selliste äritavade eest. Mis puudutab ärikataloogidega seotud eksitavat tegevust, mis on tavapärane ja millel on ettevõtetele hävitav mõju, siis pean heaks märgiks asjakohaste õigusaktide muutmist, et teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele, nimelt ärikataloogide eksitavate tavade musta nimekirja koostamise abil.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Selles resolutsiooni ettepanekus analüüsitakse teatavate ärikatalooge kirjastavate äriühingute tegevust. Need äriühingud käituvad lubamatult, pettes Euroopa Liidus tuhandeid inimesi ja ettevõtteid. Kahjuks ei anna eksitava ja võrdleva reklaami direktiiv 2006/114/EÜ loodetud tulemusi ning ohvriteks on ennekõike eakad inimesed, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted ning isegi heategevusorganisatsioonid.

Tegemist on äriühingutega, kes rakendavad väga agressiivset taktikat, tõeliste kiskjatega, kellel pole südametunnistust. Nende tegevus tuleb kiiremas korras peatada. Et kõnealune tegevus on piiriülene, on vastutavaid isikuid väga keeruline kohtu ette tuua. Pealegi puudub nende petturitest äriühingute must nimekiri, mis aitaks nende tegevust vältida, ning neil äriühingutel on võimalik oma tegevust riigiasutuste teadmises jätkata.

Euroopa õigusaktid peavad Euroopa kodanikke kaitsma. Me ei saa lubada, et need äriühingud liiguvad karistamatult ühest liikmesriigist teise ja isegi EList välja, kasutades ära kogu Schengeni alal kehtivat inimeste ja kaupade vaba liikumise põhimõtet. Esitatud ettepanek on väga õigeaegne ja ma toetan seda igati. Ohvrid ootavad käegakatsutavaid tulemusi ja ma loodan, et komisjon võtab praeguse olukorra lõpetamiseks vajalikud meetmed.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (PT) Nagu resolutsioonis märgitakse, on Euroopa Parlament saanud rohkem kui 400 petitsiooni seoses ärikatalooge kirjastavate äriühingute laialt levinud eksitavate äritavadega, mis mõjutavad tuhandeid valdavalt väikesi ettevõtteid. Neil äritavadel on märkimisväärne rahaline kogumõju.

Üldiselt seisnevad kõnealused eksitavad äritavad ettevõtjate, samuti kutsetöötajate ja mittetulundusorganisatsioonide meelitamises laskma end tasuta ärikataloogi kanda. Need, kes seda teevad, avastavad hiljem, et on allkirjastanud lepingu, millega kaasneb tasu maksmise kohustus. Lisaks asuvad ärikatalooge kirjastavad äriühingud sageli teises liikmesriigis kui nende ohvrid, mis raskendab viimastel oma riigi ametiasutustelt kaitse ja/või heastamise taotlemist.

Petitsioonikomisjon avaldab kahetsust, et eksitava ja võrdleva reklaami direktiiv 2006/114/EÜ, mida kohaldatakse ettevõtetevaheliste tehingute suhtes, näib olevat tulemuslike vastumeetmete pakkumiseks ebapiisav või siis ei rakenda liikmesriigid seda nõuetekohaselt.

Vastuvõetud resolutsioonis kutsus Euroopa Parlament Euroopa Komisjoni üles probleemi analüüsima ja lahendust välja töötama. Me toetasime seda üleskutset.

Monika Flašíková Beňová (S&D), *kirjalikult*. – (SK) Kõnealused ärikatalooge kirjastavad äriühingud ei ole ilmselgelt ainult eksitavad. Tegemist on petturitega, sest igauks, kes meelitab üksikettevõtjaid ja äriühinguid oma kataloogi ainult omakasu ja rikastumise nimel, tegeleb ilmselgelt pettusega. Eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi järgi on see ärikatalooge kirjastavate äriühingute tegevus kahtlemata õigusvastane. Samas ei arva ma, et vajame uut õigusakti. Pigem peame püüdma olemasolevad õigusaktid võimalikult kiiresti ja tulemuslikult tegelikkuses jõustada ning looma tingimused, et kahjustatud ettevõtted – peamiselt väikesed pereettevõtted – teaksid, kuidas tagada endale tõhus õiguskaitse.

Pat the Cope Gallagher (ALDE), *kirjalikult*. – (GA) Ma saan aru, et Euroopa Parlamenti on jõudnud rohkem kui 400 petitsiooni ärikatalooge kirjastavate äriühingute kuritarvituste kohta. Lugu on tavaliselt nii, et ettevõtte laseb end kanda kataloogi, uskudes, et see on tasuta. Alles hiljem saab ta teada, et peab selle eest maksma. Ma toetan täielikult seda resolutsiooni, mis kutsus Euroopa Komisjoni üles eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi nõuetekohaselt rakendama.

Louis Grech (S&D), *kirjalikult*. – Et kaitsta väikesi ja haavatavaid organisatsioone ja ettevõtjaid ebaausa, eksitava ja agressiivse turundustegevuse eest, tuleb nõuetekohaselt rakendada ja jõustada eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi. Kuigi seda direktiivi kohaldatakse ettevõtetevahelise eksitava reklaami suhtes, on selle laiem eesmärk kaitsta tarbijate huve, tagada ühtse turu tõrgeteta toimimine ja parandada tublisti kodanike elu. Olen täheldanud, et olukord on mõnevõrra paranenud, kuid leian siiski, et ebaausa ja eksitava tegevuse lõpetamiseks on veel palju teha. Euroopa ettevõtted langevad endiselt kuritahtliku eksitava käitumise ohvriks. See tekitab märkimisväärset rahalist kahju peamiselt väikeettevõtetele ja alustavatele ettevõtetele. Kardan, et direktiivi ebakorrektselt ülevõtmise

tõttu on sellise ebaausa tegevuse reguleerimine liikmesriigiti endiselt üsna erinev. Kui olukord ei parane, on vaja lisameetmeid. Komisjon ja liikmesriigid peavad direktiivi paremaks rakendamiseks ja jõustamiseks tegema tihedamat koostööd ja oma tegevust kooskõlastama. Samuti on vaja paremat teavitamist ja koolitust, eelkõige väikeettevõtete ja riigiteenistujate puhul. Et kohaneda muutuvate turutingimuste ja uute turutavadega, on vaja paindlikke eeskirju sanktsioonide, kaebuste ja hüvitamismehhanismide kohta.

Małgorzata Handzlik (PPE), *kirjalikult.* – (PL) Täna resolutsiooni vastuvõtmisega nõudis Euroopa Parlament taas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete kaitsmist. Tegevus, mille käigus ettevõtetele pakutakse võimalust avaldada enda kohta ärikataloogis teavet, jättes väära mulje, et tegemist on tasuta teenusega, on muutumas üha tavalisemaks. Kui faktid saavad teatavaks, selgub paraku, et tegelikult on ettevõtte võtnud kohustuse maksta teatud perioodi vältel kindla summa. Sedalaadi tegevus on olnud teemaks kaebustes, mida ettevõtted on Euroopa Parlamendile esitanud. See on ka põhjus, miks me soovime, et Euroopa Komisjon kontrolliks, kuidas liikmesriigid on eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi 2006/114/EÜ sätteid rakendanud. Lisaks nõuab Euroopa Parlament, et kõnealuse direktiivi läbivaatamisel võetaks arvesse eksitavate ärikataloogide küsimust. Täna vastu võetud resolutsioonis pöörduvad ka tagasi ettepaneku juurde, mis esitati resolutsioonis, mille Euroopa Parlament võttis samas küsimuses vastu juba 2008. aastal, nimelt ettepaneku juurde koostada ärikatalooge kirjastavate äriühingute ebaausate äritavade must nimekiri. Loodan, et Euroopa Komisjon ei kõhkle astumast vajalikke samme, et kaitsta väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid nende ebaausate äritavade eest.

Juozas Imbrasas (EFD), *kirjalikult.* – (LT) Ma toetasin seda dokumenti, sest Euroopa Parlament on saanud rohkem kui 400 petitsiooni seoses ärikatalooge kirjastavate äriühingute laialt levinud eksitavate äritavadega, millel on märkimisväärne rahaline mõju tuhandetele valdavalt väikestele Euroopa Liidu ettevõtetele, ning parlament saab jätkuvalt petitsioone ja kaebusi ärikatalooge kirjastavate äriühingute kohta. Kõnealused eksitavad äritavad seisnevad tavaliselt ettevõtjate, samuti kutsetöötajate ja mittetulundusüksuste meelitamises laskma end tasuta ärikataloogi kanda, kusjuures hiljem avastavad lepingu sõlminud, et leping on tasuline. Ärikatalooge kirjastavad äriühingud asuvad sageli teises liikmesriigis kui nende ohvrid, mis raskendab viimastel riigi ametiasutustelt kaitse ja/või heastamise taotlemist. Komisjoni kutsutakse üles kiirendama oma tegevust direktiivi 2006/114/EÜ ning muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamisel ja parandamisel, et võimalikult kiiresti teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele, eelkõige ärikataloogide eksitavate tavade musta nimekirja koostamise abil.

David Martin (S&D), *kirjalikult.* – Andsin poolthääle resolutsioonile, milles kutsutakse komisjoni üles kiirendama oma tegevust direktiivi ning muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamisel ja parandamisel, et võimalikult kiiresti teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele, eelkõige ärikataloogide eksitavate tavade musta nimekirja koostamise abil.

Jiří Maštálka (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (CS) Resolutsiooni ettepanek, mis esitati vastuseks suuliselt esitatavale küsimusele B70315/2011 eksitavate ärikataloogide kohta, on küll lühike, ent hõlmab kaht valdkonda, mis nõuavad pidevat tähelepanu. Esimene neist on ELi asutuste ja institutsioonide tugi väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele, antud juhul eksitavate äritavade eest kaitsmise kontekstis, ning teine on konkurentsi kaitsmine, tõkestades laialt levinud kõlvatut konkurentsi, mis hõlmab ka eksitavat ja võrdlevat reklaami. Me peaksime olema rahul jõupingutustega, mida komisjonilt oodatakse; resolutsioonis kutsutakse komisjoni üles eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi 2006/114/EÜ läbi vaatama

ja parandama ning lisaks võtma parandusmeetmeid seoses selle direktiivi ebaühtlase jõustamisega ELi liikmesriikides.

Nuno Melo (PPE) , *kirjalikult.* – (PT) Eksitav reklaam ja ebaausad äritavad kahjustavad siseturgu. Seetõttu peame õigusaktide kaudu tarbijaid ja ettevõtjaid niisuguse tegevuse eest kaitsma.

Alexander Mirsky (S&D) , *kirjalikult.* – Euroopa Parlament on saanud rohkem kui 400 petitiooni seoses ärikatalooge kirjastavate äriühingute laialt levinud eksitavate äritavadega, mis mõjutavad Euroopa Liidus tuhandeid valdavalt väikesi ettevõtteid ja millel on märkimisväärne rahaline mõju. Parlament saab jätkuvalt petitioone ja kaebusi ärikatalooge kirjastavate äriühingute kohta. Kõnealused eksitavad äritavad seisnevad tavaliselt ettevõtjate, samuti kutsetöötajate ja mittetulundusüksuste meelitamises laskma end tasuta ärikataloogi kanda. Lepingu sõlminud avastavad hiljem, et leping on tasuline. Ärikatalooge kirjastavad äriühingud asuvad sageli teises liikmesriigis kui nende ohvrid, mis raskendab viimastel riigi ametiasutustelt kaitse ja/või heastamise taotlemist. Euroopa Parlament kutsub komisjoni üles kiirendama oma tegevust direktiivi 2006/114/EÜ ning muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamisel ja parandamisel, et võimalikult kiiresti teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele, eelkõige ärikataloogide eksitavate tavade musta nimekirja koostamise abil. Ma olen sellega täiesti nõus ja hääletasin poolt.

Andreas Mölzer (NI) , *kirjalikult.* – (DE) Ebaausad äritavad ja eksitav reklaam on viimastel aastatel kahjuks saagenud. Varem olid petuskeemide sihtmärkideks üldjuhul tarbijad, kuid nüüd ulatuvad pettused ka ärimaailma. Probleem on selles, et need pettused on üldjuhul riigipiiride ülesed, mis raskendab kurjategijate vahistamist ja kohtu ette toomist. Mõned äriühingud muudavad pidevalt nime ja postkasti aadressi ning ka see teeb nõõritõmbajate tabamise keeruliseks. Seetõttu peame kõnealuses valdkonnas lüngad täitma, et pettuste vastu saaks tulemuslikumalt meetmeid võtta. Need meetmed ei peaks aga olema suunatud üksnes ärimaailmale ja mitte ainult ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavate äritavade vastu, mis on antud juhul kõne all. Otsustavaid meetmeid tuleb võtta ka mitmesuguste tarbijaid puudutavate pettuste vastu. Ma näen selles ettepanekus õiget sammu, millele peavad järgnema edasised meetmed, ja seetõttu hääletasin poolt.

Rolandas Paksas (EFD) , *kirjalikult.* – (LT) Olen selle resolutsiooniga rahul, sest me peame soodustama ausaid äritavasid ja peatama eksitavate äritavade leviku. Selleks peame kehtestama tulemuslikud heastamisvahendid. Praegu kannab enamik ettevõtteid, eriti väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid, eksitava tegevuse tõttu märkimisväärset rahalist kahju. Ettevõtted saavad ebatäpseid äriettepanekuid ja neid meelitatakse sõlmima soovimatuid lepinguid ärikataloogides reklaamimise kohta. Sellisel juhul ei saa riiklikud ametiasutused tagada piisavat kaitset või heastamist, sest ärikatalooge kirjastavad äriühingud asuvad sageli teises liikmesriigis kui nende ohvritest ettevõtted. See võimaldab ärikatalooge kirjastavatel äriühingutel praegust olukorda takistamatult ära kasutada. Et sellele ebaausale tegevusele võimalikult kiiresti lõpp teha, peab komisjon koostama ärikataloogide ebaausate tavade musta nimekirja ja võtma vastu asjakohase õigusakti, keskendudes eelkõige eksitava ja võrdleva reklaami direktiivi sätetele ja nende rakendamisele. Minu arvates peame looma liikmesriikide ametiasutuste koostöökõõ õõged tingimused, mis lihtsustaksid halduslike või õõiguslike meetmete piiriülest kohaldamist. Euroopa Liit peab neid meetmeid rakendama, et siseturg saaks normaalselt toimida, et tarbijad oleksid kaitstud ja et ettevõtjatel oleks võimalik tegelda ausa õõriga.

Justas Vincas Paleckis (S&D), *kirjalikult*. – Hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku poolt, sest selles osutatakse selgelt praegusele olukorrale seoses eksitavate äritavadega, mis on juba vastuolus Euroopa Liidu õigusega, ning märgitakse, et pettuste rahvusvaheline ulatus muudab ohvrite jaoks petturite tabamise ja nendega võitlemise keeruliseks. Minu meelest tuleb haavatavaid väikeettevõtteid ja kutsetöötajaid eksitavate ärikataloogide eest kaitsta ning seetõttu peavad Euroopa Parlament ja EL tervikuna näitama, et Euroopa õigusaktide järgimine ja täitmine on kõigile kohustuslik. Seetõttu toetan igati seda resolutsiooni, mis kutsub komisjoni üles aktiivselt kontrollima direktiivi 2006/114/EÜ ülevõtmist, rakendamist ja siseriiklikku jõustamist liikmesriikide poolt ning võtma vajaduse korral parandusmeetmeid. Komisjon peaks ka kiirendama direktiivi ning muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamist ja parandamist, et võimalikult kiiresti teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Selles Euroopa Parlamendi 9. juuni 2011. aasta resolutsioonis eksitavate ärikataloogide kohta hoiatatakse komisjoni, et vaja on kiirendada tegevust direktiivi ning muude asjakohaste õigusaktide läbivaatamisel ja parandamisel, et võimalikult kiiresti teha lõpp ärikatalooge kirjastavate äriühingute eksitavale tegevusele, eelkõige ärikataloogide eksitavate tavade musta nimekirja koostamise abil.

Paulo Rangel (PPE), *kirjalikult*. – (PT) Raportöör ütleb, et Euroopa Parlament on saanud rohkem kui 400 petitsiooni seoses eksitavate äritavadega. Selline tegevus ohustab siseturu normaalset toimimist, sest esiteks on majanduse õigeks toimimiseks vaja tarbijate usaldust, ja mis veelgi tähtsam – kõnealune tegevus tuleks kuulutada ebaseaduslikuks. See küsimus on nii tähtis, et on juba õigustanud liidu õigusaktiga sekkumist. Arvestades aga tulemusi, mis on nüüdseks teada, tuleb nõuda, et komisjon kontrolliks direktiivi 2006/114/EÜ rakendamist ning ühtlasi paneks end proovile selle parandamisega.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE), *kirjalikult*. – Euroopa Parlament 1. väljendab kahetsust, et direktiiv 2006/114/EÜ eksitava ja võrdleva reklaami kohta, mida kohaldatakse ettevõtetevaheliste tehingute suhtes, näib olevat tulemusliku heastamise jaoks ebapiisav või siis liikmesriigid ei jõusta seda nõuetekohaselt; 2. tuletab meelde, et ehkki komisjonil ei ole pädevust direktiivi jõustamiseks vahetult üksikisikute või äriühingute suhtes, on tal kohustus tagada direktiivi nõuetekohane rakendamine liikmesriikide poolt; 3. kutsub komisjoni üles ennetavalt kontrollima direktiivi 2006/114/EÜ ülevõtmist, rakendamist ja siseriiklikku jõustamist liikmesriikide poolt ning võtma vajaduse korral parandusmeetmeid.

Peter Skinner (S&D), *kirjalikult*. – Hääletasin selle resolutsiooni poolt, sest see on 27 riigist pärit Euroopa poliitikute mõistlik reaktsioon kõnealustele pettustele. Ettevõtted, eriti minu valimisringkonnas Kagu-Inglismaal, on liiga kaua nende jultunud võtete ohvriks langenud. Valijad on mulle rääkinud, et neid on meelitatud oma ettevõtet tasuta reklaamima, ent hiljem on neile saadetud suur arve ja peagi on sellele järgnenud ka juriidilised ähvardused. See pettus pärineb Hispaaniast, kuid nii võib juhtuda mujalgi. Hispaania võimud peaksid tegema palju rohkem, et need petturid vahele võtta ja pettustes osalejad kohtu ette tuua.

Rafał Trzaskowski (PPE), *kirjalikult*. – (PL) Euroopa Parlamendile eksitavate ärikataloogide kohta saadetud kaebuste arv ja asjaolu, et asjaomane tegevus on sageli piiriülene, osutab vajadusele parandada ELi õigusakte selles valdkonnas.

Angelika Werthmann (NI), kirjalikult. – (DE) Andsin poolthääle kõnealusele resolutsiooni ettepanekule ja selles sisalduvale üleskutsele parandada õiguslikku olukorda. Kuid vahepeal tuleb astuda samme selleks, et kahju saanud ettevõtete arv ei kasvaks veelgi suuremaks. On vaja strateegilist teavituskampaaniat, et nende petturite jalge alt vaip ära tõmmata. Pakkumisi avaldada kataloogides teavet tuleb uurida ülimalt põhjalikult ja hoolikalt, eriti kui seda teenust pakutakse väidetavalt tasuta.

10. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 12.55 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: LIBOR ROUČEK

asepresident

11. Eelmise istungi protokoll kinnitamine (vt protokoll)

12. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine

12.1. Madagaskar (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu Madagaskari teemal ⁽²⁾.

Charles Tannock, esitaja. – Austatud juhataja! Andry Rajoelina ebaseaduslik, mittevalitud ja ääretult korruptiivne režiim on korraldanud Madagaskaril tõsiseid inimõiguste rikkumisi. Ometi tuli Rajoelina võimule lubadusega teha lõpp korruptsioonile ja inimõiguste rikkumistele, mis tagandatud eelmise presidendi Marc Ravalomanana valitsemisajal väidetavalt lokkasid. See irooniline olukord mõjutab Madagaskari paljukannatanud rahvast, kellest paljud elavad äärmises vaesuses. EL peab nüüd kaaluma Rajoelina ning tema käsilaste ja liitlaste vastu suunatud sihipärase meetmete märkimisväärset tugevdamist ning vajaduse korral rakendama Cotonou lepingu sätteid valitsemisel toime pandavate rikkumiste kohta ja kohaldama vajalikke sanktsioone.

Aafrika Liit võiks palju rohkem ära teha. Me oleme Aafrika Liidult kuulnud palju klišeesid, ent seni näinud vähe konkreetseid meetmeid. Need meetmed peaksid hõlmama Rajoelina ja Ravalomanana kokkuleppe vahendamist, mis võimaldab endisel presidendil ohutult ja eelarvamusi pelgamata Madagaskarile naasta. Samuti peaks Rajoelina võimaldama oma rivaalil kandideerida käesoleva aasta septembriks kavandatud presidendivalimistel.

Kahjuks ei ole Madagaskari stabiilsuse ja leppimise väljavaated head. Loodan, et probleemid leiavad lähikuudel rahumeelse lahenduse.

Véronique De Keyser, esitaja. – (FR) Lugupeetud juhataja, see ei ole esimene kord, kui me Madagaskaril toimuvat draamat siin saalis arutame.

Madagaskari rahva jaoks ei ole olukord pärast 2010. aasta veebruaris vastu võetud resolutsiooni muutunud – kui, siis ainult halvemuse poole. Sealsete inimeste pärast muretsen ma kõige rohkem, sest nemad on peamised ohvrid. Peale selle näeme praegu võimuvõitlust, millele ei näi lõppu tulevat.

(2) Vt protokoll.

Juba rohkem kui aasta tagasi väljendas Euroopa Parlament selgelt toetust demokraatlikule protsessile, mis viiks valimiseni. See idee ei ole ikka veel teoks saanud. Rajoelina on endiselt võimul. Nagu me käesolevas resolutsioonis uuesti kinnitame, ei tohi ta uutel valimistel kandideerida – see peab selge olema.

Ma paluksin vaid, et Lõuna-Aafrika Arenguühendusega peetavatele läbirääkimistele, mis ei ole veel otsustavate tulemusteni viinud, antaks võimalus. Seetõttu valiksin mina praeguses olukorras tasakaaluka tooni, et jätta võimalus läbirääkimistele, mis peaksid toimuma väga kiiresti ja loodetavasti andma tulemusi.

Marie-Christine Vergiat, *esitaja.* – (FR) Austatud juhataja! Täna ei jää Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioonil üle muud, kui avaldada kahetsust meile esitatud resolutsioonide tooni pärast. Eriti kehtib see Madagaskarit käsitleva resolutsiooni kohta. Ma taunis seda ja teisi resolutsioone juba 2010. aasta veebruaris, kui võeti vastu eelmine kiireloomuline resolutsioon selle riigi kohta.

Euroopa Liit näitab Madagaskaril, nagu ka mitmes teises Aafrika riigis, oma poliitilist võimetust, ja see ei muutu, kui me nõuame Madagaskari suhtes karmimate majandussanktsioonide kehtestamist. Olukorra ainsad ohvrid on nüüd ja edaspidi Madagaskari elanikud. Nendel ei ole seda vaja. Oleksime eelistanud, et Euroopa Parlament oleks edastanud selge toetussõnumi Lõuna-Aafrika Arenguühenduse vahendajale, kes on võimalikult rahumeelse lahenduse leidmise nimel aasta aega palju vaeva näinud.

Oleksime eelistanud tänusõnu Joaquim Chissanole tema vahendustegevuse eest, mille tulemusena ta esitas Lõuna-Aafrika Arenguühendusele tegevuskava Madagaskari poliitilise kriisi lahendamiseks. Laupäeval toimub Johannesburgis selle tegevuskava ratifitseerimiseks Lõuna-Aafrika Arenguühenduse uus kohtumine, millel osalevad kõik Madagaskari eri poliitiliste jõudude esindajad.

Me tahame teha üleskutse Madagaskari elanike nimel ja korrata, et oma valitsejate üle otsustamine on ainuüksi nende teha ning selle juures ei tohi avaldada mingit rahvusvahelist survet. Euroopa Liidu ülesanne on neid aidata. Seetõttu ei soovi me olla seotud selle erapooliku resolutsiooniga, mis võib õli tulle lisada, selle asemel et toetada Lõuna-Aafrika Arenguühenduse jõupingutusi, ning me ei toeta karmimate majandussanktsioonide kehtestamist.

Cristian Dan Preda, *esitaja.* – (RO) Lugupeetud juhataja! Nagu eelkõnelejad, soovin minagi öelda, et alates 2010. aasta veebruarist, kui me arutasime olukorda Madagaskaril, ei ole mingit nähtavat edasiminekut toimunud. Me võiksime öelda, et demokraatiale ülemineku asemel on toimunud üleminek veelgi sügavamasse kriisi, kui võrrelda ajaga aasta ja paar kuud tagasi. Tuleb tõdeda, et Lõuna-Aafrika Arenguühenduse kohtumist Gaborones esitleti viimase võimalusena. Kahjuks nägime kõik, et see kukkus läbi. Usutavasti võime säilitada lootuse, et sel nädalavahetusel, laupäeval toimuv kohtumine toob siiski mõningase positiivse edasiminekku.

Teisalt on tõsi, et Madagaskari majanduslik ja sotsiaalne olukord on väga kohutav ning suurem osa Madagaskari elanikkonnast peab tulema toime vähem kui ühe USA dollariga päevas. Kuidas sellisest olukorrast välja pääseda? Neutraalse, avatud ja konsensusliku üleminekuprotsessi abil. Meie asi ei ole toetada üht või teist poolt, vaid sellist protsessi.

Izaskun Bilbao Barandica, *esitaja.* – (ES) Austatud juhataja! Riigipöördega võimule tulnud Andry Rajoelina valitsus on muutnud Madagaskari poliitilise ebastabiilsuse keskmeks. See on riik, kus puudub võimude lahusus, ajakirjandus on valitsuse kontrolli

all ja rikutakse inimõigusi. Madagaskari julgeolekujõud panevad elanikkonna vastu toime kuritarvitusi. Poliitiliste tagajärgede tõttu on otseselt kannatanud just rahvas. Ebaseaduslik režiim põhjustab selles toorainerikkas riigis tohutuid humanitaarprobleeme, sest puuduvad põhitoitudained, vesi ja kanalisatsioon ning tervishoiu- ja haridusteenused.

Euroopa Liit peab jätkama inimestele humanitaarabi andmist ja aitama sõlmida pooltevahelist kokkulepet, mis lihtsustab neutraalse, konsensusliku ja kaasava üleminekuvalitsuse loomist, et taastada põhiseaduslik kord, ning nõudma vabu ja läbipaistvaid demokraatlikke valimisi, millel võivad vabalt osaleda kõik poliitilised jõud ja juhid ning kus Madagaskari inimesed saavad ise oma tuleviku üle otsustada.

Nicole Kiil-Nielsen, *esitaja*. – (FR) Lugupeetud juhataja, Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon taunib veel kord seda, millistel tingimustel Andry Rajoelina Madagaskaril võimule tuli. Riigi ülimalt ebastabiilne poliitiline olukord on väga murettekitav. Toimunud on arvukaid inimõiguste rikkumisi: vägivald meeleavaldajate vastu, ebaseaduslikud vahistamised, meelevaldsed kinnipidamised, samuti kuritarvitused ajakirjanike ja poliitiliste vastaste vastu. Julgeolekujõud naudivad täielikku karistamatust.

Opositsiooniliste poliitiliste liikumiste juhid on vangistatud. Me nõuame nende vabastamist. Lisaks kahjustab riigi loodusvarade kontrollimatu majandamine arenguväljavaateid tulevaste põlvkondade jaoks ning sillutab teed ökokatastroofile. Me mõistame hukka maavarade ebaseadusliku kasutamise ja väärispuumetsade, eriti palisandrimetsade rüüstamise.

Õigusriigi taastamine Madagaskaril on kindlalt esmatähtis eesmärk, mis nõuab vabade, läbipaistvate ja demokraatlike valimiste korraldamist rahvusvahelise abi ja ennekõike Euroopa Liidu toega.

Filip Kaczmarek, *fraktsiooni PPE nimel*. – (PL) Oma resolutsioonis mõistame hukka Madagaskari julgeolekujõudude poolt oma elanikkonna vastu toime pandud inimõiguste rikkumised ja kuritarvitused ning nõuame poliitiliste relvarühmituste laialisaatmist, inim-, poliitiliste, sotsiaalsete ja varaliste õiguste täielikku järgimist ning õigusriigi taastamist Madagaskaril. Me nõuame poliitvangide viivitamatut vabastamist ning poliitiliste pagulaste turvalist naasmist. Normaalse olukorra juurde tagasipöördumise eelduseks Madagaskaril on põhiseadusliku korra taastamine. On vaja demokraatlikke standardeid järgivaid vabu, läbipaistvaid ja ausaid valimisi, mis toimuksid rahvusvahelise üldsuse järelevalve all. Meie peamine dilemma seisneb selles, kuidas suurendada Madagaskari rahvale antavat humanitaarabi, sest me ei tunnusta põhiseadusevastast režiimi. Loodan, et sellele vaatamata on abi tulemuslik.

Corina Crețu, *fraktsiooni S&D nimel*. – Austatud juhataja! Kaks aastat on möödas sellest, kui sõjaline režiim võttis võimu Madagaskaril jõuga üle. Ent ta ei ole täitnud kõiki oma lubadusi ülemineku kohta demokraatiale, poliitilisele pluralismile ja sõnavabadusele.

Asjaolu, et Aafrika Liit on peatanud riigi liikmesuse, kuulutades selle poliitilise režiimi ebaseaduslikuks, ning et IMF ja Maailmapank on peatanud abi andmise, on viinud valitsuse rahvusvahelisse isolatsiooni ja süvendanud välisabist ilma jäänud elanikkonna probleeme.

Seetõttu nähakse meie resolutsiooni ettepanekus ette kaht sorti meetmed: üleskutse Euroopa Liidule ja ka Julgeolekunõukogule laiendada Aafrika Liidus vastu võetud viisakeeldu kõikidele liikmesriikidele ning suurendada humanitaarabi Madagaskari tsiviilelanikele.

Poliitilises mõttes peaks Euroopa Liit kindlamini nõudma, et Madagaskari erakonnad tõuseksid kõrgemale oma ilmsetest vastuoludest ja lepiksid kokku tegevuskavas, mille Lõuna-Aafrika Arenguühendus kriisist ülesaamise lahendusena välja pakkus.

Selle taustal on oluline endise presidendi Marc Ravalomanana otsus kodumaale naasta, võttes arvesse, et praegused juhid sunnivad teda valima eksiili ja eluaegse sunnitöö vahel.

Kristiina Ojuland, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Lugupeetud juhataja! Sõjaväelisele riigipöördele Madagaskaril on järgnenud pidevad inimõiguste ja kodanikuvabaduste rikkumised. Me oleme olnud tunnistajaks täidesaatva, seadusandliku ja kohtuvõimu ning ajakirjanduse koondumisele Andry Rajoelina kätte, kes nimetab end uhkelt üleminekuvalitsuse presidendiks.

Mul on hea meel, et Euroopa Liit ja selle liikmesriigid ei ole Rajoelina ebaseaduslikku valitsust tunnustanud. Me ei tohiks kunagi anda au ühelegi autoritaarsele valitsejale, astudes temaga ametlikesse suhetesse, isegi kui oleme seda minevikus teinud. Seetõttu olen rahul sanktsioonidega, mida selle režiimi suhtes seni on rakendatud, ja julgustan rahvusvahelist üldsust neid laiendama, et kukutada Rajoelina valitsus ning anda tõuge tõeliseks ja lõplikuks üleminekuks demokraatiale.

Monica Luisa Macovei (PPE). – (RO) Austatud juhataja! Riigipöördele, mis toimus 2009. aasta märtsis, on järgnenud vägivaldaaktid, inimõiguste rikkumised, sealhulgas opositsioonijuhtide meelevaldsed vahistamised, ja ebakindlus riigis. Neid küsimusi tuleb uurida ja nende tegude toimepanijaid karistada. Režiim boikoteerib rahvusvahelisel ja piirkondlikul tasandil tehtavaid jõupingutusi, mille eesmärk on taastada rahu ning korraldada legitiimse, demokraatliku valitsuse saamiseks vabad valimised. Kuid lahenduste leidmise püüdlustest ei tohi loobuda. Lisaks tuleb kiiremas korras laiali saata poliitilised relvarühmitused ja lõpetada valitsuse julgeolekujõudude kuritarvitused elanikkonna vastu. Oluline on võimalikult kiiresti korraldada vabad, demokraatlikud valimised, et oleks võimalik panna kehtima põhiseaduslik kord ja et riigi ülesehitamine saaks alata. Seetõttu kutsun komisjoni ja nõukogu üles jõupingutusi jätkama ja neid kiiremini tõhustama, et pakkuda lahendusi ja keskkonda vabade valimiste korraldamiseks ja inimõiguste kaitsmiseks Madagaskaril.

Mitro Repo (S&D). - (FI) Lugupeetud juhataja! Maailma suuruselt neljanda saare elanikkond on pärast 2009. aastal toimunud sõjaväelist riigipööret kannatanud. Madagaskaril on võimul ebaseaduslik valitsus, mida inimesed ei ole valinud. Ka riigi loodusrikkused ja taastuvad loodusvarad ei ole heaolu edendanud. Madagaskari rahvas elab oma saarel vaesuses ja viletsuses.

Korduvad inimõiguste rikkumised, poliitikute, usklikte ja kodanikuühiskonna ahistamine, sagedased meelevaldsed vahistamised, kirikute rüüstamine ja ajakirjanike hirmutamise on selles riigis igapäevane reaalsus. Loetelule võib lisada veel ajakirjanduse tsenseerimise, rahva hoidmise vaesuses, õigusvastased vahistamised, inimeste kadumise ja piinamise.

Inimlikele kannatustele lisandub oht Madagaskari bioloogilisele mitmekesisusele. Saare taimestik ja loomastik on arenenud isolatsioonis ning need on maailmas asendamatud ja ainulaadsed.

Rahvas peab saama oma tuleviku üle ise otsustada ja Euroopa Liit peab Madagaskari elanikke igal võimalikul viisil toetama.

Seán Kelly (PPE). - Austatud juhataja! Madagaskaril valitsev olukord on klassikaline näide sellest, et uus ei pruugi olla parem kui vana. Ebaseaduslik režiim tuli sõjaväe toel võimule 2009. aastal ja sellest peale ei ole asjad mitte üks raas paranenud. Alles on jäänud kõik vanad halvad harjumused: ebaseaduslikud hukkamised, vangide vaimne ja füüsiline piinamine, vanglate ülerahvastatus ja arvukad kohtueelsed kinnipidamised ning muidugi lakkav vaesus – miinimumpalk on 35 USA dollarit kuus.

Lahendus on ilmne. Madagaskaril on vaja demokraatlikku valitsust ja meie Euroopa Liidus peame selleks omalt poolt kaasa aitama, sest vastasel juhul ei ole edusammud võimalikud. Kui õnnestub korraldada vabad valimised ja võimule tuleb uus valitsus, saab Euroopa Liit koos teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige Aafrika Liiduga, toetada selle riigi liikumist teel demokraatiale ja majanduse taastumisele.

Sari Essayah (PPE). - (FI) Lugupeetud juhataja! Alates võimuvahetusest 2009. aasta märtsis on poliitiline olukord Madagaskaril olnud jätkuvalt ebastabiilne ja pidevalt on esinenud uusi rahutusi. Rajoelina valitsus rikub inimõigusi ja rõhub oma kodanikke.

2011. aasta mais asusid Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide ning Euroopa Liidu (AKV-EL) rühma esindajad seisukohale, et Madagaskaril on kiiresti vaja tegusat üleminekuvalitsust. Praegu püütakse seda kriisi lahendada ja Lõuna-Aafrika Arenguühendus on kutsunud 11 Madagaskari erakonda Botswanas toimuvale tippkohtumisele. Kolm peamist opositsiooniparteid on aga tegevuskava tagasi lükanud, sest see võimaldaks Rajoelinal võimul püsida kuni järgmiste valimisteni. Siiani on Rajoelina taganenud kõigist varasematest kokkulepetest, milleni on püütud jõuda. Miks tuleks teda siis seekord usaldada? Seepärast peavad EL ja rahvusvaheline üldsus olukorda sekkuma ning ebaseaduslik valitsus eesotsas Rajoelinaga tuleks kukutada.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). - (PL) Austatud juhataja! Madagaskari praeguse poliitilise kriisi põhjuseks on kaks aastat tagasi toimunud sõjaväeline riigipööre, mille tulemusena sunniti Madagaskari demokraatlikult valitud president Marc Ravalomanana tagasi astuma ja eksiili minema. Rahvusvaheline üldsus, sealhulgas Euroopa Liit, kes arenguabi andmise kohe lõpetas, mõistis sõjaväelaste võimuhaaramise teravalt hukka. Lisaks peatati Madagaskari liikmesus Lõuna-Aafrika Arenguühenduses ja Aafrika Liidus, mis suurendas saare isolatsiooni veelgi. Poliitiline kriis Madagaskaril on praegu jõudmas pöördepunkti, kus on võimalus, et poliitiliste liidrite vahel käimas olevad läbirääkimised toovad kaasa kriisi lõppemise. See on ideaalne võimalus taastada põhiseaduslik kord ja kuulutada välja uued valimised. Läbirääkimised on väga tähtsad ka riigi rahastamise taastamise seisukohalt, arvestades, et 600 miljoni euro ulatuses Euroopa Liidu arenguabi maksmine on peatatud. Loodan, et konfliktipooltel õnnestub nüüd kehtestada tegevuskava, milles nähakse ette üleminekuvalitsuse loomine kuni uute ja loodetavasti õiglase valimiste väljakuulutamiseni.

João Ferreira (GUE/NGL). - (PT) Lugupeetud juhataja, kõigepealt tahan ma taunida viivitust täna pärastlõunal arutatavate resolutsioonide portugali keelsete tõlgete edastamisel. Mõnda neist ei ole isegi praeguseks esitatud ja ma soovin seetõttu teatada, et protesteerin sellise olukorra vastu.

Mis puudutab olukorda Madagaskaril, siis Euroopa Liit võib pakkuda oma toetust lepitusprotsessile, kuid seda tehes ei või ta sekkuda küsimustesse, mille üle võib otsustada ainult Madagaskari rahvas. Ennekõike peab Euroopa Liit hoiduma valimast selles konfliktis poolt. Kogu meie tegevus peaks olema Madagaskari rahva, mitte mõne konfliktiosalise huvides.

Oluline on väärtustada ja järgida Lõuna-Aafrika Arenguühenduse jõupingutusi konflikti lahendamiseks ja riigis valitsevale kriisile poliitilise lahenduse leidmiseks. Meie omalt poolt tahame uuesti kinnitada vajadust austada Madagaskari rahva suutlikkust oma tulevik ise valida ja selle üle ise otsustada.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Austatud juhataja! Praegune poliitiline kriis Madagaskaril ohustab demokraatiat ja stabiilsust piirkonnas. Demokraatlikult valitud presidendi võimult kõrvaldamine on tekitanud vägivalla- ja ebakindluse õhkkonna. Tahaksin teile meenutada, et rahvusvahelised rahastajad on peatanud saare elanikkonnale rahalise abi andmise. Seetõttu on vaesuse määr Madagaskaril nüüd 80%. Ameerika Ühendriigid on samadel põhjustel peatanud maksuvabastuste kohaldamise kõnealuselt riigist imporditavate tekstiilitoodete suhtes. Selle tagajärjel on riik kaotanud ühe oma peamistest sissetulekuallikatest. Olen rahul Lõuna-Aafrika Arenguühenduse jõupingutustega, mille eesmärk on lõpetada kriis ja taastada riigis demokraatia. Minu arvates tuleks pingete leevendamisse kaasata piirkondlikud organisatsioonid, et saavutada poliitiline kompromiss.

George Sabin Cutaș (S&D). – (RO) Lugupeetud juhataja! Madagaskaril valitseva poliitilise kriisi tõttu on see riik sattunud rahvusvahelisel areenil isolatsiooni. Euroopa Liit on Cotonou lepingu sätete jõustamise teel peatanud Madagaskarile rahalise abi andmise. Sama on teinud Rahvusvaheline Valuutafond ja Maailmapank. Ma toetan Euroopa Liidu meetmeid olukorras, kus üleminek demokraatlikule süsteemile on määramatuks ajaks ohtu seatud selle ebaseadusliku ja järelikult põhiseadusega vastuolus oleva viisi tõttu, kuidas Rajoelina võimule tuli.

Teisalt on sanktsioonide kohaldamise otsus alati raske paratamatute humanitaar-, majanduslike ja sotsiaalsete tagajärgede tõttu, mille see otsus esile kutsub. Me peame mõtlema Madagaskari rahvale, kes vajab meie toetust. Seda toetust ei tule näidata üksnes üleskutsetega vabade, pluralistlike valimiste korraldamiseks ja demokraatliku korra taastamiseks, vaid ka tegelikkuses, pakkudes tõelist humanitaarabi.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Madagaskar hakkas Aafrika Liidu tegevuses taas aktiivselt osalema alles 2003. aasta juulis, sest kuni 1990ndate lõpuni olid tal poliitilised ja majanduslikud sidemed valdavalt sotsialistlike riikidega, mis sellesse liitu ei kuulunud.

2009. aasta märtsis toimunud sõjalise riigipöörde tulemusena seadis aga pealinna endine linnapea end sisse presidendipalees, mille oli juba hõivanud teda toetav armee. Pärast 19 kuud kestnud institutsioonilist kriisi riigis, selsamal päeval, mil ligi kaheksa miljonit Madagaskari elanikku kutsuti hääletama põhiseaduse reformi üle, kadus 2010. aasta novembris igasugune lootus kujundada selles endises Euroopa koloonias välja tõeline demokraatia. Praegu on Madagaskaril üleminekuvalitsus, mis ei tööta aga midagi head ei majanduslikus mõttes, kui me mõtleme sellele, et sealsed inimesed peavad toime tulema vähem kui ühe dollariga päevas, ega humanitaarolukorra mõttes.

Et seni ei ole Euroopa Liidul ega Aafrika Liidul õnnestunud saavutada Madagaskari valitsusega ühtki kompromissi, võeti teatud meetmeid. Muu hulgas peatati Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga abi andmine ning me keeldusime üleminekuvalitsust tunnustamast. Mõistame riigipöörde hukka ning rõhutame tungivat vajadust korraldada vabad ja läbipaistvad valimised, mille läbiviimist jälgib rahvusvaheline üldsus.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). - Austatud juhataja, ma pean teist väga lugu, kuid tahaksin öelda, et kindlasti peaks sõnavõtja saama ise otsustada, kui kiiresti ta räägib

– see on tema valik. Euroopa Parlamendis kõnelejate sõnavõtte ei tohiks rikkuda juhatajapoolsete katkestustega, mida tehakse tõlkide nimel. Kas ma võiksin teile sellise ettepaneku teha?

(Mitmesugused reageeringud)

Juhataja. - Lord Dartmouth, suures osas olen ma teie seisukohaga nõus, kuid tõlgid annavad meile märku, et nad ei suuda sammu pidada. Kui ma kõneleja katkestan, siis annan ma talle loomulikult alati lisaega, nii et kõik on rahul – kõneleja on rahul, teie olete rahul, et saate tõlke, ja muidugi on ka meie tõlgid rahul. See ongi selle töö eesmärk, mida me siin teeme.

(Aplaus)

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Austatud juhataja! Pärast märtsis toimunud sõjaväelist riigipööret on poliitiline ebastabiilsus ja humanitaarolukorra halvenemine muutunud Madagaskari elanike igapäevaelus üha ilmsemaks. Poliitilise kriisi tõttu on neil veelgi enam raskusi põhiliste toiduainete, vee, hügieenitoodete ja tervishoiuteenuste saamisel.

Praegused valitsejad on ebaseaduslikult monopoliseerinud täidesaatva, seadusandliku ja kohtuvõimu ning võtnud ajakirjanduse oma kontrolli alla. Riigi julgeolekuteenistused on süüdi tavainimeste vastases vägivaldas. Paljud aktivistid on poliitilistel põhjustel vangistatud ja endised juhtpoliitikud on pidanud riigist põgenema.

Käimasolevaid läbirääkimisi tuleb kiiresti edasi viia ja tuleb leida tee põhiseadusliku korra taastamiseks. Inimõiguste rikkumised nõuavad erapooletut uurimist. Euroopa Liit peaks suurendama humanitaarabi Madagaskarile ja sihtsanktsioonidega tuleb jätkata seni, kuni poliitilisele kriisile on lahendus leitud.

Günther Oettinger , komisjoni liige. - (DE) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Euroopa Komisjon ja kõrge esindaja Catherine Ashton on Madagaskaril valitseva olukorra pärast sügavalt mures ning me oleme lubanud pakkuda selle kauni maa rahvale oma jätkuvat toetust.

Me peame väga oluliseks ületada praegune poliitiline kriis ning sellest Madagaskari elanikkonnale tulenevaid majanduslikud ja sotsiaalsed tagajärjed, mis inimeste elu iga päev raskemaks muudavad.

Nagu teiegi, parlamendiliikmed, jälgime sealseid sündmusi väga tähelepanelikult ja kasutame kriisi lõpetamiseks kõiki oma käsutuses olevaid diplomaatilisi vahendeid.

Viimast kaht aastat on iseloomustanud mitmed tagasimineku ja riigi arengu takistamine. Usun, et nüüdseks oleme jõudnud pöördepunkti. Kaks päeva tagasi, 7. juunil, alustati Gaborones Lõuna-Aafrika Arenguühenduse ja Madagaskari eri poolte vahel läbirääkimisi, et leida kriisist väljapääs, mis põhineb neutraalsusel ja konsensusel ning hõlmab kõiki asjaosalisi ning mida saavad toetada nii rahvusvaheline üldsus kui ka Madagaskari kodanike valdav enamus.

Me loodame ja töötame selle nimel, et läbirääkimised õnnestuksid, nii et Aafrika Liit ja rahvusvaheline üldsus, sealhulgas Euroopa Liit, saaksid Madagaskarit aidata ja toetada õigusriigi ja põhiseadusliku korra juurde naasmisel.

Oleme vastu igasugustele katsetele luua ühepoolne *de facto* valitsus. Seetõttu tegi Euroopa Ülemkogu möödunud nädalal otsuse pikendada Cotonou lepingu artikli 96 tingimuste

alusel kehtestatud meetmeid veel kuueks kuuks. See ei puuduta humanitaarabi ega vaesusega võitlemiseks võetavaid meetmeid, tingimusel, et need on nimetatud artikli tingimustega kooskõlas.

Oleme endiselt valmis andma poliitilist ja rahalist toetust selleks üleminekuprotsessiks, kui see on konsensuslik. See peab põhinema Madagaskari eri jõudude vahel kokku lepitud tegevuskaval ning sellel peab olema Lõuna-Aafrika Arenguühenduse, Aafrika Liidu ja rahvusvahelise üldsuse toetus. Seda kõike arvestades loodan, et kahele karmile ja keerulisele aastale järgnevad paremad sündmused. Tänan teid väga.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Peatselt algab hääletamine.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Tadeusz Zwiefka (PPE), kirjalikult. – (PL) Juba mitu kuud on kogu Euroopa jälginud olukorda Põhja-Aafrika riikides, vaadates meie vahetus naabruses toimuvatele sündmustele varjamatu ärevusega. Täna pöördume tagasi üht teist Aafrika riiki puudutava küsimuse juurde. See riik on juba pikka aega olnud kaoses ja poliitilises unustuses.

Madagaskarist on saanud seadusetu riik, kus ebaseaduslik režiim laseb riiki rüüstata ja kaosesse tõmmata. Režiimi repressioonid ja hoolimatus oma kodanike õiguste vastu halvendavad olukorda veelgi ning see võib kahjuks viia verevalamiseni. Seega, kuigi üleskutse taastada põhiseaduslik kord ning korraldada avatud ja vabad valimised rahvusvahelise üldsuse järelevalve all võib tunduda pelga demagoogiana, on see tegelikult ainus viis olukorda Madagaskaril normaliseerida. Pidagem ka meeles, et kuigi sanktsioonid võivad osutada tulemuslikeks, peaks nendega kaasnema konkreetne ettepanek poliitilise kriisi lahendamiseks, sest mida kauem praegune olukord jätkub, seda raskem on Madagaskaril tulevikus õigusriiki luua.

12.2. Guantánamo: lähiajal tehtav surmanuhtlust käsitlev otsus (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu kuue resolutsiooni ettepaneku teemal, mis käsitlevad Guantánamot ja lähiajal tehtavat otsust surmanuhtluse kohta ⁽³⁾.

Charles Tannock, esitaja. – Austatud juhataja! Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon on seisukohal, et surmanuhtlus on iga parlamendiliikme isikliku südametunnistuse küsimus, ja kuigi me tunnustame Euroopa Liidu ühtset seisukohta, mis on hukkamise vastu asjaoludest olenemata, tuleb tõdeda, et miljonid Euroopa kodanikud, meie valijad, pooldavad endiselt surmanuhtlust.

Lisaks viidatakse selles resolutsioonis surmanuhtlusele, mis võidakse määrata maailma ühele ohtlikumale terroristile, kelle jaoks oli tuhandete süütute inimeste tapmise kavandamine tühiasi. Seda resolutsiooni lugedes mõtlesin ma tõepoolest oma valimisringkonna elanikele, kelle Al Qaeda indu saanud terroristid Londonis kuus aastat tagasi armutult õhku lasid. Võitlus ülemaailmse islamiterrorismiga on asümmeetriline sõda, millel on ootamatud tulemused ja enneolematud tagajärjed, ning selle kõige käsitlemiseks on vaja uut rahvusvahelist kohtupraktikat.

(3) Vt protokoll.

Guantánamo lahe vangilaager on selle traagilise olukorra peegeldus. See peegeldab ka tõsiasja, et Ameerika Ühendriigid kannavad ebaproportsionaalselt suurt osa üleilmse terrorismivastase sõja koormast. Et Ameerika Ühendriigid on demokraatlik riik, millel on meiega ühised väärtused, peaksid nende asutused kõiki selliseid kohtuasju muidugi menetlema õiglaselt ning koos kõigi õiglase kohtumõistmise õiguslike tagatistega ja ideaaljuhul tsiviilkohtutes.

Ana Gomes, *esitaja*. – Lugupeetud juhataja! Euroopa on surmanuhtluse vastu. See tuleks kaotada ning Euroopa Liit, eelkõige kõrge esindaja ja Poola kui järgmine eesistujariik, ning kõik liikmesriigid peavad kindlalt nõudma, et Ameerika Ühendriigid välistaksid surmanuhtluse võimaluse sõjaväelise komisjoni esimesel kohtuprotsessil Guantánamo kinnipeetava üle. Saudi Araabia kodaniku Abd al-Rahim al-Nashiri juhtumist peab saama pretsedent.

Talle surmanuhtluse määramine rikuks Ameerika Ühendriikide kui inimõiguste järgija mainet ega aitaks kaasa võitlusele terrorismiga. President Obama on lubanud lõpetada president Bushi häbiväärse pärandi, mis seisneb rahvusvahelise õiguse eiramises riigi julgeoleku nimel. President Obama ei ole veel täitnud oma lubadust Guantánamo sulgeda. See on valdkond, kus Euroopa Liidu liikmesriikidel tulnuks ja oleks olnud võimalik teda rohkem aidata. Ent ka Kongress peaks teda abistama ja avaldama survet, et sõjaväeliste komisjonide süsteemi taastamise otsus tühistataks, sest see süsteem ei taga õiglast kohtumõistmist. Samuti tuleb tühistada otsus selliste kinnipeetavate piiramatu kinnipidamise kohta, kelle vastu ei ole esitatud mingeid süüdistusi.

Euroopa Liit peab seda seisukohta väga selgelt väljendama: esitage neile süüdistus või laske nad vabaks. Abd al-Rahim al-Nashiri on olnud Ameerika Ühendriikides kinni peetud üheksa aastat ja ta väidab, et teda on salaja hoitud Poolas LKA salajases kinnipidamiskeskuses. Euroopa Liidu järgmisel eesistujariigil Poolal on seega eriline kohustus tagada õiglane kohtupidamine sellele mehele, keda on piinatud ja ebaseaduslikult kinni peetud ning keda nüüd ootab ebaõiglane kohtumõistmine sõjaväelise komisjoni ees. On aeg need asjad korda ajada – nii Ameerika Ühendriikides kui ka Euroopas.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Filip Kaczmarek (PPE). – *(PL)* Lugupeetud juhataja, ma tahaksin küsida järgmist. Kust pärineb kolleeg Gomese teave Poola salajaste kinnipidamiskeskuste kohta? Seda küsimust alles uuritakse Poolas ja seni pole mingeid tõendeid, mis osutaksid, et sellised vanglad olid olemas. Võib-olla neid oli, kuid selle kohta pole tõendeid. Nii et mind huvitab selle teabe allikas.

Ana Gomes, *esitaja*. – Austatud juhataja! Euroopa Parlament viis läbi nn üleviimiste programmi uurimise ning külastas Poolat ja veel kaht riiki, sealhulgas Rumeeniat, kus väideti olevat salavanglaid. Me teame nüüd, et midagi leiti Leedus ja selles riigis on algatatud parlamentaarne uurimine.

Me ei oota Poolalt kui tulevaselt eesistujariigilt midagi vähemat kui korralikku uurimist, millega seataks tõde nende tõsiste süüdistuste kohta jalule.

Marie-Christine Vergiat, *esitaja*. – *(FR)* Lugupeetud juhataja! Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon tegi otsuse mitte siduda end selle resolutsiooniga Guantánamo kohta. Me ei tauni resolutsiooni sisu, vaid pigem peame seda üsna mannetuks. Minul isiklikult on kahju sellest, kuidas me resolutsiooni koostamisel tegutsesime.

Me olime oma sõnastuses üliettevaatlikud, taunides inimõiguste rikkumisi riigis, mis väidab end olevat maailma suurim demokraatlik riik, ent kus määratakse jätkuvalt surmanuhtlusi ja mille puhul Guantánamo näitab maailmale, kuidas terrorismivastase võitluse nimel rikutakse inimõigusi ja rahvusvahelist õigust.

Inimesi on peaaegu kümme aastat kinni peetud selles Kuuba territooriumi osas, et vältida Ameerika Ühendriikide õigusruumi, kusjuures mõningate kinnipeetavate vastu puuduvad tõendid. Neid inimesi peetakse kinni meelevaldselt. Mis veelgi hullem, mõnda neist on piinatud, sealhulgas Euroopa pinnal: Rumeenias, Leedus ja Poolas. Sellest ei tohi aga rääkida. Me peame kogu maailmale loenguid inimõiguste kohta, kuid ei suuda neid tagada omaenda territooriumil.

Me ei tohi sellest rääkida isegi täna, selles resolutsioonis! Mul on sellest siiralt kahju ja minu arvates ei edenda me sel moel inimõiguste järgimist maailmas.

Jah, on oluline vältida surmaotsuse määramist Abd al-Rahim al-Nashirile ja paljudele teistele, kuid me oleksime võinud teravamalt hukka mõista Ameerika Ühendriikide positsiooni selles küsimuses ning samas avaldada kahetsust vähemalt selle pärast, et president Obama on suhtumist muutnud, eriti seoses sõjatribunalidega.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Cristian Dan Preda, *esitaja*. – (RO) Austatud juhataja, mul on küsimus kolleeg Vergiat'le ja mul on kahju, et ma ei saanud sama küsimust esitada ka kolleeg Gomesele. Kas kolleeg Vergiat arvab, et need Rumeenia vastu esitatud süüdistused, mis on analoogsed kolleeg Gomese süüdistustega Poola vastu, aitavad al-Nashirit? Mil moel aitab kõnealustele süüdistustele viitamine meil teha kindlaks vahendid, millega saaksime surmanuhtlust ära hoida? Või ei räägigi meie resolutsioon surmanuhtlusest, vaid hoopis neist süüdistustest?

Marie-Christine Vergiat, *esitaja*. – (FR) Kolleeg Preda, me viibisime koos teiega samal istungil, kuid meil ei ole päris ühesugune arusaam neist neljapäeva pärastlõunastest istungitest. Mina olen vastu topeltstandardite kohaldamisele inimõiguste suhtes. Mõne riigi puhul pingutame üle ja teeme üldistavaid avaldusi, kuid teiste puhul võtame üsna meelevaldselt arvesse ainult konkreetseid olukordi. Istung, mis korraldati selle resolutsiooni ettevalmistamiseks, oli sellest seisukohast farss, ja seetõttu ma lahkusin sellelt.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Charles Tannock (ECR). - Austatud juhataja, tahaksin esitada kolleeg Vergiat'le küsimuse. Kas on tõsi, et tema viha on tegelikult sihitud Ameerika Ühendriikide vastu seoses terrorismivastase sõjaga, mitte surmanuhtluse vastu? Ma pole kunagi kuulnud tema fraktsiooni taunimas inimeste hukkamist sellistes riikides nagu Kuuba või isegi Hiinas, kus see on paraku tavapärane.

Marie-Christine Vergiat, *esitaja*. – (FR) Härra Tannock, lugege minu avaldusi Kuuba kohta. Ma ütlesin, et mõistan hukka inimõiguste rikkumise kõikjal maailmas, nii Kuubal kui ka teistes riikides.

Teilt ei vaja ma sel teemal loenguid. Mina ei asu kristlasi kaitstes moslemite vastu. Ma kaitsen kõiki selle planeedi inimesi, et nad saaksid elada vabalt ja võrdselt – nad kõik!

Cristian Dan Preda, *esitaja*. – (RO) Lugupeetud juhataja, tahaksin teha ettepaneku, et keskenduksime konkreetsetele al-Nashiri juhtumile. On võimalik, et sõjaväelises komisjonis toimival kohtuprotsessil Abd al-Rahim al-Nashiri üle määratakse surmanuhtlus.

Meenutaksin teile, nagu ka kolleeg Tannock seda tegi, et al-Nashirit on süüdistatud väga raskete kuritegude toimepanemises, sealhulgas osalemises rünnakutes Ameerika Ühendriikide lennukikandja ja naftatankeri MV *Limburg* vastu. Tulenevalt oma põhimõttelisest vastuseisust surmanuhtlusele peaksime taotlema, et Ameerika Ühendriikide ametivõimud ei määraks talle surmanuhtlust.

Teisalt tahaksin öelda, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon on pidanud ja peab tugevat Atlandi-ülest suhet väga tähtsaks, sest see põhineb veendumusel ühiste väärtushinnangute olemasolu kohta ja inimõiguste austamisel. Meid kõiki siin saalis ühendab kategooriline vastuseis terrorismile ja toetus terrorirünnakute ohvritele. Sellegipoolest on minu arvates kahetsusväärne, kui samasse patta pannakse demokraatlikud riigid nagu Ameerika Ühendriigid ja diktatuurid, mida kolleeg Vergiat otseselt või kaudselt kaitseb.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Ana Gomes, *esitaja*. – Austatud juhataja, ma tahaksin kolleeg Predalt küsida, mida tal on öelda selle kohta, et täna hommikul kuulsid paljud kolleegid, mina nende hulgas, Euroopa Parlamendis, kuidas Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik Thomas Hammarberg ütles vastuseks selleletemalisele küsimusele selgelt, et ta on tõepoolest saanud kinnitusi tõsiste kahtluste kohta seoses salajaste kinnipidamiskeskustega Poolas, Leedus ja Rumeenias ning et ta ootab uurimise jätku.

Lubage mul öelda, et mul ei ole Ameerika Ühendriikide vastu mingit viha. Ma tunnen Ameerika Ühendriikide vastu üksnes imetlust, kui see riik kaitseb õigusriiki ja inimõigusi ning eristub terroristidest, kelle eesmärk on tõepoolest õigusriiki kahjustada ning demokraatiat ja inimõigusi rikkuda.

Cristian Dan Preda, *esitaja*. – (RO) Lubage mul kasutada võimalust öelda, et mul on väga kahju, et kogu selle arutelu jooksul pole te uskunud Rumeenia valitsuse seisukohta. Pean teile meenutama, et Rumeenia kuulub Euroopa Liitu, ja minu arvates peaksime vähemalt oma partnereid usaldama. Tegelikult tahaksin teile meelde tuletada, et Rumeenia valitsus on nende rahvusvaheliste uurimiste käigus alati esitanud kõik nõutud andmed. Kõikidele uurijatele võimaldati juurdepääs Otopeni, Bukaresti ja Constanța lennujaamadele ning ka Torrejóni satelliidikeskuse baasile. Kõik toimus alati koostööõhkkonnas ja nimetatud asjaolusid ei saa kuidagi usaldusväärselt tõendada. Ma ei mõista tõesti, miks te ei usu selles vaidluses kunagi partnerriigi võime. Proua Gomes, Rumeenia on Euroopa Liidu liige ja teda ei tohiks segi ajada riikidega, millest me siin Euroopa Parlamendis igal neljapäeval räägime.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Marie-Christine Vergiat, *esitaja*. – (FR) Märgin, et kolleeg Preda kaldub arutatavast teemast kõrvale, et Rumeeniat aidata, kuid mitte seda ei tahtnud ma öelda.

Pean kahetsusväärseks, et ta loobib minu pihta solvanguid. Vabandust, härra Preda, kuid ma ei ole siin saalis ega kunagi oma elus kaitsnud ühtki diktatuuri ükskõik millises maailma paigas. Ma olen alati tauninud inimõiguste rikkumisi, kus neid ka toime ei pandaks.

Seetõttu palun, et ta võtaks minu kohta öeldud sõnad tagasi, ja tänan teda juba ette.

Cristian Dan Preda, *esitaja*. – (RO) Lugupeetud juhataja, ma sain aru, et esitati küsimus, kuid minuni see ei jõudnud. Ma tahan öelda, et minu arvates on ikkagi vale panna ühte

patta demokraatlikud riigid, nagu Ameerika Ühendriigid või Euroopa Liidu liikmesriigid, ning riigid ja ühiskonnad, kus võimu teostatakse autoritaarselt ja totalitaarselt ning kus tavakodanikud võimu liigse kuritarvitamise tõttu kannatavad. Seda ma tahtsingi öelda. Kui kolleeg Vergiat peab seda enda suhtes solvavaks, siis on mul väga kahju.

Renate Weber, *esitaja*. – Austatud juhataja, ma ei tea, kas meil õnnestub seda resolutsiooni hääletada, kuid me teeme seda pärast arutelu lõppu. Leian, et see teema on hea näide sellest, mida tähendab kindlaksjäämine oma põhimõtetele ja väärtushinnangutele, sest Euroopa Parlament on korduvalt sõna võtnud surmanuhtluse vastu olenemata sellest, kus seda määratakse. Ka on Euroopa Parlament rääkinud, mida tähendab nõuetekohane õigusemõistmine. Need kaks peamist inimõigustega seotud küsimust on al-Nashiri juhtumi puhul kaalul.

Nõuetekohase õigusemõistmise korral on sõjaväelised komisjonid välistatud. Me oleme seda süsteemi juba varem kritiseerinud, sest see on igas mõttes vastuolus õiglase kohtupidamise rahvusvaheliste standarditega. Pealegi võidakse antud juhul määrata Saudi Araabia kodanikule sõjaväelises komisjonis surmanuhtlus, kuigi 2009. aastal esitas kohtuväliste hukkamiste küsimusega tegelev ÜRO eriraportöör konkreetse palve, et Ameerika Ühendriigid ei kohaldaks surmanuhtlust sõjaväeliste komisjonide kaudu.

Euroopa Parlamendi liberaalide fraktsioon on endiselt igati pühendunud terrorismivastasele võitlusele, kuid seejuures ei tohi teha mingeid järeleandmisi inimõiguste ja põhivabaduste valdkonnas.

Barbara Lochbihler, *esitaja*. – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Ameerika Ühendriikide praegune valitsus pooldas alguses selgelt Guantánamo vangilaagri sulgemist.

Kahjuks ei suutnud Ameerika Ühendriikide valitsus oma teatele vastavalt tegutseda. See hõlmas Guantánamos loodud sõjaväeliste komisjonide laialisaatmist, sest need ei vasta ühelegi õiglase kohtumenetluse normile. See muudab lähiajal surmanuhtluse kohta tehtava otsuse ja hukkamisohu veelgi dramaatilisemaks. Seetõttu kutsutakse meie resolutsioonis ELi institutsioone ja liikmesriike tungivalt üles tegema kõik mis võimalik, et vältida al-Nashiri hukkamist.

Me nõuame veel kord, et Ameerika Ühendriigid kehtestaksid surmanuhtluse kohaldamisele moratooriumi ja ühineksid üleilmse liikumisega, mille raames on 96 riiki teinud pöördumatu otsuse surmanuhtlus kaotada. Nende riikide arv, kus surmanuhtlus on säilinud ja kus seda veel kasutatakse, on langenud 58ni. See areng teeb rõõmu.

Al-Nashirit hoiti vangis Poolas, LKA salavanglas, kus teda kõvasti piinati. Meie, eurooplased, peame lõpuks võtma tõsiselt oma ühist vastutust inimõiguste selliste ränkade rikkumiste eest. Mahavaikimine ja eiramine ning vastutavate isikute sisuline puutumatus ei või jätkuda. Tänapäev arutelu näitab ka seda, et pealiskaudselt Ameerika-vastasusest või Euroopa-vastasusest rääkimine ei ole asjakohane. Selle asemel peame käsitlema fakte, sealhulgas allikaid, millele viitas kolleeg Gomes. Lisaks esitas piinamise küsimustega tegelev ÜRO eriraportöör eelmisel parlamendikomisjoni koosolekul kasuliku dokumendi, mis tõendab, et LKA asutas Poolas sedalaadi vanglaid.

Bernd Posselt, *fraktsiooni PPE nimel*. – (DE) Austatud juhataja! Ameerika Ühendriigid ei ole maailma suurim demokraatlik riik, nagu üks kõneleja ütles. Ta on suuruselt kolmas. Lisaks leian, et Ameerika Ühendriikidele ei avaldaks muljet, kui maailma suuruselt teine demokraatia pärast Indiat – Euroopa Liit – selle tähtsa teema arutamisel sisevaidluste tõttu laguneks.

Kõnealune teema on liigagi tõsine, ja siin öeldi õigesti, et meie partnerlus Ameerika Ühendriikidega põhineb inimõigustel. Me võitleme rahvusvahelise õiguse toetuseks. Guantánamo on tsoon, kus riigisisene ja rahvusvaheline õigus ei kehti. See on vastuolus rahvusvahelise õiguse põhimõtetega. Me võitleme sõjaväelise kohtualluvuse vastu ja õigusriigi põhimõtete eest, millega sõjaväeline kohtualluvus ei ole kooskõlas. Me võitleme õiguse eest elada ja surmanuhtlus ei ole sellega kooskõlas. Me võitleme inimõiguste eest ja neid inimõigusi rikutakse Guantánamos. Seetõttu peame olulisele liitlasele, nagu seda on Ameerika Ühendriigid, selgeks tegema, et me ei ole valmis sellega leppima. See on olnud Euroopa Parlamendi seisukoht algusest peale ja seda jagavad kõik fraktsioonid. See on olnud ka Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni seisukoht. Guantánamo tuleb sulgeda. Isegi terroristidel on inimõigused, kuid loomulikult tuleb neile määrata põhjendatud karistus, pidades silmas ohvrite huve. Kuid seda tuleb teha nõuetekohases kohtumenetluses.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Charles Tannock (ECR). - Austatud juhataja, ma pean Bernd Posseltist väga lugu. Maailma suurim demokraatlik riik on loomulikult India. Ma ei ole kunagi varem kuulnud Euroopa Liitu riigiks nimetatavat. Kas ta võib kinnitada, et see on nüüd tema fraktsiooni seisukoht: et Euroopa Liit on riik, nagu seda on suured demokraatlikud riigid India, Brasiilia ja Ameerika Ühendriigid?

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja, ma järgin Winston Churchilli eeskujul, kes ütles: „Me peame looma teatavat laadi Euroopa Ühendriigid.”

Justas Vincas Paleckis, fraktsiooni S&D nimel. – Lugupeetud juhataja! Surmanuhtluse püsimine Ameerika Ühendriikides ja olukord Guantánamos vähendavad Ameerika Ühendriikide legitiimsust meie partnerina inimõiguste edendamisel. Ma hindan väga president Obama varasemaid üleskutseid Guantánamo sulgemiseks, kuid Ameerika Ühendriikide valitsus peab veel otsustavalt tegutsema, et neile üleskutsetele vastata, ehk võtma meetmeid kinnipeetavatega tegelemise süsteemi muutmiseks, arvestades eriti al-Nashiri juhtumit.

Inimestele Euroopas ja mujal maailmas on võimatu selgitada, miks kohaldatakse Ameerika Ühendriikides endiselt surmanuhtlust, kui Ukrainas, Venemaal, Aserbaidžaanis ja kõikjal mujal Euroopas peale Valgevene on see kaotatud. Usun, et kaugel pole aeg, kui me saame Ameerikast selles küsimuses häid uudiseid.

Marietje Schaake, fraktsiooni ALDE nimel. – Austatud juhataja! Keegi ei vaidle vastu, et terrorismi tuleb tõkestada ning et terrorismis kahtlustatavate üle tuleb õiglaselt menetluses kohut mõista ja nad tuleb vastutusele võtta, kuid terrorismivastases sõjas on meil oht tuua ohvriks needsamad vabadused ja väärtused, mida me väidame end kaitsvat terroristliku hävitamise eest. Kui me lubame põhiõiguste ja aluspõhimõtete kahjustamist, oleme lasknud terroristidel võita. Kui me tegutseme ebaõiglaselt, oleme vähem usaldusväärsed ja isegi nõrgad.

Kinnitus terrorismivastase sõja lõpetamise kohta oli president Obama üks esimesi põhjanevaid otsuseid. Kuid Guantánamo lahe vangilaagri sulgematajätmine on pettumus ja meie siin Euroopas peame samuti peeglist vaatama. Me ei soovi võtta vastu järelejäädud kinnipeetavaid, ning me peame välja selgitama osalemise üleviimistes ja kohtuvälises tegevuses, sealhulgas piinamises Euroopa pinnal. Jah, me peame täitma rangeimaid standardeid ja avama need Euroopa Liidu lähiajaloo süngemad leheküljed. See tähendab,

et meil peab olema võimalik asjasse segatud riikidest avatult rääkida. See näib olevat endiselt keeruline isegi Euroopa Parlamendis.

Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid peavad tegema koostööd – mitte inimõiguste rikkumisel, vaid meie maailma kõige pakilisemate ohtudega tegelemisel. Üldiselt on meil ühesugused põhiväärtused, kuid erimeelsused suhtumises surmanuhtlusesse, mille täielik ärakeelamine Euroopas teeb mind uhkeks, muudab meie ühise hääle maailmas vähem kõlavaks ja vähem usutavaks. Olgem vabas maailmas eeskujuks ja tehkem end tuntuks inimõiguste tingimusteta järgimise poolest, ükskõik, kas meil on tegemist sõprade või vaenlastega.

Heidi Hautala, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada kõiki neid kolleege, kes tuletasid mulle meelde, et inimõigustele mõeldes tuleb tingimata suhtuda kõikidesse inimõiguste rikkumistesse ühtemoodi, ükskõik kus neid toime pannakse. See põhimõte kehtib olenemata sellest, kas rikkumisi pannakse toime Euroopa Liidus või sellest väljaspool. Minu arvates on kätte jõudnud aeg, et Euroopa Parlament uuriks uuesti Euroopa Liidu liikmesriikide võimalikku osalemist üleviimistes ja salajaste kinnipidamiskeskustega seonduvas.

Arvan, et keegi ei tohiks tõde karta ja kindlasti võiks Euroopa Parlament selleteemalise uue raportiga tuua sellesse küsimusse veidi selgust ning kõrvaldada ka põhjendamatud väited ja kahtlused.

Nagu täna hommikul juba mainiti, selgitas Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik Thomas Hammarberg, keda ma väga imetlen, et see lugu ei ole lõppenud, see on veel pooleli, ja et ta soovib väga, et Euroopa Parlament teeks Euroopa Nõukoguga selles olulises küsimuses koostööd.

Paul Murphy, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – Lugupeetud juhataja! Imperialistlike jõudude silmakirjalikkus ja topeltstandardid inimõiguste küsimuses on Guantánamo lahe vangilaagri traataia taga eriti ilmsed. WikiLeaks failid on nüüd andnud veelgi selgema pildi neist jõhkrimatest inimõiguste rikkumistest, mis seal on aset leidnud – uppumist imiteeriva piinamisviisi laialdasest kasutamisest ja muudest julmadest piinamisvormidest, mille eesmärk oli pressida välja ülestunnistusi ja andmeid –, ning need on ka paljastanud, et sadade Guantánamos hoitud inimeste vastu puudusid tegelikud tõendid.

Ometi pole Barack Obama mitte üksnes murdnud oma lubadust see õudne vangla sulgeda, vaid on nüüd heaks kiitnud ka kinnipeetavate üle sõjaväelise kohtupidamise taastamise. See jube koht tuleb kohe kinni panna, kõikidele kinnipeetavatele tuleb tagada õigus õiglasele kohtumõistmisele tsiviilkohtus, kõik LKA salavanglad Euroopas tuleb sulgeda, Iirimaa Shannoni lennuvälja kasutamine LKA militaar- ja üleviimislendudeks tuleb lõpetada ning barbaarne surmanuhtlus kaotada.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Austatud juhataja, tahaksin kolleeg Murphylt küsida, kas ta võiks väga lühidalt kirjeldada ka seda, kuidas piinatakse poliitvange Kuubal.

Paul Murphy (GUE/NGL). - Lugupeetud juhataja! Nagu proua Vergiat, ei poolda minagi piinamist. Ma ei poolda inimõiguste rikkumisi mitte kusagil. Ma arvan, et me räägime praegu Guantánamo lahest. Ma arvan, et me räägime salavanglatest. Ma arvan, et me räägime inimõiguste jõhkratest rikkumistest, ja minu arvates paneb neid toime maailma

suurim imperialistlik jõud – Ameerika Ühendriigid – ning praegu tuleks need rikkumised hukka mõista.

William (The Earl of) Dartmouth, *fraktsiooni EFD nimel.* – Austatud juhataja! Guantánamo küsimus on tähtis, kuid vaadake sellele õigest vaatevinklist. Alates Guantánamo avamisest on seal kinni peetud kokku 775 inimest. Kui te siin saalis ringi vaatate, siis näete, et siin jagub ruumi kõigile 775 inimesele, keda Guantánamos kunagi on hoitud.

Muidugi on üksikisiku vabadus ja nõuetekohane kohtumõistmine Euroopa Parlamendi jaoks õigustatult väga olulised, kuid me peaksime tunnistama, et mõned neist kinnipeetavatest tekitavad tõesti probleeme. Näiteks oli seal üks Briti kodanik, kes oli relvastatud ja kandis Talibani musta turbanit, kui ta Afganistanis lahinguväljal vahistati. Vahistamisel teatas ta, et viibib Afganistanis selleks, et osaleda arvutikursusel.

Euroopa Parlamendi mure Guantánamos toimuva kohtumenetluse täieliku aususe pärast on muljetavaldav. Mina väidan aga, et üksikisiku vabadus oleks seaduse alusel maailmas paremini tagatud, kui Euroopa Parlament tunneks rohkem huvi Euroopa vahistamismääruse toimimise vastu. Euroopa vahistamismäärus läheb juba olemuslikult üle ja mööda õiguslikust kaitsest meelevaldse vahistamise eest ja see võidakse Euroopas väljastada 500 miljoni inimese kohta, samas kui Guantánamos on praegu ainult 171 kinnipeetavat.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – *(IT)* Lugupeetud juhataja! Viis päeva tagasi tuli uudis, et 11. septembril kaksiktornide vastu toime pandud rünnakute viiele eeldatavale autorile on teist korda esitatud ametlik süüdistus ja et seda tehes avas Obama administratsioon ametlikult tee nende inimeste üle kohtumõistmiseks Guantánamo baasi vangla sõjaväelises komisjonis.

Kuigi minu nõrdimus ja hukkamõist igasuguste terrorirünnakute ja fundamentalistliku terrorismi pärast on absoluutne, leian, et me peame nõudma surmanuhtlusest loobumist kõigil juhtudel ja asjaoludel. Ma ütlen seda seetõttu, et me oleme vastu põhiliste inimõiguste igasugusele rikkumisele olenemata sellest, millal ja kus see rikkumine toimub.

Tegelikult olemegi juba hukka mõistnud selle, et inimõigusi rikkudes ei lubatud Guillermo Fariñasel tulla siia Strasbourgi Sahharovi auhinda vastu võtma. Ma räägin härra Fariñasest, kellele Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni liikmed ei soovinud Sahharovi auhinda anda, öeldes, et tema ülesseadmist kasutati poliitilistel eesmärkidel.

Jacky Hénin (GUE/NGL) . – *(FR)* Austatud juhataja, meil on siin parim näide sellest, kuidas Euroopa Liit inimõiguste küsimust enda huvides manipuleerib! Me keeldume Ameerika Ühendriike selgelt hukka mõistmast kuritegeliku suhtumise eest, mida see riik ilmutab Guantánamos. Me keeldume tunnistamast Euroopa Liidu liikmesriikide vastutust inimeste vangistamise ja piinamise võimaldamise eest LKA salavanglates.

Me keeldume rääkimast alaealistest, keda Ameerika Ühendriigid Guantánamos hoiavad ja piinavad, kuigi UNICEF on nad tunnistanud vahistatud lapssõduriteks, ent ometi ei kõhkle me taunimast kohutavaid diktatuure ja hääletame teiste riikide suhtes kohaldatavate sanktsioonide poolt. Kui on tegemist meie enda ja Ameerika Ühendriikidega, tunduvad inimõigused olevat väiksem probleem.

Meie nõuame, et inimõigused kuuluksid kõigile inimestele. Samuti nõuame, et meie suhtumine lähtuks üksnes soovist teenida inimesi, ja sellega seoses tahame, et Ameerika

Ühendriikide ja kaasosaluses süüdi olevate Euroopa Liidu liikmesriikide üle mõistetak kohut inimõiguste rikkumiste eest. Rahvusvahelist õigust tuleb alati järgida ning piinamine ja tapmised terrorismivastase sõja nimel tuleb lõpetada.

Lõpetuseks väärrib kordamist, et Guantánamo baas tuleb sulgeda ja Kuuba peab tagasi saama kontrolli kogu oma territooriumi üle.

Eduard Kukan (PPE). - Lugupeetud juhataja! Nii nagu õigusel elada on inimõiguste seas väga eriline koht, pole surmanuhtluse kohta demokraatlikus ühiskonnas. Praegu on Euroopa – Valgevene kurb erand välja arvatud – maailma ainus piirkond, kus surmanuhtlus on kaotatud. Tahaksin rõhutada, et Euroopa Liit on jätkuvalt pühendunud surmanuhtluse kaotamisele kõikjal maailmas.

Pole kahtlust, et Atlandi-ülesed suhted, nagu ka meie vastastikune koostöö terrorismivastases võitluses, on Euroopa Liidu jaoks hindamatu väärtusega. Sellegipoolest tahaksin kasutada võimalust, et toetada Ameerika Ühendriikide ametivõimudele esitatavat üleskutset mitte kohaldada Abd al-Rahim al-Nashiri suhtes surmanuhtlust.

Lõpetuseks tahaksin ühineda kõigi kolleegidega, kes kutsuvad surmanuhtluse säilitanud riike üles järgima Euroopa eeskujut, kuulutama surmanuhtluse õigusvastaseks ja muutma selle kaotamise üldtunnustatud väärtuseks. Kõik hukkamised, toimugu need kus tahes, on taunimisväärsed.

Corina Crețu (S&D). - Austatud juhataja! Olen nõus kolleegidega, kes ütlevad, et kui me esitame ühe riigi vastu nii tõsise süüdistuse, peame olema kindlad, et meil on olemas kõik vajalikud andmed. Ma ei arva, et asi on topeltstandardites, asi on aususes ja professionaalses informeerituses.

Mis puudutab käsitletavat teemat, siis Ameerika Ühendriigid vastutavad kinnipeetavate õiguste eest ja kannavad moraalset kohustust surmanuhtluse kaotada. Kuna Atlandi-ülesed suhted põhinevad ennekõike ühistel väärtustel, loodan, et Ameerika Ühendriikide ametivõimud on vastuvõtlikumad Euroopa Liidu soovile kaotada surmanuhtlus kogu maailmas.

(RO) Lähen nüüd teise teema juurde ja tahaksin vastata kolleeg Predale. Meie seisukoht, mis toetab surmanuhtluse kaotamist, ei tähenda seda, et me alahindame strateegilist partnerlust, mis meil on kujunenud Ameerika Ühendriikidega ning mida me soovime nii Euroopa Liidu kui ka oma liikmesriikide jaoks. Suhted Ameerika Ühendriikidega ei ole olulised ainult Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni jaoks, vaid ka Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni jaoks, ning on seda ka edaspidi.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). - Lugupeetud juhataja! Tahaksin rõhutada Abd al-Nashiri juhtumit. Ta ei ole sümbolse tähendusega mitte üksnes Guantánamo ja surmanuhtluse tõttu, vaid ka sellepärast, et tema on üks kahest nimeliselt teada antud isikust, keda on hoitud Euroopas asuvas salavanglas. Talle ja ka Abu Zubaydahile on Poolas toimunud kohtuliku uurimise käigus omistatud ohvri staatus ning talle anti mõningast konkreetset lootust, et vastutuse kohaldamise protsess liigub Euroopas edasi.

Seetõttu on minu arvates väga tähtis, et lõplik resolutsioon sisaldaks selget nõudmist uurida täielikult ja tulemuslikult Euroopa Liidu liikmesriikide kaasosalust ning nende üleviimise ja salajase kinnipidamise programme. Amnesty International leidis aga, et see teema tuleks siduda LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa

riikide väidetava kasutamise uurimise ajutise komisjoni aruandega ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni käsitleusega, mille viimane on nõustunud esitama uues algatusraportis. Euroopa Parlamendi töö vastutuse kohaldamise rindel on hädavajalik, et need teemad püsiksid Euroopa Liidus päevakorras.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Meil on siin tegemist järjekordse kahetsusväärse näitega topeltstandarditest, mida võib Euroopa Parlamendis nii sageli täheldada. Praeguses arutelus on kõne all inimõiguste rikkumine Ameerika Ühendriikide ametivõimude poolt, meelevaldsed ja ebaseaduslikud kinnipidamised, õiglase kohtumõistmise õigusest ilmajätmine, piinamine ja surmanuhtlus.

Mõned neist rikkumistest pandi toime Euroopa Liidu liikmesriikide kaasosalusel, mis on tõestatud ja mis seisnes nende liikmesriikide territooriumi andmises LKA käsutusse. Kahetsusväärset aga ei leia me resolutsiooni ühissetepanekust ühtki hukkamõistvat sõna Ameerika Ühendriikide ametivõimude ega kõnealuses tegevuses nende kaasosalisteks olnud Euroopa riikide aadressil. Neist sõnadest ei tule kunagi puudu, kui tegemist on mõne muu riigi hukkamõistmisega! Antud juhul on nõudmised pehmenenud üleskutseteks ning eelistatud lähtepunktiks on resolutsiooni esimeses lõikes sisalduv kinnitus, et tihedad Atlandi-ülesed suhted põhinevad jagatud väärtustel ja austusel inimõiguste vastu. Te näete, mida see austamine endast kujutab. See kõik on kahetsusväärne, ent ka väga paljastav.

Austatud juhataja, lubage mul lõpetuseks öelda, et Guantánamo baasi sulgemise taotlemise asemel oluaks asjakohasem nõuda Kuuba suveräänsuse taastamist oma territooriumi selles osas, mille Ameerika Ühendriigid on õigusvastaselt okupeerinud.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Lugupeetud juhataja! Ühes asjas oleme kindlasti kõik ühel meelel: Euroopa Liit peab jätkama tihedat koostööd, et rahvusvaheline terrorism välja juurida. Samas peame aga selgemalt välja ütleva, et terrorismivastast sõda ei või pidada inimõiguste ega teiste põhiväärtuste arvelt.

Euroopa Liit on pikka aega olnud piinamise ja surmanuhtluse vastu ning see kehtib ka al-Nashiri puhul. Tuleb meeles pidada kaht olulist põhimõtet: tingimusteta „ei” surmanuhtlusele ning asjaolu, et sõda terrorismi vastu peab olema ka sõda terrorismi põhjuste vastu. Nagu teate, on meie Atlandi-üleste suhete aluseks väärtused, mida me oleme jaganud juba pikka aega, näiteks universaalsed inimõigused ja õigus õiglasele kohtumõistmisele. Seetõttu peavad Ameerika Ühendriigid oma sõjaväelisi kohtuid uurima, Guantánamo sulgema ja piinamise kõikidel asjaoludel välistama.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja, paljud kolleegid on rääkinud tõenditest, mis viitavad kinnipidamiskeskuste olemasolule Poolas ja Rumeenias, ning tõenditest piinamise kasutamise kohta. Tahaksin teha tungiva üleskutse, et need tõendid antaks üle Poola prokuratuurile, sest Poolas on käimas selle küsimuse uurimine. Prokuratuur on sõltumatu – ka valitsusest – ja uurimist jälgib Helsingi Inimõiguste Fond. Uurimises osalevad Guantánamo kahe vangi advokaadid, nii et kui mingid tõendid on olemas, tuleks need uurimiseks anda Poola prokuratuuri käsutusse. Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal oli meil parlamendikomisjon, mis selle teemaga tegeles. Üks selle komisjoni liikmetest ütleb nüüd Poolas, et on olemas tõend – Poola eelmise sotsialistist peaministri allkirjastatud dokument, mis käsitleb kinnipidamiskeskuse küsimust. Kui temalt küsiti, kas ta on seda dokumenti näinud, ütles ta, et on sellest kuulnud, ent näinud ei ole. Loodan niisiis, et inimesed, kellel on tõendusmaterjale ja dokumente, annavad need üle, mitte üksnes ei räägi neist.

Sari Essayah (PPE). - (FI) Austatud juhataja! Tuleb tõdeda, et see arutelu ja meievaheline poliitiline nägelus ei ole ilmselt parimal võimalikul viisil teeninud selle resolutsiooni eesmärki ega näidanud, et me soovime siin, Euroopa Parlamendis, ja üldisemalt kogu Euroopa Liidus üksmeelselt kaitsta iga inimese õigust erapooletule kohtumõistmisele ja et me oleme surmanuhtluse vastu.

Me oleme kategooriliselt surmanuhtluse vastu sõltumata sellest, millistes kuritegudes süüdistatav võib süüdi olla. Nagu mitmes eelnevas sõnavõtus selgelt välja öeldi, on süüdistused al-Nashiri vastu väga tõsised. Teda süüdistatakse terroriaktides, milles sai surma kümneid inimesi. Seega tahame oma resolutsiooniga öelda, et me tõepoolest ei aktsepteeri tema tegusid. Me ei toeta terrorismi, kuid tahame kaitsta põhimõtet, et igal isikul on õigus erapooletule kohtumõistmisele, ja me pooldame surmanuhtluse kaotamist.

Günther Oettinger , komisjoni liige. - (DE) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Euroopa Liit teeb terrorismivastases sõjas tihedat koostööd Ameerika Ühendriikidega. Sellegipoolest peame terrorismivastase võitluse käigus väga tähtsaks inimõiguste kaitsmist. Eelmise aasta juunis koostasid Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid ühise terrorismivastase võitluse deklaratsiooni, milles on öeldud, et sõda terrorismiga peab toimuma kooskõlas põhiväärtuste ja õigusriigi põhimõttega. Kokkuleppes on märgitud, et igasugune kohtumõistmine terrorismis kahtlustatavate üle peab toimuma nõuetekohases õigusraamistikus, mis tagab asjakohaste menetlusnormide järgimise ja õiglase kohtumõistmise, mis on üldsuse jaoks võimalikult avatud ja tõhus.

Euroopa Liit on aastaid nõudnud Guantánamo lahe vangilaagri sulgemist. Meie arvates ei ole pikk vangistus ilma kohtumenetluseta kooskõlas rahvusvahelise õigusega. Seetõttu oli Euroopa Liit rahul, kui president Obama enam kui kaks aastat tagasi teatas vangilaagri sulgemisest ühe aasta jooksul ja tegi vastavad korraldused. Me oleme Ameerika Ühendriikidega kokku leppinud ühises raamistikus, mis on aluseks mõningate endiste kinnipeetavate vabastamisele ja Euroopa Liidu liikmesriikidesse vastuvõtmisele. Me oleme endiselt valmis tegema Ameerika Ühendriikidega tihedat koostööd vangilaagri sulgemisega seotud edasiste meetmete vallas.

Vaatamata presidendi käesoleva aasta märtsis välja antud dekreedile, milles ta ametlikult lubas mõne vangi pikemat kinnipidamist Guantánamos, loodab – või tegelikult eeldab – Euroopa Liit, et Ameerika Ühendriikide valitsus jätkab selle teema arutamist Kongressis ja tegutseb vangilaagri võimalikult kiire sulgemise nimel.

Euroopa Liit ja liikmesriigid on otsustavalt vastu surmanuhtluse kohaldamisele, olenemata asjaoludest. Me rõhutame seda seisukohta oma suhetes kõigi maailma riikidega. Lähtudes Euroopa Liidu suunistest surmanuhtluse kohta, avaldame Ameerika Ühendriikidele tugevat survet surmanuhtluse kaotamiseks riiklikul ja osariikide tasandil ning nõuame üksikjuhtudel armuandmist. Seega teevad meile muret vangid, keda võib oodata ees surmanuhtlus.

Eeldame, et Ameerika Ühendriikide ametivõimud ei ole veel otsustanud, kas kohus võib Muhammed al-Nashiri ja viis inimest, keda süüdistatakse kümme aastat tagasi toime pandud terrorirünnakutes osalemises, surma mõista. Võin teile kinnitada, et Euroopa Liit jälgib menetlust tähelepanelikult ning väljendab Ameerika Ühendriikide ametivõimudele sobival viisil järjepidevalt oma muret seoses surmanuhtluse ja õiglase kohtumõistmisega.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Peatselt algab hääletamine.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Monica Luisa Macovei (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Saudi Araabia kodaniku Abd al-Rahim al-Nashiri vahistasid 2002. aastal Ameerika Ühendriigid ja ta viidi 2006. aastal üle Guantánamo baasi, süüdistatuna sõjakuritegudes ja terrorismis. Ameerika Ühendriikide peaprokurör nõudis surmanuhtlust. Ameerika Ühendriikide ametivõimud otsustavad 30. juuniks 2011, kas toetada selle karistuse määramist sõjaväelises komisjonis, kes peab langetama kohtuotsuse. Terrorism tuleb hukka mõista ja eranditult kõiki sellistes kuritegudes süüdi olevaid isikuid karistada. Kuid kõikidel süüdistatavatel peab olema õigus õiglasele kohtumõistmisele. Riigis, mis kaitseb inimõiguste keskmes olevat inimväarikust, ei ole kohta surmanuhtlusele. Ma olen ühel meelendega, kes nõuavad, et komisjon ja nõukogu kutsuksid Ameerika Ühendriikide ametivõime üles surmanuhtlust kaotama ja tagama sellele Saudi Araabia kodanikule õiglase kohtumõistmise.

Kristiina Ojuland (ALDE), *kirjalikult.* – Ameerika Ühendriikide kaitseministeerium ja selle allasutused on Guantánamo lahe vangilaagri puhul otseselt eiranud rahvusvahelist õigust, eelkõige Genfi konventsioone. On vastuvõetamatu, et Ameerika Ühendriigid, mida peetakse inimõiguste ja demokraatia majakaks, on tegelnud selles laagris kinnipeetavate isikute väärkohtlemise ja piinamisega. Euroopa Liit peab nõudma, et Ameerika Ühendriigid sulgeksid selle vangilaagri kohe ning viiks läbi seal väidetavalt toime pandud inimõiguste rikkumiste sõltumatu ja erapooletu uurimise. Ükski demokraatlik riik ei tohiks kohaldada surmanuhtlust. Seetõttu kutsume Ameerika Ühendriikide ametivõime üles mitte määrama Abd al-Rahim al-Nashirile ega ühelegi teisele isikule surmanuhtlust. Euroopa Liit ja liikmesriigid peaksid veenma Ameerika Ühendriike kehtestama surmanuhtlusele moratooriumi. Euroopa Liidu usaldusväärse huvides peame nii põhimõttelistes küsimustes iga hinna eest vältima topeltstandardeid.

12.3. Ukraina: Julia Tõmošenko ja teiste eelmise valitsuse liikmete juhtumid (arutelu)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on arutelu viie Ukraina-teemalise resolutsiooni ettepaneku üle, mis käsitlevad Julia Tõmošenko ja teiste eelmise valitsuse liikmete juhtumeid ⁽⁴⁾.

Kristian Vigenin, *esitaja.* – (BG) Austatud juhataja! Ma tahan Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni nimel öelda, et demokraatia areng Ukrainas on meie jaoks tähtis ja me ei saa selles järeleandmisi teha. Ukraina rahva saavutusi ei tohiks ei väliste ega sisemiste tegurite alusel kahtluse alla seada.

Praegune valitsus püüab mitmete ettevõtmiste abil parandada seadusandlikku baasi ja suurendada korruptsioonivastase võitluse tulemuslikkust. Selle eest väärrib ta tunnustust. Ukraina eliidi karistamatuse tunde kõrvaldamine võib anda võimaluse viia ellu kasulikke reforme, mis tooksid selle riigi Euroopa Liidule lähemale ja pakuksid kodanikele tulevikuväljavaateid.

Kuid praegu on oht, et meid hakatakse süüdistama eelmise valitsuse juhtfiguuride, sealhulgas endise peaministri Tõmošenko kaitsmises Euroopa poliitilise sirmiga. Kui me sisuliselt ootame Ukraina valitsuselt seda, et ta ei sekkuks sõltumatu kohtu ja prokuratuuri töösse, siis mis õigusega nõuab Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon täna, et Euroopa Parlament ise tegeleks niisuguse poliitilise sekkumisega? Ma ei saa nõustuda

(4) Vt protokoll.

sellega, et me peaksime õigustama Ukraina eelmise valitsuse kõiki otsuseid. Just see on esitatud teksti mõte, sest tegelikult nõutakse selles, et võimu kuritarvitamise üksikjuhtumid peidetaks kollektiivse süütunde taha.

Tänu tasakaalustatumale lähenemisviisile on meil täna resolutsiooni ühissetpanek, mis on edasiviiv ning suunatud võimalustele arendada Ukraina ja Euroopa Liidu vahel tihedamat koostööd riigi kohtusüsteemi reformimisel ja korrupsioonivastaste meetmete rakendamisel. Kuid sellegi aluseks on ideoloogiline, vastanduv suhtumine.

Ma kutsun üles seda niinimetatud resolutsiooni ühissetpanekut tagasi lükkama ja avaldama toetust sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni ettepanekule.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja, tahaksin kolleegilt vaid küsida, mis mõte on pidevatel avaldustel inimõiguste universaalsuse kohta, kui Ukraina puhul muutub see küsimus ühtäkki siseasjaks. Ütlus, et keegi ei tohiks sekkuda riigi siseasjadesse, on vana, Nõukogude Liidule omane argument. Me sekkume inimõigusi puudutavatel juhtudel alati, eriti nii olulise partneri puhul nagu Ukraina.

Kristian Vigenin, esitaja. – (BG) Lugupeetud juhataja! Tahan öelda, et me ei räägi sekkumisest Ukraina siseasjadesse, vaid mittesekkumisest Ukraina sõltumatu kohtu ja prokuratuuri tegevusse. Ma arvan, et siin on selge vahe. Me ei taha poliitilist sekkumist, ei Ukraina valitsuse ega Euroopa Parlamendi poolt. Kuid just seda me niinimetatud resolutsiooni ühissetpanekus esitatud tekstidega teemegi.

Kui me räägime universaalsusest – ma ei tea, mitu minutit mul on, austatud juhataja –, siis ringi vaadates näeme, et Euroopa Liidus on liikmesriike, kus esineb väga sarnaseid juhtumeid. Härra Posselt, ma usun, et te olete põhimõttekindel ja tahate, et tagaksime inimõigused kõikjal – nii Euroopa Liidus kui ka Ukrainas –, kui te esitate samasuguse resolutsiooni ka Bulgaaria kohta, kus peaministrite ja endiste ministrite tegevust uuritakse absurdsete süüdistuste alusel.

Jaromír Kohlíček, esitaja. – (CS) Austatud juhataja! On hetki, kui ma ei usu oma silmi. Üks selline hetk saabus siis, kui mul oli võimalus lugeda Ukrainat käsitleva resolutsiooni ettepanekut. Kuni selle ajani polnud mul aimugi, et mõne riigi ministritel ja peaministritel on eriline eluaegne puutumatus.

On vaieldamatult tähelepanuväärne, et ühelt poolt nõuab Euroopa Parlament järjekindlaid meetmeid korrupsiooni vastu, kuid teiselt poolt antakse eelmise valitsuse liikmele Danilišini, keda ähvardavad süüdistused, asja eelnevalt uurimata poliitilist varjupaika – kusjuures minu enda kodumaal Tšehhi Vabariigis. Muide, Bogdan Danilišin pole kunagi olnud ühegi partei liige, nii et tema vastu esitatud süüdistused on läbinisti majandusliku iseloomuga.

Nõudkem järjepidevaid meetmeid korruptiivse tegevuse vastu nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool. See on täiesti õige, kuid me peaksime läbi lugema asjaomase riigi põhiseaduse ja püüdma faktid kindlaks teha. Alles siis, kui korrupsioon on Euroopa riikides tõesti likvideeritud, peaksime pöörduma tagasi võimukate soovitude juurde, mida me vastuvõetud resolutsioonides eri riikidele paraku anname.

Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon nõustub resolutsiooni üldiste osadega, kuid meil on tõsiseid kahtlusi konkreetsetes ettepanekutes ja seetõttu ei toeta me seda resolutsiooni.

Michael Gahler, *esitaja*. – (DE) Lugupeetud juhataja! Kahjuks on meil põhjust väljendada tugevat kriitikat Ukrainas valitseva poliitilise olukorra pärast ja eelkõige vahendite pärast, mida kasutatakse opositsioonipoliitikute põhiseaduslike õiguste piiramiseks.

Opositsioonijuhi Julia Tõmošenko ja teiste tuntud inimeste inimõigusi on rikutud ning poliitiliselt motiveeritud kriminaalmenetlusega ja iganenud menetlusõigusega on neid takistatud oma poliitilist tööd tegemast. Kui süüdistatava põhiseaduslik õigus tutvuda oma toimikuga pööratakse pea peale, teisisõnu saab sellest kohustus tutvuda toimikuga, ning kui seda tehakse vangistuse abil nagu näiteks Juri Lutsenko puhul või seni 44 ülekuulamiskutse abil nagu Julia Tõmošenko puhul, siis näitab see selgesti nõnda toimiva inimese olemust ja asjaolu, et ta kuritarvitab kohtusüsteemi vanamoelisel viisil poliitiliste vaidluste eesmärgil.

President Janukovitš ja tema ametiasutused peavad selle tagakiusamise lõpetama. Tema vastutab isiklikult Julia Tõmošenko, Juri Lutsenko ning nende kolleegide ja toetajate heaolu eest.

Härra Janukovitš, teie käitumine nende juhtumite puhul näitab teie usaldusväärset ja otsustavust Euroopa väärtuste kehtestamisel Ukrainas.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Nõustun kolleegiga paljudes asjades. Me kõik teame, kui oluline oli demokraatia ja inimõiguste tugevdamine Kesk- ja Ida-Euroopa riikides selleks, et jõuda ühinemiseni Euroopa Liiduga ja et ühinemise väljavaade üldse tekiks. Tahaksin härra Gahlerilt küsida, kas ta on valmis kinnitama, et pooldab sellise poliitilise väljavaate pakkumist Ukraina ühiskonnale ja eri veendumustega poliitikutele ning et tee Euroopa Liitu on neile avatud, ja kas ta toetaks sedalaadi avaldusi Euroopa Parlamendis.

Michael Gahler, *esitaja*. – (DE) Lugupeetud juhataja! Ukraina valitsuse praegune käitumine ei muuda kindlasti selle riigi liikumist Euroopasse lihtsamaks.

Kristiina Ojuland, *esitaja*. – Austatud juhataja! Me ei ole siin täna selleks, et otsustada, kas Julia Tõmošenko on tegelikult süüdi või süütu. Asi on läinud sellest palju kaugemale, sest Ukraina ametivõimud ei ole viinud läbi korrektset kohtumenetlust ja nad on võtnud meetmeid, mis on vastuolus õigusriigi põhimõtetega.

Me protesteerime selle vastu, et Ukrainas kõrvaldatakse kohtusüsteemi abil poliitilisi vastaseid. Kohtualustele tuleb tagada nende seaduslikud õigused ning kohtualuste vastu võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed nende kuritegude laadi ja tõsidusega, milles neid süüdistatakse.

Resolutsiooni eesmärk on juhtida Ukraina ametivõimude tähelepanu õigusriigi põhimõtete mõningatele ilmsetele rikkumistele, mis viivad Ukrainat Euroopa väärtushinnangutest kaugemale ja mis igapäevaseks muutumise korral piiraksid Ukraina väljavaateid tulevikus Euroopa Liiduga ühineda.

Raül Romeva i Rueda, *esitaja*. – Lugupeetud juhataja! Meie, rohelised, toetame seda ühisresolutsiooni, sest peame korrupsioonivastast võitlust peamiseks teguriks, mis aitab Ukrainas õigusriiki luua ja tugevdada, pidades silmas just suhete süvendamist Euroopa Liiduga ja Euroopa Liidu poliitikavaldkondadega lõimumise suurendamist.

Seetõttu rõhutame, et need jõupingutused eeldavad õiglaseid, erapooletuid ja sõltumatuid kohtumenetlusi. Võtame murega teadmiseks laialt levinud arvamuse, et Julia Tõmošenko ja mõnede valitsuse liikmete vastu hiljuti esitatud hagil on poliitilised tagamaad, ning hoiatame karistusõiguse võimaliku kasutamise eest poliitiliste eesmärkide saavutamise vahendina. See on ka põhjus, miks me kutsume Ukraina ametivõime üles tagama, et kohtulikke meetmeid ei kasutata valikuliselt ning et uurimine, süüdistuse esitamine ja kohtumenetlus on võimalikult läbipaistvad.

Lisaks kutsume sel põhjusel Ukraina ametivõime üles vältima olukorda, mis võib jätta mulje, et kohtulikke meetmeid kasutatakse valikuliselt, ning nõuame, et tagataks uurimise, süüdistuse esitamise ja kohtumenetluse võimalikult suur läbipaistvus. Samuti kutsume komisjoni üles toetama Ukraina kohtusüsteemi reformi, kasutades paremini suutlikkuse suurendamiseks mõeldud Euroopa Liidu programme, ning kaaluma Ukraina jaoks Euroopa Liidu kõrgetasemelise nõustajate rühma loomist, et toetada riiki tema jõupingutustes riiklike, k.a kohtusüsteemi puudutavate õigusaktide vastavusse viimisel Euroopa Liidu õigusaktidega.

Elena Băsescu, *fraktsiooni PPE nimel*. – (RO) Austatud juhataja! Julia Tõmošenko vastu võetud piiravad meetmed näitavad, et praegune valitsus jätkab eelmise valitsuse liikmete vastaste meetmete rida eesmärgiga opositsiooni hirmutada ja nõrgestada. Me oleme sügavalt mures selle pärast, et kohtusüsteemi kasutatakse poliitilistel eesmärkidel valikuliste meetmete rakendamiseks, mis on suunatud üksnes opositsioonipoliitikute vastu. Need meetmed ohustavad õigusriigi ja demokraatia tugevdamist Ukrainas.

Kutsume Ukraina ametivõime üles tagama kohtusüsteemi erapooletu, sõltumatu ja läbipaistev toimimine, kus süüdistatavatele võimaldatakse õiglase kohtumõistmine. Ühtlasi kutsume neid üles pidama kinni demokraatliku riigi eeskirjadest ja tagama inimõigused. Tegemist on kohustustega, mille Ukraina on enesele võtnud idapartnerluse raames. Me peame rõhutama, et nende põhimõtete järgimine on oluline Euroopa Liidu ja Ukraina koostöö edendamiseks, sealhulgas assotsieerimislepingu sõlmimiseks.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, *fraktsiooni S&D nimel*. – (PL) Lugupeetud juhataja! Tulevase eesistujariigi Poola üks esmatähtsaid eesmärke on idapartnerluse tugevdamine. Ukraina kui Poola lähim naaber on üks tähtsamaid partnereid ja tal on võimalik sellest olukorrast teiste partneritega võrreldes rohkem võita. Kuigi ma jagan arvamust, et Ukraina tuleks tuua Euroopa Liidule lähemale, peab see minu arvates hõlmama ka seda, et Ukraina võtab õigusriigi valdkonnas omaks Euroopa standardid ja avalik elu on läbipaistev. Olen suure murega jälginud korrupsiooniskandaale Ukrainas ja kohtuprotsesse poliitikute üle, keda süüdistatakse viisil, mis mõnikord on naeruväärne. Euroopa Liit kommenteerib Ukrainas toimuvat väga ettevaatlikult. Ka välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avaldus Julia Tõmošenko asjus oli erakordselt ettevaatlik.

Leian, et Euroopa Liidu ja Ukraina tulevase koostöö raames peaks looma vahendid, mis pikemas plaanis aitaksid tugevdada Ukrainas õigusriiki. Ma pean silmas näiteks ideed luua nõustajate rühm, et aidata lähendada Ukraina õigusakte Euroopa standarditele, ja abi mitmesugustes õigusvaldkondades, sealhulgas näiteks kohtunike koolitamisel. Olen seisukohal, et Ukraina Euroopa-suunalised püüdlused, mis ühest küljest sõltuvad tingimustest, peaksid teisest küljest näitama valmisolekut selles kaasa lüüa. Loodan, et Poola kui Euroopa Liidu eesistujariik võtab sellise hoiaku.

Leonidas Donskis, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Austatud juhataja! Ukraina on demokraatlik riik. Seega väljendame oma muret partnerile, liitlasele ja sõbrale. Me kõik teame, et selles

maailmas pole keegi täiuslik, kuid Euroopa poliitilistest standarditest ja normidest ning demokraatia loogikast ja väärtustest lähtudes ootame Ukraina ametivõimudelt, et nad ei kuritarvitaks oma võimu sellega, et soodustavad poliitiliselt motiveeritud kohtuprotsesse ja osalevad neis, vaid tagaksid kahtlustatavatele poliitilise kättemaksu asemel õiglase kohtumõistmise.

Julia Tõmošenkot ja Ukraina eelmise valitsuse teisi liikmeid, kes olid kaua olnud president Janukovitši rivaalid, ei tohiks ühiselt või seotuse tõttu süüdistada selle eest, mida poliitikas tajutakse vastutusena. Ennekõike on nad demokraatliku riigi kodanikud. Me ei pea siin mingil juhul kaitsekõnet, vaid pigem meenutame oma sõpradele, kuidas demokraatia toimib.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel*. – Austatud juhataja! Kuus aastat pärast oranži revolutsiooni iseloomustavad Ukraina poliitikat endiselt rivaalitsemine ja pinged. Endise peaministri Tõmošenko ja mõningate tema juhitud eelmise valitsuse liikmete üle mõistetakse nüüd kohut kuritegude pärast, mida nad ametis olles väidetavalt toime panid. Mulle näib, et neil süüdistustel on poliitilised tagamaad. Kardan, et president Janukovitš püüab kahjutuks teha Ukraina ainsat poliitikategelast, kellel on piisavalt sisu, vaprust ja populaarsust, et tema autoriteeti kõigutada. Me ei tohiks unustada, et oranž revolutsioon oli otsene reaktsioon Janukovitši katsele varastada pettuse teel võit 2004. aasta presidendivalimistel. Selle kuriteo eest ei ole talle süüdistust esitatud.

Julia Tõmošenkol on rahva suur toetus Lääne-Ukrainas ja tema peale loodavad miljonid kaasmaalased. On väga kummaline, et uusimaid süüdistusi ravimieelarvega seotud pettuse kohta ei esitatud tollase asetervishoiuministri Zinovi Mõtniku vastu, kes sõlmis kokkuleppe, sest nüüd on ta veidral kombel uuesti esile kerkinud Janukovitši valitsuse uue tervishoiuministrina.

Kui Janukovitš soovib vähendada Tõmošenko poliitilist mõjuvõimu, peaks ta püüdma teha seda avatud ja demokraatliku mõttevahetuse vormis, mitte kohtusüsteemi poliitilise manipuleerimise kaudu. Et sotsiaaldemokraatide fraktsioonil on sidemeid Janukovitši Regioonide Parteiga, tahaksin kolleeg Vigeninilt küsida järgmist: kas te usute, et Ukraina peaprokuratuur on poliitiliselt erapooletu? Härra Vigenin, kas te võiksite sellele küsimusele vastata?

Jaroslav Paška, *fraktsiooni EFD nimel*. – (SK) Austatud juhataja! Ukraina poliitilist maastikku iseloomustab kubernerlik valitsemisstiil, mille juured on sügaval endises nõukogude ajas. Isegi need, kes juhtisid oranži revolutsiooni – president Juštšenko ja peaminister Tõmošenko –, ilmutasid kohati kummalist poliitilist käitumist.

Ukrainas ja välismaal on avalik saladus, et meid 2009. aasta alguses mõjutanud gaasikriisi tegelik põhjus oli peaminister Tõmošenko ja president Juštšenko perekondlike klannide vaheline tüli, mis tekkis seoses võitlusega gaasitransiidist teenitavate tulude pärast. Olen nõus, et opositsioonijõudude mahasurumiseks poliitiliste oponentide vastu alusetute süüdistuste esitamine on vastuvõetamatu, kuid minu arvates on väga ennatlik väita, et ükski Tõmošenko meeskonna liige ei teinud tollase kaootilise valitsemisperioodi ajal ühtki valesammu.

Tõmošenko meeskond kaotas valimised just sellepärast, et tavainimestel oli saanud mõõt täis ulatuslikust korrupsioonist ja riigivara vargustest teatud riigiametnike poolt.

Nii et kui me tahame tõesti Ukrainat aidata avatud, demokraatliku ühiskonna arendamisel, siis peaksime keskenduma järjekindlatele soovitudele, mitte ütlema neile, et tippametnikke,

kes võivad olla mõnele teist sümpaatsed või kellega te võite olla sõbrad, tuleks kohelda teistmoodi kui teisi kuriteos kahtlustatavaid inimesi. Me ütleme Euroopa Liidus, et kõik on võrdsed. See tähendab ka võrdsust seaduse ees.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Austatud juhataja! Meetodid, mida kasutatakse Julia Tõmošenko ja teiste opositsioonipoliitikute väidetavate seaduserikkumiste uurimisel, on täielikult diskrediteerinud Ukraina kohtunikke, politseid ja praegust valitsust. Selline tagakiusamine kuulus eelmise sajandi totalitaarsete kommunistlike režiimide arsenalis, ja need Euroopa Liidu kodanikud, kes selliste režiimide all elasid, on selle suhtes eriti tundlikud. Me näeme selles võimu järjekordset kuritarvitamist selleks, et seada poliitilised vastased halba valgusesse. See on demokraatlikus ühiskonnas täiesti vastuvõetamatu. Juhin tähelepanu asjaolule, et see seab Ukraina kohtusüsteemi sõltumatuse maailma silmis põhimõtteliselt kahtluse alla.

Seda arvestades kutsun Euroopa Liidu liikmesriike üles ühinema Tšehhi Vabariigiga ning olema valmis andma tagakiusatavatele Ukraina opositsioonipoliitikele poliitilist varjupaika ja kaaluma rahvusvahelise õiguse rikkumiste tõttu Ukraina vastu sanktsioonide kehtestamist, kui olukord Ukrainas ei muutu.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (PL) Lugupeetud juhataja! Me ei ole päris kindlad, milles on tänase arutelu tegelik sisu. Faktid on ju üldiselt teada ning me hoiame nende poole, kellel on praegu probleeme ja keda võim taga kiusab. Kuid sellest olukorrast tuleb järeldusi teha ja ennekõike peavad järeldusi tegema Ukraina ametivõimud. Üks eeltingimusi normaalse demokraatliku süsteemi ülesehitamiseks Ukrainas on opositsiooni õiguste austamine ja me peame selle siin täna väga selgelt välja ütlema. Samal ajal peame siin Euroopa Parlamendis ka iseendale üht-teist selgelt tunnistama. See on Tšehhi, Slovakkia ja ka Ida-Saksamaa kogemus. Selles Euroopa osas ei saa toimuda mingit ajakohastamist, kui me ei saa öelda, et ukrainlased – ja mitte see või too võim – kuuluvad Euroopasse. Võib-olla mitte kohe ja võib-olla ka mitte mõne aasta pärast, kuid see väljavaade on olemas. Kui me ei räägi selgelt sellest väljavaatest – ja ma pean silmas kõiki sõpru kõikjal Euroopas –, siis leiame tegelikult töötavat end selle nimel, et hoida alal idapoolsete riikide halvasti toimivaid demokraatlikke süsteeme. Ärgem loogem endale selles küsimuses illusioone. Asi on väga lihtne. Niisiis peame sel arutelul selgelt välja ütlema: üks on avatud, ärge muretsege.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Austatud juhataja, tahaksin alustada kolleeg Donskise sõnadega, milles ta nimetas ukrainlasi meie sõpradeks ja liitlasteks. Nii see ongi ja selliselt peaksime oma Kiievi sõpru kohtlema. Ma esitaksin kõigile ühe küsimuse. Minul on samasuguseid märkusi ja samasugune kimbatu nagu enamikul tänastest sõnavõtjatest. Ka mina ei ole rahul sellega, kuidas järgitakse inimõigusi ja kuidas toimib demokraatia Kiievis, kuid mida olete teinud teie – mida on teinud Euroopa Parlament ja kõik need, kes täna nii põhimõttekindlalt Julia Tõmošenko olukorra hukka mõistsid –, et saata Kiievile ja teistele Ukraina linnadele selge sõnum, et me oleme nende sõbrad ja liitlased, et me ootame neid ja et ühel heal päeval kasvab Euroopa Parlament ukrainlastest liikmete võrra? Ma küsin seda seetõttu, et inimõiguste ja demokraatia austamine Ukrainas sõltub suurel määral meist. Ma pean paluma teil seda mõista.

(Sõnavõtja nõustus vastama sinise kaardi küsimusele kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel.)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Lugupeetud juhataja, tahaksin kolleegilt küsida vaid seda, kas ta ei tea, et me oleme Euroopa Parlamendis suure häälteenamusega võtnud vastu

resolutsiooni – minagi hääletasin selle poolt –, milles me rõhutasime selgelt Ukraina väljavaadet Euroopa Liiduga ühineda. Me ei ole seda teinud mitte üks kord, vaid mitu korda.

Marek Henryk Migalski (ECR). – (PL) Aitäh, juhataja! Esiteks, härra Posselt, ma tean seda küll, ja teiseks tänan teid selle resolutsiooni eest. Ma küsin siiski: kas see on kõik, mida me oleme saanud teha? Kas see on tõesti kõik, mida Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu institutsioonid saavad öelda ukrainlastele, kes võitlevad praegu samade asjade pärast nagu kunagi poolakad ja tšehhid? Kui palju sedalaadi positiivseid sõnumeid Euroopa Liidu liikmesuse kohta on ukrainlastele saatnud näiteks Saksamaa valitsus?

Seán Kelly (PPE). - Lugupeetud juhataja! Tee demokraatiale on sageli pikk ja vaevarikas. Mõned riigid liiguvad kiiremini kui teised. Me näeme seda endise Nõukogude Liidu riikide pealt, kelle esindajad on nüüd meie täieõiguslikud kolleegid siin Euroopa Parlamendis.

Teised riigid liiguvad edasi mõnevõrra aeglasemalt – ehk on Ukraina näide selle kohta. On küll oluline tunnistada, et Ukraina on teinud edusamme, kuid tööd tuleb jätkata. Et luua tõeline demokraatia, peab ta esiteks edendama kodanikuühiskonda, teiseks lõpetama riigi kontrolli, eriti valitsusväliste organisatsioonide üle, kolmandaks rajama tõeliselt sõltumatu kohtusüsteemi ning neljandaks peab seal olema vaba ja tugev opositsioon.

Korralik demokraatia ei ole vaba, tugeva ja elujõulise opositsioonita võimalik. Meie Euroopa Liidus peame kasutama kõiki vahendeid, et julgustada Ukrainat oma teed lõpuni käima ja looma tõelise demokraatia. Ukraina on teinud edusamme, ent peab veel veidi edasi liikuma.

Sari Essayah (PPE). - (FI) Lugupeetud juhataja! Julia Tõmošenko vastu esitatud süüdistused on, nagu ta ise on öelnud, puhtalt poliitilise iseloomuga. Samuti tuleb meenutada, et korrupsioonis süüdistatakse või kahtlustatakse mitmeid teisi tema valitsuse endisi liikmeid.

Minu meelest oli see Kristiina Ojulang, kes veidi aega tagasi ütles, et meie ei ole kohus. Me ei ole siin selleks, et otsustada, kas need inimesed on süüdi või süütu. Selle asemel tahame kõigile meenutada, kui tähtis on tagada, et sellised menetlused ei oleks mingil juhul valikulised, vaid et need oleksid avatud ja mittediskrimineerivad.

Lubage mul avaldada paruness Ashtonile tänu selle eest, et ta juba maikuus väljendas muret Ukraina opositsioonijuhtide vastu esitatud süüdistuste ja nende võimalike poliitiliste eesmärkide pärast. Me peame seda teed jätkama ja tagama, et kohtumenetlused Ukrainas ei muutu valikulisteks ega opositsioonivastasteks.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Ukraina on demokraatlik ja sõbralik riik ning Euroopa Liidu partner. Kuid Ukraina peab Euroopa standardid võtma omaks ka kohtumõistmise valdkonnas, mida praegu iseloomustavad politiseeritud kohtumenetlused, kus süüdistatavatel puuduvad menetluses osalemiseks vajalikud õigused ja vahendid ning mis mõnel juhul on puhtalt poliitilised. Tegemist on võimul oleva valitsuse poliitiliste vastaste tembeldamisega kurjategijateks ning selle ainus eesmärk seisneb opositsiooni kõrvaldamises ja vaigistamises. Endist peaministrit Julia Tõmošenkot ja tema ministreid rünnatakse näidisprotsessidega, mitte aga poliitilises väitluses, mis oleks küll tuline, kuid see-eest tõsiseltvõetav ja läbipaistev. Ukraina valitsus peab austama opositsiooni, kasutamata kohtuvõimu relvana, ning järgima demokraatliku riigi reegleid ja inimõigusi, nagu ta on idapartnerluse lepingutes kohustunud tegema.

Eija-Riitta Korhola (PPE). - (FI) Lugupeetud juhataja! Ukraina endine peaminister Julia Tõmošenko on pidanud sel kevadel vastama mitmele korrupsioonisüüdistusele ning

veebruaris takistas reisikeeld teda meiega Brüsselis kohtumast. Kui Tõmošenko lõpuks süüdi mõistetakse, ähvardab teda kuni kümneaastane vanglakaristus.

Taust ja kontekst tekitavad aga ebamugavaid küsimusi ja muret nende süüdistuste osaliselt poliitiliste tagamaade pärast. Meie resolutsioonis tõstetakse õigesti esile poliitilise opositsiooni juhtide vastu esitatud süüdistused, mis näivad üha valikulisemad, ning rõhutatakse vajadust tagada uurimise ja kohtumenetluse läbipaistvus.

Korruptsioonivastane võitlus ja õigusriigi tugevdamine ei ole üksnes ELi ja Ukraina suhete süvendamise eeldus, vaid ka Ukraina demokraatliku arengu edendamise vältimatu tingimus. Ukraina uued poliitilised juhid peavad ilmutama vastutustundlikkust ja hakkama ellu viima reforme, mis jäid pärast oranži revolutsiooni pooleli.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Austatud juhataja! Resolutsiooni ettepanekut Ukraina eelmise valitsuse liikmete kohta on vaja selleks, et tagada Euroopa Liidu aluspõhimõtete järgimine, alustades inimõiguste austamisest. Suurimat muret ei põhjusta mitte Ukraina kohtusüsteem, vaid poliitikute võimalik sekkumine kohtumõistmisse. Euroopa Liit kui õiguse ja väärtuste ühendus peab Ukraina eelmise valitsuse liikmeid toetama, et tagada süütuse presumptsiooni põhimõtte ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni järgimine.

Tahaksin rõhutada vajadust jätkata ja kiirendada Ukrainas reformide elluviimist ning viia Ukraina õigusaktid vastavusse Euroopa Liidu õigusnormide ja kohustustega, sest need on peamised tegurid, mis lähendavad Ukrainat Euroopa Liidule. Ukraina reformiprotsessi edukus sõltub demokraatlike põhimõtete, õigusriigi põhimõtete ja läbipaistvuse edendamisest ja tagamisest. Mis puudutab Julia Tõmošenko ja eelmise valitsuse liikmete vastu esitatavaid süüdistusi, siis süüdistusele võimu kuritarvitamises ei saa vastata võimu kuritarvitamisega. Demokraatia peab Ukrainas edasi arenema ja meie saame seda protsessi toetada.

Günther Oettinger, komisjoni liige. – (DE) Lugupeetud juhataja, austatud parlamendiliikmed! Euroopa Komisjon jälgib Julia Tõmošenko, Juri Lutsenko ja teiste Ukraina valitsuse endiste liikmetega seotud sündmusi Ukrainas väga tähelepanelikult, nagu seda teevad ka Euroopa Parlament ja parlamendifraktsioonid. Oleme alates selle aasta algusest selgelt väljendanud oma muret, et kõnealused juhtumid võivad olla poliitiliselt motiveeritud. Euroopa Liidul on selles riigis oma esindus ja ta jälgib toimuvat tähelepanelikult.

Paar päeva tagasi Ukraina kohta avaldatud eduaruandes esitatakse põhjalik ülevaade selles riigis möödunud aastal valitsenud olukorrast. Meie hinnang olukorrale, mis ei ole muutunud, näitab vajadust kohtusüsteemi ulatusliku reformi ja korruptsioonivastaste meetmete järele. Aruandes rõhutatakse, et kriminaaluurimistes ja kriminaalmenetlustes tuleb järgida õigusriigi põhimõtteid ning kohtumenetlused peavad olema õiglased, erapooletud ja sõltumatud, et kriminaalõigust ei kuritarvitataks poliitilistel eesmärkidel.

Endiste valitsuse liikmete juhtumites tuleb teha selget vahet kriminaal- ja poliitvastutusel. Kinnipidamise ja vahistamise ning reisipiirangute ülemäärane kasutamine jätavad samuti mulje meelevaldselt õigusemõistmisest.

Samal ajal on suur osa Ukraina kodanikuühiskonnast, kogu maailma ekspertidest ja Ukrainas tegutsevatest välisettevõtjatest kindlalt veendunud, et eri pooled avaldavad Ukraina kohtutele tugevat survet. Loodame, et kohtusüsteemi reformimise seaduse tulevastes muudatustes võetakse arvesse Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni avaldust ja need probleemid lahendatakse.

Tahaksin rõhutada, et me peame õigusriigi kaitsmist Ukrainas väga tähtsaks. Tahame selle riigiga sõlmida tihedamaid lepingulisi sidemeid assotsieerimise ja majandusliku lõimumise alusel. Selle eelduseks on laitmatult toimiv, sõltumatu ja läbipaistev kohtusüsteem.

Me ei taha ühelgi konkreetsel juhul poolt valida, kuid ootame Ukrainalt põhimõtteliste muudatuste tegemist oma süsteemis, et tagada erapooletud, õiglased ja läbipaistvad kohtumenetlused. Oleme veendunud, et Ukraina stabiilsus ja Ukraina kodanike usaldus riigi ametiasutuste vastu sõltuvad edusammudest selles valdkonnas.

Meievahelise lõimumise kiirus ja ulatus sõltuvad sellest, kas Ukraina suudab täielikult tagada inimõiguste, demokraatia põhimõtete ja õigusriigi põhimõtete järgimise. Need põhimõtted ei tohi mingil moel kahtluse alla sattuda. See järeldus on kooskõlas Euroopa naabruspoliitika läbivaatamise tulemustega.

Järgmise paari nädala jooksul toimuv ELi ja Ukraina koostöönõukogu kohtumine annab meile võimaluse arutada mitmeid küsimusi, mis on meie suhetes olulised, ning edastada Ukrainale selged sõnumid, mis on kõnealuse valdkonna reformimise tähtsuse küsimuses samasugused nagu teie omad.

Meile teeb heameelt Ukraina otsustavus lõpetada assotsieerimislepingu üle peetavad läbirääkimised enne selle aasta lõppu. Seni on kõik kenasti läinud. Kuid Ukraina peab viima ellu vajalikud ulatuslikud reformid, eelkõige kohtusüsteemi, valimissüsteemi ja põhiseaduse reformi, et ta saaks kasutada võimalusi, mida see leping seoses Euroopa Liiduga assotsieerimise ja majandusliku lõimumisega võib pakkuda. Lisaks peab riik võtma otsustavaid meetmeid korrupsiooni tõkestamiseks.

Ukraina ei ole selles üksi, kuid ta peab ilmutama tingimusteta kavatsust rakendada põhjalikumaid ja kaasavamaid reforme, kui ta tahab Euroopa Liidule lähemale liikuda. Me pakume Ukrainale sisereformide elluviimisel ka edaspidi märkimisväärset toetust.

Lõpetuseks tahaksin öelda, et kui kohtumenetlus on nõuetekohane, siis austame seda täielikult ja vastu vaidlemata. Loodame, et saame Kiievis ja Brüsselis jätkata nii Ukraina ametivõimudega kui ka opositsiooniga avatud ja läbipaistvat dialoogi Ukraina sisereformidest ja Ukraina tihedamast lõimumisest Euroopa Liiduga. Tänan teid väga.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Peatselt algab hääletamine.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Alexander Mirsky (S&D), kirjalikult. – Mind üllatas Euroopa Parlamendi mõne poliitilise jõu soov toetada Ukraina endisi liidreid nii moraalselt kui ka poliitiliselt. Teadaolevalt on Euroopa Rahvaparteil Julia Tõmošenko blokiga koostööleping. Oleks huvitav teada, kas selles lepingus on punkt õiguskaitse ja advokaatide teenuste pakkumise kohta.

Tänane resolutsioon sarnaneb rohkem kaebuse kui Euroopa Parlamendi dokumendiga. Ma pean vajalikuks teatada, et kellelgi pole õigust sekkuda kohtumenetlusse ja prokuratuuri tegevusse. Kui anname prokuröri tööle hinnangu juba enne uurimise lõppu, takistame õigusemõistmist.

Euroopa Parlament ei ole advokaadibüroo. Me peaksime sellistel juhtudel ootama uurimise lõpuni. Peaksime soovitama süüdistatavatel teha uurimisorganitega koostööd. Meil ei ole mingit õigust avaldada Ukraina kohtusüsteemile survet, sest seda võib pidada sekkumiseks riigi siseasjadesse.

Olen kategooriliselt resolutsiooni P7_TA-PROV(2011)0272 vastu, sest pean seda jõhkraks surveavalduseks Ukraina valitsusele.

Bogusław Sonik (PPE), *kirjalikult*. – (PL) Ukraina prioriteetideks Euroopa Nõukogu ministrite komitee eesistujana on muu hulgas inimõiguste rikkumiste ärahoidmine ja õigusriigi põhimõtete toetamine. Ukraina on võtnud ka kohustuse üles ehitada demokraatia kohalikul tasandil ning tugevdada kohalikku omavalitsust. Samal ajal on Helsingi komitee hoiatanud, et Ukraina rikub Euroopa inimõiguste konventsiooni. Opositsiooni tähtsamate liikmete ja valitsuse endiste liikmete suhtes rakendatud ennetavad vahistamised ja riigist lahkumise keeld heidavad varju Ukraina prokuratuuri objektiivsusele. Euroopa Parlamendi arvates ei ole juurdlusprotsess piisavalt läbipaistev ning kohaldatavad protseduurilised meetodid on eaproportsionaalsed. Euroopa Parlamendil tuleks paluda Ukraina peaprokuröri see keeld tühistada.

Tõeline probleem seisneb aga jätkuvas demokraatlike reformide puuduses Ukrainas. Euroopa Nõukogu Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressil 2011. aasta märtsis selgitasid Ukraina esindajad, et kommunistliku mineviku pärandist lahtisaamiseks on vaja rohkem aega. Olen nõus, et demokraatia saavutamine ei ole kerge, kuid see nõuab tahet viia läbi muutusi ja võtta jõulisi meetmeid. Nõukogude Liidu lagunemisest on möödunud juba piisavalt aega ja ülejäänud post-kommunistlikud riigid on teinud märkimisväärseid edusamme. Pluralistliku õigusriigi süsteemi loomiseks peab Ukraina alustama oma valimisseaduse ja kriminaalõiguse alaste õigusaktide tõhusast muutmisest. Euroopa Liidul tuleb kõigest hoolimata kindlalt nõuda, et tema esitatavaid nõudmisi täidetakse, eelkõige tema märgatava panuse tõttu idapartnerluse ja naabruspoliitikasse.

13. Häälletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

13.1. Madagaskar (B7-0353/2011)

13.2. Guantánamo: lähiajal tehtav surmanuhtlust käsitlev otsus (B7-0361/2011)

– Enne muudatusettepaneku 12 hääletust:

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Palun hääletuse segamise eest vabandust. Tahaksin vaid paluda, et muudatusettepanek 9 pandaks lõikesse 7, mitte lõikesse 4.

Ma arvan, et sellega on tehtud viga. Muudatusettepanek 9 puudutab õigust õiglasele kohtumõistmisele ja kui see vastu võetakse – mis mind üllataks, aga siiski –, tähendaks see, et muudatusettepanek 12, mis räägib hoopis teisest asjast, langeb ära.

(Parlament nõustus tehnilise parandusega.)

13.3. Ukraina: Julia Tõmošenko ja teiste eelmise valitsuse liikmete juhtumid (B7-0363/2011)

14. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

15. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

16. Registreeritud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 123) (vt protokoll)

17. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

18. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

19. Istungjärgu vaheaeg

(Istung lõppes kell 16.55.)

LISA (kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Nende vastuste eest vastutab üksnes Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik.)

Küsimus nr 1, mille esitas Bernd Posselt (H-000195/11)

Teema: EULEX Põhja-Kosovos

Milline on nõukogu hinnangul Kosovos ning eelkõige Põhja-Kosovos ja Mitrovicas tegutseva Euroopa Liidu õigusriigimissiooni EULEX tulemuslikkus ning milliseid meetmeid võtab nõukogu kõnealuse olulise missiooni töö parandamiseks?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2011. aasta juuni osaistungjärgul Strasbourgis.

26. aprillil 2010 tõstis nõukogu rahuloluga esile EULEX Kosovo saavutatud senised tulemused keerulises keskkonnas kohtu- ja õiguskaitseasutuste abistamisel ning õigusriigi reformide edendamisel, sealhulgas delikaatsete kriminaalasjade kohtusse saatmisel ja lahendamisel. Nõukogu avaldas toetust missiooni plaanile tugevdada oma jõupingutusi võitluses organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooniga.

Enne oma esialgse tegevusvalmiduse saavutamist 2008. aasta detsembris andis EULEXi missioon olulise panuse sellise keskkonna saavutamiseks – mida üha enam nõuavad ka kosovolased –, kus keegi ei seisaks seadusest kõrgemal. Kõrgete ministrite, poliitikute, juhtivametnike, kaasa arvatud Keskpanga presidendi, endise Kosovo Vabastusarmee (KLA) ülemate ja äriinimeste uurimisega andis missioon tõsise hoobi sealsele arusaamale karistamatusest.

Mitusada uurimist on käimas. EULEXi kohtunikud on välja kuulutanud juba rohkem kui 180 kohtuotsust arvukates korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega seotud kohtuasjades. Toimunud on umbes 1150 ärakuulamist ning EULEXi prokurörid on tegelenud rohkem kui 1300 kohtuasjaga, sealhulgas umbes 50 kaasusega organiseeritud kuritegevuse ja peaaegu 100 kaasusega korruptsiooni valdkonnast.

Missioon on teinud märkimisväärseid edusamme ka inim- ja elundikaubandusega võitlemisel, eelkõige selliste suurte kohtuasjade kaudu nagu Tisza (inimeste salaja üle piiri toimetamine) ja Medicus (elundikaubandus).

Pooleli on mitu uurimist seoses kuritegevusega riigi põhjaosas. Kuna EULEX avas 2008. aasta detsembris – peaaegu üheksa kuud pärast sulgemist – uuesti Mitrovica kohtu, viisid rahvusvahelised kohtunikud ja prokurörid, keda toetab paljurahvuseline kohalikest Kosovo serblastest ja albaanlastest koosnev meeskond, lõpule ei rohkem ega vähem kui 35 kohtuprotsessi. EULEXi pädevusse kuuluvaid kuritegusid uuris EULEXi kohtunike ja prokuröride meeskond nõuetekohaselt ja langetas neis asjus sobiva otsuse, kuigi kohalikud kohtunikud ja prokurörid ei ole veel naasnud. Kohalik paljurahvuseline uurimismeeskond on teinud suuri edusamme tuhandete kohtutoimikute ülesotsimisel, korrastamisel ja registreerimisel.

EULEXi tolli- ja piirivalveametnikud viibivad pidevalt piiriületuskohtades nr 31 ja 1. Pärast EULEXi lähetamist on salakaubavedu riigi põhjaosas vähenenud isegi 60%, mistõttu on tegelikult suurenenud nii Belgradi kui ka Priština tulud. Kogu piiriületuskohtades kogutud teavet jagatakse Belgradi ja Priština ning riiki saabuvad inimesed registreeritakse keskandmebaasis.

Hiljuti moodustas missioon kooskõlas uue missioonijuhiga Xavier Bout de Marnhaci prioriteetidega Mitrovica rakkerühma (Task Force Mitrovica, TFM), EULEXi politsei- ja tolliuurijate ning prokuröride üksuse. TFMi eesmärk on võidelda raskete kuritegudega jälitustegevuse abil, et tugevdada õigusriiki nii Ibari põhja- kui ka lõunaosas. 17. mail organiseeritud kuritegevuses kahtlustatava isiku vahistamine Zubin Potokis on järjekordne tõestus EULEXi tegevusest.

Lisaks kaasneb EULEXi tegevusega riigi põhjaosas aktiivne suhtekorraldus, näiteks uimastivastaste kampaaniate näol.

*

* *

Küsimus nr 2, mille esitas Jim Higgins (H-000198/11)

Teema: liiklusohutus

Eesistujariik Ungari märkis oma tegevuskavas, et teeb „kõik endast oleneva, kiirendamiseks käimasolevaid läbirääkimisi liiklusohutusega seotud liiklusnõuete rikkumise alase piiriülese teabevahetuse üle”.

Kuna Ungari eesistujariigiks olemise aeg on lõppemas, siis milliseid meetmeid on nõukogu eespool nimetatud eesmärgi saavutamiseks võtnud?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2011. aasta juuni osaistungjärgul Strasbourgis.

Nagu auväärt parlamendiliige hästi teab, on liiklusohutusega seotud liiklusnõuete rikkumise alast piiriülest teabevahetust hõlbustava direktiivi vastuvõtmine eesistujariigi Ungari jaoks esmatähtis.

Nõukogu pädevad ettevalmistavad organid vaatasid läbi eespool nimetatud direktiivi eelnõu ning eesistujariik on pidanud Euroopa Parlamendi raportööri ja variraportööridega mitu mitteametlikku kohtumist, eesmärgiga uurida mitteametlikult võimalikke kompromisskohti, et oleks võimalik jõuda kokkuleppele teisel lugemisel enne 2011. aasta juuni lõppu.

Nagu eespool teatavaks tehti, teeb eesistujariik Ungari kõik endast oleneva, et jõuda Euroopa Parlamendiga selle teabe suhtes kokkuleppele enne eesistumisaja lõppu.

*

* *

Küsimus nr 3, mille esitas Vilija Blinkevičiūtė (H-000202/11)**Teema: valimistele vaba ja takistamatu juurdepääsu takistuste kaotamine puudega inimeste jaoks, et nad saaksid vältida oma kodanikutahet**

Ungari, kes on sel poolaastal Euroopa Liidu Nõukogu eesistuja, mainib oma programmis teiste oluliste prioriteetide seas puudega inimeste Euroopa strateegiat (2010–2020), milles nähakse nimelt ette võitlus puudega inimeste diskrimineerimise vastu ning nende põhi- ja inimõiguste kasutamise tagamine.

Kas eesistujariigi arvates ei peaks liikmesriigid kaotama takistused, mis takistavad valimistele vaba ja takistamatut juurdepääsu puudega inimeste jaoks, kes ei pääse vältida oma kodanikutahet ega saa kasutada oma kodanikuõigusi? Kahjuks on füüsiliselt kohandamata keskkonna tõttu võimalik valimistel osaleda ainult murdosal puudega inimestest.

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2011. aasta juuni osaistungjärgul Strasbourgis.

Spetsiaalsete meetmete võtmine selle tagamiseks, et kõikidel kodanikel oleks võimalik hääletada, kuulub liikmesriikide pädevusse. Ent nõukogu peab väga oluliseks puudega inimeste täielikku osalemist ühiskonnaelus teistega võrdsel alusel. Nõukogu ja liikmesriikide poolt 7. ja 8. juunil 2010 vastu võetud resolutsioonis ⁽⁵⁾ käsitatakse juurdepääsu ühiskonnaelule puudega inimeste täieliku ühiskonda kaasamise ja selles osalemise eeltingimusena. Samuti käsitatakse 29. veebruari 2008. aasta resolutsioonis ⁽⁶⁾ juurdepääsetavuse parandamist kui autonoomia, kaasatuse ja osalemise eeltingimust, ning see võimaldab puudega inimestel kasutada inimõigusi ja põhivabadusi.

Komisjoni ettepanek ⁽⁷⁾ võtta vastu uus diskrimineerimisvastane direktiiv, mis sisaldab ka sätteid juurdepääsu parandamise kohta, on nõukogus arutlusel.

Peale selle on nõukogu kutsunud ⁽⁸⁾ liikmesriike ja komisjoni korduvalt üles edendama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni ratifitseerimist ja kohaldamist. Selles konventsioonis käsitletakse selgesõnaliselt ⁽⁹⁾ poliitilises ja avalikus elus tõhusa ja täieliku osalemise küsimust, ning tagatakse, et hääletusprotseduurid, -vahendid ja -materjalid on sobilikud ja juurdepääsetavad, soodustatakse abistavate ja uute tehnoloogiate kasutamist ning lubatakse isiklikul abistajal neid hääletamisel abistada.

Lõpetuseks koostas eesistujariik Ungari seoses komisjoni uue puudega inimesi käsitleva Euroopa strateegiaga (2010—2020) ⁽¹⁰⁾, mis keskendub peamiselt ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamisele, mitu hetkel nõukogu ettevalmistavates organites arutlusel olevat nõukogu järelduste eelnõud.

⁽⁵⁾ 10173/10.

⁽⁶⁾ 6769/08.

⁽⁷⁾ 11531/08. Viimane eduaranne: 16335/10.

⁽⁸⁾ 10173/10.

⁽⁹⁾ UNCRPD, ELT L 23/36, 27.1.2010, artikkel 29.

⁽¹⁰⁾ 16489/10.

*
* *

Küsimus nr 4 , mille esitas Gay Mitchell (H-000204/11)

Teema: liiklusohutus

Käesoleval suvel suunduvad paljud Briti ja Iiri perekonnad taas puhkusele Lõuna-Euroopasse. Arvukad turistid Iirimaaalt sõidavad praamiga Corkist või Rosslare'ist Roscoffi ja Cherbourgi, ning paljud Briti turistid reisivad autoga La Manche'i tunneli kaudu Doverist Calais'sse. Need reisijad veedavad paar nädalat Prantsusmaal, Saksamaal, Hispaanias või muudes ELi riikides, kus on parempoolne liiklus. Kuna Iirimaa ja Suurbritannias on liiklus vasakpoolne ja nende maade elanikud ei ole parempoolse liiklusega harjunud, on põhjust muretsemiseks. Liiklusõnnetused on palju tõenäolisemad, kui vasakpoolseks liikluseks mõeldud autoga sõidetakse parempoolses liikluses. Kas nõukogul on olemas strateegia, kuidas parandada nende liiklejate ohutust, kes välisriikides sel moel reisivad?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2011. aasta juuni osaistungjärgul Strasbourgis.

Nõukogu leidis oma liiklusohutust käsitlevates järeldustes ⁽¹¹⁾, mis võeti vastu 2. ja 3. detsembri 2010. aasta kohtumisel, et liiklusõnnetuses hukkunute ja vigastatute arv on jätkuvalt lubamatult suur, ning rõhutas kiirteede, maanteed, tänavate ja sõidukite inimvõimetele kohandamise olulisust.

Peale selle tuleks nõukogu arvates taristu ja sõidukid kavandada selliselt, et vältida ja piirata inimliku eksimuse ja sobimatu käitumise tagajärgi, ning ta tunnistas vajadust luua teede taristu ja arendada välja kõrgetele liiklusohutusnõuetele vastav teedevõrk.

Nõukogu ei ole siiski auväärt parlamendiliikme tõstatatud konkreetset probleemi uurinud.

*
* *

Küsimus nr 5 , mille esitas Marian Harkin (H-000213/11)

Teema: Euroopa toomine kodanikele lähemale

Mida on nõukogu ette võtnud, et saavutada üks oma tähtsamatest eesmärkidest – tuua Euroopa kodanikele lähemale?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2011. aasta juuni osaistungjärgul Strasbourgis.

Euroopa Liidu lepingu artiklis 10 on sätestatud, et „igal kodanikul on õigus osaleda liidu demokraatias. Otsused tehakse nii avalikult ja nii kodanikulähedaselt kui võimalik.” Euroopa Liidu lepingu artikli 11 kohaselt annavad institutsioonid kodanikele ja esindusühendustele

⁽¹¹⁾ Dok. 16951/10.

sobival viisil võimaluse teha teatavaks ja vahetada avalikult oma seisukohti liidu tegevuse kõigis valdkondades.

Nende eesmärkide saavutamiseks ja osalusdemokraatia tugevdamiseks on Euroopa Liidu lepingu artiklis 11 sätestatud kodanikualgatus, mis on üks peamisi Lissaboni lepinguga kaasnevaid uuendusi. Seda aluslepingu sätet rakendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ⁽¹²⁾ kaudu. Liikmesriigid ja komisjon peavad võtma selle rakendamiseks vajalikud meetmed 1. aprilliks 2012, mil määrus hakkab kehtima. Lisaks kõikidele neile meetmetele on Euroopa Liidu lepingu artiklis 12 sätestatud, et liidu otsuste tegemisel osalevad ka riikide parlamendid.

Peale selle tunnustas ja toetas nõukogu Euroopa Parlamendi ja komisjoni algatust luua ühine läbipaistvusregister ning juunis, mil on kavas see käivitada, teeb nõukogu ühepoolse avalduse, milles rõhutab selle uue vahendi väärtust ja nõukogu toetust sellele.

Nõukogu on valmis alustama kolmepoolset arutelu, et hinnata nõukogu võimalikku rolli registris.

Lisaks sellele on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 kohaselt kõik nõukogu istungid, kui see arutab ja hääletab seadusandlike aktide eelnõusid, avalikud ja Internetis kättesaadavad.

Mis puutub üldsuse juurdepääsu dokumentidele, tegi komisjon ettepaneku sõnastada uuesti 30. mai 2001 määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele ⁽¹³⁾, et laiendada üldsuse õigust pääseda juurde kõikide liidu institutsioonide, organite ja asutuste dokumentidele. Ettepanekut arutatakse seadusandliku tavamenetluse raames. Peale selle näitab nõukogu dokumentide avalikus registris tehtud üha suurem päringute arv, et see vahend on oluline Euroopa Liidu tegevust jälgida soovivate kodanike jaoks.

Üldisemalt võttes on nõukogu eesmärk suhelda kodanikega selgel ja läbipaistval viisil. Sellega seoses lööb nõukogu ka edaspidi aktiivselt kaasa Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoni 22. oktoobril 2008 allkirjastatud poliitilise avalduse „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel” ⁽¹⁴⁾ elluviimisel.

Avalduse kohaselt määravad kolm institutsiooni, austades iga ELi institutsiooni ja liikmesriigi isiklikku vastutust oma teavitusstrateegia ja –prioriteetide vallas, igal aastal institutsioonidevahelise teaberühma raames kindlaks piiratud arvul ühiseid teavitusprioriteete.

Selles küsimuses oma seisukoha kujundamisel kogub nõukogu liikmesriikide arvamusi selle tagamiseks, et kõikide kodanikeni jõudmiseks tuntakse teavitustegevuste ja -kampaaniate vastu huvi riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

(12) ELT L 65, 11.3.2011, lk 1.

(13) EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

(14) 13712/08.

*
* *

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 16, mille esitas Liam Aylward (H-000207/11)

Teema: tööohutus ja surmaga lõppenud tööõnnetused

ELi kahekümne seitsmes liikmesriigis sureb igal aastal tööõnnetuste tõttu mitu tuhat töötajat ning umbes 2,9% töötajatest on sattunud tööõnnetusse, mis on põhjustanud nende eemalejäämise töölt vähemalt kolmeks päevaks.

Kas komisjon võiks öelda, milliseid meetmeid on võetud selle äärmiselt tõsise olukorra lahendamiseks?

Kuidas hindab komisjon aastatel 2007–2012 kehtivat strateegiat? Kas see on olnud edukas oma eesmärkide ja sihtide saavutamisel ning surmaga lõppenud tööõnnetuste riski vähendamisel ELis?

Mis olukorras on praegu konsulteerimisprotsess Euroopa tervishoiu ja tööohutuse uue strateegia üle aastateks 2013–2020?

Vastus

Kuigi ELi statistikast nähtub, et surmaga lõppenud ja tõsiste tööõnnetuste arv on märkimisväärselt vähenenud ⁽¹⁵⁾, on komisjon nõus, et kogu ELis tööõnnetuste ja kutsehaiguste esinemisjuhtude arvu vähendamiseks on veel arenguruumi.

Euroopa tervishoiu ja tööohutuse strateegia aastateks 2007–2012 ⁽¹⁶⁾ eesmärk on vähendada tööõnnetuste arvu nimetatud perioodil 25% võrra. See on ambitsioonikas eesmärk, arvestades tööõnnetuste arvu üldist vähenemist eelmise ELi strateegiaga ⁽¹⁷⁾ hõlmatud perioodil. Selle eesmärgi saavutamise juures mängivad esmatähtsat rolli riiklikud strateegiad, mille liikmesriigid peavad ajavahemikku 2007–2012 puudutava strateegia raames vastu võtma ning mis peaksid andma liikmesriikidele ja riiklikele ametiasutustele näpunäiteid tööõnnetuste ennetamise nimel. Lisaks võeti 2007. aastal vastu nõukogu soovitus kehavigastuste vältimise ja ohutuse edendamise kohta ⁽¹⁸⁾, milles samuti kutsutakse liikmesriike üles koostama riiklike õnnetusjuhtumite vältimise kavasad.

Vahekokkuvõttes ⁽¹⁹⁾ kinnitatakse, et kehtiva tervishoiu- ja ohutusstrateegia eesmärk on enamjaolt saavutatud, hoolimata alates 2007. aastast ELis toimunud muutustest ning eelkõige finants- ja majanduskriisi mõjust. Strateegia tõhusust selle 25%-lise vähendamise

⁽¹⁵⁾ Eurostati andmebaasi jaoks kasutatava Euroopa tööõnnetuste statistika metoodika põhjal:
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/health/health_safety_work/data/database.

⁽¹⁶⁾ Komisjoni teatis „Töö kvaliteedi ja tootlikkuse parandamine: ühenduse tervishoiu ja tööohutuse strateegia aastateks 2007–2012” (KOM(2007)0062 lõplik, 21. veebruar 2007).

⁽¹⁷⁾ Tööõnnetusi käsitleva Euroopa tööõnnetuste statistika (ESAW) ühtlustatud andmete kohaselt vähenes aastatel 2000–2006 tööõnnetuste arv 25% võrra. Ajavahemikus 1995–2005 vähenes tööõnnetuste arv 15 liikmesriigiga ELis 27,4%, võrreldes 42,4%-ga surmaga lõppenud õnnetuste puhul (vt „Tööõnnetuste põhjused ja asjaolud ELis”, Euroopa Komisjon, EMPL, 2009).

⁽¹⁸⁾ (2007/C 164/01) – 31. mai 2007.

⁽¹⁹⁾ Komisjoni talituste töödokument „ELi tervishoiu ja tööohutuse strateegia 2007–2012 vahekokkuvõte” (SEK(2011)0547 lõplik, 27. aprill 2011).

saavutamisel on võimalik lõplikult hinnata alles siis, kui võrdlusaasta 2012 kohta on olemas ametlikud andmed ⁽²⁰⁾, aga vahepeal esitatakse ajutised hinnangud. Ajavahemikku 2007–2009 puudutavate andmete ⁽²¹⁾ kohaselt on see arv vähenenud viieteistkümnes, püsinud muutumatuna neljas ja suurenenud kolmes liikmesriigis. Ülejäänud viies liikmesriigis toimunud muutus ei ole olnud märkimisväärne.

On alustatud laiapõhjalist arutelu 2013–2020. aasta strateegia prioriteetide väljaselgitamiseks, samal ajal kui kolmepoolse tööhutuse ja töötervishoiu nõuandekomitee asjaomane tööühm abistab komisjoni kehtiva strateegia lõpliku hindamise läbiviimisel ja tulevase strateegia väljatöötamisel.

*
* *

Küsimus nr 17, mille esitas Jutta Steinruck (H-000211/11)

Teema: praktikantide olukord Euroopas

Saksamaa ametiühingute keskliidu (DGB) hiljutises uuringus toodi taas esile praktikantide ebakindel olukord. Kõrgkooli lõpetanud üliõpilastest läheb praktikale 28%, kellest 40% ei saa töötasu. Olukord nõuab kiiret lahendamist, sest ettevõtetel on saanud harjumuseks asendada alalised töötajad kõrgelt kvalifitseeritud praktikantidega neile piisavat töötasu maksmata. See probleem valitseb kogu Euroopas. Itaalias on peaaegu pooltel praktikantidel magistrikraad ning olukord on sarnane ka teistes liikmesriikides, nagu Prantsusmaa, Austria ja Ühendkuningriik: tundub, et alatasustatud praktikantide arv suureneb pidevalt.

Kas komisjon on peale nimetatud põhjaliku uuringu võtnud lühiajalises plaanis ette veel midagi, et noorte töötajate ärakasutamisele Euroopas lõpp teha?

Kuidas saaks komisjon nõuda, et liikmesriigid muudaksid oma õigusnormid selgemaks ja lihtsustaksid praktikantide vahetust teiste liikmesriikidega?

Algatuses „Noorte liikuvus” nimetatakse „praktika kvaliteediraamistikku”. Millal võiks oodata selle raamistiku valmimist? Kas noorte töötajate integreerimiseks tööturule on kavandatud ka muid algatusi?

Vastus

Komisjon on teadlik auväärt parlamendiliikme tõstatatud mureküsimusest ja sellest, et tihti kasutatakse praktikat alaliste töökohtade asemel. Samas leiab komisjon, et kvaliteetne ametipraktika võib aidata kaasa õppimise käigus omandatud teoreetiliste teadmiste ning töökohas vajalike oskuste ja pädevuste vahelise lõhe ületamisele. Seega lubas komisjon Euroopa 2020. aasta juhtalgatuse „Noorte liikuvus” raames teha 2012. aastal ettepaneku ametipraktika kvaliteediraamistiku loomiseks, samuti käsitleda õiguslikke ja halduslikke takistusi, mis seisavad ees riikidevahelisele praktikale suunamisel.

Lisaks sellele sisaldab „Noorte liikuvus” mitmeid algatusi noorte tööturule integreerimise edendamiseks, sealhulgas üleskutse, et liikmesriigid kaaluksid tähtajatute ühtsete töölepingute sisseviimist tööturu killustatuse probleemi käsilevõtmiseks; algatus „Sinu

⁽²⁰⁾ Põhimõtteliselt ei juhtu seda enne 2014. aastat, vastavalt Eurostati liikmesriikide andmete kogumise ja töötlemise kehtivale korrale (liikmesriigid peavad tööõnnetustest Eurostatile teada andma 18 kuu jooksul).

⁽²¹⁾ Tulemustabel 2009, milles on toodud 2009. aasta mais tööhutuse ja töötervishoiu nõuandekomitee valitsuse huvirühma läbiviidud uuringu tulemused ning mis tuginevad liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalministeeriumidele saadetud küsimustikele, on kättesaadav: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=153&langId=en&intPageId=683>.

esimene EURESi töökoht” ja uus Euroopa vabade töökohtade seire noorte liikuvuse edendamiseks ELi piires; üleskutse, et liikmesriigid töötaksid välja noortegarantiid, mis tagavad, et nelja kuu jooksul pärast koolist lahkumist oleksid kõik noored leidnud töö, jätkaksid haridusteed või osaleksid aktiveerimismeetmetes; ning programmi PROGRESS uue Euroopa mikrokrediidirahastu kasutuselevõtt, et suurendada juurdepääsu uute, sealhulgas noorte ettevõtjate rahastamisele.

*

* *

Küsimus nr 18, mille esitas Marian Harkin (H-000214/11)

Teema: Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi ühinemine

Kas komisjon võiks seoses mõningate ettepanekutega ühendada Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond ja Euroopa Sotsiaalfond kokkuvõtlikult esitada nende kahe fondi vahelised peamised erinevused ja samuti täpsustada oma seisukohta selliste ettepanekute suhtes?

Vastus

2013. aasta järgset Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi läbivaatamist silmas pidades uurib komisjon fondi praegust rahastamismehhanismi mõjutava kahe probleemi lahendamise eri võimalusi. Need probleemid on otsustamisele kuluv aeg ja oht, et eraldised võivad osutuda ebapiisavaks.

Komisjon tuletab meelde, et Euroopa Sotsiaalfond (ESF) loodi selleks, et suurendada tööhõivet ja tööleidmise võimalusi, soodustada kõrget tööhõivet ning suuremat arvu ja paremaid töökohti ning aidata kõige eelnimetatuga kaasa majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevdamisele. ESF toetab Euroopa tööhõivestrategiat ja liikmesriikide poliitikat, mis on suunatud täieliku tööhõive saavutamisele ning töö kvaliteedi ja tootlikkuse tagamisele, sotsiaalse kaasatuse parandamisele ning erinevuste vähendamisele riiklike, piirkondade ja kohaliku taseme tööhõives. EGF-i peamine erinevus võrreldes ESFiga on selles, et ESF-i raames rahastatakse mitmeaastaseid programme, mis toetavad pikaajalisi strateegilisi eesmärke, eelkõige muutuste ja ümberstruktureerimise ennetamist ja juhtimist. EGF omakorda pakub ühekordset, ajaliselt piiratud individuaalset toetust, millega aidatakse otseselt neid töötajaid, kes on töö kaotanud kaubanduse globaliseerumise või finants- ja majanduskriisi tagajärjel.

Juhul, kui Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond otsustatakse luua ESF-i osana alates aastast 2014 algavaks perioodiks, oleks siiski võimalik kaitsta EGF-i omapära, nähtavust ja eesmärke. Seda on võimalik saavutada ELi tasandi haru loomisega Euroopa Sotsiaalfondis ning sellele eraldi eelarvevahendite kehtestamisega. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi liitmine ESFiga lihtsustaks üksikute taotluste haldamist, sest see võimaldaks kasutada juba olemasolevaid Euroopa Sotsiaalfondi haldus- ja kontrollisüsteeme. Samuti tõhustaks see ennetava (ESF) ja parandava (EGF) toetuse sidusust.

Komisjon esitab oma ettepanekud EGF-i järglase kohta järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames, mis on kavas vastu võtta juuni lõpuks.

*

* *

Küsimus nr 21, mille esitas Giovanni La Via (H-000217/11)**Teema: struktuurifondide vahendite õigeaegne kasutamine ELi piirkondades**

Paljude ELi piirkondade ametlikest andmetest selgub, et selliste fondide vahendite nagu Euroopa Sotsiaalfond, Euroopa Regionaalarengu Fond jne kasutamisel piirkondades esineb sageli hilinemisi piirkondlikes tegevuskavades vahendite kasutamise valdkonnas püstitatud eesmärkide õigeaegses ja tõhusas saavutamises.

Kas komisjon võiks seoses nimetatud hilinemistega, mida tõendavad liikmesriikide asjaomased järelevalvesüsteemid, öelda, milliseid järeldusi võiks teha eelmisest finantsplaneerimise perioodist ja rakendada järgmisel 2013.–2020. aastat käsitleval perioodil, et kiirendada vahendite kasutamist ja kontrollida täpsemalt, kas eesmärgid saavutatakse ka tegelikult?

Vastus

Komisjon on auväärt parlamendiliikmega ühel meelel selles, et ühtekuuluvuspoliitika vahendite tulemusliku vastuvõtmise tagamine, vahendite tõhusat kasutamist ohustamata, on tõepoolest väga oluline küsimus. Komisjon arutles põhjuste üle, miks mõned liikmesriigid seisavad vahendite vastuvõtmisel silmitsi raskustega, ja uurib praegu võimalusi selle probleemi lahendamiseks.

Automaatse kohustustest vabastamise korra eesmärk on tagada projektide elluviimine mõistliku ajavahemiku jooksul ja soodustada finantsdistsipliini. Ajavahemikus 2007–2013 kehtiv kord ja selle võimalikud erandid on muutunud keerukamaks ning esialgne lihtsus on vähenenud. Selge ja üheselt mõistetav automaatne kohustustest vabastamise kord, ilma erandite või mööndusteta, lihtsustaks finantsjuhtimist nii liikmesriikide kui ka komisjoni jaoks. Et programme oleks võimalik mõistliku ajavahemiku jooksul alustada ja käivitada, kaalub komisjon võimalusi, kuidas saaks automaatne kohustustest vabastamise kord alata kõikide programmide puhul alates teisest aastast.

Komisjoni arvates võiks automaatse kohustustest vabastamise korra lihtsustamine kindlustada tasakaalu investeeringute kvaliteedi tagamise ning sujuva ja kiire rakendamise vahel.

*

* *

Küsimus nr 22, mille esitas Silvia-Adriana Țicău (H-000218/11)**Teema: ELi Doonau piirkonna strateegiat käsitlevate strateegiliste projektide ja rahaliste vahendite määratlemise seis**

Vastavalt nõukogu ja Euroopa Parlamendi soovile, mida nõukogu väljendas oma 18. ja 19. juuni 2009. aasta järeldustes ja Euroopa Parlament 20. jaanuari 2010. aasta resolutsioonis, esitas komisjon 8. detsembril 2010. aastal ELi Doonau piirkonna strateegia. Nõukogu võttis strateegia vastu 13. aprillil 2011. aastal, kuid Euroopa Parlament kutsus oma 15. veebruari 2011. aasta resolutsioonis liikmesriike ja komisjoni üles alustama Doonau piirkonna strateegia elluviimist, et selle piirkonna elanikkond saaks kasu strateegilistest ühisprojektidest, mis aitavad luua töökohti ja edendada piirkonna majanduslikku ja sotsiaalset arengut. 3. veebruaril 2011. aastal avalikustas komisjon Budapestis nende riikide ja piirkondade nimed, kelle ülesanne on koordineerida prioriteetseid tegevusi ELi Doonau piirkonna strateegia raames. Koordinaatorite ülesanne

on määratleda koostöös asjaomaste liikmesriikidega strateegia elluviimist võimaldavad mõõdetavad eesmärgid ja strateegilised projektid ning eeskätt vajalikud rahalised vahendid.

Kas komisjon võiks täpsustada, millises seisus on mõõdetavate eesmärkide ja strateegiliste projektide ning rahaliste vahendite ja nende rakendamise määratlemine? Millal need vastu võetakse ja avalikustatakse?

Vastus

ELi Doonau piirkonna strateegia rakendamise ettevalmistused edenevad jõudsalt. Pärast seda, kui komisjon strateegia eelmise aasta 8. detsembril vastu võttis, määratleti veebruaris Doonau piirkonna riikide prioriteetsed valdkonnad. Üldasjade nõukogu kinnitas strateegiat käsitlevad järeldused 13. aprillil. Prioriteetsete valdkondade koordinaatorite ja komisjoni esimene kohtumine toimus Ungaris 8.-9. mail. Juunis toimusid iga prioriteetse valdkonna stardikoosolekud. Enamik juhtrühmasid on moodustatud. Praegu koostatakse tööprogramme.

Edukas rakendamine on liikmesriikide kätes ja komisjon aitab seda protsessi hõlbustada. Koordinaatorite ülesanne on määratleda koostöös asjaomaste riikidega strateegia elluviimist võimaldavad mõõdetavad eesmärgid ja strateegilised projektid ning eeskätt vajalikud rahalised vahendid. Oma ülesannete täitmiseks kasutavad prioriteetsete valdkondade koordinaatorid tehnilise abi eelarveid. Põhiliselt on hõlmatud ühtekuuluvuspoliitika programmid, ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) koordinaatorid, Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi (ENPI) programmide esindajad, riiklikud rahastamisallikad ja peamised rahvusvahelised finantsasutused. Ajavahemikuks 2007–2013 on Doonau piirkonnale eraldatud üle 100 miljardi euro, mis on pärit struktuurifondidest ja ühtekuuluvusfondi programmidest. Strateegia ise ei paku eraldi rahastamisvahendeid.

Eesmärkide suhtes on komisjon seisukohal, et konkreetsete eesmärkide püstitamine parandab rakendusprotsessi. Toodud näited pannakse arutluse alla. Eesmärkide püstitamise tähtaeg on 2011. aasta juuni lõpp. Komisjon teavitab 27 ELi liikmesriigi esindajatest koosnevat kõrgetasemelist töörühma ja teisi osalevaid riike prioriteetsete valdkondade koordinaatorite tööst eesmärkide vallas septembris, et sel teemal edasi arutleda. Eesmärgid peaksid olema paigas 2011. aasta lõpuks.

*

* *

Küsimus nr 23, mille esitas Gilles Pargneaux (H-000201/11)

Teema: nõukogu 25. juuni 2009. aasta direktiivi 2009/71/Euratom (millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik) ülevõtmine

Praegu kuulub tuumaohutus liikmesriikide ainupädevusse. 2009. aastal võeti vastu direktiiv liikmesriikide tuumaohutuse suurendamiseks. Sellega pandi liikmesriikidele kohustus rajada tuumaohutuse tagamiseks siseriiklik raamistik ning seda pidevalt täiustada. Direktiiv suurendab riikide reguleerivate asutuste sõltumatust ja mõjuvõimu ning kinnitab tuumaseadme loa omajate esmavastutust. Liikmesriikidel on kohustus nõuda reguleerimise suurt läbipaistvust ning tagada korrapäraste sõltumatute ohutushinnangute läbiviimine. Liikmesriigid peavad käesoleva direktiivi rakendama hiljemalt 22. juuliks 2011.

Kas komisjon võiks öelda, kas selle direktiivi rakendamise protsess toimub kavakohaselt? Kui jah, kas komisjon võib siis kinnitada, et kõik liikmesriigid on antud direktiivi 22. juuliks 2011 edukalt üle võtnud?

Vastus

Ametlik tähtaeg, mis ajaks liikmesriigid peavad jõustama tuumaohutuse direktiivi ⁽²²⁾ ülevõtmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid, on 22. juuli 2011.

Komisjon ei saa enne ülevõtmisperioodi lõppu lõplikke ülevõtmismeeid kommenteerida.

*
* *

Küsimus nr 24, mille esitas Laima Liucija Andrikiene (H-000210/11)**Teema: traditsioonilisi taimseid ravimeid käsitleva direktiivi mõju ELi traditsioonilistele taimsetele ravimitele**

Traditsioonilisi taimseid ravimeid käsitlev direktiiv 2004/24/EÜ võeti vastu 31. märtsil 2004. See kehtestas traditsiooniliste ravimite loataotlustele mitmeid karme nõudeid (seoses geneetiliselt muundatud taimedega jms). Need nõuded on tekitanud tõsiseid raskusi eeskätt ELi eri traditsioonilistest kultuuridest pärinevate taimsete ainete tootmisele ja kasutamisele.

Kuidas hindab komisjon traditsioonilisi taimseid ravimeid käsitleva direktiivi rakendamist alates 31. märtsist 2004? Kuidas mõjutab see direktiiv traditsioonilisi taimseid ravimeid tootvaid väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning kas komisjon aitab sellistel väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatel kuidagi vajalikke lube saada? Kuidas mõjutavad nimetatud loataotlusnõuded taimsete ravimite hindu? Kas see direktiiv lubab kasutada (näiteks süstidena) ravimeid, mis on valmistatud taimedest, mida kasutatakse edukalt vähihaigete patsientide ja teiste pahaloomuliste haiguste ravis? Kas see direktiiv mõjutab homöopaatiliste ravimite tootmist ja kasutamist?

Vastus

Enne iga küsimuse üksikasjalikku käsitlemist tahaks komisjon rõhutada kahte punkti.

Kõik ravimid, sealhulgas taimsed ravimid, vajavad ELi turule viimiseks müügiluba. See on Euroopa ravimialaste õigusaktide põhioõue ja 60ndatel aset leidnud talidomiidi juhtumist saadud peamine õppetund.

Traditsioonilistel taimsetel ravimitel on mitmeid eripärasid, eelkõige see, et nende kasutamisel on pikk traditsioon. Selle arvessevõtmiseks võttis EL nende puhul kasutusele kergema, lihtsama ja vähem kuluka registreerimiskorra, pakkudes samal ajal vajalikke kvaliteedi-, ohutus- ja tõhusustagatise.

Lisaks tahaks komisjon rõhutada, et traditsiooniliste taimsete ravimite registreerimine on liikmesriikide pädevate asutuste vastutusel läbiviidav riiklik menetlus.

Lubagem komisjonil asuda nüüd auväärt parlamendiliikme üksikute küsimuste kallale:

1. Euroopa Raviamet on koostanud aruande, mis sisaldab liikmesriikide antud teavet müügiluba saanud või registreeritud taimsete ravimite arvu kohta 2010. aasta lõpus. Neist andmetest ilmneb, et 2010. aasta lõpu seisuga registreeritud taimsete ravimite ja liikmesriikide pädevate asutuste saadud registreerimistaotluste arv üha kasvab. 2011. aasta teises pooles koostatakse uus aruanne, milles hinnatakse olukorda pärast üleminekuaja lõppu.

⁽²²⁾ Nõukogu direktiiv 2009/71/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev ühenduse raamistik (ELT L 172, 2.7.2009).

2. Traditsioonilisi taimseid ravimeid käsitlev direktiiv kergendab ettevõtete koormust, mis on eriti vajalik väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete (VKEde) puhul. Komisjon tahab veel kord rõhutada, et traditsiooniliste taimsete ravimite turustamise hõlbustamiseks võetakse kasutusele lihtsustatud registreerimiskord kõikide ettevõtete puhul, kaasa arvatud väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEed).

Lihtsustatud kord võimaldab traditsioonilisi taimseid ravimeid registreerida ilma üksikasjade ja dokumentideta, mis tõendavad, et ravimi ohutuse ja tõhususe kohta on tehtud katsed ja uuringud, ja mida taotleja peab muidu müügi loa andmise menetluse raames esitama. Selle asemel peab taotleja esitama üksnes piisavalt tõendeid toote kasutamise kohta meditsiinis vähemalt 30 aasta jooksul, sellest vähemalt 15 aastat Euroopa Liidus.

Korda lihtsustab veelgi mitmete ainete monograafia avaldamine, millele ettevõtted võivad liikmesriikides registreerimistaotluse täitmisel viidata, et vastata lihtsustatud korra nõuetele.

3. Mis puutub registreerimise või müügi loaga seotud kuludesse, peab komisjon juhtima tähelepanu sellele, et liikmesriikide ülesandeks on määrata tasud, mida ettevõtted peavad traditsiooniliste taimsete ravimite riiklikul tasandil registreerimise eest tasuma.

4. Direktiivi 2004/24/EÜ ei kohaldata süstimise teel manustatavate ravimite suhtes, sest nimetatud direktiivi kohaldamisala piirdub suu kaudu manustatavate, välispidiseks kasutamiseks mõeldud ja/või sissehingatavate traditsiooniliste taimsete ravimitega.

5. Direktiiv ei mõjuta homöopaatiliste ravimite tootmist ja kasutamist. ELi ravimialastes õigusaktides nähakse ette ka homöopaatiliste ravimite lihtsustatud registreerimise erikord.

*

* *